Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
C-sarja

C/2026/4817

8.10.2026

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMELLE

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2025

(C/2026/4817)

SISÄLTÖ

Sivu

VARMENNUSLAUSUMA 2

EUROOPAN KEHITYSRAHASTOJEN VAROJEN KÄYTTÖ JA NIITÄ KOSKEVA KIRJANPITO 3

EUROOPAN KOMISSION HALLINNOIMAT VARAT 7

EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 9

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON JA AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 48

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON TILINPÄÄTÖS – VARAINHOITOVUOSI 2025 49

EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS 2025 56

EKR:N JA EU:N ERITYISRAHASTOJEN KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 64

EKR:N RAHOITUKSEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA KERTOMUS 68

VARMENNUSLAUSUMA

Euroopan kehitysrahaston varainhoitovuoden 2025 tilinpäätös on laadittu yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen X osaston säännösten sekä tilinpäätöslaskelmien liitetiedoissa esitettyjen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

Ilmoitan olevani vastuussa Euroopan kehitysrahaston tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen 18 artiklan mukaisesti.

Olen saanut tulojen ja menojen hyväksyjältä sekä Euroopan investointipankilta kaikki näiden oikeiksi vakuuttamat tiedot, jotka tarvitaan laadittaessa tilinpäätöstä, josta käyvät ilmi Euroopan kehitysrahaston varat ja velat sekä sen talousarvion toteuttaminen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ja tehtyäni tarpeellisiksi katsomani tarkistukset ennen kuin varmensin tilinpäätöksen allekirjoituksellani, vakuutan olevani riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean ja riittävän kuvan Euroopan kehitysrahaston taloudellisesta asemasta.

Niall BOHAN
Tilinpitäjä
22. kesäkuuta 2026

EUROOPAN KEHITYSRAHASTOJEN VAROJEN KÄYTTÖ JA NIITÄ KOSKEVA KIRJANPITO

1. TAUSTAA

Euroopan unioni, jäljempänä 'EU', tekee yhteistyötä useiden kehitysmaiden kanssa. Tämän yhteistyön päätavoitteena on tukea talouteen, yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyvää kehitystä, ja sen pitkän aikavälin tärkeimpänä tavoitteena on köyhyyden vähentäminen ja poistaminen. Tähän tavoitteeseen pyritään antamalla yhteistyökumppaneille kehitysapua ja teknistä tukea. EU laatii tässä tarkoituksessa yhdessä kumppanimaiden kanssa yhteistyöstrategioita ja osoittaa varoja niiden toteuttamista varten. Kehitysyhteistyöhön osoitetut EU:n varat ovat peräisin kolmesta lähteestä, jotka ovat

— EU:n talousarvio

— Euroopan kehitysrahasto (EKR) ja

— Euroopan investointipankki (EIP).

EKR ei saa rahoitusta EU:n talousarviosta, vaan sen rahoittajina ovat jäsenvaltiot. Se perustettiin neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden edustajien sisäisellä sopimuksella, ja sen hallinnoinnista vastaa erityiskomitea. EKR:n varoilla katettavien toimenpiteiden rahoituksen toteuttamisesta vastaa Euroopan komissio, jäljempänä 'komissio', ja investointikehyksen hallinnoinnista EIP. EKR koostuu yksittäisistä EKR:ista.

Kukin EKR-sopimus tehdään noin viideksi vuodeksi, ja kuhunkin EKR:oon sovelletaan omaa varainhoitoasetusta. Siinä säädetään virastokohtaisten tilinpäätöslaskelmien laadinnasta. Lisäksi laaditaan konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat, joiden tarkoituksena on antaa kokonaiskuva komission vastuulla olevien varojen tilanteesta.

Yhdestoista EKR saavutti vuoteen 2021 mennessä viimeisen vaiheensa, kun sen raukeamislauseke tuli voimaan 31. joulukuuta 2020. Siihen asti EKR oli tärkein väline, jolla tuettiin Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden, jäljempänä 'AKT-valtiot', sekä merentakaisten maiden ja alueiden, jäljempänä 'MMA', kanssa tehtävää kehitysyhteistyötä. Vuodesta 2021 lähtien EU:n yhteistyötä AKT-maiden ja merentakaisten maiden ja alueiden kanssa on kuitenkin rahoitettu EU:n talousarviosta.

AKT–EU-kumppanuussopimuksella luotiin investointikehys, jonka hallinnoinnista vastaa EIP. Kehyksellä tuetaan yksityisen sektorin kehittämistä AKT-valtioissa. Siitä rahoitetaan sen vuoksi etenkin (mutta ei ainoastaan) yksityisiä investointeja. Investointikehys suunniteltiin jatkuvaksi rahastoksi, jotta lainojen takaisinmaksusta saatavat varat voidaan investoida uudelleen. Rahastoon kertyy näin varoja jatkuvasti, ja se on taloudellisesti omavarainen. Koska komissio ei vastaa investointikehyksen hallinnoinnista, kehystä ei ole konsolidoitu tilinpäätöksen ensimmäiseen osaan, joka käsittää Euroopan kehitysrahaston tilinpäätöslaskelmat sekä niihin liittyvän kertomuksen rahoituksen toteutumisesta. EIP:n laatimat investointikehyksen tilinpäätöslaskelmat esitetään EKR:n tilinpäätöksessä kuitenkin erillisessä osassa (osa II), jotta EKR:sta myönnetystä kehitysavusta voitaisiin antaa kattava kokonaiskuva.

2. MITEN EKR RAHOITETAAN?

Neuvosto hyväksyi 2. joulukuuta 2013 pitämässään kokouksessa asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 [1] monivuotisesta rahoituskehyksestä vuosiksi 2014–2020. Samalla se päätti, että AKT-valtioiden kanssa tehtävää maantieteellistä yhteistyötä ei oteta EU:n talousarvioon vaan että sitä rahoitetaan nykyisestä hallitustenväliseen järjestelyyn perustavasta EKR:sta.

EKR:n toiminta perustuu EU:n talousarviosta poiketen monivuotisuuteen. Jokainen EKR toteutetaan kokonaisrahastona, josta osoitetaan varoja kehitysyhteistyöhön yleensä viiden vuoden ajan. Koska varat on tarkoitettu useamman vuoden jaksoksi, ne voidaan käyttää milloin tahansa EKR:n voimassaoloaikana. Se, että talousarviot laaditaan useammaksi vuodeksi eikä vuosittain, näkyy talousarvion toteuttamista koskevissa selvityksissä, joissa EKR:n määrärahojen toteutumista arvioidaan suhteessa kokonaisvaroihin.

[1] Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013 , vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1311/oj).

EKR:n varat saadaan EU:n jäsenvaltioilta erikseen sovittuina maksuina. Jäsenvaltioiden edustajien kesken järjestettiin hallitusten välisellä tasolla noin viiden vuoden välein tapaaminen, jossa päätettiin rahastolle osoitettavasta kokonaismäärästä ja jossa tarkasteltiin, miten varat on käytetty.

EKR:n hallinnoinnista vastaa komissio, joka hallinnoi varoja EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan mukaisesti. Koska jäsenvaltioilla on EU:n tasolla toteutettavien toimien rinnalla omaa kehitys- ja avustustoimintaa, niiden on koordinoitava oma toimintansa EU:n toimien kanssa varmistaakseen, että jäsenvaltioiden ja EU:n toimet täydentävät toisiaan.

Jäsenvaltiot voivat rahoitusosuuksien lisäksi osallistua yhteisrahoitusjärjestelyihin tai suorittaa vapaaehtoisia lisärahoitusosuuksia EKR:oon.

3. EKR:N TOIMINTA 31. JOULUKUUTA 2020 JÄLKEEN

Komissio valmistelee parhaillaan yhdeksännen EKR:n (2000–2007) päättämistä. Siihen sisältyivät kahdeksannesta EKR:sta (1995–2000) siirretyt jäljelle jääneet varat yhdeksänteen EKR:oon sovellettavien varainhoitoasetuksen 3 osan ([2]) säännösten mukaisesti. Tällä hetkellä on vielä neljä voimassa olevaa yhdeksännestä EKR:sta rahoitettua sopimusta, ja ne saatetaan päätökseen määräajassa, mikä edistää yhdeksänteen EKR:oon liittyvien toimien ja hankkeiden loppuun saattamista. Yhdeksäs EKR voidaan päättää kokonaisuudessaan vasta sitten, kun kaikki sopimukset ovat päättyneet ja kun niiden arvioinnit ja tarkastukset on saatu suoritettua.

Kymmenennen EKR:n (2008–2013) päättäminen etenee hyvin, sillä 97,97 prosenttia sen sopimuksista on jo saatu päätettyä. Jäljellä olevien sopimusten toiminnan ja rahoituksen päätökseen saattaminen vie kuitenkin jonkin aikaa. Rahoituksen päätökseen saattaminen edellyttää, että kaikki tarvittavat arvioinnit, tarkastukset ja takaisinperinnät käynnistetään ja saatetaan päätökseen.

Yhdennentoista EKR:n (2014–2020) viimeinen vaihe saavutettiin, kun raukeamislauseke tuli voimaan 31. joulukuuta 2020. Tässä lausekkeessa vahvistetaan aikaraja sitoumuksille tarkoittaen, että vuodesta 2021 lähtien 11. EKR:n puitteissa ei voida enää tehdä rahoituspäätöksiä. Jo sidottujen toimien toteuttaminen jatkuu kuitenkin tämän päivämäärän jälkeen. Tiettyjen hankkeiden pitkän keston vuoksi useiden sopimusten odotetaan jatkuvan vuoteen 2035 asti ja joissakin tapauksissa jopa vuoteen 2040 asti. Lisäksi jos vapautuneita varoja päätettäisiin käyttää uudelleen, EKR:n yleinen päättymispäivä voisi siirtyä myöhemmäksi. Näin ollen yhdennentoista EKR:n päättämistä ei voida sitoa tiettyyn päivämäärään. Päättymispäivä riippuu siitä, milloin kaikki käynnissä olevat toimet on toteutettu kokonaisuudessaan sekä tarkastukset ja kaikkien tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyt saatettu päätökseen.

Nykyisen vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa EU:n yhteistyö AKT-maiden kanssa on integroitu naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen. Samoin merentakaisten maiden ja alueiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä säädetään nyt merentakaisten maiden ja alueiden (MMA) assosiaatiosta tehdyssä päätöksessä. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka EKR:n ohjelmat on vuoteen 2021 asti rahoitettu EU:n jäsenvaltioiden vapaaehtoisista rahoitusosuuksista, kehittämisohjelmat rahoitetaan vuodesta 2021 lähtien EU:n talousarviosta. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kehittämisohjelmien rahoitus edellyttää Euroopan parlamentin lupaa ja transaktioiden on muiden EU:n rahoittamien ohjelmien transaktioiden tapaan oltava EU:n varainhoitoasetusten mukaisia.

4. TILINPÄÄTÖSRAPORTOINTI

4.1 TILINPÄÄTÖS

EKR:n tilinpäätös laaditaan EKR:n varainhoitoasetuksen 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti suoriteperusteisena. Laadintasäännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS). Komission tilinpitäjän antamia kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjä noudatetaan kaikissa EU:n toimielimissä ja elimissä. Tavoitteena on luoda kirjanpitoa, arvostamista sekä tilinpäätöksen laadintaa ja esittämistä koskevat yhdenmukaiset säännöt, jotta voitaisiin varmistaa, että tilinpäätökset laaditaan ja konsolidointi suoritetaan yhdenmukaisella tavalla. Näitä EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjä sovelletaan myös EKR:ssa siten, että samalla otetaan huomioon EKR:n toiminnan erityispiirteet.

([2]) EUVL L 83, 1.4.2003, s. 27.

EKR:n vuotuisen tilinpäätöksen laatimisesta vastaa komission tilinpitäjä, joka on myös EKR:n tilinpitäjä ja joka varmistaa, että EKR:n tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EKR:n taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös esitetään seuraavasti:

Osa I: Komission hallinnoimat varat

i) EKR:n tilinpäätöslaskelmat, mukaan lukien kunkin yksittäisen EKR:n liitetiedot ja tilinpäätöslaskelmat. Näihin laskelmiin sisältyvät myös EU:n Bêkou-erityisrahastoon ja EU:n Afrikka-hätärahastoon annetut rahoitusosuudet.

ii) EU:n Bêkou-erityisrahaston ja EU:n Afrikka-hätärahaston tilinpäätöslaskelmat, joiden laatimisesta on vastannut komission tilinpitäjä ja jotka tarkastaa ulkopuolinen yksityinen tarkastaja.

iii) EKR:n ja EU:n erityisrahastojen konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat

iv) EKR:n rahoituksen toteutumista koskeva kertomus

Osa II: EIP:n hallinnoimat varat – Vuotuinen täytäntöönpanokertomus

i) Investointikehyksen tilinpäätöslaskelmat.

Komissio hyväksyy tilinpäätöksen tilinpäätöspäivää seuraavan vuoden heinäkuun 31. päivään mennessä ja esittää sen tämän jälkeen Euroopan parlamentille ja neuvostolle vastuuvapauden myöntämistä varten.

5. TILINTARKASTUS JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN

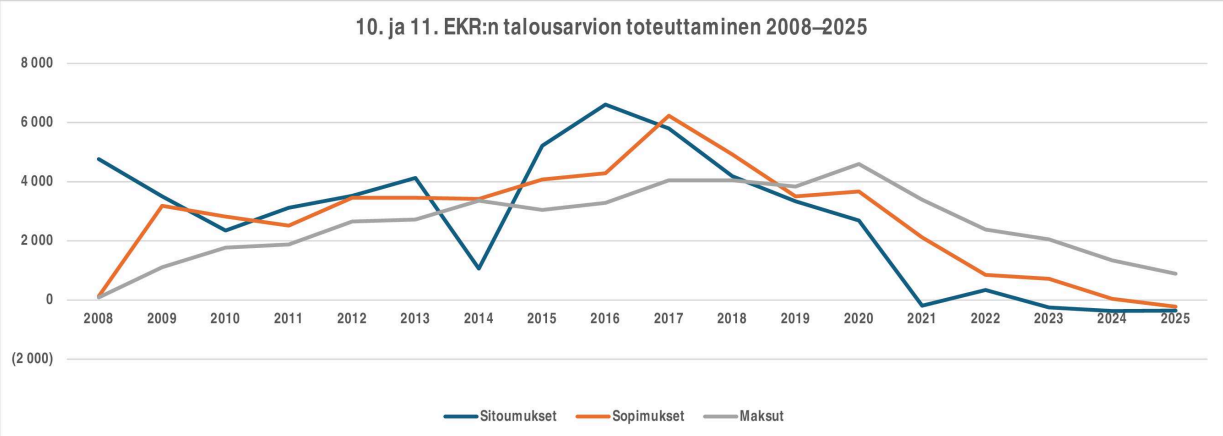
5.1 TILINTARKASTUS

EKR:n tilinpäätöksen tarkastaa ulkoisena tarkastajana toimiva Euroopan tilintarkastustuomioistuin, jäljempänä 'tilintarkastustuomioistuin', joka laatii vuosikertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5.2 VASTUUVAPAUS

Vastuuvapauden myöntäminen on viimeinen vaihe tarkastuksissa, jotka koskevat EKR:n varojen käyttöä tarkastuksen kohteena olevan varainhoitovuoden aikana. Sen jälkeen kun tilinpäätös on tarkastettu ja lopullinen tilinpäätös on vahvistettu, neuvosto antaa suosituksen, jonka perusteella Euroopan parlamentti päättää, myöntääkö se komissiolle kyseiseltä vuodelta vastuuvapauden EKR:n varojen käytön osalta. Parlamentin päätös perustuu tilinpäätöksen tarkastukseen, tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen (joka sisältää virallisen tarkastuslausuman) sekä komission vastauksiin vastuuvapauden myöntävän viranomaisen sille esittämiin lisäkysymyksiin ja lisätietopyyntöihin.

VARAINHOITOVUODEN 2025 TÄRKEIMPIÄ TAPAHTUMIA

* Nettosumma, vain 10. ja 11. EKR.

Talousarvion toteuttaminen

Vuonna 2025 kymmenennestä ja yhdennestätoista EKR:sta suoritettiin nettomaksuja 893 miljoonaa euroa. EKR:n bruttomaksujen kokonaismäärä vuonna 2025 oli 949,98 miljoonaa euroa eli 95 prosenttia jäsenvaltioille ilmoitetusta 1 000 miljoonan euron tavoitteesta.

Neuvosto päätti yksimielisesti vuonna 2022 käyttää kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n vapautuneista varoista 600 miljoonaa euroa Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan aiheuttaman ruokaturvakriisin ja talouden häiriötilan johdosta toteutettavien toimien rahoittamiseen AKT-maissa. Komissio oli sitonut kyseiset 600 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja maksanut 450 miljoonaa euroa vuoteen 2025 mennessä.

Toimien vaikutukset tilinpäätöksessä

Tilinpäätöslaskelmissa edellä mainittujen toimien vaikutukset ovat näkyvimmät seuraavissa erissä:

— ennakkomaksut (ks. liitetieto 2.2): 219 miljoonan euron vähennys, joka johtuu suurelta osin EKR:n asteittaisesta päättämisestä, minkä seurauksena uusien sopimusten määrä pieneni. Vuonna 2025 allekirjoitettiin vain 21 sopimusta, kun vuonna 2024 vastaava luku oli 181;

— käteisvarat ja muut rahavarat (ks. liitetieto 2.5): 125 miljoonan euron vähennys, joka johtui ensisijaisesti siitä, että rahoittajien rahoitusosuudet pienenivät vuosien 2024 ja 2025 välisenä aikana 1 200 miljoonasta eurosta 800 miljoonaan euroon;

— menojäämät (ks. liitetieto 2.8): 79 miljoonan euron vähennys, joka johtuu sellaisten vuoden lopussa avoimena olleiden sopimusten määrän vähenemisestä, joiden osalta maksupyyntöjä ei ollut vielä hyväksytty; ja

— tukivälineet (ks. liitetieto 3.4): 193 miljoonan euron kokonaisvähennys, joka johtuu ensisijaisesti yhdennentoista EKR:n menojen merkittävästä vähenemisestä: menot olivat 1 145 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja 953 miljoonaa euroa vuonna 2025. Tämä suuntaus johtuu siitä, että uusien allekirjoitettujen sopimusten määrä on vähentynyt vuodesta 2021 lähtien.

OSA I

EUROOPAN KOMISSION HALLINNOIMAT VARAT

SISÄLTÖ

Sivu

EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 9

EKR:N TASE 10

EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA 10

EKR:N RAHAVIRTALASKELMA 11

LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA 12

EKR:N TASE RAHASTOITTAIN 12

EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA RAHASTOITTAIN 14

LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA RAHASTOITTAIN 15

EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITETIEDOT 17

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON JA AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 48

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON TILINPÄÄTÖS – VARAINHOITOVUOSI 2025 49

TASE 53

TUOTTO- JA KULULASKELMA 54

RAHAVIRTALASKELMA 54

EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS 2025 56

TASE 61

TUOTTO- JA KULULASKELMA 62

RAHAVIRTALASKELMA 62

EKR:N JA EU:N ERITYISRAHASTOJEN KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 64

KONSOLIDOITU TASE 65

KONSOLIDOITU TUOTTO- JA KULULASKELMA 65

KONSOLIDOITU RAHAVIRTALASKELMA 66

KONSOLIDOITU LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA 67

EKR:N RAHOITUKSEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA KERTOMUS 68

OSA I.1

EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT ([3])

([3]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

EKR:N TASE

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
PITKÄAIKAISET VARAT			
Rahoitusvarat	2.1	*116*	*128*
Ennakkomaksut	2.2	*492*	*500*
Rahoitusosuudet erityisrahastoihin	2.3	*87*	*188*
Vaihtoon perustuvat saamiset	2.4	*5*	*5*
		700	**821**
LYHYTAIKAISET VARAT			
Rahoitusvarat	2.1	*1*	*5*
Ennakkomaksut	2.2	*532*	*742*
Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.4	*37*	*37*
Käteisvarat ja muut rahavarat	2.5	*286*	*411*
		856	**1 194**
VARAT YHTEENSÄ		**1 556**	**2 016**
PITKÄAIKAISET VELAT			
Rahoitusvelat	2.6	*(1)*	*(1)*
		(1)	**(1)**
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	2.6	*–*	*(2)*
Velat	2.7	*(187)*	*(256)*
Menojäämät	2.8	*(695)*	*(774)*
		(882)	**(1 032)**
VELAT YHTEENSÄ		**(883)**	**(1 032)**
NETTOVARAT		**673**	**983**
RAHASTON VARAT JA VARANNOT			
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t	2.9	*56 488*	*55 704*
Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt	2.9	*2 252*	*2 252*
Aiemmilta vuosilta siirretty taloudellinen tulos		*(56 973)*	*(55 733)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos		*(1 094)*	*(1 240)*
NETTOVARAT		**673**	**983**

EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	2025	2024
TULOT			
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista			
Takaisinperintä	3.1	*12*	*41*
		12	**41**
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista			
Rahoitustuotot	3.2	*8*	*19*
Muut tuotot	3.2	*20*	*71*
		28	**90**
Tuotot yhteensä		**40**	**131**

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	2025	2024
KULUT			
Muiden yhteisöjen toteuttamat	3.3	*(4)*	*(4)*
Tukivälineet	3.4	*(1 043)*	*(1 237)*
Yhteisrahoituskulut	3.5	*(1)*	*(17)*
Rahoituskulut	3.6	*(40)*	*(3)*
Muut kulut	3.7	*(46)*	*(110)*
Kulut yhteensä		**(1 133)**	**(1 371)**
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		**(1 094)**	**(1 240)**

EKR:N RAHAVIRTALASKELMA

(miljoonaa euroa)

	Liite-tieto	2025	2024
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos		*(1 094)*	*(1 240)*
Toiminnan rahavirta			
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet (netto)		*784*	*1 138*
Erityisrahastoihin osoitettujen rahoitusosuuksien (lisäys)/väheneminen		*101*	*28*
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen		*219*	*287*
Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen		*(0)*	*(12)*
Varausten lisäys/(väheneminen)		*(2)*	*(0)*
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)		*0*	*(2)*
Velkojen lisäys/(väheneminen)		*(68)*	*(136)*
Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)		*(79)*	*(210)*
Investointien rahavirta			
*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien muiden kuin johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen**		*15*	*(42)*
NETTORAHAVIRTA		**(125)**	**(190)**
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(-vähennys)		*(125)*	*(190)*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa	2.5	*411*	*601*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa	2.5	*286*	*411*

LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

(miljoonaa euroa)

	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Nettovarat yhteensä (C) + (D) + (E)
SALDO 31.12.2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 732)**	**2 252**	**1 086**
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	*(62)*	*(1 200)*	*1 138*	–	–	*1 138*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(1 240)*	–	*(1 240)*
SALDO 31.12.2024	**60 544**	**4 840**	**55 704**	**(56 973)**	**2 252**	**983**
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	*(16)*	*(800)*	*784*	–	–	*784*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(1 094)*	–	*(1 094)*
SALDO 31.12.2025	**60 528**	**4 040**	**56 488**	**(58 066)**	**2 252**	**673**

EKR:N TASE RAHASTOITTAIN

(miljoonaa euroa)

		31.12.2025				31.12.2024			
	Liite-tieto	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä
PITKÄAIKAISET VARAT									
Rahoitusvarat	2.1	–	*12*	*104*	*116*	–	*14*	*114*	*128*
Ennakkomaksut	2.2	–	*382*	*110*	*492*	–	*418*	*82*	*500*
Rahoitusosuudet erityisrahastoihin	2.3	*31*	*9*	*47*	*87*	*31*	*9*	*148*	*188*
Vaihtoon perustuvat saamiset		–	–	*5*	*5*	–	–	*5*	*5*
		31	**403**	**266**	**700**	**31**	**441**	**349**	**821**
LYHYTAIKAISET VARAT									
Rahoitusvarat		–	–	*1*	*1*	–	–	*5*	*5*
Ennakkomaksut	2.2	–	*50*	*481*	*532*	*6*	*81*	*655*	*742*
Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.4	–	*15*	*23*	*37*	–	*21*	*16*	*37*
EKR:jen väliset tilit		*(207)*	*168*	*39*	–	*(207)*	*227*	*(20)*	–
Käteisvarat ja muut rahavarat	2.5	–	–	*286*	*286*	–	–	*411*	*411*

(miljoonaa euroa)

		31.12.2025				31.12.2024			
	Liite-tieto	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä
		(207)	**233**	**830**	**856**	**(201)**	**329**	**1 067**	**1 194**
VARAT YHTEENSÄ		**(176)**	**636**	**1 096**	**1 556**	**(170)**	**770**	**1 415**	**2 016**
PITKÄAIKAISET VELAT									
Rahoitusvelat	2.6	–	–	*(1)*	*(1)*	–	–	*(1)*	*(1)*
		–	–	**(1)**	**(1)**	–	–	**(1)**	**(1)**
LYHYTAIKAISET VELAT					–				
Varaukset	2.6	–	–	–	–	–	–	*(2)*	*(2)*
Velat	2.7	–	*(16)*	*(171)*	*(187)*	*(0)*	*(25)*	*(230)*	*(256)*
Menojäämät	2.8	–	*(34)*	*(661)*	*(695)*	*(0)*	*(71)*	*(703)*	*(774)*
		–	**(50)**	**(832)**	**(882)**	**(0)**	**(96)**	**(935)**	**(1 032)**
VELAT YHTEENSÄ		–	**(50)**	**(832)**	**(883)**	**(0)**	**(96)**	**(936)**	**(1 032)**
					–				
NETTOVARAT		**(176)**	**586**	**263**	**673**	**(170)**	**674**	**479**	**983**
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t	2.9	*10 434*	*20 816*	*25 237*	*56 488*	*10 435*	*20 819*	*24 449*	*55 704*
Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt	2.9	*2 252*	–	–	*2 252*	*2 252*	–	–	*2 252*
Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä	2.9	*(510)*	*(187)*	*696*	–	*(510)*	*(187)*	*696*	–
Aiemmilta vuosilta siirretty taloudellinen tulos		*(12 348)*	*(19 959)*	*(24 666)*	*(56 973)*	*(12 348)*	*(19 887)*	*(23 497)*	*(55 733)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos		*(5)*	*(85)*	*(1 004)*	*(1 094)*	–	*(72)*	*(1 169)*	*(1 240)*
NETTOVARAT		**(176)**	**586**	**263**	**673**	**(170)**	**674**	**479**	**983**

EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA RAHASTOITTAIN

(miljoonaa euroa)

		2025				2024			
	Liitetieto	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä
TULOT									
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista									
Takaisinperintä	3.1	*1*	*5*	*5*	*12*	*1*	*28*	*12*	*41*
		1	**5**	**5**	**12**	**1**	**28**	**12**	**41**
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista									
Rahoitustuotot	3.2	–	–	*8*	*8*	–	*1*	*18*	*19*
Muut tuotot	3.2	–	*1*	*19*	*20*	*2*	*4*	*65*	*71*
		–	**2**	**26**	**28**	**2**	**5**	**83**	**90**
Tuotot yhteensä		**2**	**6**	**32**	**40**	**3**	**33**	**95**	**131**
KULUT									
Muiden yhteisöjen toteuttamat	3.3	–	–	*(4)*	*(4)*	–	–	*(4)*	*(4)*
Tukivälineet	3.4	*(8)*	*(83)*	*(953)*	*(1 043)*	*(2)*	*(90)*	*(1 145)*	*(1 237)*
Yhteisrahoituskulut	3.5	–	*(1)*	–	*(1)*	–	*(12)*	*(5)*	*(17)*
Rahoituskulut	3.6	*2*	*(3)*	*(39)*	*(40)*	–	*5*	*(9)*	*(3)*
Muut kulut	3.7	*(1)*	*(5)*	*(40)*	*(46)*	*(2)*	*(7)*	*(101)*	*(110)*
Kulut yhteensä		**(6)**	**(91)**	**(1 036)**	**(1 133)**	**(3)**	**(104)**	**(1 264)**	**(1 371)**
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		**(5)**	**(85)**	**(1 004)**	**(1 094)**	–	**(72)**	**(1 169)**	**(1 240)**

LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA RAHASTOITTAIN

(miljoonaa euroa)

9. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä (F)	Nettovarat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
SALDO 31.12.2023	**10 442**	–	**10 442**	**(12 348)**	**2 252**	**(509)**	**(163)**
Siirrot 10. EKR:oon / 10. EKR:sta	–	–	–	–	–	–	–
Siirrot 10. ja 11. EKR:oon / 10. ja 11. EKR:sta	–	–	–	–	–	*(1)*	*(1)*
Palautukset jäsenvaltioille	*(6)*	–	*(6)*	–	–	–	*(6)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*0*	–	–	*0*
SALDO 31.12.2024	**10 435**	**1**	**10 435**	**(12 348)**	**2 252**	**(510)**	**(170)**
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	–	–	–	–	–	–	–
Siirrot 10. ja 11. EKR:oon / 10. ja 11. EKR:sta	–	–	–	–	–	–	–
Palautukset jäsenvaltioille	*(1)*	–	*(1)*	–	–	–	*(1)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(5)*	–	–	*(5)*
SALDO 31.12.2025	**10 434**	–	**10 434**	**(12 353)**	**2 252**	**(510)**	**(176)**

(miljoonaa euroa)

10. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä (F)	Nettovarat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
SALDO 31.12.2023	**20 834**	–	**20 834**	**(19 886)**	–	**(120)**	**827**
Siirrot 8. ja 9. EKR:oon / 8. ja 9. EKR:sta	–	–	–	–	–	*1*	*1*
Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta	–	–	–	–	–	*(68)*	*(68)*
Palautukset jäsenvaltioille	*(15)*	–	*(15)*	–	–	–	*(15)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(72)*	–	–	*(72)*
SALDO 31.12.2024	**20 819**	–	**20 819**	**(19 959)**	–	**(187)**	**674**

(miljoonaa euroa)

10. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä (F)	Nettovarat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
Siirrot 8. ja 9. EKR:oon / 8. ja 9. EKR:sta	–	–	–		–	–	–
Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta	–	–	–		–	–	–
Palautukset jäsenvaltioille	*(3)*	–	*(3)*		–	–	*(3)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(85)*	–	–	*(85)*
SALDO 31.12.2025	**20 816**	–	**20 816**	**(20 044)**	–	**(187)**	**586**

(miljoonaa euroa)

11. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä (F)	Nettovarat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
SALDO 31.12.2023	**29 331**	**6 040**	**23 290**	**(23 498)**	–	**628**	**422**
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	–	*(1 200)*	*1 200*	–	–	*68*	*1 268*
Palautukset jäsenvaltioille	*(41)*	–	*(41)*	–	–	–	*(41)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(1 169)*		–	*(1 169)*
SALDO 31.12.2024	**29 290**	**4 840**	**24 449**	**(24 667)**	–	**696**	**479**
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	–	*(800)*	*800*	–	–	–	*800*
Palautukset jäsenvaltioille	*(12)*	–	*(12)*	–	–	–	*(12)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(1 004)*	–	–	*(1 004)*
SALDO 31.12.2025	**29 278**	**4 040**	**25 237**	**(25 671)**	–	**696**	**263**

EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITETIEDOT ([4])

([4]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin.

1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET

1.1 TILINPÄÄTÖSPERIAATTEET

Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa organisaation taloudellisesta asemasta, sen toiminnan tuloksesta ja sen rahavirroista. Tavoitteena on, että näistä tiedoista on hyötyä laajalle sidosryhmäjoukolle.

Yleiset periaatteet (tilinpäätösperiaatteet), joita noudatetaan tilinpäätöstä laadittaessa, määritetään tilinpäätöslaskelmia koskevassa EU:n tilinpäätössäännössä nro 1, ja ne ovat samat kuin IPSAS 1 -standardissa eli oikean kuvan antaminen, suoriteperuste, toiminnan jatkuvuus, esittämistavan johdonmukaisuus, olennaisuus, erien yhdistäminen, nettoperiaate ja tietojen vertailtavuus. Tilinpäätösraportoinnin laadulliset ominaisuudet ovat merkityksellisyys, todenmukaisen kuvan antaminen (luotettavuus), ymmärrettävyys, oikea-aikaisuus, vertailukelpoisuus ja todennettavuus.

1.2 LAATIMISPERUSTA

1.2.1 *Tilikausi*

Tilinpäätös laaditaan vuosittain. Tilivuosi alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 31. joulukuuta.

1.2.2 *Valuuttojen muuntaminen euroiksi*

Tilinpäätös laaditaan euroina, koska euro on EU:n toimintavaluutta. Ulkomaan rahan määräiset transaktiot muunnetaan euroiksi transaktiopäivän valuuttakurssiin. Tuotto- ja kululaskelmaan on kirjattu kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaanvaluutan määräisten transaktioiden suorittamisesta sekä ulkomaanvaluutan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuntamisesta euromääräisiksi vuoden lopun valuuttakursseihin. Poikkeavia muuntomenetelmiä sovelletaan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, jotka arvostetaan euroina niiden hankintapäivänä voimassa olleiden euron kurssien mukaan.

Ulkomaan rahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen saldot vuoden lopussa muunnetaan euroiksi käyttäen seuraavia 31. joulukuuta voimassa olleita Euroopan keskuspankin (EKP) valuuttakursseja:

Euron vaihtokurssit

Valuutta	31.12.2025	31.12.2024	Valuutta	31.12.2025	31.12.2024
BGN	**1,9558**	1,9558	**PLN**	**4,221**	4,275
CZK	**24,237**	25,185	**RON**	**5,0968**	4,9743
DKK	**7,4689**	7,4578	**SEK**	**10,8215**	11,459
GBP	**0,8726**	0,82918	**CHF**	**0,9314**	0,9412
NOK	**11,843**	11,795	**JPY**	**184,09**	163,06
HUF	**385,15**	411,35	**USD**	**1,175**	1,0389

1.2.3 *Arvioiden käyttäminen*

IPSAS-standardien ja yleisesti hyväksyttyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti tilinpäätöslaskelmiin sisältyy väistämättä määriä, jotka perustuvat johdon tekemiin arvioihin ja oletuksiin, jotka puolestaan perustuvat luotettavimpiin käytettävissä oleviin tietoihin. Merkittäviin arvioihin kuuluvat muun muassa työsuhde-etuuksiin liittyvät velat, muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvä taloudellinen riski ja rahoitusvälineitä koskevissa liitetiedoissa esitetyt määrät, jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen ja takaussopimusvelkojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä, tulo- ja menojäämät, varaukset, aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen, vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo sekä ehdolliset varat ja velat. Kyseisten erien todellinen arvo voi poiketa arvioista.

Asianmukaiset arviot ovat olennainen osa tilinpäätöslaskelmien laadintaa, eivätkä ne vähennä laskelmien luotettavuutta. Arviota voidaan joutua tarkistamaan, jos sen perustana olevat olosuhteet ovat muuttuneet tai jos sen osalta saadaan uutta tai tarkempaa tietoa. Tarkistus ei koske aikaisempia tilikausia, eikä se ole virheen oikaisu. Kirjanpidolliseen arvioon tehdyn muutoksen vaikutus otetaan huomioon sen kauden ylijäämässä tai alijäämässä, jonka aikana muutos tuli tietoon.

1.2.4 *Euroopan unionin uusien, tarkistettujen tilinpäätössääntöjen soveltaminen*

Uudet Euroopan unionin tilinpäätössäännöt, jotka ovat voimassa 1. tammikuuta 2025 lähtien alkaneiden varainhoitovuosien osalta

Euroopan komission tilinpitäjä hyväksyi 12. joulukuuta 2025 kohdennetun muutoksen Euroopan tilinpäätössääntöön nro 1 ”Tilinpäätös”. Muutos on voimassa 1. tammikuuta 2025 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, ja se koskee segmenttiraporttia koskevia ohjeita. Koska EKR:llä ei ole velvollisuutta laatia eikä se laadi segmenttiraporttia, muutoksella ei ole vaikutusta tähän tilinpäätökseen.

Hyväksytyt uudet tilinpäätössäännöt, joita ei vielä sovellettu 31. joulukuuta 2025

EAR 8 (tarkistettu 2025)

Euroopan komission tilinpitäjä hyväksyi 15. huhtikuuta 2025 EU:n tarkistetun tilinpäätössäännön nro 8 ”Vuokrasopimukset”, joka on voimassa 1. tammikuuta 2027 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Tarkistettu tilinpäätössääntö nro 8 on päivitetty standardin IPSAS 43 ”Leases” (mukaan lukien muutos ”Concessionary Leases and Other Arrangements Conveying Rights over Assets”) mukaisesti. Suurin muutos nykyiseen tilinpäätössääntöön nro 8 verrattuna on sellaisen käyttöoikeuksien kirjaamis- ja arvostamismallin käyttöönotto, jonka mukaan vuokraajien on kirjattava taseeseen kaikki vuokrasopimukset, mukaan lukien käyttöoikeussopimukset. Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 8 soveltamisen alkamisen ei odoteta vaikuttavan EKR:oon, koska se ei tee vuokrasopimuksia tai muita vastaavia järjestelyjä.

EAR 1 (tarkistettu 2025)

Euroopan komission tilinpitäjä hyväksyi 15. huhtikuuta 2025 EU:n tarkistetun tilinpäätössäännön nro 1 ”Tilinpäätös”, joka on voimassa 1. tammikuuta 2027 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksella pyritään varmistamaan kaikkien rahoitustoimintaan sisältyvien lainojen johdonmukainen luokittelu, myös vuokrasopimuksiin, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan ja back-to-back-toimintoihin liittyvien lainojen, jotka kaikki luokitellaan tällä hetkellä muuhun toimintaan kuuluviksi. Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 1 soveltamisen alkamisen ei odoteta vaikuttavan EKR:oon, koska se ei harjoita tällaista rahoitustoimintaa.

1.3 **TASE**

1.3.1 *Rahoitusvarat*

Luokittelu alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana

Rahoitusinstrumenttien luokka määritellään alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana. Hallinnointimallin ja varojen sopimusperusteisten kassavirtaominaisuuksien perusteella rahoitusvarat voidaan luokitella seuraaviin kolmeen ryhmään: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

i) *Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat*

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat ovat muihin kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, jotka täyttävät kaksi edellytystä: 1) Yhteisö pitää niitä hallussaan kerätäkseen sopimukseen perustuvat rahavirrat. 2) Tiettyinä ajankohtina toteutetaan sopimusperusteisia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Tähän luokkaan kuuluvat

— käteisvarat ja muut rahavarat

— lainat (muun muassa sellaiset määräaikaistalletukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on pidempi kuin kolme kuukautta)

— vaihtoon perustuvat saamiset

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin, pois lukien ne, joiden maturiteetti on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä.

ii) *Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat*

Näillä muihin kuin johdannaisiin kuuluvilla rahoitusvaroilla on sopimukseen perustuvia rahavirtoja, jotka koskevat yksinomaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa. Lisäksi hallinnointimallissa on tarkoitus pitää hallussa rahoitusvarat sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi että rahoitusvarojen myymiseksi.

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos ne todennäköisesti realisoidaan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Yhteisöllä ei ollut tällaisia varoja vuoden 31. joulukuuta 2025.

iii) *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat*

Yhteisö luokittelee johdannaiset ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska sopimusperusteiset rahavirrat eivät koske yksinomaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa.

Lisäksi yhteisö luokittelee hallussaan olevat velkapaperit käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska velkasalkkuja hallinnoidaan ja arvioidaan salkun käyvän arvon perusteella.

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos ne todennäköisesti realisoidaan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Sellaiset rahoitusvarat, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jona yhteisö sitoutuu ostamaan omaisuuserän. Muut rahavarat ja lainat kirjataan silloin, kun raha talletetaan rahoituslaitokseen tai siirretään lainanottajille.

Rahoitusvarat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon lisätään transaktiomenot kaikille rahoitusvaroille, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Sellaisten rahoitusvarojen osalta, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, transaktiomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä yleensä sen kauppahinta, paitsi jos transaktio ei ole markkinaehtoinen eli rahoitusvaroihin kuuluva erä on annettu ilman vastiketta tai nimellistä vastiketta vastaan yleisen edun vuoksi. Tässä tapauksessa rahoitusvälineen käyvän arvon ja kauppahinnan välinen erotus on muu kuin vaihtoon perustuva osa, joka kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tässä tapauksessa rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo johdetaan täysin vastaavanlaisen välineen senhetkisistä markkinatransaktioista. Jos välineelle ei ole toimivia markkinoita, käypä arvo johdetaan arvostusmenetelmällä, jossa käytetään havainnoitavissa olevilta markkinoilta saatavia tietoja.

Myöhempi arvostaminen

Jaksotettuun hankintamenoon perustuvat rahoitusvarat arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää soveltaen.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot (mukaan lukien valuuttamuunnoksesta syntyvät voitot ja tappiot sekä mahdolliset kertyneet korot) kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

Myöhempi arvostaminen käypään arvoon

Toimivilla markkinoilla noteerattavien sijoitusten käyvät arvot perustuvat voimassa oleviin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita, arvopaperi on noteeraamaton tai kyseessä on OTC-johdannainen, EU määrittää käyvän arvon arvostusmenetelmien avulla. Näihin menetelmiin kuuluvat muun muassa vertailu toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin viimeaikaisiin liiketoimiin ja muihin keskeisiltä osiltaan vastaaviin instrumentteihin, diskontattujen rahavirtojen analysointi, optionhinnoittelumallit sekä muut markkinatoimijoiden yleisesti käyttämät arvostusmenetelmät.

Riskipääomarahastoihin tehdyt sijoitukset, joilla ei ole noteerattua markkinahintaa toimivilla markkinoilla, arvostetaan osuudenomistajille kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän nettoarvoon, jonka katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

EU kirjaa ja arvostaa arvonalentumistappion sellaisten rahoitusvarojen odotettavissa olevista luottotappioista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja käypään arvoon nettovarojen /oman pääoman kautta.

Odotettavissa oleva luottotappio on sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja EU:n odotettavissa olevien rahavirtojen välisen erotuksen nykyarvo. Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä käytetään järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja tilinpäätöspäivänä.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattujen varojen kirjanpitoarvosta vähennetään arvonalentumistappion määrä, joka kirjataan tuloslaskelmaan. Jos arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

a) *Saamiset*

Yhteisö arvostaa arvonalentumistappion koko voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion määrään käyttämällä käytännön apukeinoja (esimeriksi varausmatriisia).

b) *Käteisvarat ja muut rahavarat*

Yhteisö pitää hallussaan käteisvaroja ja muita rahavaroja käyttötileillä ja enintään kolmen kuukauden määräaikaistalletuksina. Käteisvaroja säilytetään pankeissa, joiden luottoluokitus on erittäin korkea, joten maksukyvyttömyyden todennäköisyys on hyvin pieni. Kun otetaan huomioon lyhyt talletusaika ja pienet maksukyvyttömyystodennäköisyydet, käteisvarojen ja muiden rahavarojen odotettavissa olevat luottotappiot ovat hyvin vähäisiä. Näin ollen käteisvarojen osalta ei kirjata arvonalentumisesta johtuvaa vähennyserää.

c) *Lainat*

Odotettavissa oleva luottotappio määritetään kolmivaiheisella mallilla, jossa otetaan huomioon todennäköisyyksillä painotetut laiminlyöntitapahtumat rahoitusvaroihin kuuluvan erän voimassaoloaikana ja luottoriskin kehitys rahoitusvaroihin kuuluvan erän syntymisen jälkeen. Lainojen osalta alullepano tapahtuu päivänä, jona peruuttamaton lainasitoumus annetaan.

Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alullepanon jälkeen (”vaihe 1”), arvonalentumistappio on yhtä suuri kuin mahdollisista laiminlyöntitapahtumista odotettavissa olevien luottotappioiden määrä raportointipäivästä alkavan 12 kuukauden jakson aikana (”seuraavien 12 kuukauden ajalta odotettavissa olevat luottotappiot”). Jos luottoriski on kasvanut merkittävästi alullepanon jälkeen (”vaihe 2”) tai jos on objektiivista näyttöä luoton arvonalentumisesta (”vaihe 3”), arvonalentumistappio on yhtä suuri kuin rahoitusvaroihin kuuluvan erän mahdollisista laiminlyöntitapahtumista odotettavissa olevien luottotappioiden määrä sen koko voimassaoloaikana (”koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot”).

Taseesta poistaminen

Rahoitusinstrumentit poistetaan taseesta, kun yhteisöllä ei enää ole oikeutta saada rahavirtaa sijoituksista tai kun yhteisö on siirtänyt kaikki olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut toiselle osapuolelle. Rahoitusvarojen myynti ylijäämän tai alijäämän kautta kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä.

1.3.2 *Ennakkomaksut*

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä kulloinkin määrätyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättynä ajanjaksona tai maksetaan takaisin. Jos tuensaajille ei aiheudu tukikelpoisia menoja, tuensaajien on palautettava ennakkomaksu yhteisölle. Koska yhteisö säilyttää määräysvallan ennakkomaksuun ja on oikeutettu tukeen oikeuttamattoman osan palautukseen, määrä esitetään varana.

Ennakkomaksut kirjataan alun perin taseeseen, kun raha siirretään vastaanottajalle. Se arvostetaan annetun vastikkeen määrään. Myöhempinä tilikausina ennakkomaksut arvostetaan alun perin taseeseen kirjattuun määrään, josta on vähennetty tilikauden aikana aiheutuneet tukikelpoiset menot (mukaan lukien tarvittaessa arvioidut määrät).

1.3.3 *Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät*

Euroopan unionin tilinpäätössäännöissä edellytetään, että vaihtoon perustuvat ja muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot esitetään erikseen. Näiden kahden luokan erottamiseksi toisistaan termi ”saamiset” on varattu vaihtoon perustuville transaktioille, kun taas muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista, joissa EU saa arvoa toiselta yhteisöltä antamatta sille suoraan vastineeksi suunnilleen samaa arvoa, käytetään termiä ”kerrytettävissä olevat rahamäärät” (esimerkiksi omiin varoihin liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta).

Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ovat rahoitusinstrumenttien määritelmän mukaisia. Yhteisö luokitteli ne jaksotettuun hankintamenoon arvostetuiksi rahoitusvaroiksi ja arvosti ne tällaisten rahoitusvarojen tapaan.

Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kirjataan niiden hankintapäivän käypään arvoon, josta on vähennetty mahdollinen arvon alentuminen. Arvon alentuminen todetaan silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei yhteisö pysty perimään kaikkia saataviaan kyseisten rahamäärien alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Arvon alentumisena kirjattava määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Arvon alentumista vastaava määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

1.3.4 *Käteisvarat ja muut rahavarat*

Käteisvarat ja muut rahavarat ovat jaksotettuun hankintamenoon arvostettuja rahoitusvaroja. Niihin kuuluvat muun muassa käteinen raha, pankeissa olevat vaadittaessa tai lyhyellä määräajalla maksettavat talletukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on enintään kolme kuukautta.

1.3.5 *Velat*

Velat sisältävät sekä määrät, jotka liittyvät vaihtoon perustuviin transaktioihin, kuten tavaroiden tai palvelujen ostamiseen, että määrät, jotka liittyvät muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin, kuten tuensaajilta saatuihin maksupyyntöihin, avustuksiin tai muuhun EU:n rahoitukseen taikka saatuihin ennakkomaksuihin (ks. liitetieto 1.4.1).

Tuensaajille myönnettyjen avustusten tai muun rahoituksen tapauksessa maksupyynnöt kirjataan maksupyynnössä esitetyn määrän suuruisiksi veloiksi ajankohtana, jona maksupyyntö vastaanotetaan. Kun kyseisten menojen tukikelpoisuus on tarkastettu ja hyväksytty, vastaava velka arvostetaan hyväksyttyyn tukikelpoiseen määrään.

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta johtuvat velat kirjataan alkuperäiseen määrään laskun saapuessa. Vastaavat menot kirjataan, kun yhteisö on vastaanottanut ja hyväksynyt tavara- tai palvelutoimituksen.

1.3.6 *Rahoitusvelat*

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviksi rahoitusveloiksi, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi tai takaussopimusveloiksi.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon, mukaan lukien toteutuneet transaktiomenot, ja myöhemmin ne kirjataan jaksotettuun hankintamenoon käyttämällä efektiivisen koron menetelmää. Ne kirjataan pois taseesta ainoastaan, jos velvoite on täytetty, siitä luovutaan, se kumotaan tai sen voimassaoloaika päättyy.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat sisältävät johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen. Jos takaussopimuksessa edellytetään, että yhteisö suorittaa maksuja rahoitusvälineiden hintojen tai valuuttakurssien muutosten johdosta, takaussopimus on johdannainen. Niitä käsitellään kirjanpidossa kuten tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja.

Yhteisö kirjaa takaussopimuksen mukaisen velan, kun se tekee sopimuksen, joka velvoittaa takaajan suorittamaan määrättyjä maksuja takauksen haltijalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen ei suorita maksua sen erääntyessä velkainstrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisesti. Takaussopimuksen mukaiset velat kirjataan alun perin käypään arvoon.

Myöhempi arvostus riippuu takauksesta johtuvan luottoriskin kehityksestä. Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi (”vaihe 1”), takausvelat arvostetaan 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tarvittaessa vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Jos luottoriski on kasvanut merkittävästi (”vaihe 2”), takausvelat arvostetaan koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tarvittaessa vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi.

Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Takaussopimukset luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, paitsi jos yhteisöllä on ehdoton oikeus lykätä velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointipäivästä.

1.3.7 *Tulo- ja menojäämät sekä tulo- ja menoennakot*

Liiketoimet ja muut tapahtumat kirjataan tilinpäätöstä laadittaessa sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Jos yhteisön toimittamia tavaroita tai palveluita ei vuoden lopussa ole vielä laskutettu tai jos sopimusvelvoite on olemassa (esim. sopimuksen perusteella) vaikka laskua ei vielä ole tehty, tilinpäätöksen merkitään vastaava tulojäämä. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevat tavarat tai palvelut on vuoden loppuun mennessä jo laskutettu, vastaavat tulot merkitään tilinpäätökseen siirtovelkoihin tuloennakoksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

Myös menot kirjataan sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Tilikauden päättyessä menojäämät kirjataan sen määrän mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan siirtovelvoitetta kyseisellä kaudella. Menojäämät lasketaan tilinpitäjän antamien yksityiskohtaisten käytännön toimintaohjeiden mukaisesti. Kyseisillä ohjeilla pyritään varmistamaan, että tilinpäätös antaa todenmukaisen kuvan esitetyistä taloudellisista ja muista tapahtumista. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevista palveluista tai tavaroista on suoritettu maksu etukäteen, vastaavat menot merkitään tilinpäätökseen siirtosaamisiin menoennakoksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

1.4 **TUOTTO- JA KULULASKELMA**

1.4.1 *Tulot*

Tuotot sisältävät sen taloudellisen hyödyn tai suorituspotentiaalin bruttomäärän, jonka yhteisö on saanut tai tulee saamaan ja joka johtaa nettovarojen lisäykseen, lukuun ottamatta omistajien tekemistä oman pääoman sijoituksista johtuvaa nettovarojen lisäystä.

Tuotot voidaan luokitella tuotto- ja kululaskelmassa kirjaamiseen johtaneen liiketoimen luonteen mukaan joko muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista tai vaihtoon perustuvista transaktioista saataviin tuottoihin.

Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista

Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista liittyvät transaktioihin, kuten veroihin ja siirtoihin, joissa siirtäjä antaa vastaanottavalle yhteisölle varoja ilman, että kyseinen yhteisö antaa siirtäjälle likimäärin vastaavan arvoisen vastikkeen suoraan vaihdossa. Siirrot ovat muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista tulevaisuudessa saatavaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia veroja lukuun ottamatta. EU:n yhteisöjen osalta siirrot koostuvat enimmäkseen komissiolta saaduista varoista (esimerkiksi perinteisille virastoille myönnettävistä tasapainottavista avustuksista tai delegointisopimuksiin myönnettävästä toimintatuesta).

Yhteisön on kirjattava siirtoihin liittyvä omaisuuserä silloin, kun sillä on aikaisemman tapahtuman (siirto) seurauksena määräysvalta kyseisiin resursseihin ja kun se olettaa saavansa niistä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ja kun niiden käypä arvo voidaan määrittää luotettavasti. Muusta kuin vaihtoon perustuvasta transaktiosta saadut omaisuuseräksi kirjatut resurssit (ts. käteisvarat) kirjataan myös tuotoiksi lukuun ottamatta sitä osuutta, jonka osalta yhteisöllä on olemassa oleva kyseiseen siirtoon liittyvä velvoite (ehto), joka on täytettävä ennen kuin tuotto voidaan kirjata. Tällaista osuutta vastaavat tuotot kirjataan siirtovelaksi siihen asti, kun ehto on täytetty.

Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista

Tavaroiden ja palvelujen myynnistä saatavat tuotot kirjataan silloin, kun niiden omistajuuteen liittyvät riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin ostajalle. Palvelujen tarjoamista koskevaan liiketoimeen liittyviä tuottoja kirjattaessa otetaan huomioon se, missä vaiheessa liiketoimi on tilinpäätöspäivänä.

a) *Korkotuotot ja kulut*

Korkotuotot ja -kulut jaksotettuun hankintamenoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Tällä menetelmällä lasketaan rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluvan erän jaksotettu hankintameno ja kohdistetaan korkotuotot ja kulut asianomaiselle kaudelle.

b) *Osinkotuotot*

Osinkotuotot ja vastaavien voitonjakojen tuotot kirjataan silloin, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

c) *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen tuotot ja kulut*

Tällä tarkoitetaan käyvän arvon voittoja (tuottoja) ja käyvän arvon tappioita (kuluja) näistä rahoitusvaroista, mukaan lukien ne, jotka ovat peräisin valuuttamuunnoksista. Korollisten rahoitusvarojen osalta tämä sisältää myös korot.

d) *Tuotot takaussopimuksista*

Tuotot takaussopimuksista (takausmaksu) kirjataan siltä ajalta, jona yhteisö on valmis korvaamaan takauksen haltijalle sille mahdollisesti aiheutuvan luottotappion.

1.4.2 *Menot*

Kulut ovat tilikauden aikana tapahtuvia taloudellisen hyödyn tai suorituspotentiaalin vähennyksiä, jotka toteutuvat varojen siirtymisenä pois yhteisöstä, varojen arvon alentumisena tai velkojen kasvuna ja johtavat netto-omaisuuserien vähentymiseen. Niihin kuuluvat kulut sekä vaihtoon perustuvista että muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista.

Tavaroiden ja palvelujen ostamiseen liittyvistä vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat menot kirjataan silloin, kun yhteisö vastaanottaa ja hyväksyy kyseiset tavarat ja palvelut. Ne arvostetaan laskun osoittamaan alkuperäiseen määrään. Lisäksi sellaisiin jakson aikana yhteisölle toimitettuihin palveluihin liittyvät menot, joita koskevaa laskua ei ole vielä saatu tai hyväksytty, kirjataan tilinpäätöspäivänä kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Kulut muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista liittyvät varojen siirtoon tuensaajille, ja ne voidaan jakaa seuraaviin kolmeen ryhmään: saamiset, sopimuksen mukaiset siirrot sekä harkinnanvaraiset avustukset; rahoitusosuudet ja lahjoitukset. Siirrot kirjataan kuluiksi sille jaksolle, jonka aikana siirron perustana oleva tapahtuma toteutuu, edellyttäen, että siirto tapahtuu säännösten mukaisesti tai että siirron valtuuttava sopimus on allekirjoitettu. Lisäksi tuensaajan on täytettävä kaikki tukikelpoisuuskriteerit, ja velvoitteen määrä on voitava arvioida riittävän luotettavasti.

Kun kirjausperusteet täyttävä maksupyyntö vastaanotetaan, tukikelpoinen määrä kirjataan kuluksi. Vuoden lopussa tuensaajien tukikelpoiset menot, joita nämä eivät ole vielä ilmoittaneet, arvioidaan ja kirjataan menojäämäksi.

1.5 **EHDOLLISET VARAT JA VELAT**

1.5.1 *Ehdolliset varat*

Ehdollinen omaisuuserä on mahdollinen omaisuuserä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen omaisuuserä ilmoitetaan tilinpäätöksessä silloin kun se todennäköisesti tuottaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia.

1.5.2 *Ehdolliset velat*

Ehdollinen velka on joko mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa, tai nykyinen velvoite, jos ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois yhteisöstä.

Ehdollinen velka syntyy myös niissä poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

Ehdollisia velkoja ei kirjata. Ne ilmoitetaan tilinpäätöksessä, paitsi jos on hyvin epätodennäköistä, että taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentäviä resursseja siirtyy pois rahastosta.

1.6 **RAHASTON PÄÄOMA**

EKR:oon osallistuvat jäsenvaltiot maksavat rahastoon rahoitusosuuksia EKR:n ohjelmien täytäntöönpanoa varten kunkin EKR:n sisäisen sopimuksen mukaisesti. Sovellettavan oikeusperustan mukaan pääomapyynnöistä eli rahoitusta koskevista pyynnöistä tiettynä vuotena N päätetään neuvoston päätöksellä vuonna N-1. Maksettavat varat kohdennetaan selvästi määritetyille tuleville ajanjaksoille.

Rahoitusosuudet täyttävät omistajilta saatavien rahoitusosuuksien kriteerit (EU:n tilinpäätössääntö nro 1), ja ne katsotaan siksi EKR:n tilinpäätöksessä rahaston pääomaksi. Rahaston pääoma vastaa EKR:oon osallistuvilta jäsenvaltioilta saatavien rahoitusosuuksien kokonaismäärää. Koska rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty, vähennetään avoimesti rahaston kokonaispääomasta (ks. ”Laskelma nettovarojen muutoksista”), taseessa esitetään vain rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty.

Koska maksettavaksi sovitut rahoitusosuudet on kohdennettu määritetyille ajanjaksoille ja EKR:n siihen osallistuviin jäsenvaltioihin kohdistama laillinen maksuvaade koskee vain näitä ajanjaksoja, mahdolliset etukäteen maksetut määrät esitetään pääomaosuuksiin liittyvinä siirtovelkoina otsakkeen ”Velat” alla eikä pääomana, jonka maksamista on pyydetty.

1.7 **YHTEISRAHOITUS**

Saadut yhteisrahoitusosuudet täyttävät edellytykset, joiden mukaan ne voidaan katsoa sellaisiksi muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saaduiksi tuloiksi, joihin sovelletaan ehtoja, ja ne esitetään velkoina jäsenvaltioille, kolmansille maille ja muille tahoille. EKR:n on käytettävä rahoitusosuudet palvelujen tarjoamiseen kolmansille, ja käyttämättä jääneet määrät (saadut rahoitusosuudet) on palautettava. Yhteisrahoitussopimuksiin liittyvät maksamattomat velat vastaavat saatuja yhteisrahoitusosuuksia, joista on vähennetty hankkeeseen liittyvät menot. Ne eivät vaikuta nettovarojen määrään.

Yhteisrahoitushankkeisiin liittyvät kulut kirjataan, kun ne ovat toteutuneet. Vastaava rahoitusosuuksien määrä kirjataan toiminnan tuotoiksi, joten näillä erillä ei ole vaikutusta varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

2. **TASEEN LIITETIEDOT**

VARAT

2.1 **RAHOITUSVARAT**

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on mikä tahansa omaisuuserä, joka on:

a) käteisvaraa

b) toisen yhteisön oman pääoman ehtoinen instrumentti

c) sopimukseen perustuva oikeus saada toiselta yhteisöltä joko käteisvaroja tai muita rahoitusvaroja tai vaihtaa rahoitusvaroja tai -velkoja toisen yhteisön kanssa olosuhteissa, jotka mahdollisesti osoittautuvat yhteisölle edullisiksi, tai

d) sopimus, joka tullaan toteuttamaan tai saatetaan toteuttaa yhteisön omina oman pääoman ehtoisina instrumentteina.

Rahoitusvarat luokitellaan seuraavasti: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat. Rahoitusinstrumenttien luokka määritellään alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana, ja sitä tarkastellaan vuosittain tilinpäätöspäivänä.

EKR:n rahoitusvarat koostuvat tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavista rahoitusvaroista ja lainoista, ja ne ovat seuraavat:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*92*	*112*
Lainat	*24*	*16*
	116	**128**
Lyhytaikaiset		
Lainat	*1*	*5*
	1	**5**
Yhteensä	**117**	**132**

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat 92 miljoonan euron rahoitusvarat liittyvät oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin lähinnä seuraavilla osa-alueilla:

— uusiutuva kestävä energia Climate Investor One- ja ElectriFI-rahastojen ja energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä edistävän maailmanlaajuisen rahaston (GEEREF) kautta

— osallistavan pientilojen ja maaseudun pk-yritysten rahoituksen edistäminen ABC-rahaston kautta

— taloudellinen osallisuus Ugandassa aBi Financen kautta ja

— työpaikkojen ja kestävän kasvun luominen Afrikkaan Boost Africa -aloitteen avulla.

Yhteensä 24 miljoonan euron pitkäaikaiset lainat ja 1 miljoonan euron lyhytaikaiset lainat koskevat kahta osa-aluetta: kestävää maataloutta AgriFIn kautta ja sähkön saantia ja tuotantoa kestävistä energialähteistä ElectriFI-investointivälineen kautta.

2.2 ENNAKKOMAKSUT

Monissa sopimuksissa määrätään, että ennen kuin työt aloitetaan tai tavarat ja palvelut toimitetaan, on maksettava ennakkomaksu. Maksuaikataulua koskevassa sopimusosuudessa voidaan myös määrätä, että maksuja suoritetaan toimeksiannon edistymisestä annettavien selvitysten perusteella. Ennakkomaksut maksetaan yleensä hankkeen toteuttamismaan tai -alueen valuutassa.

Ennakkomaksun käytölle asetettu määräaika ratkaisee sen, kirjataanko se lyhyt- vai pitkäaikaiseksi ennakkomaksuksi. Ennakkomaksun käyttö määritellään hankkeesta tehdyssä sopimuksessa. Jos ennakkomaksun käytölle asetettu määräaika on 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä, maksu kirjataan lyhytaikaiseksi ennakkomaksuksi. Koska monet EKR:n hankkeista ovat luonteeltaan pitkäaikaisia, niihin liittyvien ennakkomaksujen on oltava käytettävissä yli vuoden ajan. Tämän vuoksi jotkin ennakkomaksut esitetään pitkäaikaisissa varoissa.

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset ennakkomaksut	2.2.1	–	*382*	*110*	*492*	*500*
Lyhytaikaiset ennakkomaksut	2.2.2	–	*50*	*481*	*532*	*742*
Yhteensä		–	**432**	**591**	**1 023**	**1 242**

Ennakkomaksujen kokonaismäärän pieneneminen 219 miljoonalla eurolla johtuu pääosin siitä, että 11. EKR:sta tuensaajille maksetut ennakkomaksut vähenivät vuosien 2024 ja 2025 välisenä aikana 737 miljoonasta eurosta 591 miljoonaan euroon. Tämä kehitys johtuu siitä, että 11. EKR:n elinkaari on jo pitkällä, minkä vuoksi avointen sopimusten määrä on vähentynyt.

Sen jälkeen, kun raukeamislauseke tuli voimaan vuoden 2020 lopussa, 11:nnen EKR:n puitteissa ei ole voitu tehdä uusia rahoitussopimuksia 1. tammikuuta 2021 alkaen. Voimassa oleviin rahoitussopimuksiin perustuvia erillissopimuksia voidaan kuitenkin edelleen allekirjoittaa. Tämän seurauksena äskettäin allekirjoitettujen sopimusten määrä on vähitellen vähentynyt: niitä allekirjoitettiin 452 vuonna 2023, 181 vuonna 2024 ja 21 vuonna 2025.

Kymmenennen EKR:n ennakkomaksut vähenivät 560 miljoonasta eurosta 432 miljoonaan euroon vuosien 2024 ja 2025 välisenä aikana. Väheneminen on EKR:n tavanomaisen täytäntöönpanosyklin mukaista ja johtuu ohjelmien asteittaisesta päättämisestä.

Pitkäaikaisista ennakkomaksuista 373 miljoonaa euroa (393 miljoonaa euroa vuonna 2024) liittyy Afrikkaa varten perustetun EU:n infrastruktuurirahaston, jäljempänä 'infrastruktuurirahasto', puitteissa tehtyä kahta sopimusta koskevaan avoimeen ennakkomaksuun. Infrastruktuurirahaston tavoitteena on tukea infrastruktuurihankkeita taloudellisesti myöntämällä niille avustuksia hankkeiden rahoittajien tarjoaman pitkäaikaisen rahoituksen ohella. Tällaisten avustusten myöntäminen kannustaa osallistuvia rahoituslaitoksia tarjoamaan pitkäaikaista rahoitusta. Infrastruktuurirahaston toimien katsottiin sopimusten allekirjoitusajankohtana kuuluvan asianmukaisesti sopimuksen soveltamisalaan (rahoitusinstrumentteja koskevaa mallia ei ollut vielä saatavilla, eikä asetuksessa mainittu tämäntyyppisiä instrumentteja). Näiden sopimusten nojalla suoritetut maksut kirjattiin näin ollen ennakkomaksuiksi eikä rahoitusinstrumentin osaksi. Koska infrastruktuurirahaston toteuttamat toimet ovat luonteeltaan pitkäaikaisia, sen vanhoja ennakkomaksuja kuitataan vuosittain hyvin vähän ja ennakkomaksujen kuittaus jakautuu vuosien ajalle. Sen vuoksi avoimista ennakkomaksuista 373 miljoonaa euroa luokiteltiin uudelleen pitkäaikaisiksi, jotta ne vastaisivat paremmin hankeolosuhteita, kun taas 54 miljoonaa euroa vastaa menojäämiä vuoden lopussa.

2.2.1 *Pitkäaikaiset ennakkomaksut hallinnointitavan mukaan jaoteltuina*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Suora hallinnointi		
Toteuttajana:		
Komissio	*19*	*–*
EU:n toimeenpanovirastot	*–*	*1*
EU:n edustustot	*1*	*2*
	20	**3**
Välillinen hallinnointi		
Toteuttajana:		
EIP ja EIR	*388*	*402*
Kansainväliset järjestöt	*67*	*65*
Julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yksityisoikeudelliset yhteisöt	*5*	*7*
Julkisoikeudelliset yhteisöt	*12*	*13*
Kolmannet maat	*–*	*10*
	472	**497**
Yhteensä	**492**	**500**

2.2.2 *Lyhytaikaiset ennakkomaksut*

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Ennakkomaksut, brutto	*3*	*313*	*2 649*	*2 965*	*3 763*
Kuitattu tilikausien erottamisen yhteydessä	*(3)*	*(263)*	*(2 168)*	*(2 433)*	*(3 022)*
Yhteensä	–	**50**	**481**	**532**	**742**

2.2.3 *Lyhytaikaiset ennakkomaksut hallinnointitavan mukaan jaoteltuina*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Suora hallinnointi		
Toteuttajana:		
Komissio	*40*	*37*
EU:n toimeenpanovirastot	–	*2*
EU:n edustustot	*21*	*47*
	61	**86**
Välillinen hallinnointi		
Toteuttajana:		
EIP ja EIR	*62*	*62*
Kansainväliset järjestöt	*248*	*388*
Julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yksityisoikeudelliset yhteisöt	*50*	*71*
Julkisoikeudelliset yhteisöt	*79*	*77*
Kolmannet maat	*29*	*56*
EU:n elimet ja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet	*2*	*1*
	470	**655**
Yhteensä	**532**	**742**

2.2.4 *Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet*

Vakuuksilla suojataan ennakkomaksuja. Vakuudet raukeavat, kun viimeinen hankkeeseen liittyvä maksu on suoritettu.

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet	*13*	*19*

Tämä 13 miljoonaa euroa koostuu vakuuksista, joiden tarkoituksena on suojata osana suoraa hallinnointia maksettuja ennakkomaksuja. Vakuuden edunsaaja on EKR (ks. liitetieto 4.1). Suurin osa ennakkomaksuista maksetaan kuitenkin osana välillistä hallinnointia, jolloin vakuuden edunsaajana ei ole EKR vaan hankintaviranomainen. Vuonna 2025 näiden vakuuksien kokonaisarvo oli 309 miljoonaa euroa.

2.3 RAHOITUSOSUUDET ERITYISRAHASTOIHIN

Tässä kohdassa esitetään EU:n Afrikka-hätärahastoon ja EU:n Bêkou-erityisrahastoon maksetut rahoitusosuudet. Rahoitusosuuksista on vähennetty erityisrahastojen kulut, ja ne kirjataan EKR:n varoiksi.

EKR hallinnoi rahoitusosuuksia suoraan ja huolehtii niiden käyttämisestä.

(miljoonaa euroa)

	Rahoitusosuudet, netto, 31.12.2024	Vuonna 2025 maksetut rahoitusosuudet	Erityisrahastojen nettokulut vuonna 2025	Rahoitusosuudet, netto, 31.12.2025
Afrikka	*165*	–	*(91)*	*74*
Bêkou	*23*	–	*(10)*	*13*
Yhteensä	**188**	–	**(101)**	**87**

Määrän väheneminen edelliseen vuoteen verrattuna johtuu siitä, ettei vuonna 2025 maksettu lisärahoitusosuuksia. Näin ollen tase perustui yksinomaan olemassa olevien rahoitusosuuksien käyttämiseen vuoden aikana aiheutuneiden kulujen kattamiseksi.

Tämä kehitys on linjassa molempien erityisrahastojen asteittaisen lakkauttamisen kanssa. Näiden rahastojen täytäntöönpanokausi päättyi 31. joulukuuta 2025. Erityisrahastot siirtyivät 1. tammikuuta 2026 likvidaatiovaiheeseen, jonka aikana ei toteuteta uusia operatiivisia toimia ja menot rajoittuvat loppukertomusten validointiin, maksamatta olevien määrien maksamiseen ja määrien takaisinperintään tuensaajilta.

2.4 SAAMISET VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA JA KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Vaihtoon perustuvat transaktiot ovat transaktioita, joissa yhteisö vastaanottaa varoja tai palveluja tai joilla mitätöidään velka ja joissa annetaan toiselle osapuolelle suoraan vastineeksi suunnilleen sama arvo (ensisijaisesti tavaroiden, palvelujen tai varojen käytön muodossa). Muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot ovat transaktioita, joissa yhteisö joko saa arvon toiselta yhteisöltä antamatta suoraan vastineeksi suunnilleen samaa arvoa tai antaa arvon toiselle yhteisölle saamatta vastineeksi suoraan suunnilleen samaa arvoa.

2.4.1 *Pitkäaikaiset vaihtoon perustuvat saamiset*

EKR:llä oli 31.12.2025 yhteensä 5 miljoonaa euroa pitkäaikaisia vaihtoon perustuvia saamisia, jotka koostuivat pääasiassa useiden rahoitusvälineiden menoennakoista.

2.4.2 *Lyhytaikaiset muut kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät ja vaihtoon perustuvat saamiset*

(miljoonaa euroa)

	Liite-tieto	31.12.2025	31.12.2024
Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	2.4.2.1	*27*	*24*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista	2.4.2.2	*10*	*12*
Yhteensä		**37**	**37**

2.4.2.1 Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Tuensaajat	*1*	*45*	*16*	*62*	*52*
Julkisoikeudelliset yhteisöt	*3*	*15*	*6*	*23*	*19*
Kolmannet maat	–	*2*	*4*	*6*	*16*
Arvon alentuminen	*(4)*	*(51)*	*(9)*	*(64)*	*(63)*
Yhteensä	–	**11**	**16**	**27**	**24**

2.4.2.2 Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Tulojäämät	–	–	*1*	*2*	*2*
EKR:jen väliset tilit	*(207)*	*168*	*39*	–	–
Muut	–	*4*	*5*	*9*	*11*
Yhteensä	**(207)**	**172**	**45**	**10**	**12**

Kaikkien EKR:jen kassavarat on tehokkuussyistä otettu 11. EKR:oon. Tämä edellyttää EKR:jen välisiä siirtoja, joiden vaikutukset tasoitetaan EKR:jen taseiden välillä EKR:jen välisillä yhdystileillä.

Otsake ”Muut” koostuu pääasiassa rahoitusvälineisiin liittyvistä saamisista. Otsakkeen ”Muut” 9 miljoonan euron saamisista 4 miljoonaa euroa liittyy Energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden maailmanlaajuiseen rahastoon (GEEREF) ja 5 miljoonaa euroa Climate Investor One -rahastoon.

2.5 KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT ([5])

Käteisvarat ja muut rahavarat, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, ovat rahoitusinstrumentteja. Niihin kuuluvat muun muassa käteinen raha, pankeissa olevat vaadittaessa tai lyhyellä määräajalla maksettavat talletukset (kuten käyttötilit ja säästötilit) ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on enintään kolme kuukautta.

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Erityistilit					
Keskuspankit	–	–	*98*	*98*	*285*
	–	–	**98**	**98**	**285**
Käyttötilit					
Liikepankit	–	–	*105*	*105*	*49*
Rahoitusvälineisiin liittyvät käteisvarat	–	–	*82*	*82*	*77*
	–	–	**187**	**187**	**126**
Yhteensä	–	–	**286**	**286**	**411**

Käteisvarat ja muut rahavarat vähenivät 125 miljoonalla eurolla, mikä johtuu pääasiassa keskuspankeissa pidettyjen käteisvarojen määrän supistumisesta. Tämä kassatilanteen heikkeneminen johtuu enimmäkseen kulujen kattamiseksi suoritetuista maksuista sekä ennakkomaksuista, jotka ylittivät vuoden aikana saadut rahoitusosuudet. Rahoitusosuudet, joiden maksamista on pyydetty, pienenivät vuosien 2024 ja 2025 välillä 1 200 miljoonasta eurosta 800 miljoonaan euroon. Lisäksi jäsenvaltiot saivat 6,3 miljoonan euron palautuksen 9. EKR:n vuoden 2025 ensimmäisestä erästä, kun taas Yhdistynyt kuningaskunta pyysi, että sen vuoden 2025 toista erää varten maksamat 15 miljoonan euron rahoitusosuudet vähennettäisiin sen jäljellä olevasta osuudesta 10. ja 11. EKR:ssa (ks. liitetieto 2.9.1).

([5]) Kassavarat esitetään yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen 53 artiklan mukaisesti 11. EKR:n taseessa. Pankkitilityypeistä on lisätietoa rahoitusriskin hallintaa käsittelevässä luvussa 5.

VELAT

2.6 **RAHOITUSVELAT**

Rahoitusvelka on mikä tahansa velka, joka on

a) sopimukseen perustuva velvollisuus luovuttaa käteisvaroja tai muita rahoitusvaroja toiselle yhteisölle taikka vaihtaa rahoitusvaroja tai -velkoja toisen yhteisön kanssa olosuhteissa, jotka mahdollisesti osoittautuvat yhteisölle epäedullisiksi, tai

b) sopimus, joka tullaan toteuttamaan tai saatetaan toteuttaa yhteisön omina oman pääoman ehtoisina instrumentteina.

Rahoitusvelat luokitellaan seuraavasti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat, muut jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat tai takaussopimusvelat.

(miljoonaa euroa)

	Liite-tieto	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset			
Takausvelat	*2.6.1*	*1*	*1*
Lyhytaikaiset			
Rahoitusvaraukset	*2.6.2*	*–*	*2*
Yhteensä		**1**	**3**

2.6.1 *Takausvelat*

Nämä varaukset perustuvat arvioituihin tappioihin eri rahoitusvälineistä myönnetyistä takauksista, ja valtuutetut yhteisöt voivat myöntää omissa nimissään EKR:n puolesta ja EU:n riskillä. Takauksiin liittyvä EKR:n rahoitusriski on kuitenkin rajattu, ja takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi tarvittavat varat rahoitetaan asteittain.

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Takausvelat	*–*	*–*	*1*	*1*	*1*

Taulukossa esitetty miljoona euroa perustuu arvioituun tappioon, joka liittyy Euritz-rahoitusvälineestä myönnettyyn takaukseen (ks. liitetieto 4.2.1).

2.6.2 *Varaukset*

Nämä varaukset perustuvat arvioituihin luottotappioihin eri rahoitusvälineistä myönnetyistä lainoista. Nämä varaukset perustuvat arvioituihin tappioihin eri rahoitusvälineistä myönnetyistä takauksista, ja valtuutetut yhteisöt voivat myöntää omissa nimissään EKR:n puolesta ja EU:n riskillä. Takauksiin liittyvä EKR:n rahoitusriski on kuitenkin rajattu, ja takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi tarvittavat varat rahoitetaan asteittain.

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Lyhytaikaiset rahoitusvaraukset	*–*	*–*	*–*	*–*	*2*

2.7 **VELAT**

Velat ovat maksuja, jotka suoritetaan tavaroista tai palveluista, jotka on vastaanotettu tai toimitettu ja jotka – toisin kuin menojäämät – on jo laskutettu tai joista on tehty asianmukainen sopimus toimittajan kanssa. Velat voivat liittyä sekä vaihtoon perustuviin transaktioihin, kuten tavaroiden tai palvelujen ostamiseen, että muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin, kuten avustusten saajilta saatuihin maksupyyntöihin, ennakkomaksuihin tai muuhun EU:n rahoitukseen.

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Lyhytaikaiset velat	2.7.1	–	*10*	*93*	*104*	*150*
Muut velat	2.7.2	–	*6*	*78*	*83*	*105*
Yhteensä		–	**16**	**171**	**187**	**256**

2.7.1 *Lyhytaikaiset velat*

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Tuensaajat ja toimittajat	–	*7*	*64*	*71*	*56*
Kolmannet maat	–	*(1)*	*8*	*7*	*29*
Julkisoikeudelliset yhteisöt	–	*4*	*20*	*24*	*66*
Toimielimet ja erillisvirastot	–	–	*2*	*2*	–
Yhteensä	–	**10**	**93**	**104**	**150**

Velat koostuvat suurelta osin EKR:n saamista menoilmoituksista, jotka koskevat tuensaajille myönnettyjä avustuksia. Koko menoilmoituksessa ilmoitettu määrä kirjataan velaksi, kun menoilmoitus on vastaanotettu. Tukikelpoisuustarkastuksen jälkeen tuensaajille maksetaan ainoastaan tukikelpoiset määrät. Tilikautta päätettäessä analysoidaan maksattamatta olevat maksupyynnöt ja niihin liittyvät arvioidut tukikelpoiset määrät kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Arvioidut tukikelvottomat määrät kirjataan muihin lyhytaikaisiin velkoihin.

Velkojen väheneminen johtuu vuoden lopussa maksamatta olleiden ostolaskujen arvon vähenemisestä.

2.7.2 *Muut velat*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät velat	2.7.2.1	–	*6*	*22*	*27*	*28*
Pääomaosuuksiin liittyvät siirtovelat	2.7.2.2	–	–	*51*	*51*	*64*
Muut velat		–	–	*5*	*5*	*12*
Yhteensä		–	**6**	**77**	**83**	**105**

2.7.2.1 Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät velat

Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät velat ovat EKR:n yhteisrahoitussopimusten yhteydessä saamia varoja. EKR:n on käytettävä näitä rahoitusosuuksia sovittujen palvelujen toimittamiseen kolmansille osapuolille ja palautettava käyttämättömät varat rahoittajille. Yhteisrahoitusosuuksien käytön ajoitus ratkaisee sen, ilmoitetaanko niihin liittyvät velat lyhyt- vai pitkäaikaisina velkoina.

Vuoden lopussa tehdään tapauskohtainen arvio kaikista yhteisrahoitusosuuksiin liittyvistä veloista, ja kaikki määrät, joita ei todennäköisesti käytetä seuraavien 12 kuukauden aikana, katsotaan pitkäaikaisiksi veloiksi.

(miljoonaa euroa)

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät lyhytaikaiset velat	–	–	*6*	*22*	*27*	*28*

2.7.2.2 Pääomaosuuksiin liittyvät siirtovelat

Yhteensä 1,2 miljoonaa euroa pääomaosuuksiin liittyviä siirtovelkoja liittyy 9. EKR:n hankkeista vapautuneiden tai käyttämättä jääneiden varojen palauttamiseen jäsenvaltioille ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle (ks. liitetieto 2.9.1). Jäsenvaltiot hyväksyivät sen, että palautettavat määrät kuitataan 11. EKR:n rahoitusosuuksista ensimmäisen rahoitusosuuksien suorittamispyynnön yhteydessä vuonna 2026.

Palautusten lisäksi 49 miljoonaa euroa liittyy Yhdistyneen kuningaskunnan, Portugalin, Unkarin ja Viron ennakolta maksamaan vuoden 2026 ensimmäiseen erään. Tästä määrästä 44 miljoonaa euroa liittyy kokonaisuudessaan Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuuteen. Erosopimuksen 152 artiklan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta pysyy EKR:n osapuolena 11. EKR:n ja kaikkien sellaisten aiempien EKR:jen osalta, joiden toiminta ei ole päättynyt, niiden päättymiseen saakka. Yhdistynyt kuningaskunta sitoutuu tältä osin noudattamaan samoja velvoitteita kuin jäsenvaltiot (ks. liitetieto 2.9.1).

2.8 **MENOJÄÄMÄT**

Menojäämät ovat maksuja, jotka suoritetaan tavaroista tai palveluista, jotka on vastaanotettu tai toimitettu, mutta joita – toisin kuin velkoja – ei ole vielä laskutettu tai joista ei ole vielä tehty asianmukaista sopimusta toimittajan kanssa. Menojäämien laskenta perustuu avointen talousarviositoumusten määrään vuoden lopussa. Se osuus arvioiduista menojäämistä, joka liittyy maksettuihin ennakkomaksuihin, on kirjattu ennakkomaksujen vähennykseksi.

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Menojäämät	–	*34*	*661*	*695*	*774*

Menojäämät muodostuvat sellaisista voimassa oleviin tai päättyneisiin sopimuksiin liittyvistä arvioiduista toimintamenoista, joista ei ole vielä hyväksytty maksupyyntöjä ja joiden tapauksessa tuensaajille aiheutuneet tukikelpoiset menot on arvioitu käyttämällä parhaita tilinpäätöksen laatimisajankohtana saatavilla olleita tietoja. On huomattava, että tavanomaisesta liiketoiminnasta saatuja tietoja, kuten raportointipäivän jälkeen allekirjoitettuja sopimusten pidennyksiä, ei oteta järjestelmällisesti huomioon, eikä niiden mahdollista vaikutusta menojäämiin voida luotettavasti arvioida. Maksettuihin ennakkomaksuihin liittyvä osuus arvioiduista menojäämistä on kirjattu ennakkomaksujen vähennykseksi (ks. liitetieto 2.2 edellä).

Menojäämien väheneminen 79 miljoonalla eurolla selittyy sellaisten sopimusten määrän vähenemisellä, joihin liittyvät menojäämät oli arvioitava. Menojäämien väheneminen on EKR:n elinkaaren ja avointen sopimusten määrän mukaista.

NETTOVARAT

2.9 **RAHASTON PÄÄOMA**

EKR:oon osallistuvat jäsenvaltiot maksavat rahastoon rahoitusosuuksia EKR:n ohjelmien täytäntöönpanoa varten kunkin EKR:n sisäisen sopimuksen mukaisesti. Sovellettavan oikeusperustan mukaan pääomapyynnöistä eli rahoitusta koskevista pyynnöistä tiettynä vuotena N päätetään neuvoston päätöksellä vuonna N-1. Maksettavat varat kohdennetaan selvästi määritetyille tuleville ajanjaksoille.

Rahoitusosuudet täyttävät omistajilta saatavien rahoitusosuuksien kriteerit (EU:n tilinpäätössääntö nro 1), ja ne katsotaan siksi EKR:n tilinpäätöksessä rahaston pääomaksi. Rahaston pääoma vastaa EKR:oon osallistuvilta jäsenvaltioilta saatavien rahoitusosuuksien kokonaismäärää. Koska rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty, vähennetään rahaston kokonaispääomasta (ks. ”Laskelma nettovarojen muutoksista”), taseessa esitetään vain rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty.

Koska maksettavaksi sovitut rahoitusosuudet on kohdennettu määritetyille ajanjaksoille ja EKR:n siihen osallistuviin jäsenvaltioihin kohdistama laillinen maksuvaade koskee vain näitä ajanjaksoja, mahdolliset etukäteen maksetut määrät esitetään pääomaosuuksiin liittyvinä siirtovelkoina otsakkeen ”Velat” alla eikä pääomana, jonka maksamista on pyydetty.

2.9.1 *Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t*

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä
Rahaston pääoma	*10 435*	*20 819*	*29 290*	*60 544*
Rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty	*–*	*–*	*(4 840)*	*(4 840)*
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty, 31.12.2024	**10 435**	**20 819**	**24 449**	**55 704**
Rahaston pääoma	*10 434*	*20 816*	*29 278*	*60 528*
Rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty	*–*	*–*	*(4 040)*	*(4 040)*
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty, 31.12.2025	**10 434**	**20 816**	**25 237**	**56 488**

Rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty, tarkoittaa määriä, joita jäsenvaltioita ei ole vielä pyydetty maksamaan. Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty, tarkoittaa rahoitusosuuksia, joiden maksamista EKR on pyytänyt ja jotka jäsenvaltiot ovat siirtäneet kassatileille (ks. jäljempänä liitetieto 2.9.2).

Neuvoston päätöksellä (EU) 2025/2324 ([6]) yhdeksännen EKR:n perustamisesta tehdyissä sisäisissä sopimuksissa tarkoitettuja jäsenvaltioiden rahoitusosuuksia vähennettiin 9. EKR:sta vapautuneella 1,2 miljoonan euron määrällä. Tästä vähennyksestä seuraavat palautukset kuitataan 11. EKR:n puitteissa pyydetystä lisärahoituksesta. Itse asiassa palautus vähennetään vuoden 2026 ensimmäisestä erästä (ks. liitetieto 2.7.2).

Erosopimuksen 153 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta pysyy EKR:n osapuolena kaikkien ohjelmien päättämiseen asti, mutta sen osuutta 9. ja 10. EKR:n maksamattomista ja vapautuneista varoista ei voida käyttää uudelleen. Vuonna 2025 Yhdistynyt kuningaskunta pyysi, että sen kyseisen vuoden toinen erä kuitattaisiin käyttämällä sen jäljellä olevaa osuutta 10. ja 11. EKR:n varannosta. Tämän seurauksena 10. ja 11. EKR:n rahaston pääoma pieneni 15 miljoonalla eurolla.

([6]) Neuvoston päätös (EU) 2025/2324, annettu 13 päivänä marraskuuta 2025, Euroopan kehitysrahaston rahoittamiseksi suoritettavista sopimuspuolten rahoitusosuuksista ja vuoden 2027 rahoitusosuuden vuotuisesta enimmäismäärästä, vuoden 2026 rahoitusosuuden vuotuisesta määrästä, vuoden 2026 rahoitusosuuden ensimmäisen erän määrästä sekä vuosien 2028 ja 2029 rahoitusosuuksien odotettuja vuotuisia määriä koskevasta alustavasta ei-sitovasta ennusteesta (EUVL L, 2025/2324, 14.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2324/oj).

2.9.2 *Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty, ja rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – erittely jäsenvaltioittain ja Yhdistyneen kuningaskunnan osalta*

(miljoonaa euroa)

Rahoitusosuudet 11. EKR:sta	%	Maksua ei pyydetty, 31.12.2024	Maksua pyydetty vuonna 2025	Maksua ei pyydetty, 31.12.2025
Itävalta	*2,40*	*116*	*(19)*	*97*
Belgia	*3,25*	*157*	*(26)*	*131*
Bulgaria	*0,22*	*11*	*(2)*	*9*
Kroatia	*0,23*	*11*	*(2)*	*9*
Kypros	*0,11*	*5*	*(1)*	*5*
Tšekki	*0,80*	*39*	*(6)*	*32*
Tanska	*1,98*	*96*	*(16)*	*80*
Viro	*0,09*	*4*	*(1)*	*3*
Suomi	*1,51*	*73*	*(12)*	*61*
Ranska	*17,81*	*862*	*(143)*	*720*
Saksa	*20,58*	*996*	*(165)*	*831*
Kreikka	*1,51*	*73*	*(12)*	*61*
Unkari	*0,61*	*30*	*(5)*	*25*
Irlanti	*0,94*	*46*	*(8)*	*38*
Italia	*12,53*	*606*	*(100)*	*506*
Latvia	*0,12*	*6*	*(1)*	*5*
Liettua	*0,18*	*9*	*(1)*	*7*
Luxemburg	*0,26*	*12*	*(2)*	*10*
Malta	*0,04*	*2*	*(0)*	*2*
Alankomaat	*4,78*	*231*	*(38)*	*193*
Puola	*2,01*	*97*	*(16)*	*81*
Portugali	*1,20*	*58*	*(10)*	*48*
Romania	*0,72*	*35*	*(6)*	*29*
Slovakia	*0,38*	*18*	*(3)*	*15*
Slovenia	*0,22*	*11*	*(2)*	*9*
Espanja	*7,93*	*384*	*(63)*	*320*
Ruotsi	*2,94*	*142*	*(24)*	*119*
Yhdistynyt kuningaskunta	*14,68*	*710*	*(117)*	*593*
Yhteensä	**100,00**	**4 840**	**(800)**	**4 040**

Koska 9. ja 10. EKR:n koko pääoman maksamista on pyydetty ja se on maksettu kokonaisuudessaan edellisinä vuosina, vuonna 2025 on pyydetty maksettavaksi 800 miljoonaa euroa, jotka liittyvät kokonaan 11. EKR:oon. Pääoma, jonka maksamista on pyydetty, pieneni vuosien 2024 ja 2025 välillä 1 200 miljoonasta eurosta 800 miljoonaan euroon.

2.9.3 *Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä*

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä
Saldo 31.12.2023	**(509)**	**(120)**	**628**	–
Varojen siirrot aiemmista EKR:ista 10. EKR:n suoritusvaraukseen	*(1)*	*1*	–	–
Varojen siirrot aiemmista EKR:ista 11. EKR:n suoritusvaraukseen	–	*(68)*	*68*	–
Saldo 31.12.2024	**(510)**	**(187)**	**696**	–
Varojen siirrot aiemmista EKR:ista 10. EKR:n suoritusvaraukseen	–	–	–	–
Varojen siirrot aiemmista EKR:ista 11. EKR:n suoritusvaraukseen	–	–	–	–
Saldo 31.12.2025	**(510)**	**(187)**	**696**	–

Tähän kohtaan sisältyvät toiminnassa olevien EKR:jen välillä siirretyt varat.

Cotonoun sopimuksen tultua voimaan kaikki aikaisempien, toiminnassa olevien EKR:jen käyttämättä jääneet varat on siirretty viimeksi avattuun EKR:oon sitoumusten vapauttamisen jälkeen. Euroopan kehitysrahastojen välillä siirrettävät varat kasvattavat kohderahaston määrärahoja ja vähentävät alkuperärahaston määrärahoja. Kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n suoritusvarauksiin siirrettyjä varoja voidaan sitoa ainoastaan tietyin edellytyksin sisäisten sopimusten mukaisesti.

3. TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT

TULOT

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	2025	2024
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	3.1	*12*	*41*
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista	3.2	*28*	*90*
Yhteensä		**40**	**131**

3.1 TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista liittyvät transaktioihin, joissa siirtäjä antaa vastaanottavalle yhteisölle varoja ilman, että kyseinen yhteisö antaa siirtäjälle likimäärin vastaavan arvoisen vastikkeen suoraan vaihdossa. Otsakkeeseen sisältyvät pääasiassa komissiolta varainhoitovuoden aikana saadut määrät ja takaisin perityt toimintamenot.

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2025	2024
Varojen takaisinperintä		*1*	*4*	*5*	*11*	*24*
Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät tuotot	3.1.1	–	*1*	–	*1*	*17*
Yhteensä		**1**	**5**	**5**	**12**	**41**

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saatavat tuotot voidaan jakaa hallinnointitavan mukaan seuraavasti:

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Suora hallinnointi		
Toteuttajana:		
Komissio	*1*	*1*
Toimeenpanovirastot	*1*	*2*
EU:n edustustot	*4*	*4*
	6	**7**
Välillinen hallinnointi		
Toteuttajana:		
Kolmannet maat	*4*	*31*
Kansainväliset järjestöt	*1*	*3*
Julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yksityisoikeudelliset yhteisöt	*1*	–
	6	**34**
Yhteensä	**12**	**41**

3.1.1 *Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät tuotot*

Saadut yhteisrahoitusosuudet täyttävät edellytykset, joiden mukaan ne voidaan katsoa sellaisiksi muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saaduiksi tuloiksi, joihin sovelletaan ehtoja. Niiden ei tämän vuoksi pitäisi saantihetkellä vaikuttaa tuotto- ja kululaskelmaan. Yhteisrahoitusosuudet säilytetään veloissa (ks. liitetieto 2.7.2.1) siihen asti, kun niihin liittyvät ehdot on täytetty eli tukikelpoiset menot ovat aiheutuneet (ks. liitetieto 3.5). Menoja vastaava määrä kirjataan tämän jälkeen tuotto- ja kululaskelmaan yhteisrahoitusosuuksista saatuina muina kuin vaihtoon perustuvina tuottoina. Tämän seurauksena vaikutus tilikauden taloudelliseen tulokseen on nolla.

3.2 **TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA**

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2025	2024
Rahoitustuotot	–	–	*8*	*8*	*19*
Muut tuotot	–	*1*	*19*	*20*	*71*
Yhteensä	–	**2**	**26**	**28**	**90**

Otsakkeessa ”Rahoitustuotot” oleva 8 miljoonan euron määrä muodostuu pääasiassa maksamattomista perintämääräyksistä kertyneistä koroista, ennakkomaksuista kertyneistä koroista, keskus- ja liikepankeissa oleville määrille kertyneistä koroista ja rahoitusvälineistä saatavista tuloista.

Muut tuotot muodostuvat pääasiassa kurssivoitoista. Vastaavat kurssitappiot kirjataan muihin menoihin (ks. liitetieto 3.7).

KULUT

3.3 MUIDEN YHTEISÖJEN TOTEUTTAMAT MENOT

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2025	2024
Teknisen avun kulut	–	–	*4*	*4*	*4*

Neljän miljoonan euron määrä liittyy useiden rahoitusvälineiden teknisen avun menoihin.

3.4 TUKIVÄLINEET

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2025	2024
Ohjelmoitava apu	*2*	*6*	*459*	*467*	*630*
AKT-valtioiden väliset hankkeet	–	*85*	*331*	*416*	*497*
Hätäapu	–	*1*	*48*	*50*	*(13)*
Muut avustusohjelmat	*5*	–	–	*5*	–
Institutionaalinen tuki	–	*(9)*	*14*	*4*	*4*
Rahoitusosuudet erityisrahastoihin	–	–	*101*	*101*	*118*
Yhteensä	**8**	**83**	**953**	**1 043**	**1 237**

EKR:n toimintamenot liittyvät eri välineisiin, ja menon tyyppi määräytyy sen mukaan, miten maksut suoritetaan ja miten varoja hallinnoidaan.

Vuonna 2025 toimintamenot laskivat 194 miljoonaa euroa, mikä johtui pääasiassa yhdennentoista EKR:n menojen vähenemisestä: menot olivat 1 145 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja 953 miljoonaa euroa vuonna 2025. Tämä väheneminen heijastaa EKR:jen elinkaarta niiden siirtyessä asteittain kohti päättämistä. Yhdestoista EKR saavutti viimeisen vaiheensa, kun sen raukeamislauseke tuli voimaan 31. joulukuuta 2020. Raukeamislausekkeessa vahvistettiin aikaraja uusille sitoumuksille. Uusia rahoituspäätöksiä ei voida tehdä, mutta käynnissä olevien hankkeiden täytäntöönpanoa jatketaan niiden päätökseen saattamiseen asti, mikä johtaa menojen asteittaiseen vähenemiseen.

Samoin 10. EKR:n menoissa näkyy se, että täytäntöönpano on edennyt pitkälle ja ohjelmia päätetään asteittain. Kymmenennen EKR:n päättäminen etenee hyvin. Suurin osa sopimuksista on jo päätetty, ja jäljellä olevien sopimusten toiminnan ja rahoituksen päätökseen saattaminen sekä siihen liittyvät arvioinnit, tarkastukset ja takaisinperinnät ovat meneillään. Kymmenennen EKR:n institutionaaliseen tukeen liittyvät negatiiviset määrät johtuvat siitä, että vuoden 2024 kertymä, joka ylitti vuonna 2025 aiheutuneet todelliset menot, peruttiin. Ne liittyvät AKT-valtioiden sihteeristölle annettavaa institutionaalista tukea koskevaan sopimukseen, jonka oli alun perin määrä päättyä joulukuussa 2024 ja jota jatkettiin syyskuun 15. päivään 2025 saakka. AKT-valtioiden talon kunnostamiseen ja myyntiin liittyvien viivästysten vuoksi suunniteltuja toimia ei voitu toteuttaa kokonaisuudessaan, mikä johti 10,7 miljoonan euron sitoumusten vapauttamiseen.

Vuonna 2025 AKT-valtioiden sisäisten hankkeiden menoihin vaikutti 23 miljoonan euron voitto, joka johtui yhteen hankkeeseen liittyvän vuoden 2024 kertymän perumisesta täytäntöönpanokumppanilta saatujen päivitettyjen täytäntöönpanotietojen perusteella.

Yhdeksännen EKR:n päättäminen on tällä hetkellä viimeisessä vaiheessa, ja vain pieni määrä sopimuksia on vielä voimassa.

Näissä kolmessa avoimessa EKR:ssa päätettiin helmikuun 2025 ja tammikuun 2026 välisenä aikana 578 sopimusta, mikä vähensi osaltaan toimintamenoja.

3.5 **YHTEISRAHOITUSKULUT**

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2025	2024
Yhteisrahoitus	–	*1*	–	*1*	*17*

Tässä kohdassa ilmoitetut määrät ovat yhteisrahoitushankkeisiin vuonna 2025 liittyneitä kuluja. Lukuja tarkasteltaessa olisi otettava huomioon, että kulut sisältävät tilikausien erottamiseen liittyvät määrät, jotka on arvioitu (ja ne sisältävät tämän vuoksi myös viime vuotta koskevien arvioitujen määrien peruutukset).

Toteutuneilla määrillä ei yhteisrahoitusta koskevien kirjanpitosääntöjen mukaisesti ollut vaikutusta EKR:n varainhoitovuoden tulokseen, koska ne kirjattiin sekä yhteisrahoituskuluihin että yhteisrahoitustuottoihin (ks. myös liitetieto 3.1.1).

Tukivälineet ja yhteisrahoituskulut hallinnointitavan mukaan eriteltyinä

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Suora hallinnointi		
Toteuttajana:		
Komissio	*32*	*17*
EU:n toimeenpanovirastot	*2*	*3*
Erityisrahastot	–	*118*
EU:n edustustot	*103*	*148*
	137	**286**
Välillinen hallinnointi		
Toteuttajana:		
EIP ja EIR	*130*	*84*
Kansainväliset järjestöt	*354*	*287*
Julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yksityisoikeudelliset yhteisöt	*88*	*156*
Julkisoikeudelliset yhteisöt	*55*	*126*
Kolmannet maat	*278*	*314*
EU:n elimet ja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet	*1*	–
	906	**967**
Yhteensä	**1 044**	**1 254**

3.6 **RAHOITUSKULUT**

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2025	2024
Nettomääräinen arvonalentumistappio lainoista ja muista saamisista	*(2)*	*1*	*4*	*3*	*(1)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja veloista aiheutuneet tappiot	–	*2*	*31*	*33*	*3*
Palkkiohyvitys	–	–	*4*	*4*	*2*
Yhteensä	**(2)**	**3**	**39**	**40**	**3**

Nettomääräinen arvonalentumistappio lainoista ja muista saamisista käsittää rahoitusinstrumentteihin liittyvät arvonalentumistappiot ja arvioidut kulut määristä, joita ei saada perittyä takaisin ja jotka liittyvät vanheneviin perintämääräyksiin (yli kaksi vuotta), konkursseihin ja perinnästä luopumiseen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvät 33 miljoonan euron rahoituskulut liittyvät pääasiassa valuuttakurssieroihin, korkoihin ja käyvän arvon muutoksiin useiden rahoitusinstrumenttien osalta.

Otsakkeen ”Palkkiohyvitys” 4 miljoonan euron määrä liittyy Kulima-rahoitusvälineestä aiheutuneisiin menoihin.

3.7 MUUT KULUT

Tähän otsakkeeseen sisältyvät hallintokulut, kuten muiden kuin tietotekniikkaan liittyvien ulkopuolisten palvelujen kulut, viestintä- ja julkaisukulut, koulutuskulut jne.

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2025	2024
Hallinnolliset ja tietotekniset kulut	–	*1*	*7*	*8*	*43*
Myyntisaamisiin liittyvät realisoituneet tappiot	*1*	–	–	*1*	*4*
Valuuttakurssitappiot	–	*3*	*31*	*34*	*63*
Rahoitusinstrumenttien valuuttakurssitappiot	–	–	*3*	*3*	*1*
Yhteensä	**1**	**5**	**40**	**46**	**110**

Otsake ”Hallinnolliset ja tietotekniset kulut” sisältää sellaiset määrät, jotka perustuvat komission kanssa tehtyyn EKR:n sisäiseen sopimukseen, jolla katetaan sen päätoimipaikassa ja edustustoissa EKR:n ohjelmien hallinnoinnista aiheutuvat hallintokulut.

Vuonna 2025 hallinnollisiin kuluihin vaikutti EKR:n rahoittamiin henkilöstömenoihin liittyvän vuoden 2024 kertymän peruminen. Näin ollen ilmoitetut henkilöstökulut ovat 1,3 miljoonaa euroa vuonna 2025 todellisuudessa aiheutuneiden 36 miljoonan euron sijasta.

4. EHDOLLISET VARAT JA VELAT JA MUUT TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVÄT TIEDOT

4.1 EHDOLLISET VARAT

Ehdollinen omaisuuserä on potentiaalinen omaisuuserä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa.

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Ennakkomaksuvakuudet	–	–	*13*	*13*	*19*

Komissio edellyttää joissakin tapauksissa ennakkomaksuvakuuksia tuensaajilta, jotka eivät ole jäsenvaltioita, maksaessaan näille ennakkomaksuja.

Vuoden 2025 lopussa ennakkomaksuvakuuksien arvo oli 13 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2024 oli 19 miljoonaa euroa. Tämä on EKR:n lopettamisen ja sopimusten asteittaisen päättämisen mukaista.

Kun kyse on välillisen hallinnoinnin piiriin kuuluvista sopimuksista, vakuus ei kuulu EKR:lle vaan hankintaviranomaiselle. Vakuutta ei tämän vuoksi ilmoiteta EKR:n tilinpäätöksessä.

4.2 EHDOLLISET VELAT

Ehdollinen velka on potentiaalinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Se voi olla myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena, koska resurssien siirtyminen pois rahastosta ei ole todennäköistä tai velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

4.2.1 *Myönnetyt takaukset*

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Myönnetyt takaukset	–	–	*29*	*29*	*26*

Edellä olevassa taulukossa esitetään riski, joka aiheutuu EKR:n mahdollisista tulevista maksuista, jotka liittyvät EIP-ryhmälle tai muille rahoituslaitoksille myönnettyihin takauksiin. Esitetyistä määristä on vähennetty näistä ohjelmista tehdyt rahoitusvaraukset tai rahoitusvelat.

Edellä ilmoitettu 29 miljoonan euron määrä liittyy seuraavista rahoitusvälineistä myönnettyihin takauksiin: 8 miljoonaa euroa Euritz-rahoitusvälineestä, 10 miljoonaa euroa KULIMA-rahastosta ja 11 miljoonaa euroa maatalouden arvoketjuun liittyvästä ZAMBIA-välineestä.

4.2.2 *Oikeustapauksiin liittyvät ehdolliset vastuut*

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Vireillä olevat oikeustapaukset	–	*9*	*7*	*16*	*7*

Vuoden 2025 lopussa vireillä oli vain kaksi oikeustapausta, jotka koskivat yhteensä 16 miljoonan euron määrää.

4.3 MUUT MERKITTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVÄT TIEDOT

4.3.1 *Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi*

Jäljempänä esitetty määrä saadaan vähentämällä maksattamatta olevien sitoumusten määrästä niihin liittyvät, tuotto- ja kululaskelmaan kuluiksi kirjatut määrät. Talousarviosta maksattamatta olevat sitoumukset ovat sitoumuksia, joita vastaavia maksuja ei vielä ole suoritettu ja/tai joita ei vielä ole purettu. Maksattamatta olevia määriä syntyy aina monivuotisten ohjelmien yhteydessä.

(miljoonaa euroa)

	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2025	31.12.2024
Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi	*16*	*106*	*1 533*	*1 654*	*2 701*

Maksattamatta olevien sitoumusten väheneminen johtuu suurelta osin talousarviosta maksattamatta olevien sitoumusten vähenemisestä. Näitä sitoumuksia oli yhteensä 2 697 miljoonaa euroa vuoden 2025 lopussa (2024: 3 812 miljoonaa euroa). Tämä on EKR:n elinkaaren mukaista ja liittyy myös avoinna olevien sopimusten määrän kehitykseen (ks. liitetieto 2.2).

5. RAHOITUSRISKIN HALLINTA

Seuraavat EKR:n rahoitusriskin hallintaa koskevat tiedot liittyvät kassanhallintatoimiin, jotka komissio on toteuttanut EKR:n puolesta sen varojen hallinnoimiseksi.

5.1 RISKINHALLINTAPOLITIIKKA JA SUOJAUS

EKR:n kassanhallintasäännöt ja -periaatteet vahvistetaan 11. Euroopan kehitysrahastoon sovellettavassa varainhoitoasetuksessa ja sisäisessä sopimuksessa.

Varainhoitoasetuksen mukaisesti noudatetaan seuraavia perusperiaatteita:

a) Jäsenvaltiot maksavat EKR:n rahoitusosuudet jäsenvaltion keskuspankissa tai jäsenvaltion nimeämässä rahoituslaitoksessa oleville erityistileille. Rahoitusosuudet pidetään kyseisillä tileillä siihen asti, kun maksu EKR:lle tulee suoritettavaksi.

b) Jäsenvaltiot maksavat EKR:n rahoitusosuudet euroina. Maksut EKR:sta suoritetaan euroina ja muina valuuttoina.

c) Komission EKR:n nimissä avaamilla pankkitileillä ei saa tapahtua tilinylityksiä.

Erityistilien lisäksi komissio on avannut EKR:n nimissä muita pankkitilejä rahoituslaitoksissa (keskuspankeissa ja liikepankeissa) suorittaakseen ja vastaanottaakseen sellaisia maksuja, jotka eivät liity jäsenvaltioiden rahoitusosuuksiin.

Kassanhallinta- ja maksutoiminnot ovat pitkälle automatisoituja ja perustuvat ajanmukaisiin tietotekniikkajärjestelmiin. Käytössä on lisäksi erityismenettelyjä, joilla taataan järjestelmän turvallisuus ja varmistetaan tehtävien eriyttäminen varainhoitoasetuksen säännösten, komission noudattamien sisäistä valvontaa koskevien standardien ja tilintarkastusperiaatteiden mukaisesti.

Kassanhallinta- ja maksutoimintojen hallinnointi perustuu kirjallisiin ohjeisiin ja menettelyihin, joiden tavoitteena on vähentää operatiivisia ja rahoitusriskejä sekä varmistaa valvonnan riittävyys. Ohjeet ja menettelyt kattavat eri toiminnot, ja niiden noudattamista valvotaan säännöllisesti.

5.2 **VALUUTTARISKI**

EKR:oon kohdistuva valuuttariski vuoden lopussa – nettopositio

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025				31.12.2024			
	USD	EUR	Muut	Yhteensä	USD	EUR	Muut	Yhteensä
Rahoitusvarat								
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat	*15*	5	5	*25*	*10*	4	7	*21*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	37	54	1	*92*	42	61	9	*112*
Saamiset	*5*	*4*		*9*	*6*	*5*	–	*11*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*6*	*280*	–	*286*	*11*	*400*	–	*411*
	63	**343**	**6**	**412**	**69**	**470**	**16**	**555**
Rahoitusvelat								
Rahoitusvaraukset ja takausvelat	–	*(5)*	–	*(5)*	–	*(3)*	–	*(3)*
	–	**(5)**	–	**(5)**	–	**(3)**	–	**(3)**
Yhteensä	**63**	**338**	**6**	**407**	**69**	**467**	**16**	**552**

Kaikki rahoitusosuudet pidetään euromääräisinä ja muita valuuttoja ostetaan vain silloin kun niitä tarvitaan maksujen suorittamiseksi. Tämän vuoksi EKR:n kassanhallintatoimintoihin ei kohdistu valuuttariskiä.

5.3 **KORKORISKI**

EKR ei ota lainaa, joten siihen ei kohdistu korkoriskiä.

EKR:n pankkitileillä oleville varoille kertyy kuitenkin korkoa. Komissio on sen vuoksi ottanut EKR:n puolesta käyttöön toimenpiteet varmistaakseen, että kertynyt korko vastaa markkinakorkoja ja niiden vaihteluja.

Kukin jäsenvaltio maksaa rahoitusosuutensa EKR:n talousarvioon nimeämässään rahoituslaitoksessa olevalle erityistilille. Muutama vuosi sitten esiintyneen negatiivisen koron riskin poistamiseksi on otettu käyttöön kassanhallintaan liittyviä menettelyjä, joiden avulla tällaisten tilien saldot pidetään mahdollisimman pieninä. Lisäksi negatiivisesta korosta aiheutuvista kustannuksista vastaa neuvoston asetuksen (EU) 2016/888 ([7]) mukaan asianomainen jäsenvaltio.

Korko maksetaan liikepankeissa olevien tilien yliyön-saldoille päivittäin. Tällaisten tilien saldoille saatava korko perustuu vaihtuviin markkinakorkoihin, joihin sovelletaan (positiivista tai negatiivista) sopimusmarginaalia. Useimmille pankkitileille maksetaan korkoa, joka perustuu markkinoiden viitekorkoon ja jossa on otettu huomioon kyseisen koron vaihtelut. EKR:oon ei sen vuoksi kohdistu riskiä siitä, että sen tileillä oleville varoille maksettaisiin markkinakorkoa alhaisempaa korkoa.

5.4 **LUOTTORISKI (VASTAPUOLIRISKI)**

Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä

Rahoitusvarojen osalta raportoidut määrät ovat nettomääräisiä kirjanpitoarvoja ja edustavat luottoriskiä tilikauden lopussa.

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Rahoitusvarat		
Lainat	*25*	*21*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*286*	*411*
Vaihtoon perustuvat saamiset (*)	*9*	*11*
Myönnetyt takaukset		
Takaussopimukset	*13*	*12*
Yhteensä 31.12.2025	**333**	**454**

(*) Pois lukien menoennakot

Rahoitusvälinelainat: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025				
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet rahoitusvarat	Yhteensä
Luottoluokitus					
Paras ja hyvä luokitus	–	–	–	–	–
Parempi keskitason luottoluokitus	–	–	–	–	–
Heikompi keskitason luottoluokitus	–	–	–	–	–
Spekulatiiviluokka ja maksukyvyttömyys	*23*	*4*	*7*	–	*33*
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	**23**	**4**	**7**	–	**33**
Vähennettynä tappiota koskevalla vähennyserällä	*2*	*1*	*5*	–	*8*
Nettokirjanpitoarvo	**21**	**3**	**2**	–	**25**

([7]) Neuvoston asetus (EU) 2016/888, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2016, yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun asetuksen (EU) 2015/323 muuttamisesta erien maksamisen osalta (EUVL L 149, 7.6.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/888/oj).

Käteisvarat ja muut rahavarat: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Luottoluokitus		
Paras ja hyvä luokitus	*266*	*314*
Parempi keskitason luottoluokitus	*15*	*91*
Heikompi keskitason luottoluokitus	*5*	*6*
Spekulatiiviluokka ja maksukyvyttömyys	–	–
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	**286**	**411**
Vähennettynä tappiota koskevalla vähennyserällä	–	–
Nettokirjanpitoarvo	**286**	**411**

Saamiset: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025					
	Ei erääntynyt	Erääntyneet 0–30 päivää	Erääntyneet 31–90 päivää	Erääntyneet 91 päivää – 1 vuosi	Erääntyneet > 1 vuosi	Yhteensä
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	9	–	–	–	–	*9*
Vähennettynä tappiota koskevalla vähennyserällä	–	–	–	–	–	–
Nettokirjanpitoarvo	**9**	–	–	–	–	*9*

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat: luoton laatu

Vuonna 2025 näihin tilinpäätöksiin sisältyvät tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat liittyvät oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin, joihin ei kohdistu luottoriskiä (ks. liitetieto 2.1).

5.5 **LIKVIDITEETTIRISKI**

Analyysi rahoitusvastuista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

Tämän otsakkeen mukaiset rahoitusvelat esitetään taseen kirjanpitoarvoina.

(miljoonaa euroa)

	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvastuut 31.12.2025	*187*	*0*	–	*187*
Rahoitusvastuut 31.12.2024	*256*	*0*	–	*256*

EKR:oon sovellettavilla budjettiperiaatteilla varmistetaan, että budjettikauden kassavarojen kokonaismäärä riittää aina maksujen suorittamiseen. Jäsenvaltioilta saatavien rahoitusosuuksien kokonaismäärä on näin aina yhtä suuri kuin vastaavan budjettikauden maksumäärärahojen määrä.

Jäsenvaltiot maksavat rahoitusosuutensa EKR:lle kuitenkin kolmena vuosieränä, minkä lisäksi EKR:sta suoritettaviin maksuihin liittyy kausittaisuutta.

Jotta voitaisiin varmistaa, että kassavarat riittävät jokaisena kuukautena maksujen suorittamiseen, komission kassanhallintayksikkö ja varoja käyttävät yksiköt vaihtavat säännöllisesti tietoja kassatilanteesta.

Edellä mainitun lisäksi EKR:n kassanhallinnassa käytetään automaattisia kassanhallintatyökaluja, joilla varmistetaan päivittäin, että jokaisella EKR:n pankkitilillä on riittävästi käteisvaroja.

6. LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT

EKR:n lähipiiriksi katsotaan EU:n Bêkou-erityisrahasto, EU:n Afrikka-hätärahasto ja Euroopan komissio. Näiden yhteisöjen väliset liiketoimet ovat osa EKR:n normaalia toimintaa, joten niistä ei EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaan tarvitse antaa tietoja erikseen.

EKR on komission hallinnoima rahasto, joten sillä ei ole omaa erillistä hallintoa. EU:n, myös komission, johtoon kuuluvien avainhenkilöiden etuudet on ilmoitettu Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen kohdassa 7.2 ”Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden etuudet”.

7. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

EKR:n tilinpitäjän tietoon ei tilinpäätöksen allekirjoittamispäivään mennessä ollut tullut tai saatettu sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisi ilmoitettava erikseen tässä kohdassa. Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella, ja edellä esitetyt tiedot perustuvat tällaisiin tietoihin.

8. VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TOTEUTUMAN TÄSMÄYTYS

Varainhoitovuoden taloudellinen tulos on laskettu suoriteperusteisen kirjanpidon periaatteiden mukaisesti. Talousarvion toteutuma sen sijaan perustuu maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin. Koska taloudellinen tulos ja talousarvion toteutuma kuitenkin kattavat samat operatiiviset tapahtumat, ne on syytä täsmäyttää. Seuraavassa taulukossa esitetään nämä täsmäytykset ja erityisesti tärkeimmät tulo- ja menopuolen täsmäytyserät. Taulukon liitetiedoissa on lisätietoja tärkeimmistä täsmäytyseristä.

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	**(1 094)**	**(1 240)**
Tulot		
Saamiset, jotka eivät vaikuta talousarvion toteutumaan	*(5)*	*(25)*
Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu	*(10)*	*(4)*
Aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot	*13*	*18*
Kulutusta vähentävät tuotot	*44*	*38*
Siirtosaamiset (netto)	*(25)*	*(98)*
Muut	–	–
Menot		
Maksamatta olevat varainhoitovuoden menot	*10*	*65*

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Varainhoitovuonna maksetut aikaisempien vuosien menot	*(48)*	*(176)*
Ennakkomaksujen nettovaikutus	*730*	*1 147*
Siirtovelat (netto)	*(509)*	*(1 070)*
Muut		
VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMA	**(893)**	**(1 345)**

8.1 TÄSMÄYTYSERÄT – TULOT

Varainhoitovuoden talousarviotulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoitovuosina vahvistettujen saamisten perusteella.

Saamiset, jotka eivät vaikuta talousarvion toteutumaan, kirjataan taloudelliseen tulokseen, mutta niitä ei voida lukea tuloiksi talousarviossa, sillä maksuja vastaava määrä siirretään varantoihin eikä sitä voida sitoa uudelleen ilman neuvoston päätöstä.

Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu, vähennetään täsmäytystä tehtäessä taloudellisesta tuloksesta, koska ne eivät kuulu talousarviotuloihin. **Aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot** on kuitenkin täsmäytettäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu tuensaajilta perityillä määrillä kuitatuista ennakkomaksuista. Nämä maksut kuuluvat tuloihin, mutta eivät vaikuta taloudelliseen tulokseen, ja tästä syystä ne on lisättävä täsmäyttämistä varten.

Siirtosaamisten nettomäärä muodostuu pääasiassa tilikausien erottamiseen liittyvistä siirtosaamisista. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtosaamisista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtosaamiset.

8.2 TÄSMÄYTYSERÄT – MENOT

Maksamatta olevat varainhoitovuoden menot on täsmäytystä tehtäessä otettava huomioon, koska ne sisältyvät taloudelliseen tulokseen mutta eivät kuulu talousarviomenoihin. **Varainhoitovuonna maksetut aiempien vuosien menot** on sen sijaan täsmäytystä tehtäessä vähennettävä taloudellisesta tuloksesta, sillä ne kuuluvat varainhoitovuoden talousarviomenoihin mutta eivät vaikuta taloudelliseen tulokseen tai vähentävät oikaisujen tapauksessa kuluja.

Maksujen peruutuksista saatavat määrät eivät vaikuta taloudelliseen tulokseen, mutta ne vaikuttavat talousarvion toteutumaan.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu varainhoitovuoden aikana suoritetuista uusista ennakkomaksuista (jotka kirjataan kyseisen vuoden talousarviomenoiksi) sekä sellaisista varainhoitovuoden tai aiempien vuosien aikana suoritetuista ennakkomaksuista, jotka on kuitattu hyväksyttyjä tukikelpoisia menoja vastaan. Viimeksi mainitut ovat suoriteperustetta sovellettaessa kuluja, mutta niitä ei merkitä talousarviokirjanpitoon, koska alkuperäinen ennakkomaksu on kirjattu talousarviomenoksi jo ennakkomaksun suoritusajankohtana.

Siirtovelkojen nettomäärä muodostuu pääasiassa tilikausien erottamiseen liittyvistä eristä eli sellaisista EKR:n varojen saajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista, joita ei ole vielä ilmoitettu EKR:lle. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus eli varainhoitovuoden siirtoveloista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtovelat.

OSA I.2

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON JA AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON TILINPÄÄTÖS – VARAINHOITOVUOSI 2025 ([8])

([8]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty tuhansiin euroihin.

TAUSTATIETOA

Yleistä taustatietoa unionin erityisrahastoista

Perustaminen

Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen, jäljempänä 'unionin varainhoitoasetus' ([9]), 238 ja 239 artiklan ja yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen ([10]) 35 artiklan mukaan komissio voi perustaa unionin erityisrahastoja ulkoisia toimia varten. Unionin eritysrahastot perustetaan muiden rahoittajien kanssa tehtävillä sopimuksilla. Rahastoilla vastataan tarpeeseen toteuttaa hätätoimia, hätätilan jälkeisiä toimia tai temaattisia toimia.

Euroopan komissio perustaa unionin erityisrahastot päätöksellä kuultuaan Euroopan parlamenttia ja neuvostoa tai näiden annettua hyväksyntänsä. Päätös sisältää perustamista koskevan sopimuksen muiden rahoittajien kanssa.

Unionin erityisrahastoja perustetaan ja käytetään vain seuraavien edellytysten täyttyessä:

— Unionin toimella luodaan lisäarvoa: unionin erityisrahastojen tavoitteet voidaan erityisesti niiden laajuuden tai mahdollisten vaikutusten ansiosta saavuttaa paremmin unionin tasolla kuin kansallisella tasolla, ja olemassa olevat rahoitusvälineet eivät riittäisi unionin toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

— Unionin erityisrahastot lisäävät selvästi unionin poliittista näkyvyyttä ja tuottavat hallinnollisia etuja, ja niiden avulla unioni voi valvoa paremmin riskejä sekä unionin maksuja ja muiden rahoittajien rahoitusosuuksia.

— Unionin erityisrahastot eivät saa olla päällekkäisiä jo käytössä olevien rahoituskanavien tai samankaltaisten välineiden kanssa täydentämättä niitä jotenkin.

— Unionin erityisrahastojen tavoitteet mukautetaan sen unionin välineen tai budjettikohdan tavoitteisiin, josta ne rahoitetaan.

Nykyiset EU:n erityisrahastot

Komissio on tähän mennessä perustanut neljä EU:n erityisrahastoa:

— EU:n Bêkou-erityisrahasto, jonka tavoitteena on tukea kaikkia Keski-Afrikan tasavallan kriisistä selviytymisen ja jälleenrakentamisen osa-alueita. Rahasto perustettiin 15. heinäkuuta 2014.

— EU:n Syyria-erityisrahasto (Madad-rahasto) eli Syyrian kriisin johdosta perustettu EU:n alueellinen erityisrahasto. Rahasto perustettiin 15. joulukuuta 2014.

— EU:n Afrikka-hätärahasto eli Euroopan unionin Afrikka-hätärahasto vakauden lisäämiseksi sekä sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisten syiden ehkäisemiseksi. Rahasto perustettiin 12. marraskuuta 2015.

— EU:n Kolumbia-erityisrahasto, jolla tuetaan rauhansopimuksen täytäntöönpanoa konfliktin jälkeisessä varhaisessa olojen ennalleen palauttamisessa ja vakauttamisessa. Rahasto perustettiin 12. joulukuuta 2016.

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) Neuvoston asetus (EU) 2018/1877, annettu 26 päivänä marraskuuta 2018, yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta ja asetuksen (EU) 2015/323 kumoamisesta (EUVL L 307, 3.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj).

Tehtävä

EU:n Bêkou-erityisrahasto perustettiin edistämään Keski-Afrikan tasavallan tilanteen vakauttamista ja maan jälleenrakentamista Erityisrahaston perustamista koskevan sopimuksen mukaan sen tärkeimpänä tavoitteena on ”antaa johdonmukaisesti kohdistettua apua, jolla edistetään haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien selviytymiskykyä ja tuetaan kaikkia Keski-Afrikan tasavallan kriisistä selviytymisen ja jälleenrakentamisen osa-alueita, koordinoidaan toimia lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ja autetaan naapurimaita selviytymään kriisin seurauksista”.

Keskeinen operatiivinen toiminta

Unionin erityisrahastoon kootaan yhteen eri rahoittajien varoja ohjelmien rahoittamiseksi sovittujen tavoitteiden pohjalta. Perustamisensa (heinäkuu 2014) jälkeen Bêkou-erityisrahasto on hyväksynyt 22 ohjelmaa ja saavuttanut yli 2,5 miljoonaa tuensaajaa. Ohjelmien tarkoituksena on auttaa Keski-Afrikan tasavaltaa ja sen väestöä vuoden 2013 kriisin jälkeen. Bêkou-erityisrahasto pyrkii erityisesti varmistamaan peruspalvelujen (pääasiassa terveydenhuolto sekä vesi- ja jätevesihuolto) saatavuuden, tukemaan talouden elpymistä ja työpaikkojen luomista sekä edistämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja sovittelua.

Hallinto

Bêkou-erityisrahaston hallinnoinnista vastaa Euroopan komissio, joka toimii myös sen kahden hallintoelimen, erityisrahaston hallituksen ja toimintakomitean, sihteeristönä. Bêkou-erityisrahaston hallitus ja toimintakomitea koostuvat rahoittajien, komission ja Euroopan parlamentin edustajista sekä yhdestä Keski-Afrikan tasavallan viranomaisten edustajasta ja tarkkailijoista. Hallituksen kokoonpanoa koskevat säännöt ja sen sisäiset säännöt vahvistetaan unionin erityisrahaston perustamisesta tehtävässä sopimuksessa.

Hallituksen päätehtävänä on laatia erityisrahaston kokonaisstrategia ja tarkastella sitä uudelleen. Toimintakomitea vastaa rahaston rahoittamien toimien valinnasta ja valvoo niiden toteuttamista. Lisäksi se hyväksyy tilinpäätöksen ja vuotuisen kertomuksen erityisrahaston rahoittamista toimista.

Rahoituslähteet

Bêkou-erityisrahastoa rahoitetaan rahoittajien rahoitusosuuksilla.

Tilinpäätös

Laatimisperusta

Tilinpäätöksen laatimisen oikeudellinen kehys ja määräajat vahvistetaan Keski-Afrikan tasavallassa toteutettavia toimia varten perustetun Euroopan unionin erityisrahaston eli Bêkou-erityisrahaston perustamisesta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä ’perustamisesta tehty sopimus’. Tämän perustamisesta tehdyn sopimuksen mukaisesti tilinpäätös laaditaan komission tilinpitäjän hyväksymien sääntöjen (EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössäännöt) mukaisesti. Nämä säännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standard, IPSAS).

Tilinpitäjä

Unionin erityisrahastojen tilinpitäjänä toimii komission tilinpitäjä. Tilinpitäjä laatii kaikille unionin erityisrahastoille yhteiset kirjanpito- ja tilinpäätösmenettelyt sekä tililuettelot. Komission sisäisellä tarkastajalla, OLAFilla, ja tilintarkastustuomioistuimella on samat valtuudet unionin erityisrahastoihin nähden kuin muihin komission toteuttamiin toimiin nähden. Unionin erityisrahastoille tehdään myös riippumaton ulkoinen tarkastus vuosittain.

Tilinpäätöksen koostumus

Tilinpäätös kattaa 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta välisen ajanjakson, ja se sisältää tilinpäätöslaskelmat ja talousarvion toteuttamista koskevan kertomuksen. Vaikka tilinpäätös ja liitetiedot laaditaan suoriteperusteisesti, talousarvion toteuttamista koskevat kertomukset perustuvat pääasiassa rahan liikkeisiin.

Menettely alustavasta tilinpäätöksestä vastuuvapausmenettelyyn

Tilinpäätöksen tarkastaa riippumaton ulkopuolinen tilintarkastaja. Tilinpitäjän laatima alustava tilinpäätös toimitetaan seuraavan vuoden helmikuun 15. päivään mennessä toimintakomitealle, joka toimittaa sen eteenpäin tilintarkastusyhtiölle, jonka yhteisö on valinnut tarjouskilpailumenettelyn perusteella. Tilinpitäjä laatii tilintarkastuksen jälkeen lopullisen tilinpäätöksen ja toimittaa sen toimintakomitean hyväksyttäväksi (8 artiklan 3 kohdan 4 alakohdan c alakohta).

Bêkou-erityisrahaston tilinpäätös konsolidoidaan Euroopan kehitysrahaston tilinpäätökseen.

Tärkeimmät tapahtumat

Vuoden saavutukset

EU käynnisti heinäkuussa 2014 ensimmäisen erityisrahaston, joka nimettiin Bêkou-erityisrahastoksi (bêkou tarkoittaa sangon kielessä toivoa). Rahaston tarkoituksena on auttaa Keski-Afrikan tasavaltaa ja sen väestöä vuoden 2013 kriisin jälkeen. Bêkou-erityisrahasto pyrkii varmistamaan peruspalvelujen (pääasiassa terveydenhuolto sekä vesi- ja jätevesihuolto) saatavuuden, tukemaan maaseudun kehittämistä ja talouden elpymistä sekä edistämään sovintoa. Perustamisestaan lähtien Bêkou-erityisrahasto on rahoittanut 22 ohjelmaa, jotka jakautuvat 125 hankkeeseen, ja tavoittanut yli puolet maan asukkaista.

Keski-Afrikan tasavalta on monin tavoin tarkasteltuna edelleen hauras valtio, erityisesti hallinnon ja paikallisten valmiuksien kannalta.

Turvallisuustilanne on vähitellen parantunut. Sudanin, Kongon demokraattisen tasavallan ja Tšadin konfliktien aiheuttama epävakaus vaikuttaa alueeseen kuitenkin edelleen. Tilanne aiheuttaa pakolaisvirtoja Keski-Afrikan tasavaltaan ja heikentää ruokaturvaa.

Vuonna 2025 Keski-Afrikan taloudelle oli ominaista korkea inflaatio ja pulat. Maan tilanne on kuitenkin vähitellen paranemassa kansallisen kehityssuunnitelman (NDP 2024–2028) perusteella, joka on etenemissuunnitelma Keski-Afrikan tasavallan sosiaaliselle ja taloudelliselle muutokselle. Suunnitelmaa ollaan asteittain toteuttamassa, mistä ovat osoituksena Casablancassa syyskuussa 2025 pidetyn rahoittajien pyöreän pöydän kokouksessa saavutetut tulokset.

Vuoden 2025 joulukuussa järjestettiin yhdistetyt vaalit (presidentin-, kunta-, alue- ja parlamenttivaalit) MINUSCAn (Mission Multidimensionnelle intégrée des Nations Unies pour la Stabilisation en République Centrafricaine) logistisella tuella ja EU:n taloudellisella tuella (vaaliluettelo, kansallinen vaalivirasto). Suhteet EU:hun ovat edelleen asialliset ja vakaat.

Rahaston lopettamisvaihe, johon sisältyy ohjelmien päättämisiä ja sitoumusten vapauttamisia sekä niihin liittyviä tarkastuksia ja arviointeja aina vuoteen 2026 asti, aloitetaan viimeisten hankkeiden operatiivisen toteutuksen päätyttyä. On korostettava, että rahaston täytäntöönpanosta saatujen kokemusten vuoksi toimien jatkuvuus (erityisesti terveydenhuollon ja koulutuksen osalta) säilytetään mahdollisimman pitkälle NDICI – Globaali Eurooppa -hankkeiden avulla yhteistyössä Keski-Afrikan tasavallan hallituksen sekä teknisten ja rahoitusalan kumppanien kanssa kansallisen kehityssuunnitelman mukaisesti.

Keskeiset saavutukset tietyillä painopistealueilla

Jäljempänä esitettävät vuoden 2025 keskeiset saavutukset kuvastavat erityisrahaston tärkeimpiä erityistavoitteita/toiminta-aloja.

Palvelujen saatavuuden alalla kunnostettiin 21 kaivoa, mikä laajensi vesi-, hygienia- ja sanitaatiopalvelujen saatavuutta 10 500 hengellä vuonna 2025, joten rahaston perustamisesta lähtien tuensaajia on ollut yhteensä 1 197 087.

Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden alalla 1 450 naista ja tyttöä hyötyi taloudellisen vaikutusvallan lisäämiseen tähtäävistä toimista, jotka kaikki toteutettiin Enabelin vuonna 2025 toteuttamassa DEVRUR II -hankkeessa. Heistä 865 sai taloushallinnon koulutusta, 575 työllistymiseen tähtäävää koulutusta ja 10 tukea tuloja tuottavan toiminnan aloittamiseen. Sosioekonomisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä koskeviin toimiin on rahaston voimassaoloaikana osallistunut tämän myötä 174 850 naista ja tyttöä.

Talouden ja tuotannon alojen elpymisen edistämisen alalla 3 770 henkilöä sai teknistä ja ammatillista koulutusta DEVRUR II -hankkeessa perustetuissa ”agropoleissa”. Näin ollen kaikkiaan 121 900 henkilöä on hyötynyt osaamisen kehittämistoimista Bêkou-rahoituksen ansiosta. Lisäksi 32 henkilöä löysi työpaikan, 23 aloitti yrittäjähankkeen ja 17 aloitti tuloja tuottavan toiminnan vuonna 2025 DEVRUR-hankkeen tuen ansiosta.

Enabel loi vuonna 2025 myös 4 114 THIMO (Travaux à Haute Intensité de Main-d’œuvre) -työpaikkaa, jotka mahdollistivat viimeisten ”agropolien” rakentamiseen liittyvien töiden loppuun saattamisen, ja koulutti viimeiset 58 työntekijää (hallinnollisia ja teknisiä työntekijöitä sekä kouluttajia). Tämän jälkeen rahasto on vahvistanut kaikkiaan 20 675 hallinnollisen työntekijän tai palveluntarjoajan valmiuksia.

Talousarvio ja talousarvion toteuttaminen

Vuoden 2025 loppuun mennessä Bêkou-erityisrahastoon oli osoitettu yli 310 miljoonan euron rahoitusosuudet, kuten myös edellisenä vuonna 2024. Tämän määrän lisäksi muita tuloja (korkoja ja maksettuja perintämääräyksiä) oli 2,3 miljoonaa euroa. Erityisrahasto sai 31. joulukuuta 2021 päätökseen kaikkia saatuja rahoitusosuuksia vastaavat sitoumukset ja sopimukset, lukuun ottamatta seurantaa, arviointia, tarkastuksia ja viestintää varten varattuja varoja, joista voidaan vielä tehdä sopimuksia tämän päivämäärän jälkeen.

Vuonna 2025 oli voimassa viisi sopimusta, joiden kokonaismäärärahat olivat noin 43,9 miljoonaa euroa ja joihin sisältyi kolme operatiivista hanketta (DEVRUR II Enabel, PAPEUR Rural & WASH PEPEV).

Toimien vaikutukset tilinpäätöksessä

Tilinpäätöslaskelmissa edellä mainittujen toimien vaikutukset ovat näkyvimmät seuraavissa erissä:

— Ennakkomaksut vähenivät 2 183 tuhatta euroa, koska erityisrahasto lakkautettiin asteittain ja operatiivisia hankkeita saatettiin päätökseen vuonna 2025. Kun erityisrahaston täytäntöönpanokausi päättyi 31. joulukuuta 2025, kaikki operatiiviset sopimukset päättyivät, minkä vuoksi ennakkomaksusaldoja tarkastettiin ja hyväksyttiin aiempaa enemmän. Jäljelle jäävä saldo liittyy hankkeisiin, joista ei ollut vielä saatu lopullisia tilinpäätösraportteja vuoden lopussa.

— Rahoitusvelat vähenivät 10 676 tuhatta euroa pääasiassa siksi, että vuoden aikana ei tehty käteissuorituksia.

— Toimintakulut kasvoivat 3 914 tuhatta euroa pääasiassa hankkeiden päättämisen yhteydessä kirjattujen suurempien toteutuneiden ja kertyneiden kustannusten, erityisrahaston korkeamman täytäntöönpano- ja tukikelpoisuusasteen soveltamisen sekä useiden hankkeiden päätökseen saattamisen vuoksi erityisrahaston täytäntöönpanokauden päätyttyä.

TASE

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
PITKÄAIKAISET VARAT		
Ennakkomaksut	–	–
	–	–
LYHYTAIKAISET VARAT		
Ennakkomaksut	*436*	*2 619*
Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät	*1 496*	*2 267*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*14 498*	*23 465*
	16 430	**28 350**
VARAT YHTEENSÄ	**16 430**	**28 350**
PITKÄAIKAISET VELAT		
Rahoitusvelat	*(13 431)*	*(24 108)*

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
	(13 431)	**(24 108)**
LYHYTAIKAISET VELAT		
Velat	*(1 927)*	*(2 536)*
Menojäämät	*(1 072)*	*(1 707)*
	(2 998)	**(4 243)**
VELAT YHTEENSÄ	**(16 430)**	**(28 350)**
NETTOVARAT	–	–

TUOTTO- JA KULULASKELMA

(tuhatta euroa)

	2025	2024
TULOT		
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista		
Tuotot rahoittajilta	*10 676*	*6 894*
Varojen takaisinperintä	*448*	*183*
	11 125	**7 076**
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista		
Rahoitustuotot	*400*	*884*
	400	**884**
Tuotot yhteensä	**11 525**	**7 961**
KULUT		
Toimintakulut	*(10 224)*	*(6 310)*
Rahoituskulut	*(2)*	*(166)*
Muut kulut	*(1 300)*	*(1 485)*
Kulut yhteensä	**(11 525)**	**(7 961)**
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	–	–

RAHAVIRTALASKELMA

(tuhatta euroa)

	2025	2024
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen	*2 183*	*1 126*
Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen	*771*	*1 196*
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)	*(10 676)*	*(6 894)*
Velkojen lisäys/(väheneminen)	*(609)*	*2 536*

(tuhatta euroa)

	2025	2024
Menojäämien lisäys/(väheneminen)	*(635)*	*(2 919)*
NETTORAHAVIRTA	**(8 967)**	**(4 955)**
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(-vähennys)	*(8 967)*	*(4 955)*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa	*23 465*	*28 420*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa	*14 498*	*23 465*

EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS 2025 ([11])

([11]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty tuhansiin euroihin.

TAUSTATIETOA EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTOSTA

Yleistä taustatietoa unionin erityisrahastoista

Perustaminen

Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen, jäljempänä 'unionin varainhoitoasetus' ([12]), 238 ja 239 artiklan ja yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen ([13]) 35 artiklan mukaan komissio voi perustaa unionin erityisrahastoja ulkoisia toimia varten. Unionin eritysrahastot perustetaan muiden rahoittajien kanssa tehtävillä sopimuksilla. Rahastoilla vastataan tarpeeseen toteuttaa hätätoimia, hätätilan jälkeisiä toimia tai temaattisia toimia.

Euroopan komissio perustaa unionin erityisrahastot päätöksellä kuultuaan Euroopan parlamenttia ja neuvostoa tai näiden annettua hyväksyntänsä. Päätös sisältää perustamista koskevan sopimuksen muiden rahoittajien kanssa.

Unionin erityisrahastoja perustetaan ja käytetään vain seuraavien edellytysten täyttyessä:

— Unionin toimella luodaan lisäarvoa: unionin erityisrahastojen tavoitteet voidaan erityisesti niiden laajuuden tai mahdollisten vaikutusten ansiosta saavuttaa paremmin unionin tasolla kuin kansallisella tasolla, ja olemassa olevat rahoitusvälineet eivät riittäisi unionin toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

— Unionin erityisrahastot lisäävät selvästi unionin poliittista näkyvyyttä ja tuottavat hallinnollisia etuja, ja niiden avulla unioni voi valvoa paremmin riskejä sekä unionin maksuja ja muiden rahoittajien rahoitusosuuksia.

— Unionin erityisrahastot eivät saa olla päällekkäisiä jo käytössä olevien rahoituskanavien tai samankaltaisten välineiden kanssa täydentämättä niitä jotenkin.

— Unionin erityisrahastojen tavoitteet mukautetaan sen unionin välineen tai budjettikohdan tavoitteisiin, josta ne rahoitetaan.

Nykyiset EU:n erityisrahastot

Komissio on tähän mennessä perustanut neljä EU:n erityisrahastoa:

— EU:n Bêkou-erityisrahasto, jonka tavoitteena on tukea kaikkia Keski-Afrikan tasavallan kriisistä selviytymisen ja jälleenrakentamisen osa-alueita. Rahasto perustettiin 15. heinäkuuta 2014.

— EU:n Syyria-erityisrahasto (Madad-rahasto) eli Syyrian kriisin johdosta perustettu EU:n alueellinen erityisrahasto. Rahasto perustettiin 15. joulukuuta 2014.

— EU:n Afrikka-hätärahasto eli Euroopan unionin Afrikka-hätärahasto vakauden lisäämiseksi sekä sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisten syiden ehkäisemiseksi. Rahasto perustettiin 12. marraskuuta 2015.

— EU:n Kolumbia-erityisrahasto, jolla tuetaan rauhansopimuksen täytäntöönpanoa konfliktin jälkeisessä varhaisessa olojen ennalleen palauttamisessa ja vakauttamisessa. Rahasto perustettiin 12. joulukuuta 2016.

Tehtävä

EU:n Afrikka-hätärahaston päätavoitteena on tukea kaikkia vakautta lisääviä näkökohtia, myötävaikuttaa muuttoliikkeen parempaan hallintaan ja puuttua epävakauden, pakkosiirtymisten ja laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin. Se pyrkii tähän erityisesti edistämällä selviytymiskykyä, taloudellisia ja yhtäläisiä mahdollisuuksia sekä turvallisuutta ja kehitystä ja puuttumalla ihmisoikeuksien loukkauksiin.

([12]) Asetus (EU, Euratom) 2024/2509.
([13]) Asetus (EU) 2018/1877.

Keskeinen operatiivinen toiminta

Unionin erityisrahastoon kootaan yhteen eri rahoittajien varoja toimien rahoittamiseksi sovittujen tavoitteiden pohjalta. EU:n Afrikka-hätärahasto toimii pääasiassa kolmella maantieteellisellä alueella, jotka ovat Sahelin ja Tšad-järven alue, Afrikan sarvi ja Pohjois-Afrikka. Lisäksi rahaston hankkeita voidaan tapauskohtaisesti toteuttaa myös rahaston tukikelpoisuusehdot täyttävien maiden naapurimaissa. Rahasto on määräaikainen, ja sen tarkoituksena on toteuttaa lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimia sen toiminta-alueilla oleviin haasteisiin vastaamiseksi.

Hallinto

EU:n Afrikka-hätärahaston hallinnoinnista vastaa Euroopan komissio, joka toimii myös sen kahden hallintoelimen, erityisrahaston hallituksen ja toimintakomitean, sihteeristönä. EU:n Afrikka-hätärahaston hallitus ja toimintakomitea koostuvat rahoittajien ja komission edustajista. Lisäksi näissä elimissä on tarkkailijoina rahastoon osallistumattomien EU:n jäsenvaltioiden, tukikelpoisten valtioiden viranomaisten ja alueellisten järjestöjen edustajia. Hallituksen kokoonpanoa koskevat säännöt ja sen sisäiset säännöt vahvistetaan unionin erityisrahaston perustamisesta tehtävässä sopimuksessa.

Hallituksen päätehtävänä on laatia erityisrahaston kokonaisstrategia ja tarkastella sitä uudelleen. Toimintakomitea vastaa rahaston rahoittamien toimien valinnasta ja valvoo niiden toteuttamista. Lisäksi se hyväksyy tilinpäätöksen ja vuotuisen kertomuksen erityisrahaston rahoittamista toimista.

Rahoituslähteet

EU:n Afrikka-hätärahastoa rahoitetaan rahoittajien maksamilla rahoitusosuuksilla.

Laatimisperusta

Tilinpäätöksen laatimisen oikeudellinen kehys ja määräajat vahvistetaan ”vakauden lisäämistä sekä sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisten syiden ehkäisemistä varten perustetun EU:n Afrikka-hätärahaston perustamisesta ja sen sisäisistä säännöistä tehdyssä sopimuksessa”, jäljempänä ’perustamisesta tehty sopimus’. Tämän perustamisesta tehdyn sopimuksen mukaisesti tilinpäätös laaditaan komission tilinpitäjän hyväksymien sääntöjen (EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössäännöt) mukaisesti. Nämä säännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standard, IPSAS).

Tilinpitäjä

EU:n Afrikka-hätärahaston tilinpitäjänä toimii rahaston perustamisesta tehdyn sopimuksen mukaan komission tilinpitäjä.

Tilinpäätöksen koostumus

Tilinpäätös kattaa 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta välisen ajanjakson, ja se sisältää tilinpäätöslaskelmat ja talousarvion toteuttamista koskevan kertomuksen. Vaikka tilinpäätös ja liitetiedot laaditaan suoriteperusteisesti, talousarvion toteuttamista koskevat kertomukset perustuvat pääasiassa rahan liikkeisiin.

Menettely alustavasta tilinpäätöksestä vastuuvapausmenettelyyn

Tilinpäätöksen tarkastaa riippumaton ulkopuolinen tilintarkastaja. Tilinpitäjän laatima alustava tilinpäätös toimitetaan seuraavan vuoden helmikuun 15. päivään mennessä toimintakomitealle, joka toimittaa sen eteenpäin tilintarkastusyhtiölle, jonka yhteisö on valinnut tarjouskilpailumenettelyn perusteella. Tilinpitäjä laatii tarkastuksen jälkeen lopullisen tilinpäätöksen ja toimittaa sen toimintakomitean hyväksyttäväksi.

EU:n Afrikka-hätärahaston tilinpäätös konsolidoidaan Euroopan kehitysrahaston tilinpäätökseen.

Tärkeimmät tapahtumat

Vuoden saavutukset

Sopimustentekokauden päätyttyä 31. joulukuuta 2021 Afrikka-hätärahasto ei tammikuusta 2022 alkaen ole rahoittanut uusia rahoitussitoumuksia tai budjettikorotuksia. Sopimuksia on tehty vain rahoitussitoumuksista, jotka liittyvät hallinnolliseen toimintaan, kuten tarkastuksiin, arviointeihin, seurantaan tai viestintään. Afrikka-hätärahaston ohjelmien täytäntöönpanoa jatkettiin vuoden 2025 loppuun saakka. Hätärahaston päättämisvaihe alkaa 1. tammikuuta 2026.

Afrikka-hätärahasto osoitti vuoden 2025 aikana, että se on joustava ja tehokas täytäntöönpanoväline, joka edistää poliittista vuoropuhelua Afrikan kumppanimaiden kanssa, soveltaa innovatiivisia lähestymistapoja ja tuottaa konkreettisia tuloksia kaikilla kolmella alueella (Sahelin ja Tšad-järven, Afrikan sarven ja Pohjois-Afrikan alueet).

Afrikan sarven alue oli vuonna 2025 edelleen yksi maailman eniten kärsineistä alueista. Se kamppailee laajamittaisten aseellisten konfliktien pahenevien vaikutusten, ilmastonmuutoksen aiheuttaman jatkuvan kuivuuden, joukkomuuton ja syvenevän humanitaariseen hätätilanteen kanssa.

Tätä monimutkaista alueellista taustaa vasten Afrikka-hätärahastolla oli edelleen merkityksellinen vaikutus sen neljän strategisen tavoitteen kautta. Viimeisen täytäntöönpanovuoden aikana aktiivisten hankkeiden ja indikaattoreiden määrä luonnollisesti väheni, mutta Afrikka-hätärahasto jatkoi kohdennettuja toimia näihin erityisiin haasteisiin vastaamiseksi.

Hätärahasto lisäsi esimerkiksi Somaliassa toteutettavalla ILED-aloitteella taloudellisia ja työllistymismahdollisuuksia (strategisen tavoitteen 1 mukaisesti) tukemalla tuloja tuottavaa toimintaa, osaamisen kehittämistä ja työpaikkojen luomista sekä edistämällä laajempia toimeentulopyrkimyksiä.

Sudanin haastavassa tilanteessa jatkettiin STARS MDTE:n ja RDPP SD:n kaltaisia hankkeita, joilla tarjottiin keskeisiä sosiaalipalveluja koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla sekä tuettiin ruokaturvaa ja vahvistettiin siten yhteisön selviytymiskykyä (strategisen tavoitteen 2 mukaisesti).

Sudanissa toteutetulla PROTECT-hankkeella vahvistettiin muuttoliikkeen hallintaa (strateginen tavoite 3) suojelemalla konflikteja pakenevia ihmisiä tarjoamalla kauttakulkumaahanmuuttajille, pakolaisille, turvapaikanhakijoille ja maan sisällä siirtymään joutuneille henkilöille ruoka- ja muuta apua turvakodeissa. Hanke myös paransi kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja turvakotien henkilöstön valmiuksia tukea sukupuoleen perustuvan väkivallan ja ihmiskaupan uhreja sekä ehkäistä seksuaalista hyväksikäyttöä ja väkivaltaa.

Hallinnon ja konfliktien ehkäisyn alalla (strateginen tavoite 4) Tigrayn alueen STABILITY-hankkeessa tuettiin esimerkiksi yhteisön elpymistä kouluttamalla uskonnollisia johtajia auttamaan yhteisöjä toipumaan viimeaikaisen sodan traumoista.

Afrikka-hätärahaston tullessa päätökseensä Afrikan sarven alueen ohjelmat ovat tuottaneet merkittäviä kumulatiivisia tuloksia viimeisten kymmenen vuoden aikana. Salkun elinkaaren aikana hätärahastosta rahoitetuilla toimilla luotujen tai tuettujen työpaikkojen määrä on yli 150 000 (hätärahaston indikaattori 1.1), ja toimilla on autettu noin 750 000:ta henkilöä kehittämään tuloja tuottavaa toimintaa (hätärahaston indikaattori 1.3) sekä annettu huomattavaa tukea pakolaisväestölle. Rahaston tuella perustettuja tai rahastosta tuettuja mikroyrityksiä ja pk-yrityksiä oli hieman alle 15 000 (hätärahaston indikaattori 1.2). Terveydenhuollon alalla hätärahaston ohjelmat ovat tuottaneet yli 11 miljoonaa terveydenhuollon palvelua (hätärahaston indikaattori 2.2) ja parantaneet 3,7 miljoonan henkilön mahdollisuuksia saada terveydenhuoltopalveluja (hätärahaston indikaattori 2.9). Ravitsemusapu on tavoittanut 3 miljoonaa henkilöä (hätärahaston indikaattori 2.3), ja lähes 195 000 maahanmuuttajaa ja kotiseudultaan siirtymään joutunutta on saanut kriittistä apua ja suojelua samalla kun muuttoliikkeen hallintaa on parannettu. Rauhanrakennusaloitteiden kautta yli 1,39 miljoonaa henkilöä on osallistunut konfliktien ehkäisyyn ja ihmisoikeustoimiin. Nämä tulokset kertovat sekä Afrikka-hätärahaston toteutumisasteesta että tällaisten toimien jatkuvasta merkityksellisyydestä tilanteessa, jossa tarpeet ovat edelleen suuria ja rakenteellisia haasteita on edelleen olemassa.

Sahelin ja Tšad-järven alue kärsi vuonna 2025 edelleen suuresta epävakaudesta, joka johtui jatkuvasta aseellisesta selkkauksesta, poliittisen hajanaisuuden syvenemisestä, ilmastoshokeista ja syvenevästä humanitaarisesta kriisistä.

Koska useimmat Afrikka-hätärahaston Sahelin ja Tšad-järven alueen hankkeisiin liittyvät toimet saatiin päätökseen vuoden 2024 loppuun mennessä, vuoden 2025 osalta voidaan raportoida vain vähäisiä saavutuksia.

Strategisen tavoitteen 1 (suuremmat taloudelliset ja työllistymismahdollisuudet) osalta ”Acceleration in the Sahel” -ohjelma tuki edelleen yrittäjien ja pk-yritysten pitkän aikavälin rahoituksen saantia Länsi-Afrikassa. Hanke on saavuttanut tavoitteensa luotujen työpaikkojen sekä tuettujen yrittäjien ja pk-yritysten määrien osalta.

Strategisen tavoitteen 4 (hallintotavan parantaminen ja konfliktien estäminen) puitteissa toteutetun ”Programme d’appui au renforcement du système d’information de l’état civil au Sénégal” -hankkeen tavoitteena on tukea väestörekisteritietojärjestelmän vahvistamista ja kansallisen biometrisen identiteetin vakiinnuttamista Senegalissa. Hanke tuotti vuonna 2025 joitakin tuloksia, kun sen puitteissa tuettiin valtion infrastruktuurin kunnostamista ja kahden kaupungintalon varustelua hallinnon vahvistamiseksi.

Ohjelman elinkaaren aikana hätärahastosta rahoitetuilla toimilla on tuettu yli 839 927 henkilöä tuloja tuottavan toiminnan kehittämisessä (hätärahaston indikaattori 1.3), suurelta osin Ghanassa (GrEEn-ohjelma ([14])) ja merkittävissä määrin Malissa, Nigerissä, Tšadissa ja Burkina Fasossa. Niillä tarjottiin teknistä ja ammatillista koulutusta ja osaamisen kehittämistä yli 240 000 tuensaajalle (hätärahaston indikaattori 1.4) kaikissa Sahelin ja Tšad-järven alueen maissa lähes 50 ohjelman ansiosta, kuten Développer l’Emploi au Sénégal ([15]), INTEGRA ([16]) Ghanassa, ARCHIPELAGO ([17]) tai GrEEn ([18]).

Rauhanrakennus- ja konfliktien ehkäisytoimiin on osallistunut 7,1 miljoonaa henkilöä (hätärahaston indikaattori 4.3), erityisesti Burkina Fasossa PEV ([19])- ja PDU ([20])-hankkeiden ansiosta mutta myös Nigerissä (PDU, PAIERA ([21]) ja SHIMODU ([22])), ja 21 000 henkilöä on saanut muuttoliikkeen hallintaan ja muuttajien suojeluun liittyvää koulutusta kaikissa alueen maissa (hätärahaston indikaattori 3.7). Ruokaturvaan liittyvä apu on tavoittanut 3,6 miljoonaa henkilöä (hätärahaston indikaattori 2.4), erityisesti Burkina Fasossa, Malissa, Nigeriassa ja Tšadissa, ja 2,8 miljoonaa henkilöä Burkina Fasossa, Senegalissa, Malissa, Kamerunissa ja Nigerissä on saanut ravitsemusapua (hätärahaston indikaattori 2.3). Nämä saavutukset edistävät merkittävästi koko alueen selviytymiskykyä ja vakautta, vaikka humanitaarinen tilanne on edelleen poikkeuksellisen haastava ja jatkuvan kansainvälisen yhteistyön tarve muodostuu yhä kriittisemmäksi.

Pohjois-Afrikan alueella oli edelleen toisiinsa kytkeytyviä geopoliittisia, sosioekonomisia ja ympäristöön liittyviä haasteita, jotka vaikuttivat edelleen muuttoliikkeen dynamiikkaan. Pohjois-Afrikan maat ovat edelleen merkittäviä muuttoliikkeen alkuperä-, kauttakulku- ja kohdemaita, ja monet niistä vastaanottavat suuria määriä pakolaisia.

Pohjois-Afrikan alueen osuus oli toukokuussa 2025 ([23]) Afrikka-hätärahaston sitomista 4,94 miljardista eurosta 905 miljoonaa euroa, joka kanavoitiin 118 sopimuksen kautta (90 operatiivista ja 28 teknisen avun sopimusta). Toimilla saavutettiin konkreettisia tuloksia Pohjois-Afrikassa vuoden 2017 ja toukokuun 2025 välisenä aikana. Pohjois-Afrikan alueella keskitytään Afrikka-hätärahaston strategiseen tavoitteeseen 3 ”muuttoliikkeen hallinnan parantaminen lähtö-, kauttakulku- ja kohdemaissa” neljässä strategisessa painopisteessä. Haavoittuvassa asemassa olevien muuttajien, turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten suojelua koskevan strategisen painopisteen 1 puitteissa hätärahaston toimilla vahvistettiin suojeluun ja yhteisöjen vakauttamiseen liittyviä pyrkimyksiä panemalla täytäntöön 64 sopimusta, joiden tuloksena kunnostettiin tai rakennettiin lähes 1 600 infrastruktuurikohdetta. Strategiseen painopisteeseen 3 (työperäisen maahanmuuton tukeminen) osoitetulla 35 miljoonan euron rahoituksella tuettiin työperäisen maahanmuuton hallintaa vahvistamalla 23 instituutiota, kehittämällä 19 kansallista strategiaa ja mahdollistamalla laillinen liikkuvuus yli 7 000 henkilölle Pohjois-Afrikan alueella.

([14]) T05-EUTF-SAH-GH-02.
([15]) T05-EUTF-SAH-SN-04.
([16]) T05-EUTF-SAH-GN-01.
([17]) T05-EUTF-SAH-REG-15.
([18]) T05-EUTF-SAH-GH-02.
([19]) T05-EUTF-SAH-BF-08.
([20]) T05-EUTF-SAH-REG-18.
([21]) T05-EUTF-SAH-NE-08.
([22]) T05-EUTF-SAH-NE-10.
([23]) Seuranta- ja oppimisjärjestelmän Pohjois-Afrikkaa koskevan raportin tiedot (jaksolta 2017–2025).

Monimutkaisista olosuhteista huolimatta hätärahaston kumppanit ilmoittivat parantaneensa 5,49 miljoonan henkilön mahdollisuuksia saada sosiaalialan peruspalveluja, tarjonneensa sosiaalialan peruspalveluja 2,78 miljoonaa kertaa ja antaneensa 4 510 paluumuuttajalle paluun jälkeistä apua. Myös tietoisuuden lisäämiseen tähtääviä toimia jatkettiin, ja selviytymiskykyä ja perusoikeuksia koskevilla kampanjoilla tavoitettiin 10,4 miljoonaa potentiaalista muuttajaa ja ammatilliseen koulutukseen osallistui 27 688 tuensaajaa.

Talousarvio ja talousarvion toteuttaminen

Vuonna 2025 ([24]) millään Afrikka-hätärahaston kolmesta alueesta ei toteutettu uusia ohjelmia tai budjettikorotuksia, koska sopimustentekokausi päättyi 31. joulukuuta 2021. Afrikka-hätärahaston perustamisesta lähtien toiminta- ja hallintokuluihin on sidottu yhteensä 5 053,56 miljoonaa euroa. Afrikka-hätärahaston perustamisesta lähtien hyväksyttyjen toimenpideohjelmien arvo on 1 810 miljoonaa euroa Afrikan sarven alueella, 2 217,8 miljoonaa euroa Sahelin ja Tšad-järven alueella ja 907,3 miljoonaa euroa Pohjois-Afrikan alueella.

Vuonna 2025 tehtiin 37 uutta sopimusta, joiden kokonaisarvo oli 139 562 266 miljoonaa euroa ottaen huomioon sidottu nettomäärä ja se, ettei sitoumuksia ole vapautettu. Nämä sopimukset liittyivät ainoastaan hallinnolliseen toimintaan (tarkastus, arviointi, viestintä ja seuranta), koska toimenpideohjelmia tai toimia ei ole voitu enää rahoittaa 31. joulukuuta 2021 lähtien.

Vuonna 2025 suoritetut maksut olivat 84,32 miljoonaa euroa, mikä oli 78,68 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Maksujen määrä on pienempi vuonna 2025, koska useiden hankkeiden täytäntöönpanokausi on päättymässä.

Toimien vaikutukset tilinpäätöksessä

Tilinpäätöslaskelmissa edellä mainittujen toimien vaikutukset ovat näkyvimmät seuraavissa erissä:

— Ennakkomaksut: vähenivät 107 330 tuhatta euroa, koska erityisrahasto lakkautettiin asteittain ja operatiivisia hankkeita saatettiin päätökseen vuonna 2025. Kun erityisrahaston täytäntöönpanokausi päättyi 31. joulukuuta 2025, kaikki operatiiviset sopimukset päättyivät, mikä lisäsi ennakkomaksusaldojen tarkastamista ja hyväksymistä. Jäljelle jäävä saldo liittyy hankkeisiin, joista ei ollut vielä saatu lopullisia tilinpäätösraportteja vuoden lopussa.

— Rahoitusvelat: vähenivät 138 236 tuhatta euroa pääasiassa siksi, että vuoden aikana ei tehty käteissuorituksia.

— Toimintakulut: vähenivät erityisrahaston asteittaisen lakkauttamisen seurauksena 38 674 tuhatta euroa, mikä johti avoinna olevien sopimusten määrän vähenemiseen ja sitä kautta kulujen vähenemiseen.

TASE

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
PITKÄAIKAISET VARAT		
Rahoitusvarat	*3 014*	*3 950*
Ennakkomaksut	*123*	*–*
	3 137	**3 950**
LYHYTAIKAISET VARAT		
Ennakkomaksut	*24 436*	*131 889*
Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät	*16 651*	*24 314*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*120 097*	*187 539*
	161 185	**343 742**

([24]) Seuranta- ja oppimisjärjestelmän Pohjois-Afrikkaa koskevan raportin tiedot (jaksolta 2017–2025).

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
VARAT YHTEENSÄ	**164 322**	**347 691**
PITKÄAIKAISET VELAT		
Rahoitusvelat	*(113 103)*	*(251 339)*
	(113 103)	**(251 339)**
LYHYTAIKAISET VELAT		
Velat	*(14 500)*	*(13 774)*
Menojäämät	*(36 719)*	*(82 578)*
	(51 219)	**(96 352)**
VELAT YHTEENSÄ	**(164 322)**	**(347 691)**
NETTOVARAT	–	–

TUOTTO- JA KULULASKELMA

(tuhatta euroa)

	2025	2024
TULOT		
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista		
Tuotot rahoittajilta	*138 236*	*169 603*
Varojen takaisinperintä	*532*	*245*
	138 768	**169 848**
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista		
Rahoitustuotot	*3 087*	*6 690*
Muut vaihtoon perustuvista transaktioista saadut tuotot	*10 546*	*13 551*
	13 634	**20 240**
Tuotot yhteensä	**152 402**	**190 089**
KULUT		
Toimintakulut	*(123 195)*	*(161 869)*
Rahoituskulut	*(971)*	*(28)*
Muut kulut	*(28 235)*	*(28 191)*
Kulut yhteensä	**(152 402)**	**(190 089)**
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	–	–

RAHAVIRTALASKELMA

(tuhatta euroa)

	2025	2024
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–
Toiminnan rahavirta		
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen	*107 329*	*64 732*
Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen	*7 662*	*(1 917)*

(tuhatta euroa)

	2025	2024
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)	*(138 236)*	*(13 216)*
Velkojen lisäys/(väheneminen)	*726*	*(486)*
Menojäämien lisäys/(väheneminen)	*(45 859)*	*(39 126)*
Investointien rahavirta		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien muiden kuin johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen lisäys/väheneminen	*936*	*(0)*
NETTORAHAVIRTA	**(67 442)**	**9 986**
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(-vähennys)	*(67 442)*	*9 986*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa	*187 539*	*177 553*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa	*120 097*	*187 539*

OSA I.3

EKR:N JA EU:N ERITYISRAHASTOJEN KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT ([25])

([25]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin.

KONSOLIDOITU TASE

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
PITKÄAIKAISET VARAT		
Rahoitusvarat	*119*	*131*
Ennakkomaksut	*492*	*500*
Vaihtoon perustuvat saamiset	*5*	*5*
	616	**637**
LYHYTAIKAISET VARAT		
Rahoitusvarat	*1*	*5*
Ennakkomaksut	*556*	*876*
Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät	*56*	*63*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*420*	*622*
	1 034	**1 566**
VARAT YHTEENSÄ	**1 649**	**2 203**
PITKÄAIKAISET VELAT		
Rahoitusvelat	*(40)*	*(88)*
	(40)	**(88)**
LYHYTAIKAISET VELAT		
Varaukset	*(0)*	*(2)*
Velat	*(204)*	*(272)*
Menojäämät ja tuloennakot	*(733)*	*(858)*
	(936)	**(1 132)**
VELAT YHTEENSÄ	**(976)**	**(1 220)**
NETTOVARAT	**673**	**983**
RAHASTON VARAT JA VARANNOT		
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t	*56 488*	*55 704*
Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt	*2 252*	*2 252*
Aiemmilta vuosilta siirretty taloudellinen tulos	*(56 973)*	*(55 733)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(1 094)*	*(1 240)*
NETTOVARAT	**673**	**983**

KONSOLIDOITU TUOTTO- JA KULULASKELMA

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
TULOT		
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista		
Takaisinperintä	*13*	*42*
Tuotot erityisrahastoihin osoitetusta rahoituksesta	*48*	*59*
	60	**100**

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista		
Rahoitustuotot	*11*	*26*
Muut tuotot	*31*	*85*
	42	**111**
Tuotot yhteensä	**102**	**211**
KULUT		
Tukivälineet	*(942)*	*(1 119)*
Muiden yhteisöjen toteuttamat menot	*(4)*	*(4)*
Erityisrahastojen toteuttamat menot	*(133)*	*(168)*
Yhteisrahoituskulut	*(1)*	*(17)*
Rahoituskulut	*(41)*	*(3)*
Muut kulut	*(75)*	*(140)*
Kulut yhteensä	**(1 196)**	**(1 451)**
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	**(1 094)**	**(1 240)**

KONSOLIDOITU RAHAVIRTALASKELMA

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(1 094)*	*(1 240)*
Toiminnan rahavirta		
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	*784*	*1 138*
Erityisrahastoihin osoitettujen rahoitusosuuksien (lisäys)/väheneminen	–	–
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen	*328*	*352*
Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen	*8*	*(13)*
Varausten lisäys/(väheneminen)	*(2)*	*2*
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)	*(48)*	*3*
Velkojen lisäys/(väheneminen)	*(68)*	*(134)*
Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)	*(126)*	*(252)*
Muut transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa	–	–
Investointien rahavirta		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien muiden kuin johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen	*16*	*(42)*
NETTORAHAVIRTA	**(201)**	**(185)**
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(-vähennys)	(201)	(185)
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa	622	807
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa	420	622

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4817/oj

KONSOLIDOITU LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

(miljoonaa euroa)

	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Nettovarat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
SALDO 31.12.2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 733)**	**2 252**	**1 086**
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	*(62)*	*(1 200)*	*1 138*	–	–	*1 138*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(1 240)*	–	*(1 240)*
SALDO 31.12.2024	**60 544**	**4 840**	**55 704**	**(56 973)**	**2 252**	**983**
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet	*(16)*	*(800)*	*784*	–	–	*784*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	–	–	–	*(1 094)*	–	*(1 094)*
SALDO 31.12.2025	**60 528**	**4 040**	**56 488**	**(58 067)**	**2 252**	**673**

OSA I.4

EKR:N RAHOITUKSEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA KERTOMUS

SISÄLTÖ

		Sivu
1.	TAUSTAA	70
	AIEMMAT EKR:T	70
	10. JA 11. EKR	71
2.	RAHOITUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	72
	RAHOITUKSEN TOTEUTUMA	72
	VARAT	79
	TOIMINTAMENOT JA ERITYISOHJELMAT	79
3.	SANASTO	89

1. TAUSTAA

Vuonna 1959 perustettu EKR on tärkein väline, jolla EU tukee Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden (AKT-valtiot) sekä merentakaisten maiden ja alueiden (MMA) kanssa tehtävää kehitysyhteistyötä. Sen ensisijaisena tavoitteena on köyhyyden vähentäminen ja lopulta sen poistaminen.

EKR on perustettu jäsenvaltioiden edustajien sisäisellä sopimuksella, ja sen hallinnoinnista vastaa erityiskomitea. EKR:n varat saadaan EU:n jäsenvaltioilta erikseen sovittuina maksuina. Jäsenvaltiot päättävät rahastolle kohdennettavasta kokonaissummasta (viiden vuoden ajanjaksoksi). Jäsenvaltiot voivat näiden rahoitusosuuksien lisäksi osallistua yhteisrahoitusjärjestelyihin tai suorittaa vapaaehtoisia lisärahoitusosuuksia EKR:oon. EKR:n varoilla katettavien toimenpiteiden rahoituksen toteuttamisesta vastaa Euroopan komissio, ja investointikehyksen hallinnoinnista EIP.

EKR:n toiminta perustuu monivuotisuuteen. Kukin EKR-sopimus tehdään noin viideksi vuodeksi, ja kuhunkin EKR:oon sovelletaan omaa varainhoitoasetusta. Viimeisimmän eli 11. EKR:n (2014–2020) perustamista koskeva sisäinen sopimus tuli voimaan 1. maaliskuuta 2015. Vuodesta 2021 alkaen yhteistyö AKT-valtioiden kanssa sisältyy naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen (NDICI). EKR:sta rahoitettavien käynnissä olevien hankkeiden toteuttamista jatketaan kuitenkin asianomaisen EKR:n oikeusperustan mukaisesti.

Tämä selvitys on laadittu 11. EKR:n varainhoitoasetuksen ([26]) 39 artiklan mukaisesti. Siinä annetaan tietoja EKR:n toteuttamisesta tuloina ja menoina ja keskitytään tärkeisiin tapahtumiin, joilla oli merkittävä vaikutus rahoituksen toteuttamiseen vuonna 2025.

Koska aiempien EKR:jen toimia ei ole käynnissä ([27]), tämä selvitys sisältää vain 10. ja 11. EKR:a koskevat luvut.

AIEMMAT EKR:T

6. ja 7. EKR

Kuudennen EKR:n tilit päätettiin vuonna 2006 ja 7. EKR tilit vuonna 2008.

Sellaiset jäljellä olevat varat ja purettuja sitoumuksia vastaavat varat, jotka ovat peräisin aiemmista kehitysrahastoista, on 9. EKR:a koskevan sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti siirretty 9. EKR:oon.

8. ja 9. EKR

Kahdeksannen EKR:n rahoitus ja toiminta päättyi vuonna 2021, ja sen kokonaismenot olivat yhteensä 10 374 miljoonaa euroa. Komissio ilmoitti 8. EKR:n päättämisestä jäsenvaltioille lokakuussa 2021 neuvostolle esitetyssä tiedonannossa.

Kaikki 8. EKR:n toimet on saatettu päätökseen ja kaikki tarkastukset on suoritettu. Myös kaikki sopimukset ja rahoituspäätökset on päätetty EKR:n tileillä. Kaikki perintämääräykset, jotka olivat vielä avoinna toiminnan lopettamisen jälkeen, maksettiin tai niistä luovuttiin, lukuun ottamatta neljää perintämääräystä, joita komission oikeudellinen yksikkö seuraa. Komission päätöksen C(2003) 19044 mukaisesti nämä perintämääräykset siirrettiin 9. EKR:lle.

Yhdeksännen EKR:n päättäminen etenee hyvin. Rahastossa on edelleen neljä avoinna olevaa sopimusta, joista kaksi koskee Etelä-Sudanissa toteutettavia tarkastuksia ja arviointeja (neuvoston päätös 2011/315/EU). Näistä toimista päätettiin yhdeksännen EKR:n raukeamislausekkeen jälkeen, ja ne saatetaan päätökseen määräajassa. Tämä edistää yhdeksänteen EKR:ään liittyvien toimien ja hankkeiden loppuun saattamista. Yhdeksäs EKR voidaan päättää kokonaisuudessaan vasta sitten, kun kaikki sopimukset ovat päättyneet ja kun niiden arvioinnit ja tarkastukset on saatu suoritettua.

([26]) Asetus (EU) 2018/1877.
([27]) Lukuun ottamatta Etelä-Sudanissa toteutettavia toimia.

Vuosina 2015–2025 komissio palautti seitsemän erää 8./9. EKR:n määrärahoja. Palautettu kokonaismäärä oli yhteensä 1 925,19 miljoonaa euroa ([28]). Tammikuussa 2026 palautettiin 1,2 miljoonaa euroa ([29]) jäsenvaltioiden EKR:lle vuoden 2026 osalta suorittamien rahoitusosuuksien ensimmäisen erän maksun yhteydessä.

10. JA 11. EKR

Euroopan yhteisön jäsenvaltiot sekä AKT-valtiot allekirjoittivat AKT–EY-kumppanuussopimuksen (ns. Cotonoun sopimuksen) Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000. Se tuli voimaan 1. huhtikuuta 2003 (ja sillä perustettiin 9. EKR). Cotonoun sopimusta on tämän jälkeen muutettu kahdesti, ensin 25. kesäkuuta 2005 Luxemburgissa allekirjoitetulla sopimuksella (jolla perustettiin 10. EKR) ja tämän jälkeen 22. kesäkuuta 2010 Ouagadougoussa allekirjoitetulla sopimuksella (jolla perustettiin 11. EKR).

Merentakaisten maiden ja alueiden (MMA) assosiaatiosta Euroopan yhteisöön (”päätös merentakaisten alueiden assosiaatiosta”) 27. marraskuuta 2001 tehty neuvoston päätös 2001/822/EY ([30]) tuli voimaan 2. joulukuuta 2001. Kyseistä päätöstä muutettiin 19. maaliskuuta 2007 (neuvoston päätös 2007/249/EY ([31])).

Tarkistetun Cotonoun sopimuksen ja vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta tehty sisäinen sopimus, jonka Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden hallitusten edustajat hyväksyivät elokuussa 2013, tuli voimaan maaliskuussa 2015.

Cotonoun sopimuksen mukaan 10. EKR:n kokonaismäärärahat ovat toisella kaudella (2008–2013) yhteensä 22 682 miljoonaa euroa. Tästä määrästä

— AKT-valtioille osoitettiin 21 966 miljoonaa euroa

— merentakaisille maille ja alueille (MMA) osoitettiin 286 miljoonaa euroa ja

— komissiolle osoitettiin 430 miljoonaa euroa tukimenoina EKR:n ohjelmasuunnitteluun ja täytäntöönpanoon.

AKT-valtioiden määrä jaetaan seuraavasti:

— maa- ja alueohjelmille 17 766 miljoonaa euroa

— AKT-valtioiden väliseen ja alueiden väliseen yhteistyöhön 2 700 miljoonaa euroa ja

— investointivälineisiin 1 500 miljoonaa euroa.

Erityisesti suurempi osa talousarviosta osoitettiin alueellisiin ohjelmiin, millä korostetaan alueellisen taloudellisen yhdentymisen merkitystä kansallisen ja paikallisen kehityksen peruskehyksenä. Kymmenennen EKR:n innovaatio oli ”kannustinmäärien” luominen kullekin valtiolle.

Cotonoun sopimuksen mukaan yhteisön tuki AKT-valtioille ja merentakaisille maille ja alueille rahoitetaan kolmannella kaudella (2014–2020) 11.EKR:sta. Varojen yhteismäärä on 30 506 miljoonaa euroa, ja se jakautuu seuraavasti:

— AKT-valtioille on osoitettu 29 089 miljoonaa euroa sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 2 artiklan d alakohdan mukaisesti; komission hallinnoimien varojen osuus tästä summasta oli 27 955 miljoonaa euroa

— merentakaisille maille ja alueille on osoitettu 364,5 miljoonaa euroa sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti; komission hallinnoimien varojen osuus tästä summasta oli 359,5 miljoonaa euroa; ja

— komissiolle on osoitettu 1 052,5 miljoonaa euroa 11. EKR:n varoihin liittyvästä ohjelmasuunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti.

([28]) 1 402,57 miljoonaa euroa siirtymävaiheen rahoitusjärjestelystä (neuvoston päätös (EU) 2015/0246), 200 miljoonaa euroa (neuvoston päätös (EU) 2017/1206), 223 miljoonaa euroa (neuvoston päätös (EU) 2020/1708), 43 miljoonaa euroa (neuvoston päätös (EU) 2021/1941), 42,5 miljoonaa euroa (neuvoston päätös (EU) 2022/2242), 7,8 miljoonaa euroa (neuvoston päätös (EU) 2023/2586) ja 6,3 miljoonaa euroa (neuvoston päätös (EU) 2024/2906).

([29]) Päätös (EU) 2025/2324.

([30]) EUVL L 314, 30.11.2001, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2001/822(1)/oj.

([31]) Neuvoston päätös 2007/249/EY, tehty 19 päivänä maaliskuuta 2007, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan yhteisöön tehdyn päätöksen 2001/822/EY muuttamisesta (EUVL L 109, 26.4.2007, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2007/249/oj).

2. **RAHOITUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO**

RAHOITUKSEN TOTEUTUMA

10. EKR:N MÄÄRÄRAHOJEN KEHITYS

10. EKR MÄÄRÄRAHOJEN KEHITYS: 31. JOULUKUUTA 2025 ANALYYSI VÄLINEITTÄIN

(miljoonaa euroa)

VÄLINE		ALKUPERÄISET MÄÄRÄRAHAT	VAROJEN KUMULATIIVINEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN 31.12.2024	VAROJEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN VUONNA 2025	Liitetieto	NYKYISET MÄÄRÄRAHAT
AKT	***Yhteisrahoitus***	***0***	***202***	***(9)***		***193***
	Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	***21 326***	***(710)***	***(86)***		***20 530***
	VÄLISUMMA AKT	**21 326**	**(508)**	**(95)**		**20 723**
MMA	***Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet***	***0***	***236***	***(1)***		***236***
	VÄLISUMMA MMA	**0**	**236**	**(1)**		**236**
	10. EKR YHTEENSÄ	**21 326**	**(272)**	**(95)**		**20 959**

11. EKR:N MÄÄRÄRAHOJEN KEHITYS

11. EKR MÄÄRÄRAHOJEN KEHITYS: 31. JOULUKUUTA 2025 ANALYYSI VÄLINEITTÄIN

(miljoonaa euroa)

VÄLINE		ALKUPERÄISET MÄÄRÄRAHAT	VAROJEN KUMULATIIVINEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN 31.12.2024	VAROJEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN VUONNA 2025	Liitetieto	NYKYISET MÄÄRÄRAHAT
AKT	***Yhteisrahoitus***	***0***	***91***			***91***
	Komission sisäinen palvelutasosopimus	***0***	***1***			***1***
	Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	***30 060***	***(855)***	***74***		***29 279***
	VÄLISUMMA AKT	**30 060**	**(763)**			**29 372**
	Yhteisrahoitus	***0***	***0***			***0***

(miljoonaa euroa)

VÄLINE		ALKUPERÄISET MÄÄRÄRAHAT	VAROJEN KUMULATIIVINEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN 31.12.2024	VAROJEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN VUONNA 2025	Liitetieto	NYKYISET MÄÄRÄRAHAT
MMA	***Komission sisäinen palvelutasosopimus***	***0***	***0***			***0***
	Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	***0***	***354***	***1***		***354***
	VÄLISUMMA MMA	**0**	**354**			**354**
	11. EKR YHTEENSÄ	30 060	(409)	75		29 726

10. EKR:N SITOUMUSTEN, MÄÄRÄRAHOJEN (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY) JA MAKSUJEN KEHITYS

EKR:N KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS 31. JOULUKUUTA 2025 TUEN LUOKITTELU

AKT + MMA – 10. EKR

(miljoonaa euroa)

	MÄÄRÄRA-HAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY)			MAKSUT		
		KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Määrärahat										
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**12 247**	**12 245**	**(23)**	**100 %**	**12 231**	**(24)**	**100 %**	**12 204**	**3**	**100 %**
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**1 960**	**1 960**	0	**100 %**	**1 960**	0	**100 %**	**1 960**	0	**100 %**
VÄLISUMMA: ELINTARVIKETURVA	**341**	**481**	**(0)**	**141 %**	**471**	**(12)**	**98 %**	**407**	**52**	**87 %**
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	**526**	**526**		**100 %**	**526**	0	**100 %**	**522**		**99 %**
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISET MÄÄRÄRAHAT	**3 550**	**3 538**	**(42)**	**100 %**	**3 535**	**(26)**	**100 %**	**3 492**	**0**	**99 %**
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	**1 905**	**1 760**	**(3)**	**92 %**	**1 755**	**(0)**	**100 %**	**1 704**	**9**	**97 %**
Yhteisrahoitus										
Määrärahat										
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**178**	**175**	**(0)**	**99 %**	**175**	**(0)**	**100 %**	**175**	**0**	**100 %**

(miljoonaa euroa)

	MÄÄRÄRAHAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY)			MAKSUT		
		KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	**5**	**5**		**110 %**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISET MÄÄRÄRAHAT	**11**	**11**		**100 %**	**11**		**100 %**	**11**		**100 %**
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Määrärahat										
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**182**	**181**	**(1)**	**100 %**	**180**	0	**99 %**	**172**		**96 %**
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**14**	**14**		**100 %**	**14**		**100 %**	**14**		**100 %**
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	**5**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	**34**	**34**	0	**100 %**	**34**	0	**99 %**	**34**		**100 %**
YHTEENSÄ: AKT + MMA (ML. VARANNOT) (A + B)	**20 959**	**20 937**	**(69)**	**100 %**	**20 902**	**(62)**	**100 %**	**20 705**	**65**	**99 %**

11. EKR:N SITOUMUSTEN, MÄÄRÄRAHOJEN (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY) JA MAKSUJEN KEHITYS

EKR:N KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS 31. JOULUKUUTA 2025 TUEN LUOKITTELU

AKT + MMA – 11. EKR

(miljoonaa euroa)

	MÄÄRÄRA-HAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY)			MAKSUT		
		KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Määrärahat										
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**14 977**	**14 915**	**(217)**	**100 %**	**14 696**	**(107)**	**99 %**	**13 280**	**452**	**90 %**
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**1 053**	**1 053**	**(2)**	**100 %**	**1 052**	**0**	**100 %**	**1 027**	**4**	**98 %**
VÄLISUMMA: SIIRTYMÄVAIHEEN RAHOITUSJÄRJESTELY	**0**									
VÄLISUMMA: ELINTARVIKETURVA	**112**	**112**	0	**100 %**	**112**	0	**100 %**	**50**	7	**44 %**
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	**1 076**	**1 062**	**(2)**	**99 %**	**1 059**	**(1)**	**100 %**	**1 008**	**41**	**95 %**
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISET MÄÄRÄRAHAT	**3 938**	**3 846**	**(13)**	**98 %**	**3 910**	**(24)**	**102 %**	**3 635**	**120**	**93 %**
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	**7 135**	**7 114**	**(54)**	**100 %**	**7 051**	**(31)**	**99 %**	**6 415**	**196**	**91 %**

(miljoonaa euroa)

	MÄÄRÄRAHAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY)			MAKSUT		
		KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Yhteisrahoitus										
Määrärahat										
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**46**	**45**	**(0)**	**98 %**	**45**	**(0)**	**100 %**	**43**		**97 %**
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	**4**	**4**		**100 %**	**4**		**100 %**	**4**		**100 %**
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISET MÄÄRÄRAHAT	**33**	**33**	0	**100 %**	**33**	0	**100 %**	**32**	**3**	**100 %**
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	**10**	**10**	**4**	**100 %**	**10**	**4**	**100 %**	**9**	**3**	**95 %**
Suoritusvaraus, ei käytettävissä										
Varaukset										
VÄLISUMMA: SUORITUSVARAUS, EI KÄYTETTÄVISSÄ, 10. EKR	**287**									
VÄLISUMMA: SUORITUSVARAUS, EI KÄYTETTÄVISSÄ, 11. EKR	**699**									
Komission sisäinen palvelutasosopimus										
Varaukset										
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**1**	**1**		**52 %**	**1**		**100 %**	**1**		**100 %**

(miljoonaa euroa)

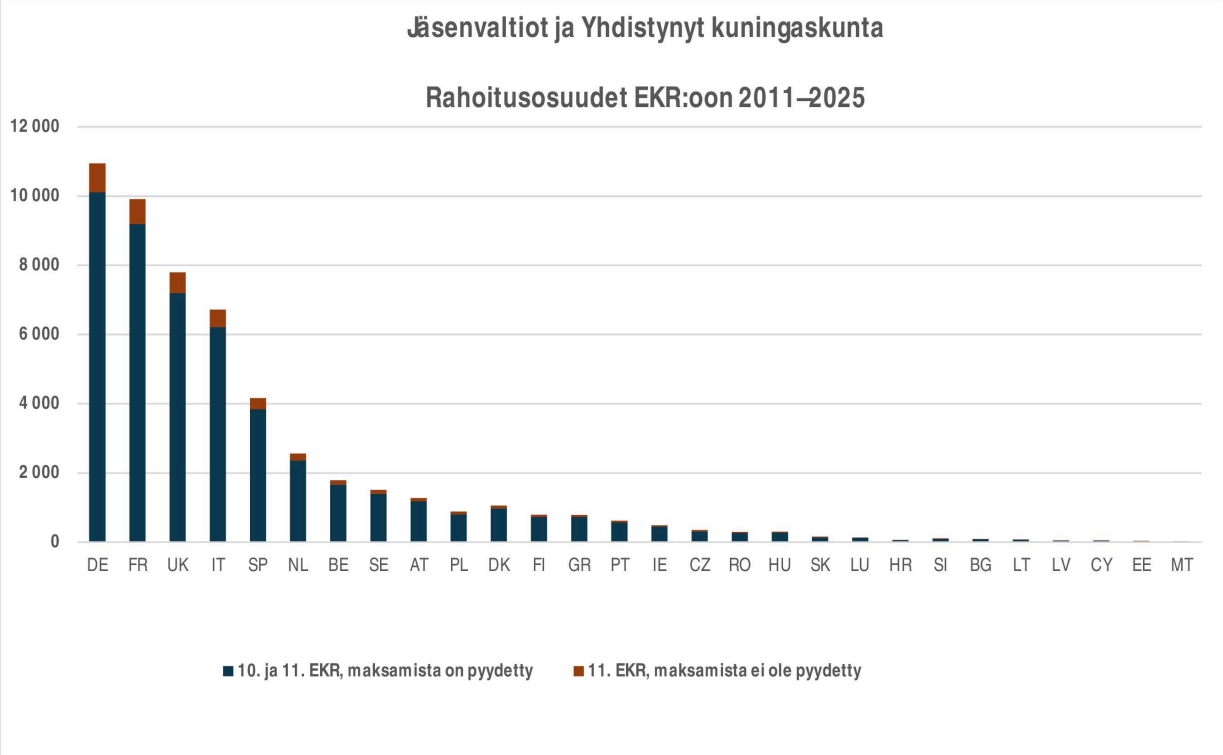
	MÄÄRÄRAHAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY)			MAKSUT		
		KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Määrärahat										
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**211**	**210**	**(1)**	**100 %**	**193**	**(0)**	**92 %**	**193**		**100 %**
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	**12**	**12**	0	**100 %**	**12**	0	**100 %**	**12**		**100 %**
VÄLISUMMA: SIIRTYMÄVAIHEEN RAHOITUSJÄRJESTELY	**0**									
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	**7**	**7**	0	**100 %**	**6**	0	**95 %**	**6**	**0**	**98 %**
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	**102**	**102**	0	**100 %**	**102**	**0**	**99 %**	**85**	**1**	**83 %**
Suoritusvaraus, ei käytettävissä										
Varaukset										
VÄLISUMMA: SUORITUSVARAUS, EI KÄYTETTÄVISSÄ, 10. EKR	**19**									
VÄLISUMMA: SUORITUSVARAUS, EI KÄYTETTÄVISSÄ, 11. EKR	**3**									
YHTEENSÄ: AKT + MMA (ML. VARANNOT) (A + B)	**29 726**	**28 525**	**(285)**	**96 %**	**28 284**	**(160)**	**99 %**	**25 800**	**828**	**91 %**

VARAT

Tulojen luonne

EKR:n varat ovat pääasiassa peräisin jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista. Euroopan komissio ja Euroopan investointipankki pyytävät kolme kertaa vuodessa jäsenvaltioita osallistumaan EKR:n rahoitukseen. Vuosittain maksettavaksi pyydettävien rahoitusosuuksien määrä vastaa vuoden aikana katettavien maksujen määrää.

Yhteenveto rahoitusosuuksista jäsenvaltioittain

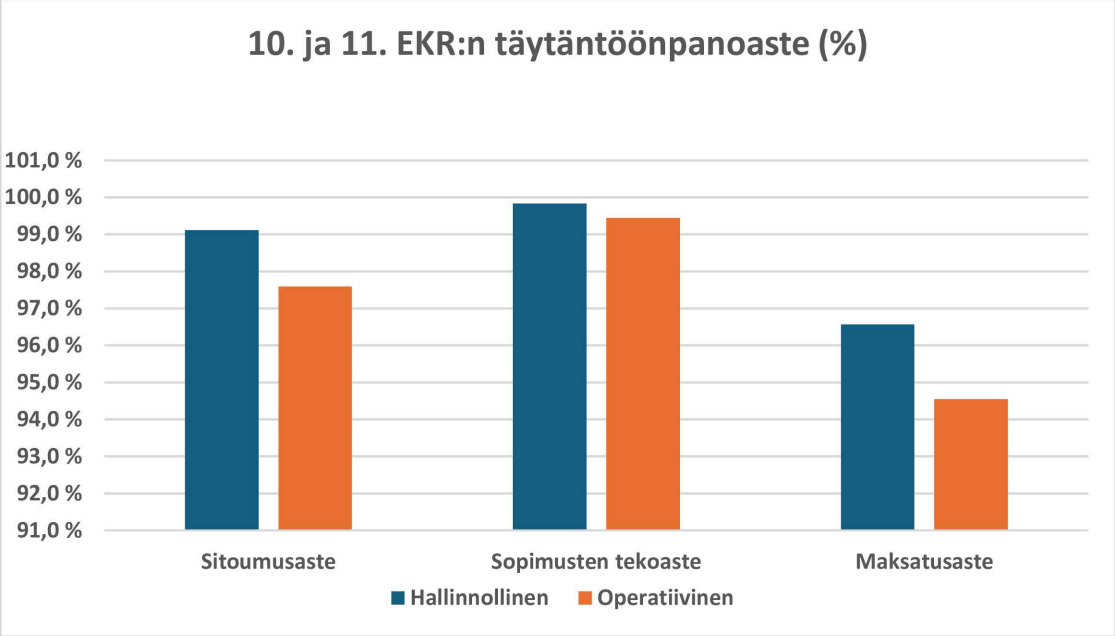
TOIMINTAMENOT JA ERITYISOHJELMAT

Menojen luonne

Monivuotisessa rahoituskehyksessä käytettävissä olevasta määrästä 3 prosenttia on osoitettu komissiolle tukimenoihin ja 97 prosenttia EKR:n hankkeiden täytäntöönpanoon. Määrät vahvistetaan kussakin sisäisessä sopimuksessa, ja niitä voidaan korottaa vapaaehtoisilla rahoitusosuuksilla ja toiminnasta saaduilla tuloilla.

Sidottujen, sopimuksiin käytettyjen ja maksettujen määrien jakautuminen menojen luonteen mukaan

	OPERATIIVISET TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT (10. ja 11. EKR) 2025									
	MÄÄRÄRAHAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY)			MAKSUT		
		KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%	KUMUL.	VUOTUINEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT 10. + 11. EKR	**1 622**	**1 608**	**(2)**	**99,1 %**	**1 605**	(1)	**99,8 %**	**1 550**	**41**	**96,6 %**
OPERATIIVINEN TÄYTÄNTÖÖNPANO (A+B) 10. + 11. EKR	**50 685**	**49 461**	**(353)**	**97,6 %**	**49 186**	(222)	**99,4 %**	**46 506**	**893**	**94,5 %**

10. ja 11. EKR:n täytäntöönpanoaste (%)
101,0 %
100,0 %
99,0 %
98,0 %
97,0 %
96,0 %
95,0 %
94,0 %
93,0 %
92,0 %
91,0 %
Sitoumusaste
Sopimusten tekoaste
Maksatusaste
Hallinnollinen
Operatiivinen

Sidottujen, sopimuksiin käytettyjen ja maksettujen määrien jakautuminen alueen ja maan mukaan

EKR:N KUMULATIIVINEN KIRJANPITO 31.12.2025 MAITTAIN, % MÄÄRÄRAHOISTA								
10. + 11. EKR		10. ja 11. EKR YHTEENSÄ (miljoonaa euroa)						
Kumulatiivinen 2025		Määrärahat	Päätökset	% määrära-hoista	Määrärahat (päätösvalta siirretty)	% määrära-hoista	Maksut	% määrärahoista
AKT	**Yleinen/hallintomäärärahat/korot**	**1 629**	1 610	99 %	1 612	99 %	1 547	95 %
	Varanto / ei jaoteltu maittain	**3 540**	2 553	72 %	2 553	72 %	2 553	72 %
	Kaikki AKT-valtiot	**5 169**	**4 163**	**81 %**	**4 165**	**81 %**	**4 100**	**79 %**
	Angola	**346**	345	100 %	344	99 %	330	95 %
	Benin	**732**	731	100 %	730	100 %	702	96 %
	Botswana	**126**	126	100 %	126	100 %	126	100 %
	Burkina Faso	**1 277**	1 277	100 %	1 274	100 %	1 264	99 %
	Burundi	**564**	564	100 %	562	100 %	550	97 %
	Kamerun	**520**	520	100 %	519	100 %	492	95 %
	Kap Verde	**144**	144	100 %	144	100 %	144	100 %
	Komorit	**77**	77	100 %	76	98 %	75	97 %
	Kongo (Brazzaville)	**163**	163	100 %	161	99 %	156	96 %
	Kongon demokraattinen tasavalta	**1 401**	1 399	100 %	1 385	99 %	1 317	94 %
	Norsunluurannikko	**702**	702	100 %	700	100 %	690	98 %
	Djibouti	**175**	175	100 %	173	99 %	165	94 %
	Eritrea	**195**	195	100 %	195	100 %	165	85 %
	Etiopia	**1 596**	1 596	100 %	1 592	100 %	1 425	89 %
	Gabon	**33**	31	95 %	31	94 %	31	94 %
	Gambia	**302**	302	100 %	300	99 %	291	96 %
	Ghana	**784**	784	100 %	781	100 %	741	94 %
	Guinea-Bissau	**184**	184	100 %	182	99 %	180	98 %
	Guinea (Conakry)	**500**	500	100 %	495	99 %	444	89 %

EKR:N KUMULATIIVINEN KIRJANPITO 31.12.2025 MAITTAIN, % MÄÄRÄRAHOISTA								
10. + 11. EKR		10. ja 11. EKR YHTEENSÄ (miljoonaa euroa)						
Kumulatiivinen 2025		Määrärahat	Päätökset	% määrära-hoista	Määrärahat (päätösvalta siirretty)	% määrära-hoista	Maksut	% määrärahoista
	Mauritius	**82**	82	100 %	82	100 %	82	100 %
	Kenia	**853**	840	98 %	839	98 %	784	92 %
	Lesotho	**247**	246	100 %	246	99 %	215	87 %
	Liberia	**485**	485	100 %	483	99 %	456	94 %
	Madagaskar	**774**	774	100 %	754	97 %	685	89 %
	Malawi	**1 018**	1 015	100 %	1 007	99 %	932	92 %
	Mali	**1 295**	1 295	100 %	1 291	100 %	1 257	97 %
	Mauritania	**343**	341	100 %	340	99 %	333	97 %
	Mosambik	**1 431**	1 424	100 %	1 413	99 %	1 240	87 %
	Namibia	**187**	186	100 %	185	99 %	177	95 %
	Niger	**1 261**	1 256	100 %	1 254	99 %	1 251	99 %
	Nigeria	**1 085**	1 085	100 %	1 085	100 %	1 050	97 %
	Uganda	**928**	912	98 %	905	98 %	851	92 %
	Keski-Afrikan tasavalta	**609**	609	100 %	608	100 %	595	98 %
	Ruanda	**831**	831	100 %	831	100 %	828	100 %
	São Tomé ja Príncipe	**55**	55	100 %	53	98 %	51	93 %
	Senegal	**662**	662	100 %	659	100 %	637	96 %
	Seychellit	**22**	22	100 %	22	100 %	22	100 %
	Sierra Leone	**652**	652	100 %	650	100 %	634	97 %
	Somalia	**896**	895	100 %	893	100 %	892	100 %
	Sudan	**298**	298	100 %	298	100 %	298	100 %
	Etelä-Sudan	**91**	91	100 %	91	100 %	91	100 %
	Swazimaa	**121**	121	100 %	121	100 %	115	95 %
	Tansania	**1 171**	1 171	100 %	1 160	99 %	1 102	94 %
	Tšad	**930**	926	99 %	910	98 %	841	90 %

EKR:N KUMULATIIVINEN KIRJANPITO 31.12.2025 MAITTAIN, % MÄÄRÄRAHOISTA								
10. + 11. EKR		10. ja 11. EKR YHTEENSÄ (miljoonaa euroa)						
Kumulatiivinen 2025		Määrärahat	Päätökset	% määrära-hoista	Määrärahat (päätösvalta siirretty)	% määrära-hoista	Maksut	% määrärahoista
	Togo	**373**	373	100 %	373	100 %	370	99 %
	Sambia	**825**	825	100 %	814	99 %	734	89 %
	Zimbabwe	**461**	461	100 %	459	100 %	457	99 %
	*** Afrikka yhteensä**	**27 809**	27 748	100 %	27 598	99 %	26 268	94 %
	Antigua ja Barbuda	**15**	15	100 %	15	100 %	15	98 %
	Barbados	**22**	22	100 %	22	100 %	21	98 %
	Belize	**42**	42	100 %	41	96 %	37	87 %
	Dominica	**40**	40	100 %	40	100 %	40	100 %
	Grenada	**20**	20	100 %	20	100 %	20	100 %
	Guyana	**79**	79	100 %	78	99 %	77	98 %
	Haiti	**995**	991	100 %	923	93 %	822	83 %
	Jamaika	**235**	235	100 %	233	99 %	226	96 %
	Dominikaaninen tasavalta	**281**	281	100 %	279	99 %	279	99 %
	Saint Lucia	**32**	32	100 %	32	100 %	32	100 %
	Saint Kitts ja Nevis	**6**	6	100 %	6	99 %	6	99 %
	Saint Vincent ja Grenadiinit	**26**	26	99 %	26	99 %	24	92 %
	Suriname	**27**	26	96 %	26	96 %	26	96 %
	Trinidad ja Tobago	**28**	28	100 %	28	99 %	28	99 %
	*** Karibia yhteensä**	**1 850**	1 845	100 %	1 769	96 %	1 653	89 %
	Fidži	**48**	48	100 %	48	100 %	48	100 %
	Cookinsaaret	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %
	Salomonsaaret	**66**	66	100 %	66	100 %	66	100 %
	Kiribati	**42**	42	99 %	41	98 %	41	97 %
	Marshallinsaaret	**17**	17	100 %	17	100 %	17	100 %
	Mikronesia	**23**	22	97 %	22	97 %	18	78 %

EKR:N KUMULATIIVINEN KIRJANPITO 31.12.2025 MAITTAIN, % MÄÄRÄRAHOISTA								
10. + 11. EKR		10. ja 11. EKR YHTEENSÄ (miljoonaa euroa)						
Kumulatiivinen 2025		Määrärahat	Päätökset	% määrära-hoista	Määrärahat (päätösvalta siirretty)	% määrära-hoista	Maksut	% määrärahoista
	Nauru	**4**	4	100 %	4	100 %	4	100 %
	Niue	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %
	Palau	**4**	4	100 %	4	100 %	4	100 %
	Papua-Uusi-Guinea	**239**	239	100 %	233	98 %	227	95 %
	Länsi-Samoa	**67**	66	99 %	66	99 %	66	99 %
	Itä-Timor	**166**	166	100 %	166	100 %	161	97 %
	Tonga	**28**	28	100 %	28	100 %	28	100 %
	Tuvalu	**13**	13	100 %	13	100 %	13	100 %
	Vanuatu	**55**	55	100 %	54	99 %	53	97 %
	*** Tyynenmeren alue yhteensä**	**779**	777	100 %	770	99 %	752	97 %
	AKT-valtioiden väliset määrärahat	**7 967**	7 862	99 %	7 908	99 %	7 473	94 %
	PALOP	**59**	59	100 %	58	99 %	58	98 %
	Eteläinen Afrikka FED 10	**129**	129	100 %	129	100 %	127	98 %
	Keski-Afrikan alue	**546**	543	100 %	539	99 %	451	83 %
	Itä-Afrikan alue ja Australia	**2 989**	2 981	100 %	2 960	99 %	2 650	89 %
	Länsi-Afrikan alue	**1 919**	1 918	100 %	1 901	99 %	1 737	91 %
	Karibian alue	**533**	527	99 %	522	98 %	439	82 %
	Tyynenmeren alue	**322**	318	99 %	298	93 %	259	81 %
	*** AKT-valtioiden alueellinen yhteistyö yhteensä**	**14 464**	14 338	99 %	14 316	99 %	13 195	91 %
	AKT	**50 070,99**	**48 871,60**	**98 %**	**48 617,47**	**97 %**	**45 968,94**	**92 %**

EKR:N KUMULATIIVINEN KIRJANPITO 31.12.2025 MAITTAIN, % MÄÄRÄRAHOISTA								
10. + 11. EKR		10. ja 11. EKR YHTEENSÄ (miljoonaa euroa)						
Kumulatiivinen 2025		Määrärahat	Päätökset	% määrära-hoista	Määrärahat (päätösvalta siirretty)	% määrära-hoista	Maksut	% määrärahoista
MMA	**Varanto / ei jaoteltu maittain/ alueittain**	**34**	12	34 %	11	33 %	11	33 %
	Kaikki MMA-maat	**34**	12	34 %	11	33 %	11	33 %
	Anguilla	**27**	27	100 %	27	100 %	27	100 %
	Falklandinsaaret	**10**	10	100 %	10	100 %	10	100 %
	Pitcairn	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %
	Turks- ja Caicossaaret	**32**	32	100 %	32	100 %	32	100 %
	Brittiläiset Neitsytsaaret	**2**	2	100 %	2	100 %	2	100 %
	Montserrat	**33**	33	100 %	33	100 %	33	100 %
	Saint Helena	**38**	38	100 %	38	100 %	38	100 %
	*** Yhdistyneen kuningaskunnan MMA yhteensä**	**146**	146	100 %	146	100 %	146	100 %
	Alankomaiden Antillit	**38**	37	98 %	20	54 %	20	54 %
	Alankomaiden Antillit – Bonaire	**4**	4	98 %	4	98 %	4	98 %
	Alankomaiden Antillit – Saba	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %
	Alankomaiden Antillit – Sint-Eustatius	**2**	2	100 %	2	100 %	2	100 %
	Aruba	**21**	21	98 %	21	98 %	21	98 %
	Sint Maarten	**14**	14	100 %	13	95 %	5	39 %
	*** Alankomaiden MMA yhteensä**	**83**	82	99 %	64	77 %	56	68 %
	Wallis ja Futuna	**39**	38	99 %	37	95 %	29	76 %
	Mayotte	**29**	29	100 %	29	100 %	29	100 %
	Uusi-Kaledonia	**50**	50	100 %	50	100 %	50	100 %
	Ranskan Polynesia	**49**	49	100 %	49	100 %	49	100 %

EKR:N KUMULATIIVINEN KIRJANPITO 31.12.2025 MAITTAIN, % MÄÄRÄRAHOISTA								
10. + 11. EKR		10. ja 11. EKR YHTEENSÄ (miljoonaa euroa)						
Kumulatiivinen 2025		Määrärahat	Päätökset	% määrära-hoista	Määrärahat (päätösvalta siirretty)	% määrära-hoista	Maksut	% määrärahoista
	Saint-Pierre ja Miquelon	**47**	47	100 %	47	100 %	47	100 %
	*** Ranskan MMA yhteensä**	**214**	213	100 %	212	99 %	204	96 %
	Alue	**137**	137	100 %	136	99 %	119	87 %
	*** Alueellinen yhteistyö MMA yhteensä**	**137**	137	100 %	136	99 %	119	87 %
MMA	**613,69**	**589,78**	**96 %**	**569,00**	**93 %**	**536,59**	**87 %**	
YHTEENSÄ: AKT + MMA		**50 684,68**	**49 461,38**	**98 %**	**49 186,47**	**97 %**	**46 505,53**	**92 %**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4817/oj

11. EKR:n sidottujen, sopimuksiin käytettyjen ja maksettujen määrien jakautuminen menoalan mukaan

11. EKR:n sidottujen, sopimuksiin käytettyjen ja maksettujen määrien jakautuminen menoalan mukaan (DAC-toimialakoodit)

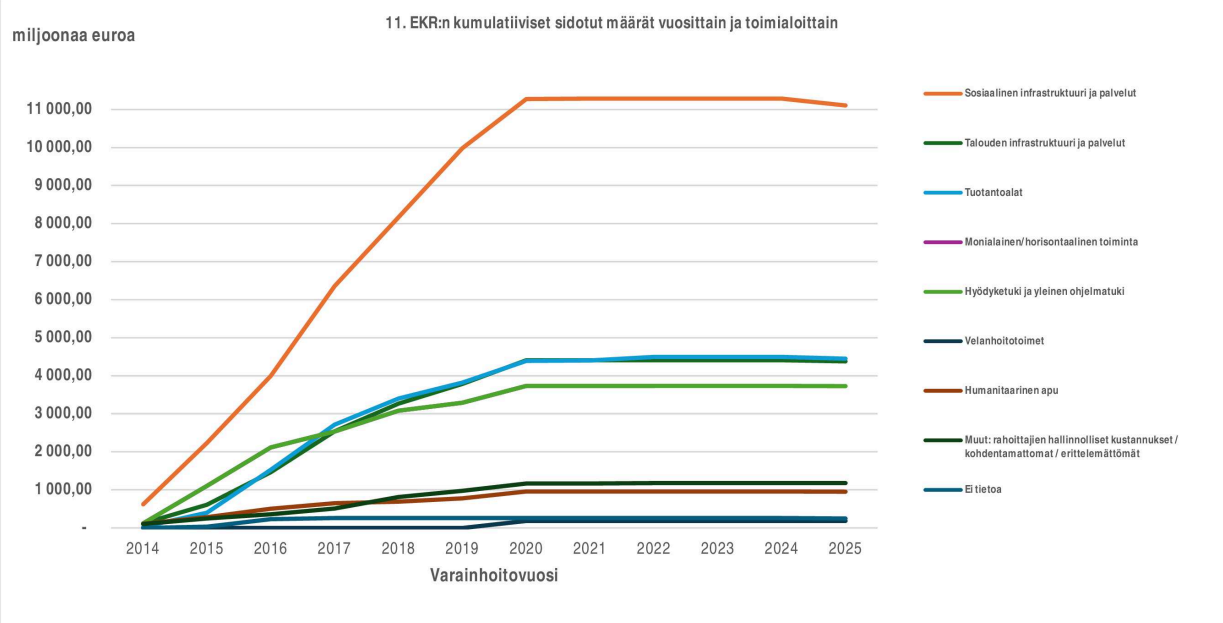
(miljoonaa euroa)

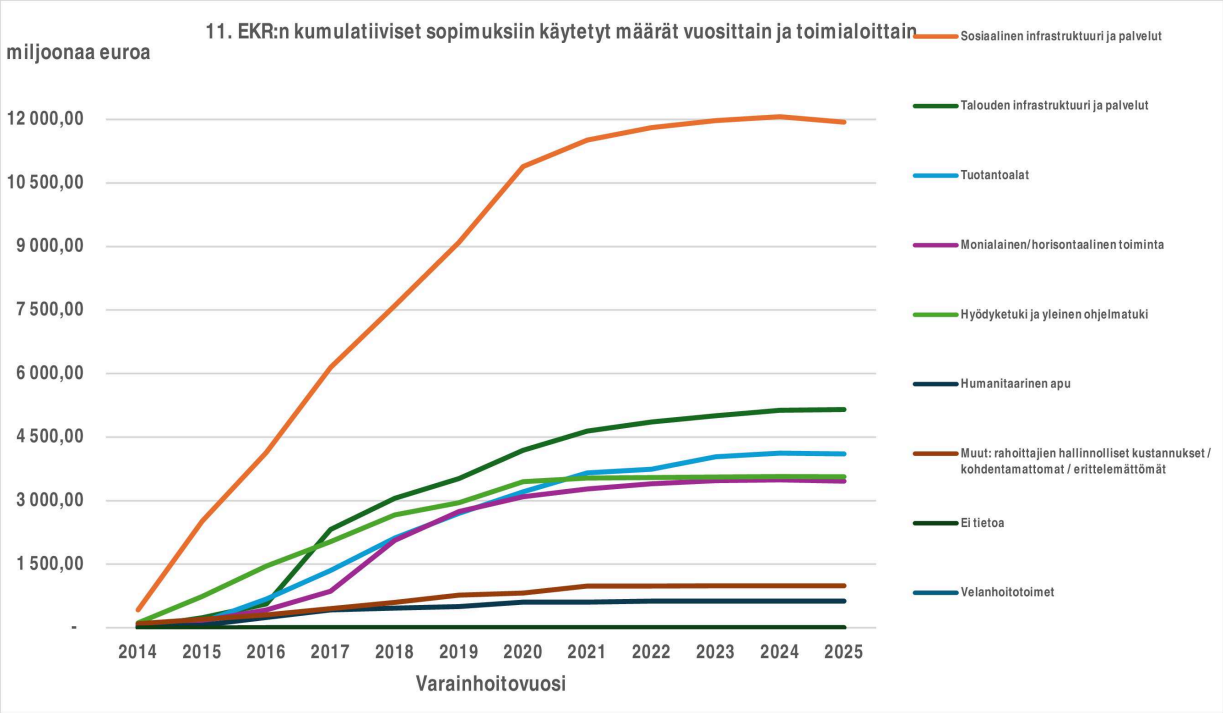
Toimiala	Sidotut	Sopimuksiin käytetyt	Maksetut
Sosiaalinen infrastruktuuri ja palvelut			
110 – Koulutus	1 177,56	1 162,86	1 067,50
120 – Terveydenhuolto	2 125,44	2 519,13	2 370,49
130 – Väestöpolitiikka ja -ohjelmat sekä lisääntymisterveys	352,44	49,94	43,95
140 – Vesi- ja jätevesihuolto	785,55	861,63	632,91
150 – Julkishallinto ja kansalaisyhteiskunta	5 700,30	5 940,90	5 772,26
160 – Muu sosiaalinen infrastruktuuri ja sosiaalipalvelut	964,74	1 403,10	1 643,11
Sosiaalinen infrastruktuuri ja sosiaalipalvelut YHTEENSÄ	11 106,04	11 937,55	11 530,22
Talouden infrastruktuuri ja palvelut			
210 – Kuljetus ja varastointi	1 401,54	2 091,05	1 378,12
220 – Viestintä	140,58	147,05	137,97
230 – Energia	2 011,97	2 049,24	1 474,99
240 – Pankit ja rahoituspalvelut	484,68	533,73	503,53
250 – Yritykset ja muut palvelut	339,92	329,60	288,28
Talouden infrastruktuuri ja palvelut YHTEENSÄ	4 378,70	5 150,66	3 782,88
Tuotantoalat			
310 – Maatalous, metsätalous ja kalastus	3 317,10	3 144,49	2 649,43
320 – Teollisuus, mineraalivarat ja kaivostoiminta, rakennusala	632,36	525,39	384,77
330 – Kauppa ja matkailu	502,26	434,74	338,86
Tuotantoalat YHTEENSÄ	4 451,72	4 104,61	3 373,06
Monialainen/horisontaalinen toiminta			
410 – Yleinen ympäristönsuojelu	984,89	843,66	756,56
430 – Muu monialainen toiminta	3 881,80	2 617,61	1 947,95
Monialainen/horisontaalinen toiminta YHTEENSÄ	4 866,68	3 461,26	2 704,51
Hyödyketuki ja yleinen ohjelmatuki			
510 – Yleinen budjettituki	3 113,40	3 176,31	2 531,91
520 – Kehitysapuna annettu elintarvikeapu	611,90	390,58	365,68
Hyödyketuki ja yleinen ohjelmatuki YHTEENSÄ	3 725,30	3 566,89	2 897,59
Velanhoitotoimet			
600 – Velanhoitotoimet	183,00	183,00	183,00
Velanhoitotoimet YHTEENSÄ	183,00	183,00	183,00

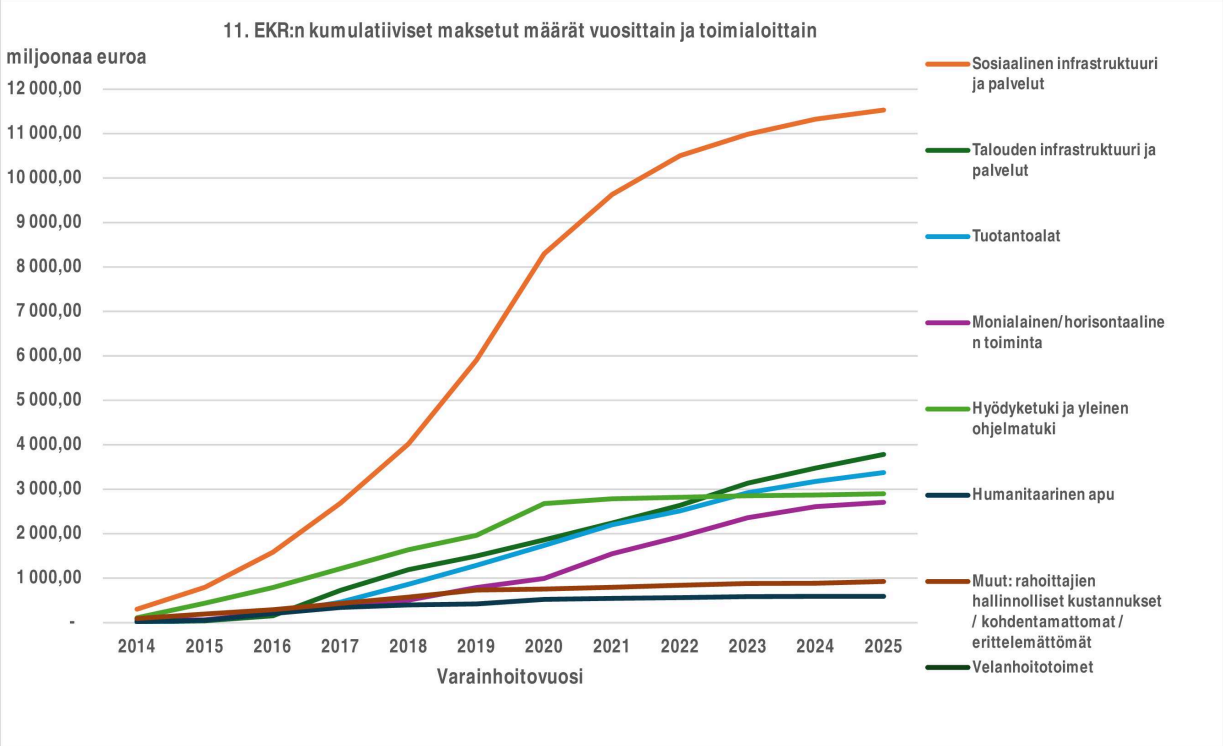
(miljoonaa euroa)

Toimiala	Sidotut	Sopimuksiin käytetyt	Maksetut
Humanitaarinen apu			
720 – Hätäapu	743,62	452,44	447,63
730 – Jälleenrakennusapu ja kunnostus	137,53	65,06	42,39
740 – Katastrofivalmius	72,49	110,12	101,07
Humanitaarinen apu YHTEENSÄ	953,63	627,61	591,09
Rahoittajien hallinnolliset kustannukset / kohdentamattomat / erittelemättömät			
910 – Rahoittajien hallinnolliset kustannukset	993,19	948,32	896,03
998 – Kohdentamattomat/erittelemättömät	183,74	41,61	27,23
Ei tietoa	245,98	1,57	1,15
Rahoittajien hallinnolliset kustannukset / kohdentamattomat / erittelemättömät YHTEENSÄ	1 422,91	991,50	924,42
11. ERK KAIKKI YHTEENSÄ	**31 087,97**	**30 023,09**	**25 986,75**

11. EKR:n sidottujen, sopimuksiin käytettyjen ja maksettujen määrien kehitys menoalan mukaan

3. SANASTO

Avustukset

Talousarviosta maksettava suora rahoitus kolmansille edunsaajille, jotka osallistuvat toimiin, jotka palvelevat EU:n politiikan mukaisia tavoitteita.

Budjettikohta

Tulot ja menot esitetään talousarviossa budjettivallan käyttäjän vahvistaman sitovan budjettinimikkeistön mukaisesti. Nimikkeistössä budjettikohdat on järjestetty niiden luonteen ja tarkoituksen mukaan. Nimikkeistön rakenneosat ovat osastot, luvut, momentit ja alamomentit.

Hallintomäärärahat

Määrärahat kattavat yhteisöjen juoksevat menot (kuten henkilöstö-, kiinteistö- ja toimistolaitemenot).

Hyväksytty talousarvio

Talousarvioesityksestä tulee hyväksytty talousarvio, kun budjettivallan käyttäjä hyväksyy sen.

Jaksotetut määrärahat

Jaksotettuja määrärahoja käytetään monivuotisten toimien rahoittamiseen; ne kattavat varainhoitovuoden aikana tehtyjen, useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevien oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset.

Jaksottamattomat määrärahat

Määrärahat, jotka vastaavat vuotuisia tarpeita ja jotka on sen vuoksi sidottava varainhoitovuoden aikana. Seuraavana vuonna voidaan maksaa ainoastaan määriä, jotka voidaan siirtää automaattisesti seuraavalle varainhoitovuodelle. Jaksottamattomat määrärahat, joita ei ole käytetty eli sidottu vuoden loppuun mennessä, peruutetaan (ellei komission päätöksellä poikkeuksellisesti anneta lupaa siirtää määrärahoja seuraavalle varainhoitovuodelle). Jaksottamattomia määrärahoja käytetään kattamaan hallintomenot, ja maksusitoumusmäärärahojen määrä on yhtä suuri kuin maksumäärärahojen määrä.

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

Tulot, jotka osoitetaan tiettyjen menoerien rahoittamista varten.

Lisätalousarvio

Varainhoitovuoden aikana tehty päätös muuttaa kyseisen varainhoitovuoden talousarviota (lisäykset, vähennykset, määrärahasiirrot).

Maksattamatta olevat määrät

Talousarviositoumuksesta tiettynä hetkenä maksamatta oleva määrä. Vrt. Maksattamatta olevat sitoumukset.

Maksattamatta olevat sitoumukset

Maksamatta olevat sitoumukset määritellään niiden sidottujen määrärahojen määräksi, joita ei ole vielä maksettu. Ne johtuvat suoraan monivuotisista ohjelmista ja määrärahojen jakamisesta maksusitoumus- ja maksumäärärahoihin.

Maksumäärärahat

Maksumäärärahat kattavat kuluvana varainhoitovuonna suoritettaviksi tulevat maksut, jotka johtuvat kuluvana varainhoitovuonna ja/tai aikaisempina varainhoitovuosina tehdyistä oikeudellisista sitoumuksista.

Maksusitoumusmäärärahat

Maksusitoumusmäärärahat kattavat niiden oikeudellisten velvoitteiden (hankintasopimusten, avustussopimusten tai avustuspäätösten) kokonaisarvon, josta voidaan allekirjoittaa sopimus kuluvana varainhoitovuonna.

Menot

Termi, joka tarkoittaa talousarvion käyttöä kaikentyyppisistä rahoituslähteistä.

Määrärahat

Määrärahoilla rahoitetaan talousarvio.

Talousarvio sisältää ennusteet sekä maksusitoumuksista (oikeudelliset sitoumukset myöntää rahoitusta) että maksuista (edunsaajille käteisellä tai tilisiirtona suoritetut maksut). Maksusitoumusmäärärahojen määrä poikkeaa – jaksotettujen määrärahojen tapauksessa – usein maksumäärärahojen määrästä, koska monivuotisia ohjelmia ja hankkeita koskevat sitoumukset tehdään yleensä koko määrältä sinä vuonna, jona ohjelmia ja hankkeita koskevat päätökset annetaan, kun taas maksut suoritetaan vuosien mittaan sitä mukaa kuin ohjelmien ja hankkeiden toteuttaminen etenee.

Määrärahojen siirtäminen seuraavalle vuodelle

Varainhoitovuonna käyttämättä jääneet määrärahat voidaan vuotuisuusperiaatteesta poiketen tietyissä tilanteissa siirtää käytettäviksi seuraavana varainhoitovuonna. Tällainen siirto on poikkeuksellinen, ja se voidaan tehdä ainoastaan tiukkojen edellytysten täyttyessä.

Oikeudellinen sitoumus

Toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä luo kolmatta osapuolta kohtaan velvoitteen, josta aiheutuu meno EU:n talousarvioon.

Yleisiä oikeudellisia sitoumuksia ovat hankintasopimukset, avustussopimukset ja avustuspäätökset.

Oikeusperusta (perussäädös)

Lainsäädäntövallan käyttäjän (yleensä neuvoston ja Euroopan parlamentin) antama säädös, jossa täsmennetään EU:n meno-ohjelman tavoite, määrärahojen tarkoitus, interventiosäännöt, päättymispäivä ja asiaankuuluvat varainhoitosäännöt, joita käytetään oikeusperustana meno-ohjelman täytäntöönpanolle.

Peruutetut määrärahat

Määrärahat, joita ei ole käytetty sen varainhoitovuoden aikana ja joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle, peruutetaan.

Raukeavat määrärahat

Varainhoitovuoden lopussa peruutettavat käyttämättä jääneet määrärahat. Raukeamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa määrärahoihin liittyvä valtuutus menojen ja/tai velvoitteiden syntymiseen peruutetaan osittain tai kokonaan.

Yhteisyritysten (ja EIT:n) osalta käyttämättä jääneet määrärahat voidaan niiden varainhoitosääntöjen mukaan kirjata ennakkoarvioon tuloista ja menoista kolmen seuraavan varainhoitovuoden ajan (niin kutsuttu N+3-sääntö). Yhteisyritysten käyttämättä jääneet määrärahat voidaan siis ottaa uudelleen käyttöön varainhoitovuoteen N+3 saakka.

Siirrot budjettikohtien välillä

Budjettikohtien välisessä siirrossa määrärahoja siirretään varainhoitovuoden aikana budjettikohdasta toiseen. Siirto muodostaa sen vuoksi poikkeuksen erittelyperiaatteesta.

Taloudellinen tulos

Menojen ja tulojen vaikutus taseeseen suoriteperusteisten kirjanpitosääntöjen perusteella.

Talousarvion toteuttaminen

Talousarvion täytäntöönpano meno- ja tulotapahtumilla.

Talousarvion toteutuma

Saatujen tulojen ja maksettujen määrien välinen erotus, mukaan lukien määrärahasiirtoihin, peruutuksiin ja valuuttakurssieroihin perustuvat mukautukset.

Toimeenpanovirastojen on palautettava jäljelle jäänyt määrä rahoitusviranomaiselle.

Talousarviositoumus

Toimi, jolla valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä varaa talousarvioon tarvittavat määrärahat maksuihin, joilla täytetään oikeudelliset sitoumukset.

Toimintamäärärahat

Toimintamäärärahoilla rahoitetaan eri toimintapolitiikat pääasiassa avustuksina tai julkisina hankintoina.

Vahvistetut saamiset

Oikeus periä tuloja velalliselta perintämääräyksen perusteella.

Valuuttakurssiero

Ero, joka johtuu euroalueen ulkopuolisia maita koskeviin transaktioihin sovellettavista valuuttakursseista tai valuuttamääräisten varojen ja velkojen uudelleenarvostuksesta tilinpäätöshetkellä.

Vapauttaminen

Toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruu talousarviositoumuksella aikaisemmin tehdyn määrärahavarauksen kokonaan tai osittain.

Ylijäämä

Tulojen ja menojen välinen positiivinen erotus, joka on palautettava rahoitusviranomaiselle. Ks. Talousarvion toteutuma.

II OSA

VUOTUINEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKERTOMUS – EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN HALLINNOIMAT VARAT

EUROOPAN INVESTOINTIPANKKI

HALLINTONEUVOSTO

INVESTOINTIKEHYKSEN

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

31. JOULUKUUTA 2025

1) Riippumattoman tilintarkastajan kertomus
2) Tase
3) Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittava laskelma
4) Laskelma rahoittajien varojen muutoksista
5) Rahavirtalaskelma
6) Tilinpäätöslaskelmien liitetiedot

TASE 31. JOULUKUUTA 2025

(tuhatta euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
VARAT			
Käteisvarat ja muut rahavarat	5	1 665 129	1 638 604
Saamiset rahoitusosuuksista	9/16	–	7 482
Rahoitusvarat	10	–	–
Johdannaissopimukset	6	7 819	783
Lainat ja ennakkomaksut	7.1	1 063 511	1 498 048
Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	8	745 934	834 621
Muut varat	11	36 833	–
Varat yhteensä		**3 519 226**	**3 979 538**
VELAT JA RAHOITTAJIEN VARAT			
VELAT			
Johdannaissopimukset	6	411	39 210
Tuloennakot	12	44 845	47 725
Luottositoumuksiin liittyvät varaukset	13	17 585	18 320
Velat kolmansille	14	658 146	566 083
Muut velat	15	3 044	3 289
Velat yhteensä		**724 031**	**674 627**
Rahoittajien varat	16/17	**2 795 195**	**3 304 911**
Velat ja rahoittajien varat yhteensä		**3 519 226**	**3 979 538**

YLI- TAI ALIJÄÄMÄÄ JA MUITA LAAJAN TULOKSEN ERIÄ OSOITTAVA LASKELMA 31. JOULUKUUTA 2025 PÄÄTTYNEELTÄ VARAINHOITOVUODELTA

(tuhatta euroa)

	Liitetieto	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Korkotuotot ja vastaavat tuotot (*)	19	116 470	156 601
Korkokulut ja vastaavat kulut	19	– 1 700	– 1 805
Korkotuotot ja vastaavat tuotot, netto		**114 770**	**154 796**
Palkkiotuotot	20	4 103	20
Palkkiokulut	20	– 88	– 212
Palkkiotuotot, netto		**4 015**	**– 192**
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutos	6	45 836	– 94 192
Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden nettotulos	21	24 877	– 34 096
Nettotulos käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista lainoista ja ennakkomaksuista	7.1	– 6 948	– 5 436
Nettotulos valuuttaoperaatioista	22	– 90 703	81 907

(tuhatta euroa)

	Liitetieto	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Rahoitustoiminnan nettotulos		**– 26 938**	**– 51 817**
Lainojen ja ennakkomaksujen arvon alentumisen nettomuutos	7.2	8 915	12 145
Luottositoumuksiin liittyvien varausten nettomuutos	13	735	718
Yleiset hallintokulut	23	– 19 942	– 24 794
Varainhoitovuoden ylijäämä		**81 555**	**90 856**
Varainhoitovuoden laaja tulos yhteensä, ylijäämä		**81 555**	**90 856**

(*) 31. joulukuuta 2025 päättyneen varainhoitovuoden korkotuottoihin ja vastaaviin tuottoihin sisältyy 109,7 miljoonaa euroa korkotuottoja ja vastaavia tuottoja (2024: 144,3 miljoonaa euroa), jotka liittyvät jaksotettuun hankintamenoon arvostettuihin omaisuuseriin ja jotka on laskettu efektiivisen koron menetelmää soveltaen.

LASKELMA RAHOITTAJIEN VAROJEN MUUTOKSISTA 31. JOULUKUUTA 2025 PÄÄTTYNEELTÄ VARAINHOITOVUODELTA

(tuhatta euroa)

	Liitetieto	Rahoitusosuus, jonka maksamista on pyydetty	Käytettävissä olevat takaisin saadut varat	Kertyneet voittovarat	Yhteensä
Tilanne 1. tammikuuta 2025		**3 721 695**	**– 897 690**	**480 906**	**3 304 911**
Vuoden aikana maksettavaksi pyydetty jäsenvaltioiden rahoitusosuus	16	–	–	–	–
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat vuoden 2024 osalta	17	–	– 591 271	–	**– 591 271**
Varainhoitovuoden 2025 ylijäämä		–	–	81 555	**81 555**
Rahoittajien varojen muutokset		–	**– 591 271**	**81 555**	**– 509 716**
Tilanne 31. joulukuuta 2025		**3 721 695**	**– 1 488 961**	**562 461**	**2 795 195**

	Liitetieto	Rahoitusosuus, jonka maksamista on pyydetty	Käytettävissä olevat takaisin saadut varat	Kertyneet voittovarat	Yhteensä
Tilanne 1. tammikuuta 2024		**3 721 695**	**– 587 913**	**390 050**	**3 523 832**
Vuoden aikana maksettavaksi pyydetty jäsenvaltioiden rahoitusosuus	16	–	–	–	–
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat vuoden 2023 osalta	17	–	– 309 777	–	**– 309 777**
Varainhoitovuoden 2024 ylijäämä		–	–	90 856	**90 856**
Rahoittajien varojen muutokset		–	**– 309 777**	**90 856**	**– 218 921**
Tilanne 31. joulukuuta 2024		**3 721 695**	**– 897 690**	**480 906**	**3 304 911**

RAHAVIRTALASKELMA 31. JOULUKUUTA 2025 PÄÄTTYNEELTÄ VARAINHOITOVUODELTA

(tuhatta euroa)

	Liite-tieto	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Varainhoitovuoden ylijäämä (*)		**81 555**	**90 856**
Oikaisut:			
Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden nettotulos		– 5 176	52 265
Lainojen ja ennakkomaksujen arvon alentumisen nettomuutos	7.2	– 8 915	– 12 145
Nettotulos käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista lainoista ja ennakkomaksuista	7	6 948	5 436
Lainojen ja ennakkomaksujen korkojen ja jaksotetun hankintamenon muutos		– 3 776	– 2 229
Luottositoumuksiin liittyvien varausten nettomuutos		– 735	– 718
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset	13	– 45 836	94 192
Tuloennakoiden muutos	12	– 2 880	– 790
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset lainoihin		95 552	– 78 744
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset osakkeisiin ja muihin vaihtuvatuottoisiin arvopapereihin		58 444	– 23 199
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset hallussa oleviin käteisvaroihin		11 405	– 5 282
Toiminnan ylijäämä/(alijäämä) ennen toiminnan varojen ja velkojen muutoksia		**186 586**	**119 642**
Lainojen nostot	7	– 106 653	– 101 394
Lainojen lyhennykset	7	398 998	371 568
Käteisvaroista ja muista rahavaroista kertyneiden korkojen muutos	5	– 2 331	– 646
Osakkeisiin ja muihin vaihtuvatuottoisiin arvopapereihin liittyvät maksut	8	– 51 701	– 69 392
Nettotuotot osakkeista ja muista vaihtuvatuottoisista arvopapereista		90 480	23 033
Saadut osingot	21	18 573	16 548
Muiden varojen vähennys		–	616
Muiden velkojen (vähennys)		– 245	– 49
Euroopan investointipankille maksettavien määrien (vähennys)		– 44 913	– 985
Toiminnan nettorahavirta		**488 794**	**358 941**
RAHOITUSTOIMINTA			
Jäsenvaltioilta korkotukien ja teknisen avun rahoittamiseksi saadut määrät		7 482	286 800
Jäsenvaltioiden lukuun maksetut korkotuet ja tekninen apu		– 108 597	– 68 256
Jäsenvaltioiden puolesta maksetut rahoitusosuudet		– 347 418	– 309 777
Rahoitustoiminnan nettorahavirta		**– 448 533**	**– 91 233**
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys		**40 261**	**267 708**

(tuhatta euroa)

	Liite-tieto	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Yhteenveto rahavirtalaskelmasta:			
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa		**1 633 830**	**1 371 404**
Nettorahavirrat:			
Toiminnan rahavirta		488 794	358 941
Rahoitustoiminnan rahavirta		– 448 533	– 91 233
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset käteisvaroihin ja muihin rahavaroihin		– 11 405	– 5 282
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa		**1 662 686**	**1 633 830**
Käteisvarat ja muut rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:			
Käteisvarat	5	146 087	212 466
Määräaikaistalletukset (lukuun ottamatta kertyneitä korkoja)	5	556 329	304 538
Yritystodistukset	5	960 270	1 116 826
		1 662 686	**1 633 830**

(*) Varainhoitovuoden ylijäämä sisältää saadut korot, joiden määrä on 109,8 miljoonaa euroa (2024: 149,1 miljoonaa euroa), ja maksetut korot, joiden määrä on 1,8 miljoonaa euroa (2024: 1,9 miljoonaa euroa).

Joulukuun 31. päivänä 2025 päättyneeltä varainhoitovuodelta laadittujen tilinpäätöslaskelmien liitetiedot

1. **Yleiset tiedot**

Investointikehys on luotu yhteistyöstä ja kehitysavusta tehdyn Cotonoun sopimuksen mukaisesti. Cotonoun sopimus tehtiin Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden, jäljempänä 'AKT-valtiot', ja Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä 23. kesäkuuta 2000 ja sitä on tarkistettu 25. kesäkuuta 2005 ja 22. kesäkuuta 2010. Samoan sopimus, jolla korvattiin Cotonoun sopimus uutena Euroopan unionin sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön (AKT-järjestö) välisen yhteistyön kehyksenä (neuvoston päätös (EU) 2023/2862, annettu 30. lokakuuta 2023), allekirjoitettiin 15. marraskuuta 2023, ja se tuli voimaan 1. tammikuuta 2024. Se seuraa Cotonoun sopimusta, jolla on säännelty EU:n ja AKT-valtioiden välisiä suhteita vuodesta 2000 lähtien. Tällä siirtymällä varmistetaan kumppanuussuhteiden jatkuvuus ja vastataan nykyisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin.

Investointikehys ei ole erillinen oikeushenkilö. Kehyksen rahoitusosuuksia hallinnoi jäsenvaltioiden (rahoittajien) puolesta Euroopan investointipankki, jäljempänä 'EIP', Cotonoun sopimuksen mukaisesti. EIP myös vastaa kehyksen hallinnosta.

Investointikehyksen kestoa ei ole määritetty. Yhdennentoista EKR:n sisäinen sopimus on voimassa (sen 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti) niin kauan kuin on tarpeen kaikkien AKT–EU-kumppanuussopimuksen, merentakaisten alueiden assosiaatiosta tehdyn päätöksen ja monivuotisen rahoituskehyksen perusteella rahoitettavien toimien toteuttamiseksi kokonaisuudessaan.

Cotonoun sopimuksen mukaisesti myönnettävä rahoitus saadaan EU:n jäsenvaltioiden talousarvioista. Jäsenvaltioiden myöntämä rahoitus muodostuu investointikehykseen osoitetusta rahoituksesta ja korkotukien kattamiseen tarkoitetuista avustuksista, kuten monivuotisissa rahoituskehyksissä määrätään (vuodet 2000–2007 kattava ensimmäinen rahoituspöytäkirja eli 9. Euroopan kehitysrahasto (EKR), vuodet 2008–2013 kattava toinen rahoituspöytäkirja eli 10. EKR sekä vuodet 2014–2020 kattava kolmas rahoituspöytäkirja eli 11. EKR). EIP:lle on annettu tehtäväksi hallinnoida seuraavia välineitä:

i) investointikehys eli 3 685,5 miljoonan euron suuruinen uudistuva riskirahasto, josta tuetaan yksityisen sektorin investointeja AKT-valtioissa; investointikehyksen varoista 48,5 miljoonaa euroa on osoitettu merentakaisille maille ja alueille, jäljempänä 'MMA-maat',

ii) korkotukien rahoittamiseen tarkoitetut avustukset, joista enintään 1 220,85 miljoonaa euroa on varattu AKT-valtioille ja enintään 8,5 miljoonaa euroa MMA-maille; näistä korkotuista enintään 15 prosenttia voidaan käyttää hankkeisiin liittyvän teknisen avun rahoittamiseen.

Neuvosto päätti 23. joulukuuta 2020 jatkaa investointikehyksen sitoumuskautta vähintään kuudella kuukaudella. Sitoumuskauden jatkamisen jälkeen EIP hyväksyi toimia toimeksiantonsa mukaisesti 30. kesäkuuta 2021 asti (neuvoston päätös (EU) 2020/2233 ([32]), annettu 23. päivänä joulukuuta 2020, yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston toimista osana AKT-valtioiden investointikehystä takaisin saatujen varojen sitomisesta.

EU ja AKT-valtiot sopivat siirtymäjärjestelyistä tehdyn päätöksen muuttamisesta AKT-EU-kumppanuussopimuksen määräysten soveltamisen jatkamiseksi 31. joulukuuta 2023 asti tai uuden sopimuksen voimaantuloon tai unionin ja AKT-valtioiden uuden sopimuksen väliaikaiseen soveltamiseen asti, sen mukaan, mikä näistä ajankohdista on aikaisin (AKT–EU-kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisten siirtymävaiheen toimenpiteiden hyväksymisestä annettu AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätös N:o 2/2019, jota muutettiin myöhemmin 26. marraskuuta 2021 annetulla AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätöksellä N:o 3/2021 ([33]), 16. kesäkuuta 2022 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2022/970 ([34]) ja 25. lokakuuta 2023 annetulla AKT-EU-suurlähettiläskomitean päätöksellä N:o 2/2023 ([35])).

([32]) EUVL L 437, 28.12.2020, s. 188, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2233/oj.

([33]) AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätös N:o 3/2021, annettu 26 päivänä marraskuuta 2021, AKT–EU-kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisten siirtymävaiheen toimenpiteiden hyväksymisestä annetun AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätöksen N:o 3/2019 muuttamisesta [2021/2175] (EUVL L 441, 9.12.2021, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2175/oj).

([34]) Neuvoston päätös (EU) 2022/970, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, AKT–EU-suurlähettiläskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta AKT–EU-kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisten siirtymävaiheen toimenpiteiden hyväksymisestä annetun AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätöksen N:o 3/2019 muuttamiseen (EUVL L 166, 22.6.2022, s. 145, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/970/oj).

([35]) AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätös N:o 2/2023, annettu 25 päivänä lokakuuta 2023, AKT–EU-kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisten siirtymävaiheen toimenpiteiden hyväksymisestä annetun AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätöksen N:o 3/2019 muuttamisesta [2023/2453] (EUVL L, 2023/2453, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2453/oj).

Asetus naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä (NDICI – Globaali Eurooppa), joka tuli voimaan 14. kesäkuuta 2021 (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947 ([36]), annettu 9. kesäkuuta 2021), muodostaa ensisijaisen oikeusperustan EU:n ulkopuoliselle tuelle vuosina 2021–2027. Asetuksella hallinnoidaan EIP:n uutta institutionaalista toimeksiantoa toimissa, joita toteutetaan Euroopan unionin ulkopuolella, AKT-alue mukaan luettuna. Sopimus sisältää tähän asti EU:n talousarvion ulkopuolella olleen EKR:n ottamisen EU:n talousarvioon. NDICI-asetus tarjoaa komissiolle oikeusperustan, jonka nojalla se voi tulevaisuudessa antaa EIP:lle toimeksiantoja toimista, joita EIP toteuttaa EU:n ulkopuolella. Asetuksella luodaan myös unionin ulkoinen investointikehys, jotta unioni voi tehdä yhteistyötä kumppani-instituutioiden kanssa myöntämällä avustuksia ja takauksia EU:n talousarviosta.

Tämän jälkeen valtioiden investointikehyksestä takaisin saatavat rahavirrat otetaan käyttöön NDICI-kehyksessä yhdistämällä Euroopan kestävän kehityksen rahastoon (EKKR+) kuuluva AKT-valtioiden yksityisen sektorin osio ja erityisrahasto. EIP ja Euroopan komissio allekirjoittivat 15. helmikuuta 2023 siirtosopimuksen, jäljempänä 'siirtosopimus'. Tämän sopimuksen tarkoituksena on siirtää osana investointikehystä takaisin saadut varat sitä mukaa kuin ne ovat käytettävissä päätöksen (EU) 2020/2233 (AKT-maat) ja neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764 ([37]) (MMA:t) mukaisesti, jäljempänä 'AKT-maiden investointikehyksestä takaisin saadut varat' tai 'MMA-investointikehyksestä takaisin saadut varat' tai molemmat yhdessä 'takaisin saadut varat'. Lisätietoja on liitetiedossa 2.4.6 ja liitetiedossa 17.

Tässä tarkasteltavat tilinpäätöslaskelmat kattavat ajanjakson 1. tammikuuta 2025–31. joulukuuta 2025.

Hallintoneuvosto hyväksyi hallituksen ehdotuksesta tilinpäätöslaskelmat 25. maaliskuuta 2026 ja antoi luvan toimittaa ne valtuustolle hyväksyttäväksi 24. huhtikuuta 2026 mennessä.

2. Tilinpäätöksen tärkeimmät laatimisperiaatteet

2.1 *Laatimisperusteet – Lausuma IFRS-standardien noudattamisesta*

Tilinpäätös on laadittu jatkuvuuden periaatteen mukaisesti olettaen, että investointikehys pystyy kattamaan kaikki toiminnan yhteydessä syntyvät maksuvelvoitteet ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, sekä kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-standardit) mukaisesti, sellaisina kuin kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja antava elin International Accounting Standards Board (IASB) on ne antanut ja Euroopan unioni hyväksynyt, jäljempänä 'IFRS-tilinpäätösstandardit'. Joulukuun 31. päivänä 2025 laadittu tilinpäätös sisältää taseen, yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavan laskelman, laskelman rahoittajien varojen muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

2.2 *Merkittävät kirjanpidolliset arviot ja oletukset*

Tilinpäätöstä laadittaessa on tehtävä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat ilmoitettuihin tuloihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen. Saatavilla olevien tietojen käyttö ja niihin liittyvä harkinta ovat olennainen osa arvioiden laatimista. Todelliset tulokset voivat tulevaisuudessa poiketa näistä arvioista, ja erot voivat olla olennaisia tilinpäätöksen kannalta. Arvioita ja niiden perustana olevia oletuksia tarkistetaan jatkuvasti. Tarkistetut arviot kirjataan ennakoivasti.

Harkintaa ja arvioita käytetään etenkin seuraavilla osa-alueilla:

– **Rahoitusinstrumenttien käypä arvo**

Jos taseeseen kirjattavien rahoitusinstrumenttien käypiä arvoja ei saada toimivilta markkinoilta, ne määritetään erilaisilla arvostusmenetelmillä, kuten matemaattisilla malleilla. Malleja sovellettaessa käytetään mahdollisuuksien mukaan todettavissa olevia markkinatietoja, muussa tapauksessa käyvät arvot on määritettävä osin arvioiden perusteella. Arviot luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa eri tasoille sen mukaan, millaisia tietoja arvostusmenetelmissä käytetään, kuten

([36]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

([37]) Neuvoston päätös (EU) 2021/1764, annettu 5 päivänä lokakuuta 2021, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä (päätös merentakaisten alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta) (EUVL L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

liitetiedoissa 2.4.2 ja 4 kuvataan.

– **Arvonalentumistappio lainoista ja ennakkomaksuista**

Odotettavissa olevien luottotappioiden arvostaminen edellyttää johdolta merkittävien arvioiden soveltamista, erityisesti alkuperäisen kirjaamisen jälkeen tapahtuneen luottoriskin merkittävän lisääntymisen arviointia, tulevaisuuteen suuntautuvan informaation sisällyttämistä sekä vastaisten rahavirtojen ja vakuusarvojen määrän ja ajankohdan arviointia arvonalentumistappioita määritettäessä. Nämä arviot perustuvat useisiin tekijöihin, jotka voivat aiheuttaa merkittäviä muutoksia kirjattavan luottotappiota koskevan vähennyksen ajankohtaan ja määrään (liitetieto 2.4.2). Vuonna 2024 ilmennyt yleinen epävarmuus ja myllerrys jatkui vuonna 2025 ja aiheutti arvonalentumisvaikutuksia, joita koskevat oletukset esitetään yksityiskohtaisesti liitetiedoissa 2.4.2.2 ja 3.2.3.7.

– **Noteeraamattomien oman pääoman ehtoisten instrumenttien arvostaminen**

Noteeraamattomien oman pääoman ehtoisten instrumenttien arvostaminen perustuu yleensä johonkin seuraavista:

— toisistaan riippumattomien osapuolten väliset viimeaikaiset markkinatransaktiot

— keskeisiltä ominaisuuksiltaan samanlaisten muiden instrumenttien käypä arvo

— voimassaoloajaltaan ja riskiominaisuuksiltaan vastaavien tase-erien käyvällä korkokannalla diskontatut odotetut rahavirrat

— mukautettu nettoarvomenetelmä tai

— muut arvostusmallit.

Noteeraamattomien oman pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtojen ja diskonttaustekijöiden määrittäminen edellyttää mittavaa arvioiden tekemistä. Investointikehyksen kirjanpidossa sovellettavia arvostusmenetelmiä tarkistetaan säännöllisesti ja niiden käyttökelpoisuutta testataan saman instrumentin viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintatietojen tai muiden todettavissa olevien markkinatietojen avulla.

– **Sellaisten yhteisöjen konsolidointi, joissa investointikehyksellä on omistusosuus**

EIP teki päätelmän, jonka mukaan yksikään sellaisista yhteisöistä, joissa investointikehyksellä on omistusosuus, ei ole sen määräysvallassa. Tämä johtuu siitä, että kaikissa tällaisissa yhteisöissä vastuunalainen osakas, rahaston hoitaja tai rahaston hallintoneuvosto on yksin vastuussa kumppanuuteen liittyvien toimien ja asioiden hallinnoinnista ja valvonnasta ja niillä on valtuudet toteuttaa kaikki toimenpiteet kumppanuuden tarkoituksen ja tavoitteiden toteuttamiseksi rahaston investointi- ja politiikkasuuntaviivojen mukaisesti.

2.3 *Tilinpäätösstandardien muutokset*

Jäljempänä kuvattuja muutoksia lukuun ottamatta tässä esitettyjen investointikehyksen tilinpäätöslaskelmien laadinnassa on kaikkien ajanjaksojen osalta johdonmukaisesti noudatettu liitetiedossa 2.4 esitettyjä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Investointikehyksen osalta on hyväksytty alla olevat uudet standardit ja standardien muutokset.

Investointikehyksen osalta hyväksytyt uudet ja muutetut standardit

Seuraavat nykyisten standardien muutokset tulivat voimaan investointikehyksen tilinpäätöslaskelmien osalta 1. tammikuuta 2025 alkaen:

— Muutokset standardiin IAS 21 ”Valuuttakurssien muutosten vaikutukset”: Vaihdettavuuden puute.

Edellä luetellut muutokset eivät vaikuttaneet merkittävästi investointikehyksen tilinpäätöslaskelmiin.

Uudet standardit, muutokset ja tulkinnat, joita ei ole vielä hyväksytty investointikehyksen osalta

Seuraavat muutokset voimassa oleviin standardeihin oli julkaistu 31. joulukuuta 2025 mennessä, mutta ne eivät olleet pakollisia 31. joulukuuta 2025 päättyneillä tilikausilla:

EU:n hyväksymät nykyisten standardien muutokset, joita sovelletaan 1. tammikuuta 2026 tai sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin:

— muutokset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen (muutokset IFRS 1:een, IFRS 7:ään, IFRS 9:ään ja IAS 7:ään)

— vuotuiset parannukset, osa 11

— sopimukset, joissa viitataan luonnonolosuhteista riippuvaiseen sähköön – muutokset IFRS 9:ään ja IFRS 7:ään.

Uudet standardit ja nykyisten standardien muutokset, joita EU ei ole vielä hyväksynyt:

— IFRS 18 Tilinpäätöksen esittäminen ja liitetietojen antaminen

— IFRS 19 Tytäryritykset, joilla ei ole julkista tilivelvollisuutta: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot.

Investointikehyksen osalta ei tilinpäätöslaskelmien hyväksymispäivään mennessä ollut hyväksytty etuajassa mitään edellä luetelluista standardeista tai olemassa oleviin standardeihin tehdyistä muutoksista, eikä ole julkaistu sellaisia tulkintoja, jotka olisivat sovellettavissa investointikehykseen ja jotka olisi otettava siinä huomioon kumpanakaan tilinpäätöspäivänä. Johto olettaa, että kaikki asiaankuuluvat julkaisut hyväksytään sovellettaviksi ensimmäisellä kaudella, joka alkaa julkaisun voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, ja että niillä ole merkittävää vaikutusta investointikehyksen tilinpäätöslaskelmiin.

2.4 *Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista*

Varat ja velat merkitään taseeseen alenevassa likviditeettijärjestyksessä. Taseessa ei eritellä lyhyt- eikä pitkäaikaisia eriä.

2.4.1 Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Investointikehyksen tilinpäätöslaskelmat laaditaan euroina, joka on myös kehyksen toimintavaluutta. Euroina ilmoitetut määrät on pyöristetty lähimpään tuhanteen, ellei toisin mainita.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen liiketoimien toteutuspäivän valuuttakurssia.

Muut kuin euromääräiset monetaariset varat ja velat muunnetaan euromääräisiksi tilinpäätöspäivänä voimassa olleeseen kurssiin. Valuuttojen muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan.

Ei-monetaariset erät, jotka arvostetaan ulkomaan valuutan määräiseen alkuperäiseen hankintamenoon, muunnetaan käyttäen alkuperäisen liiketoimen toteuttamispäivänä voimassa ollutta kurssia. Ei-monetaariset erät, jotka arvostetaan ulkomaan valuutan määräiseen käypään arvoon, muunnetaan käyttäen valuuttakurssia, joka oli voimassa käyvän arvon määrityspäivänä.

Kurssierot, jotka syntyvät liiketapahtumien selvittämisestä niiden toteutuspäivän kurssista poikkeavalla kurssilla, sekä selvittämättömistä ulkomaan rahan määräisistä monetaarisista varoista ja veloista syntyvät realisoitumattomat kurssierot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan.

2.4.2 Rahoitusvarat (muut kuin johdannaissopimukset)

Rahoitusvälineet, jotka eivät ole johdannaisia, kirjataan alun perin selvityspäivän perusteella.

Luokittelu ja arvostus

Rahoitusvarat

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvara luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettavaksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi ja rahoitusvelka luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettavaksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

IFRS 9:n mukaisesti luokittelu aloitetaan määrittämällä, onko rahoitusvara katsottava vieraan vai oman pääoman ehtoiseksi rahoitusvälineeksi. IFRS 9:ssä viitataan standardin IAS 32 ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” määritelmiin.

Vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja ovat instrumentit, jotka täyttävät vastapuolen näkökulmasta rahoitusvelan määritelmän. Tällaisia ovat lainat ja velkapaperit, kuten strukturoitujen yhteisöjen, valtioiden ja yritysten joukkovelkakirjalainat ja velkapaperit.

Vieraan pääoman ehtoinen instrumentti luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettavaksi, jos se täyttää molemmat seuraavista ehdoista eikä sitä ole luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi:

— rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja

— rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua (niin kutsutut SPPI-kriteerit).

Edellä esitettyjä vaatimuksia on sovellettava koko rahoitusvaroihin kuuluvaan erään, vaikka se sisältäisi kytkettyjä johdannaisia.

Oman pääoman ehtoisia instrumentteja ovat instrumentit, jotka täyttävät liikkeeseenlaskijan näkökulmasta oman pääoman määritelmän, eli instrumentteja, joihin ei sisälly sopimukseen perustuvaa maksuvelvollisuutta ja jotka osoittavat oikeutta liikkeeseenlaskijan nettovaroihin. Oman pääoman ehtoiset rahoitusvälineet arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Muussa kuin kaupankäyntitarkoituksessa pidettävän oman pääoman ehtoisen sijoituksen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä investointikehys voi peruuttamattomasti päättää esittää myöhemmät muutokset muissa laajan tuloksen erissä. Tämä päätös tehdään sijoituskohtaisesti.

Kaikki muut rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.

Liiketoimintamallin arviointi

Investointikehyksen hallinnoinnista vastaava EIP arvioi sen liiketoimintamallin tavoitteen, jonka mukaan vieraan pääoman ehtoista välinettä pidetään hallussa, salkkutasolla, koska tämä kuvaa parhaiten sitä, miten liiketoimintaa hallinnoidaan ja tietoja toimitetaan johdolle. Arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa seuraavat tiedot:

— salkun ilmoitetut periaatteet ja tavoitteet ja näiden periaatteiden noudattaminen käytännössä. Huomiota kiinnitetään etenkin siihen, keskitytäänkö hallinnointistrategiassa saamaan sopimusperusteisia korkotuloja, säilyttämään tietty korkoprofiili, sovittamaan rahoitusvarojen duraatio niiden velkojen duraatioon, joilla kyseiset varat rahoitetaan, vai realisoimaan rahavirtoja myymällä rahoitusvarat;

— kuinka salkun tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan investointikehyksen johdolle;

— riskit, jotka vaikuttavat liiketoimintamallin (ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen) tuloksellisuuteen ja tapa, jolla näitä riskejä hallitaan; ja

— aiemmilla kausilla toteutuneiden myyntien toteutumistiheys, arvo ja ajoitus, näihin myynteihin johtaneet syyt sekä odotukset tulevasta myyntitoiminnasta.

Myyntitoimintaa koskevia tietoja ei kuitenkaan tarkastella erikseen, vaan osana kokonaisvaltaista arviointia siitä, miten investointikehyksen rahoitusvarojen hallinnoinnille asettama tavoite saavutetaan ja miten rahavirrat realisoidaan.

Vaikuttavan rahoituksen välineen suorien lainatoimien liiketoimintamalli on kuvattu liitetiedossa 25.

Yksinomaan pääoman ja koron maksua (”SPPI”) koskevat kriteerit

Tässä arvioinnissa ”pääomalla” tarkoitetaan vieraan pääoman ehtoisen instrumentin käypää arvoa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. ”Korolla” tarkoitetaan korvausta rahan aika-arvosta, tiettynä ajanjaksona jäljellä olevaan pääomamäärään liittyvästä luottoriskistä ja muista perustyyppiseen lainanantoon liittyvistä riskeistä ja menoista (esimerkiksi maksuvalmiusriskistä ja hallintokuluista) sekä voittomarginaalia.

Arvioitaessa, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksua, otetaan huomioon instrumentin sopimusehdot. Tähän sisältyy sen arvioiminen, sisältyykö rahoitusvaroihin kuuluvaan erään sopimusehto, joka voisi muuttaa sopimukseen perustuvien rahavirtojen ajoitusta tai määrää siten, etteivät ne enää ole yksinomaan pääoman ja koron maksua.

Taseesta poistaminen

Investointikehys kirjaa rahoitusvaroihin kuuluvan erän pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai sopimukseen perustuvat oikeudet rahavirtojen saamiseen siirretään toiselle osapuolelle liiketoimella, jolla investointikehys joko siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän omistamiseen liittyvät riskit ja edut tai ei siirrä rahoitusvaroihin kuuluvan erän omistamiseen liittyviä riskejä ja etuja kaikilta olennaisilta osin toiselle osapuolelle mutta ei pidä määräysvaltaa rahoitusvaroihin itsellään.

Rahoitusvaran tai rahoitusvelan taseesta poistamisen yhteydessä (liitetieto 2.4.4) yhtäältä varan tai velan kirjanpitoarvon (tai varan tai velan taseesta poistettavalle osuudelle kohdistetun kirjanpitoarvon) ja toisaalta i) saadun tai maksetun vastikkeen ja ii) muihin laajan tuloksen eriin kirjattujen kumulatiivisten voittojen ja tappioiden yhteenlasketun määrän välinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista oman pääoman ehtoisista sijoituksista aiheutuneita muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja kumulatiivisia voittoja ja tappioita, jotka siirretään vararahastoon ja joita ei näin kirjata tulosvaikutteisesti luovutuksen yhteydessä.

IBOR-uudistuksen yhteydessä investointikehyksen arvio siitä, onko jaksotettuun hankintamenoon arvostetun rahoitusinstrumentin muutos huomattava, tehdään sen jälkeen, kun on sovellettu IBOR-uudistuksen vaiheessa 2 tarjottua käytännön apukeinoa. IASB:n julkaisemien muutosten mukaisesti investointikehyksessä ei kirjata pois taseesta rahoitusinstrumenttia, jonka sopimusperusteiset rahavirrat muutetaan uudistuksen välittömänä seurauksena kun tämä muutos vastaa taloudellisesti aiempaa sopimukseen perustuvien rahavirtojen määrittämisperustetta (eli peruste välittömästi ennen muutosta).

Luokittelun muutokset

Rahoitusvaroja ei luokitella uudelleen niiden alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, paitsi sen jälkeen, kun investointikehys muuttaa rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamaansa liiketoimintamallia.

Muutokset

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettava rahoitusvaroihin kuuluva erä katsotaan muutetuksi, jos sen sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia. Uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen voi johtaa tai olla johtamatta vanhan rahoitusinstrumentin kirjaamiseen pois taseesta ja uuden rahoitusinstrumentin kirjaamiseen taseeseen.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin tehtävä merkittävä sopimukseen perustuva muutos, joka aiheuttaa rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamisen pois taseesta, johtaa uuden rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen käypään arvoon ja muutoksen voitto- tai tappiovaikutuksen kirjaamiseen konsolidoidun tuloslaskelmaan kohtaan ”Rahoitustoiminnan tulos”.

Sopimukseen perustuvan muutoksen katsotaan olevan merkittävä, jos uusien ehtojen mukainen rahavirtojen diskontattu nykyarvo (joka on diskontattu käyttäen alkuperäistä efektiivistä korkoa) poikkeaa vähintään 10 prosenttia alkuperäisten rahoitusvarojen jäljellä olevien rahavirtojen diskontatusta nykyarvosta. Myös laadulliset tekijät, kuten muutos rahoitusvarojen valuutassa, ja muuntamisen ominaisuudet otetaan huomioon.

IBOR-uudistuksen yhteydessä investointikehyksen arvio siitä, onko jaksotettuun hankintamenoon arvostetun rahoitusinstrumentin muutos huomattava, tehdään sen jälkeen, kun on sovellettu IBOR-uudistuksen vaiheessa 2 tarjottua käytännön apukeinoa. Investointikehys päivittää efektiivisen koron muuttamatta rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoa, jos jaksotettuun hankintamenoon arvostettavan rahoitusvälineen sopimukseen perustuvien rahavirtojen määrittämisen perusta muuttuu uudistuksen välittömänä seurauksena ja jos tämä muutos vastaa taloudellisesti edellistä perustetta (eli peruste välittömästi ennen muutosta).

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa sellaisilla suotuisimmilla markkinoilla, joille investointikehyksellä on pääsy kyseisenä päivänä.

Tarvittaessa EIP määrittää investointikehyksen puolesta instrumentin käyvän arvon käyttämällä toimivilla markkinoilla noteerattua instrumentin hintaa. Markkinoita pidetään toimivina markkinoina, jos omaisuuserää tai velkainstrumenttia koskevia liiketoimia toteutuu niillä riittävän usein ja näiden liiketoimien volyymi on riittävän suuri, jotta hinnoittelutietoa saadaan jatkuvasti.

Jos taseeseen kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja ei saada toimivilta markkinoilta, ne määritetään erilaisilla arvostusmenetelmillä, kuten matemaattisilla malleilla. Malleja sovellettaessa käytetään mahdollisuuksien mukaan todettavissa olevia markkinatietoja, muussa tapauksessa käyvät arvot on määritettävä osin arvioiden perusteella. Valitussa arvostusmenetelmässä otetaan huomioon kaikki sellaiset tekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon liiketoimea hinnoitellessaan.

Arvostusmenetelmänä voidaan käyttää nettonykyarvoa, diskontattuun rahavirtaan perustuvia malleja, vertailua samankaltaisiin instrumentteihin, joille on saatavissa todettavissa olevia markkinahintoja, Black-Scholes-optiohinnoittelumallia, polynomeihin perustuvia optiohinnoittelumalleja ja muita arvostusmalleja. Arvostusmenetelmissä käytettäviin oletuksiin ja tietoihin kuuluvat muun muassa riskittömät korot ja vertailukorot, diskonttokorkojen arvioinnissa käytettävät luottoriskimarginaalit, joukkovelkakirjojen ja osakkeiden hinnat, valuuttakurssit, osakkeiden ja osakeindeksien hinnat ja odotettavissa oleva hintojen volatiliteetti ja korrelaatio.

Arvostusmenetelmien tarkoituksena on tuottaa arvio käyvästä arvosta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Yleisten ja suhteellisen yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien tapauksessa EIP käyttää laajalti hyväksyttyjä arvostusmalleja. Näin esimerkiksi koron- ja valuutanvaihtosopimusten käyvän arvon määrittämisessä käytetään ainoastaan todettavissa olevia markkinatietoja ja asiantuntija-arvioinnin osuus arvostuksessa on vähäistä. Todettavissa olevia hintoja ja malleja varten tarvittavia syöttötietoja on yleensä saatavilla markkinoilta silloin kun on kyse noteeratuista vieraan tai oman pääoman ehtoisista arvopapereista, pörssinoteeratuista johdannaisista ja yksinkertaisista OTC-johdannaisista, kuten koronvaihtosopimuksista. Todettavissa olevien markkinahintojen ja mallien syöttötietojen saatavuus vähentää asiantuntija-arvioinnin tarvetta ja käyvän arvon määritykseen liittyvää epävarmuutta. Todettavissa olevien markkinahintojen ja mallien syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteittain ja markkinoittain, ja saatavuuteen vaikuttavat yksittäisistä tapahtumista johtuvat muutokset ja rahoitusmarkkinoilla yleisesti vallitsevat olosuhteet.

Monimutkaisempien instrumenttien tapauksessa EIP käyttää omia arvostusmallejaan, jotka perustuvat yleisesti hyväksyttyihin arvostusmalleihin. Osa tai kaikki näiden mallien merkittävistä syöttötiedoista voivat olla sellaisia, etteivät ne ole todettavissa markkinoilta, vaan ne johdetaan markkinahinnoista tai -koroista tai arvioidaan oletusten perusteella. Sellaisia instrumentteja, joiden arvostuksessa käytetään merkittäviä muita kuin todettavissa olevia syöttötietoja, ovat muun muassa eräät lainat ja vakuudet, joilla ei ole toimivia markkinoita. Arvostusmalleissa, joissa käytetään merkittäviä muita kuin todettavissa olevia syöttötietoja, tarvitaan käyvän arvon määrittämisessä enemmän johdon harkintaa ja arviointia. Johdon harkintaa ja arviointia tarvitaan yleensä soveltuvan mallin valinnassa, arvioitavan rahoitusinstrumentin odotettujen vastaisten rahavirtojen määrittämisessä, vastapuolen velvoitteen laiminlyönnin tai ennenaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyden arvioinnissa sekä soveltuvien diskonttokorkojen valinnassa.

Investointikehys määrittää käyvät arvot käyttämällä seuraavassa esitettyä käyvän arvon hierarkiaa, joka kuvaa sitä, miten merkityksellisiä tiedot ovat arvonmäärityksen kannalta:

— Taso 1: identtisten instrumenttien mukauttamattomat noteeratut markkinahinnat sellaisilta toimivilta markkinoilta, joille investointikehyksellä on pääsy.

— Taso 2: muut omaisuuserästä saatavilla olevat tiedot kuin tason 1 kattamat hintanoteeraukset; nämä tiedot voidaan saada suoraan (hinnat) tai välillisesti (hinnoista johdetut tiedot). Tämä luokka sisältää sellaiset instrumentit, joiden arvo on määritetty käyttämällä toimivilla markkinoilla noteerattuja samankaltaisten instrumenttien markkinahintoja, tai identtisten tai samankaltaisten instrumenttien hintoja, jotka on noteerattu markkinoilla, joita ei pidetä täysin toimivina, tai muita arvonmääritysmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot saadaan suoraan tai välillisesti markkinatiedoista.

— Taso 3: muut kuin todettavissa olevat tiedot. Tämä luokka sisältää kaikki sellaiset instrumentit, joiden arvostusmenetelmä sisältää sellaisia syöttötietoja, jotka eivät perustu todettavissa oleviin tietoihin, ja joiden tapauksessa tällaisilla tiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Tämä luokka sisältää sellaiset instrumentit, joiden arvo on määritetty samankaltaisten instrumenttien noteerattujen hintojen perusteella mutta joiden tapauksessa on instrumenttien välisten erojen huomioon ottamiseksi jouduttu tekemään sellaisia merkittäviä mukautuksia tai oletuksia, jotka eivät ole todettavissa.

Käyvän arvon luokitushierarkian tasolta toiselle tehdyt siirrot kirjataan investointikehyksessä tilikauden lopun tilanteen mukaisesti sille tilikaudelle, jonka aikana muutos on tapahtunut.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

IFRS 9 perustuu odotettavissa olevaan tappioon (ECL) perustuvaan ennakoivaan arvonalentumismalliin. EIP on luonut odotettavissa olevan luottotappion laskemiseksi kehyksen, joka riippuu makrotalouden tilasta. Siihen kuuluu point-in-time-luottoriskiparametrien (maksukyvyttömyyden todennäköisyys (PD) ja tappio-osuus (LDG)) määrittäminen makrotalouteen perustuvan ja makrotalousennusteiden tai -skenaarioiden avulla ennakoitavan järjestelmällisen tekijän (luottosyklin) perusteella. Lopullinen odotettavissa oleva luottotappio on vastaavien makrotalousskenaarioiden odotettavissa olevien tappioiden todennäköisyyksillä painotettu keskiarvo. Tätä tulevaisuuteen suuntautuvaa arvonalentumismallia sovelletaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin rahoitusvaroihin, vakuussopimuksiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

Tappioita koskevien vähennyserien arvostaminen perustuu IFRS 9:n mukaan jompaankumpaan seuraavista:

— seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot; nämä ovat tilinpäätöspäivän jälkeisellä 12 kuukauden jaksolla mahdollisista laiminlyöntitapahtumista aiheutuvia odotettavissa olevia luottotappioita; ja

— koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot; nämä ovat rahoitusinstrumentin koko odotettavissa olevana voimassaoloaikana kaikista mahdollisista laiminlyöntitapahtumista aiheutuvia odotettavissa olevia luottotappioita.

Standardissa IFRS 9 määritetään kolmivaiheinen arvonalentumisen malli, joka perustuu luoton laadun muutoksiin alkuperäisen kirjaamispäivän jälkeen. Rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 lukuun ottamatta sellaisia instrumentteja, joihin liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Tämä tarkoittaa kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia tietoja ja analyyseja, jotka perustuvat pankin asiantuntemukseen, tulevaisuuteen suuntautuva informaatio mukaan luettuna.

Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet rahoitusvarat ovat rahoitusvaroja, jotka luokitellaan heti alkuperäisen kirjaamisen ajankohdasta lähtien vaiheessa 3 oleviksi rahoitusvaroiksi. Ostettujen tai alun perin myönnettyjen luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiden rahoitusvarojen osalta alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kertyneet koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden kumulatiiviset muutokset kirjataan yli- tai alijäämää osoittavaan laskelmaan.

Pankin IFRS 9 -vaihetta koskeva arvio perustuu vaiheittaiseen menetelmään, jossa hyödynnetään vastapuoli- tai instrumenttikohtaista tietoa, joka on yhdenmukaista sisäisten varhaisten varoitussignaalien, järjestämättömien saamisten sekä maksujärjestelyjä koskevien ohjeiden ja menettelytapojen kanssa.

EIP katsoo, että nykyistä ennakoivaa ECL-mallia voidaan pitää riittävän vankkana kattamaan äärimmäiset taloudelliset tapahtumat, jotka on otettu suoraan huomioon makrotaloudellisissa ennusteissa ja maksukyvyttömyyden todennäköisyyden aikarakenteissa.

Jos luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, rahoitusinstrumentti siirretään vaiheeseen 2, mutta sen arvon ei vielä katsota alentuneen luottoriskin johdosta. Jos rahoitusinstrumentin arvo on alentunut luottoriskin johdosta, rahoitusinstrumentti siirretään vaiheeseen 3.

Vaiheen 3 vastuiden tunnistamiseksi EIP määrittää, onko olemassa objektiivista näyttöä järjestämättömistä vastuista. Rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvän suorituksen katsotaan olevan laiminlyöty, kun on todennäköistä, ettei velallinen maksa luottovelvoitteitaan täysimääräisesti investointikehykselle ilman, että investointikehys turvautuu toimiin, tai velallisen olennaisen luottovelvoitteen hoitoon liittyvä maksusuoritus investointikehykselle on ollut erääntyneenä yli 90 päivää.

Tässä suhteessa rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvon katsotaan alentuneen, kun katsotaan todennäköiseksi, ettei investointikehys pysty perimään lainattuja tai arvoltaan vastaavia varoja kokonaisuudessaan alkuperäisten sopimusehtojen mukaisesti. Yksittäisten luottoriskien arviointi perustuu velallisen ominaispiirteisiin, yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, resursseihin ja maksurekisteritietoihin, mahdollisuuksiin saada tukea taloudellisesti vastuussa olevilta vakuuden antajilta ja soveltuvin osin mahdollisen vakuuden realisointiarvoon.

Kaikkia saamisia, joiden arvo on alentunut, tarkastellaan uudelleen ja analysoidaan vähintään puolen vuoden välein. Myöhemmät odotettujen vastaisten rahavirtojen määrien ja ajankohtien muutokset aiempiin arvioihin verrattuna aiheuttavat muutoksen luottotappioita koskevassa varauksessa, ja ne kirjataan kuluksi tai tuotoksi tuloslaskelmaan. Arvonalennusta koskeva varaus peruutetaan vain, jos luoton laatu on parantunut siten, että on kohtuullinen varmuus pääoman ja koron perimisestä ajoissa lainasaamissopimuksen alkuperäisten sopimusehtojen mukaisesti. Luottotappio kirjataan, kun todetaan, ettei saamista voida periä takaisin kokonaan tai osittain, tai kun se on annettu anteeksi. Luottotappiot kirjataan aiemmin tehtyjä arvonalennusvarauksia vastaan tai suoraan tulolaskelmaan, ja ne vähentävät saamisen pääomamäärää. Aiemmin kokonaan kuluiksi kirjattujen määrien osittaiset tai täysimääräiset takaisinperinnät merkitään tuotoksi tuloslaskelmaan. Luottotappioiksi kirjattuihin rahoitusvaroihin voitaisiin edelleen kohdistaa täytäntöönpanotoimia EIP:n käyttämien perintämenettelyjen noudattamiseksi.

Odotettavissa olevien luottotappioiden arvostaminen – tiedot, oletukset ja menetelmät

Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita käytetään arvostettaessa vaiheen 2 ja vaiheen 3 omaisuuseriä, kun taas vaiheen 1 omaisuuserien arvostamisessa käytetään seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevia luottotappioita.

Odotettavissa olevat luottotappiot on laskettu seuraavien muuttujien perusteella:

— luottoluokitus ja point-in-time-mallin mukainen maksukyvyttömyyden todennäköisyys,

— point-in-time-mallin mukainen tappio-osuus,

— maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu.

Vastapuolen luottoluokitus on määritetty tiettynä ajankohtana käyttäen pisteytyslomakemalleja, jotka on räätälöity eri vastapuoli- ja vastuuryhmiä varten.

Kukin luottoluokitus vastaa tiettyä maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä, jolla tarkoitetaan sen todennäköisyyttä, että vastapuoli laiminlyö taloudellisen velvoitteensa joko seuraavien 12 kuukauden aikana tai velvoitteen koko jäljellä olevan voimassaolon aikana. Siksi luokitukset ovat tärkein lähde, kun määritetään vastuita koskevan maksukyvyttömyyden todennäköisyyden aikarakennetta. EIP kerää velvoitteiden täyttämiseen ja laiminlyöntiin liittyviä tietoja investointikehyksen luottoriskeistä. Kerätyt tiedot jaotellaan toimialan ja alueen tyypin mukaan. Homogeenisesti luottosykleihin reagoivia eri toimialoja ja alueita analysoidaan yhdessä.

EIP käyttää tilastollisia malleja analysoidessaan kerättyjä tietoja ja laatiessaan arvioita vastuiden koko voimassaoloajan maksukyvyttömyyden todennäköisyydestä (lifetime PD) vastuun jäljellä olevalta voimassaoloajalta sekä siitä, miten näiden todennäköisyyksien odotetaan muuttuvan ajan mittaan ja kunkin tietyn makrotalousskenaarion mukaan.

Tappio-osuus kuvaa EIP:n odottamaa vastapuolen laiminlyömästä vastuusta aiheutuvan tappion suhdetta laiminlyöntiajankohtana jäljellä olevaan määrään. Tappio-osuus voidaan määritellä myös muodossa ”1–palautusaste”. Tappio-osuusestimaatit määritetään lähinnä maantieteellisesti ja vastapuolen tyypin mukaan, ja tärkeimpiä vastuuryhmiä on viisi: valtiot, julkiset laitokset, rahoituslaitokset sekä yritys- ja hankerahoitus. Tappio-osuusarvoja voidaan oikaista vastuun tuote- ja sopimuskohtaisten ominaisuuksien perusteella.

EIP sisällyttää point-in-time-tietoja ja tulevaisuuteen suuntautuvia tietoja sekä arviointiinsa siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt huomattavasti sen alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, että odotettavissa olevien luottotappioiden arvostukseen.

EIP on kehittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden arviointia varten ehdollisen mallinnusmenetelmän, jonka avulla voidaan laskea maksukyvyttömyyden todennäköisyyden aikarakenteita (PIT PD).

— luottosyklin ja makrotaloudellisten muuttujien välisen taloudelliselta kannalta järkevän yhteyden määrittely

— kolme makrotaloudellista skenaariota (yksi perusskenaario ja kaksi skenaariota, joista toinen kuvastaa talouden taantumaa ja toinen noususuhdannetta), jotka sisältävät usean vuoden potentiaaliset BKT-toteutumat ja niiden todennäköisyydet.

EIP käyttää makrotaloudellisten skenaarioiden laatimiseen maailmantalouden puolirakenteellista usean maan ja usean yhtälön makromallia, jossa on maakohtaisia osioita. Keskiskenaario/perusskenaario on suunniteltu niin, että se on yhdenmukainen Euroopan komission uusimpien ennusteiden kanssa. Positiiviset ja negatiiviset skenaariot on suunniteltu keskiskenaarion ympärille käyttämällä usean maan ja usean yhtälön mallia. Skenaariot perustuvat häiriöiden kohdistamiseen BKT:hen, joka on taloudellisen toiminnan keskeinen mittari. Reaaliseen BKT:hen kohdistettavat häiriöt kalibroidaan vastaamaan muuttujan aiempaa vaihtelua. Tarvittaessa sovelletaan myös asiantuntijoiden arvioita BKT:hen kohdistuvien häiriöiden koon ja jatkuvuuden tarkentamiseen. Tämän tuloksena saadaan määritettyä häiriöt – yhdessä vaimenemisfunktion kanssa – häiriöistä ajan mittaan aiheutuvien vaikutusten määrittämiseksi. Kuhunkin skenaarioon liittyvät todennäköisyydet määritetään markkinoiden (volatiliteettia kuvaavien) indikaattorien ja sisäisesti kehitettyjen indikaattorien mukaan käyttäen niitä johdonmukaisesti eri aikoina epävarmuuden huomioon ottamiseksi.

EIP:n maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) ja tappio-osuutta (LGD) koskevissa point-in-time-malleissa käytetään samoja luottosyklin ennakoituja arvoja kuin erilaisten makrotaloudellisten skenaarioiden syöttötiedoissa. Luottosykli lasketaan ulkopuolisen luottoluokituslaitoksen toimittamien luottoluokituksen alentamista koskevien tietojen ja ennakoidun reaalisen BKT:n vuotuisen kasvuvauhdin sekä pitkien ja lyhyiden korkojen välisen eron perusteella.

Maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu tarkoittaa odotettua vastuuta silloin, kun vastuu on laiminlyöty, ja se perustuu nykyhetken vastapuoliriskiin ja mahdollisiin muutoksiin sopimuksessa sallittuun nykyhetken määrään, jaksottaminen mukaan luettuna. Rahoitusvaran maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu on sen bruttomääräinen kirjanpitoarvo. Luotonantositoumusten ja vakuuksien osalta maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu sisältää nostetun määrän.

2.4.2.1 *Käteisvarat ja muut rahavarat*

Investointikehyksen käteisvarat ja muut rahavarat sisältävät käyttötilit ja sellaiset lyhytaikaiset talletukset ja yritystodistukset, joiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta. Käteisvarat ja muut rahavarat kirjataan taseessa jaksotettuun hankintamenoon arvostettuina.

2.4.2.2 *Rahoitusvarat*

Rahoitusvarat muodostuvat noteeratuista ja noteeraamattomista joukkovelkakirjoista, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti, ja yritystodistuksista, joiden maturiteetti on yli kolme kuukautta, ja näin ollen ne luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviksi.

Tällaiset joukkovelkakirjat ja yritystodistukset arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka on käypä arvo, johon on lisätty kaikki suoraan omaisuuserään kohdistettavissa olevat transaktiokulut. Hankinta-arvon ja lunastusarvon erotus jaksotetaan instrumentin jäljellä olevalle juoksuajalle käyttämällä efektiivisen koron menetelmää.

2.4.2.3 *Lainat ja ennakkomaksut*

Laina- ja ennakkomaksusalkku voi koostua velkainstrumenteista, kuten lainoista ja velkapapereista, mukaan lukien strukturoitujen yhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat tai velkapaperit, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Lainoja ja ennakkomaksuja ovat muun muassa

— jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat lainat ja ennakkomaksut

— pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat lainat ja ennakkomaksut.

Investointikehyksestä myönnetyt lainat kirjataan investointikehyksen varoiksi, kun raha siirretään velalliselle. Lainojen nostamattomat osat kirjataan taseen ulkopuolisina erinä nimellisarvoonsa. SPPI-testin läpäisevät lainat kirjataan alun perin hankintamenon määräisinä (kehyksestä maksettu nettomäärä) eli lainaa vastaavien rahavarojen käypään arvoon, johon sisältyvät kaikki transaktiokulut. Tämän jälkeen lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttämällä efektiivisen koron menetelmää.

Velkapaperit kirjataan investointikehyksen varoiksi, kun raha siirretään liikkeeseenlaskijalle, ja ne voivat olla sopimuksella toisiinsa sidottuja tai single-tranche-velkainstrumentteja. Velkapaperien nostamattomat osat kirjataan taseen ulkopuolisina erinä nimellisarvoonsa. Velkapaperit arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka on käypä arvo, johon on lisätty kaikki suoraan omaisuuserään kohdistettavissa olevat transaktiokulut. Tämän jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttämällä efektiivisen koron menetelmää. Hankinta-arvon ja lunastusarvon erotus jaksotetaan instrumentin jäljellä olevalle juoksuajalle käyttämällä efektiivisen koron menetelmää.

Lainojen ja ennakkomaksujen arvon alentumista koskeva periaate on kuvailtu liitetiedossa 2.4.2.

Lainat ja ennakkomaksut, jotka eivät täytä liiketoimintamallia koskevaa kriteeriä tai SPPI-kriteeriä, arvostetaan pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käytetty käyvän arvon määrittämismenetelmä perustuu diskontattuun rahavirtaan tai likvidaatioarvoon perustuvaan menetelmään.

Tietoa IBOR-uudistuksen vaikutuksesta jaksotettuun hankintamenoon arvostettujen lainojen ja ennakkomaksujen uudelleenarvostamisesta on liitetiedossa 2.4.2 – Luokittelu ja arvostaminen / Muutokset.

2.4.2.4 *Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit*

Investointikehyksessä on kahdentyyppisiä oman pääoman ehtoisia sijoituksia: i) suoria oman pääoman ehtoisia sijoituksia ja ii) pääomasijoitusrahastoja. Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit kirjataan alun perin käypään arvoon, johon on lisätty transaktiokulut. Käyvän arvon myöhemmät muutokset, kuten ulkomaan valuutan muuntamisesta aiheutuvat voitot ja tappiot, kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopaperien nettotulosta koskevaan kohtaan.

Näiden sijoitusten käyttämätön mutta sidottu osa kirjataan konsolidoituina taseen ulkopuolisina sitoumuksina nimellisarvoonsa.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo määritetään käyttämällä kokonaisnettoarvoon perustuvaa menetelmää (jolloin oletetaan, että vaikka markkina-arvo ei ole helposti todettavissa, nettoarvo on paras arvio käyvästä arvosta). Jos noteeraamattomien sijoitusten käypää arvoa ei saada toimivilta markkinoilta, käypä arvo määritetään käyttämällä yleisesti tunnustettuja arvostusmenetelmiä (liitetieto 4.2.1).

Nettoarvoa oikaistaan viimeisimmän käytettävissä olevan arvon julkistamispäivän ja tilinpäätöspäivän välisenä aikana tapahtuneiden muutosten perusteella, jos hallintoneuvosto katsoo niiden olevan merkittäviä. Olennaisia muutoksia tehdään, kunnes hallintoneuvosto hyväksyy tilikauden tilinpäätöksen. EIP paransi arvostusmenetelmiään yleisen epävarmuuden, Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamien erilaisten riskien ja tuloksen osalta havaitun vaihtelun vuoksi arvioidakseen oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon mahdollisia oikaisuja sellaisten nettoarvojen osalta, joita rahastonhoitajat eivät ole ilmoittaneet investointikehyksen tilinpäätöspäivänä.

Sellaisten erityisinvestointien osalta, joiden nettoarvoja ei voida helposti määrittää, voidaan käyttää muita suuntaviivoja, kuten IPEV-lautakunnan julkaisemia IPEV-sääntöjä (International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines, jäljempänä 'IPEV-säännöt'), ja tällaisia investointeja on seurattava ja tarkasteltava uudelleen yksityiskohtaisemmin. Tämän menetelmän mukaisesti rahastot jaetaan sisäisesti kolmeen luokkaan:

— luokka I – rahastot, jotka ovat ottaneet käyttöön IFRS 13:n tai IPEV-sääntöjen käypää arvoa koskevat vaatimukset ja joiden osalta tehdään erityinen tarkastelu sen varmistamiseksi, että nettoarvo on luotettava arvio käyvästä arvosta

— luokka II – rahastot, jotka ovat ottaneet käyttöön muita arvostusohjeita (kuten aiempi 2001 EVCA) tai standardeja, joiden voidaan katsoa olevan IFRS 13:n mukaisia, ja joille voidaan laskea vastaava nettoarvo ja

— luokka III – rahastot, jotka eivät sovella IFRS 13:n mukaisia käyvän arvon vaatimuksia eivätkä muita IFRS 13:n mukaisia arvostusnormeja.

Huomattavan vaikutusvallan arviointi

Investointikehyksen hankkimat pääomaosuudet ovat pääasiassa sijoituksia pääomasijoitusrahastoihin. Alalla noudatettavan käytännön mukaisesti tällaiset sijoitukset ovat yleensä useiden sijoittajien yhdessä tekemiä sijoituksia, joten yksikään sijoittajista ei voi yksin vaikuttaa rahaston päivittäisiin toimintoihin tai sen sijoitustoimintaan. Tämän vuoksi sijoittajan jäsenyys tällaisen rahaston hallintoelimessä ei periaatteessa merkitse sitä, että kyseinen sijoittaja voi vaikuttaa rahaston jokapäiväisiin toimintoihin. Lisäksi pääomasijoitusrahastoon sijoittavat yksittäiset sijoittajat eivät määrää rahaston toimintapolitiikasta, johon kuuluu mm. osinkojen tai muiden varojen jakopolitiikka. Tällaiset päätökset tekee yleensä rahaston johto osuudenomistajien kanssa tehdyn sopimuksen perusteella. Kyseisessä sopimuksessa määrätään rahaston johdon ja kaikkien osuudenomistajien oikeuksista ja velvollisuuksista. Sopimus myös yleensä estää yksittäisiä sijoittajia toteuttamasta rahaston kanssa luonteeltaan olennaisia kahdenvälisiä liiketoimia, vaihtamasta rahaston kanssa johtohenkilöitä tai saamasta erityisoikeutta käyttää olennaisen tärkeitä teknisiä tietoja. Investointikehyksen sijoitukset tehdään edellä kuvatun alan yleisen käytännön mukaisesti. Näin varmistetaan, ettei investointikehyksellä ole standardeissa IFRS 10 ja IAS 28 tarkoitetussa merkityksessä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa kyseisiin sijoituksiin, myöskään silloin kun on kyse sijoituksista, joiden äänioikeuksista investointikehyksellä on yli 20 prosenttia.

2.4.3 Vakuudet

Vakuussopimukset ovat sopimuksia, joiden nojalla investointikehyksestä on suoritettava määrättyjä maksuja vakuuden saajalle syntyvän tappion korvaamiseksi silloin, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun vieraan pääoman ehtoisen instrumentin ehtojen mukaisena eräpäivänä.

Vakuudet kirjataan IFRS 9:n "Rahoitusinstrumentit" mukaisesti joko "johdannaisina" tai "takauksina" niiden kyseisessä standardissa määriteltyjen piirteiden ja ominaisuuksien mukaisesti.

Periaatteet, joiden mukaisesti johdannaisia käsitellään tilinpäätöksessä, on esitetty liitetiedossa 2.4.5.

Vakuudet kirjataan alun perin taseeseen kohtaan ”Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset” käypään arvoon, johon lisätään vakuuksien myöntämisestä suoraan johtuvat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana maksuvelvollisuus vastaa vakuuksista saatavien palkkioiden nettonykyarvoa (NPV) ja alkuperäistä odotettua tappiota.

Vakuudet merkitään alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kirjanpitoon käyttäen suurempaa seuraavista:

— IFRS 9:n mukaisesti määritetyn tappioita koskevan vähennyserän määrä ja

— alun perin kirjattu palkkio, josta vähennetään IFRS 15:n periaatteiden mukaisesti kirjatut tulot.

Muut vakuuksiin liittyvän nettovelan lisäykset tai vähenemiset (arvostettuna IFRS 9:n mukaisesti) kuin takauksiin perustuvien maksuvaatimusten maksaminen kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kohtaan ”Vakuuksiin liittyvien varausten muutos”.

Saadut vakuuspalkkiot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kohtaan ”Palkkiotuotot” IFRS 15:n mukaisen jaksotusaikataulun mukaisesti vakuuden voimassaoloaikana.

2.4.4 Rahoitusvelat (muut kuin johdannaissopimukset)

Luokittelu ja arvostus

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon lukuun ottamatta rahoitusvelkoja,

— jotka arvostetaan pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti (esimerkiksi johdannaisvelat) ja

— jotka on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.

Investointikehys poistaa rahoitusvelan taseesta, kun sen sopimusvelvoitteet on täytetty tai kumottu tai niiden voimassaoloaika on päättynyt.

2.4.5 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksiin kuuluu valuutanvaihtosopimuksia, valuuttojen välisiä koronvaihtosopimuksia, lyhytaikaisia valuutanvaihtosopimuksia (valuuttaswapit).

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin kaupantekopäivän arvon mukaan.

Osana investointikehyksen tavanomaista toimintaa voidaan tehdä swap-sopimuksia suojaamaan tiettyjä luottojärjestelyjä tai valuuttatermiinejä suojaamaan muita kuin euromääräisiä valuuttapositioita silloin kun kyseisellä valuutalla käydään aktiivisesti kauppaa valuuttamarkkinoilla. Näin voidaan tasata valuuttakurssivaihtelujen vaikutuksia.

Kaikki johdannaissopimukset arvostetaan tulosvaikutteisesti käypään arvoon ja esitetään tilinpäätöksessä johdannaissopimuksina. Käyvän arvon määrittäminen perustuu lähinnä diskontattua kassavirtaa koskeviin malleihin, optioiden hinnoittelumalleihin sekä kolmansien antamiin hintatarjouksiin.

Johdannaissopimukset kirjataan käypään arvoon varoiksi silloin, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja veloiksi silloin, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavan laskelman kohtaan ”Johdannaissopimusten käyvän arvon muutos”.

Kytketyt johdannaiset on IFRS 9:n pääsopimuksesta erottamista koskevien vaatimusten mukaisesti eliminoitu rahoitusvaroista tai -veloista ja siten hybridisopimusta kohdellaan kokonaisuutena sen luokittelemiseksi rahoitusvaroihin tai -velkoihin. Johdannaisten kassavirrat määritettiin vastaavasti käyttämällä ISDA:n varakorkokantoja LIBOR-vertailuarvojen sijasta.

2.4.6 Rahoitusosuudet

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet kirjataan taseessa saamisiksi. Kirjauspäivä on sen neuvoston päätöksen antamispäivä, jossa vahvistetaan investointikehyksen osalta jäsenvaltioiden maksettavaksi tulevat rahoitusosuudet.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet täyttävät seuraavat edellytykset, ja ne luokitellaan sen vuoksi omaksi pääomaksi:

— rahoitusosuuksia koskevan sopimuksen mukaan jäsenvaltioilla on valtuudet päättää investointikehyksen nettovarojen käytöstä, jos investointikehys likvidoidaan

— rahoitusosuudet kuuluvat instrumenttiluokkaan, joka on kaikkia muita instrumenttiluokkia huonommassa etuoikeusasemassa

— kaikilla rahoitusinstrumenteilla luokassa, joka on kaikkia muita instrumenttiluokkia huonommassa etuoikeusasemassa, on samanlaiset ominaisuudet

— rahoitusinstrumentti ei sisällä ominaisuuksia, jotka edellyttäisivät sen luokittelemista velaksi ja

— instrumentista aiheutuvat instrumentin voimassaoloaikana odotettavissa olevat kokonaisrahavirrat perustuvat olennaisilta osin investointikehyksen voittoon tai tappioon, taseeseen merkityn nettovarallisuuden muutokseen tai investointikehyksen tilinpäätökseen merkityn tai merkitsemättömän nettovarallisuuden käyvän arvon muutokseen instrumentin voimassaoloaikana.

Rahoitusosuudet luokitellaan ja arvostetaan tilinpäätöslaskelmissa jaksotettuun hankintamenoon.

Maksetut jäsenvaltioiden rahoitusosuudet vastaavat käytettävissä olevia takaisin saatuja varoja, jotka maksetaan Euroopan komissiolle ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle. Siirtosopimuksen mukaisesti EIP ilmoittaa kirjallisesti vuodesta 2024 alkaen vuoteen 31. joulukuuta 2027 saakka joka vuosi viimeistään 31. maaliskuuta käytettävissä olevien, AKT-maiden investointikehyksestä takaisin saatujen varojen määrän ja käytettävissä olevien MMA-investointikehyksestä takaisin saatujen varojen määrän, jotka ovat kertyneet edellisen vuoden joulukuun 31. päivästä lähtien, jäljempänä 'käytettävissä olevia takaisin saatuja varoja koskeva selvitys'. Käytettävissä olevia takaisin saatuja varoja koskevassa selvityksessä on erotettava toisistaan komissiolle siirrettävät takaisin saadut varat (AKT-maiden investointikehyksestä ja MMA-investointikehyksestä takaisin saadut varat) ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle siirrettävät takaisin saadut varat. Käytettävissä olevat takaisin saadut varat kirjataan taseeseen, kun vastaava maksupyyntö lähetetään investointikehykselle.

2.4.7 Korkotuotot ja vastaavat tuotot

Investointikehyksen varoista myönnettävistä lainoista saatavat korot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan (”Korkotuotot ja vastaavat tuotot”) ja taseeseen (”Lainat ja ennakkomaksut”) suoriteperusteisesti soveltaen efektiivistä korkokantaa. Efektiivinen korko on se korkokanta, jota käyttäen lainan odotettavissa olevana juoksuaikana saataviksi tai suoritettaviksi arvioidut vastaiset maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen lainan nettokirjanpitoarvon suuruisiksi. Jos lainan kirjanpitoarvoa on alennettu arvonalentumisen takia, korkotuotot kirjataan soveltamalla alkuperäistä efektiivistä korkokantaa uuteen kirjanpitoarvoon.

Ostetuista tai alun perin myönnetyistä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneista lainoista saatavat korot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan (”Korkotuotot ja vastaavat tuotot”) ja taseeseen (”Lainat ja muut saamiset”) suoriteperusteisesti soveltaen efektiivistä korkokantaa. Efektiivinen korko on se korkokanta, jota käyttäen lainan odotettavissa olevana juoksuaikana saataviksi tai suoritettaviksi arvioidut vastaiset maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen lainan nettokirjanpitoarvon suuruisiksi.

Investointikehyksen resursseja varten saadut korkotuet ovat tuloennakkoja, ja ne kirjataan oikaisuina efektiivisiin tuottoihin tuloslaskelman kohtaan ”Korkotuotot ja vastaavat tuotot” korkotukilainan noston ja sen takaisinmaksun välisellä ajanjaksolla.

Luotonvarauspalkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti lainan noston ja sen takaisinmaksun välisellä ajanjaksolla käyttämällä efektiivisen koron menetelmää, ja ne esitetään yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavassa laskelmassa korkotuotoissa ja vastaavissa tuotoissa.

2.4.8 Korkotuet ja tekninen apu

Investointikehyksen toimintaan kuuluu myös korkotukien ja teknisen avun hallinnointi jäsenvaltioiden lukuun.

Se osuus jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joka osoitetaan korkotukien ja teknisen avun maksamiseen, ei sisälly investointikehyksessä rahoittajien varoihin, vaan se katsotaan velaksi kolmansille. Varat maksetaan investointikehyksestä lopullisille tuensaajille, minkä jälkeen ne vähennetään veloista kolmansille.

Jos kaikkia korkotukiin ja tekniseen apuun maksettuja määriä ei ole myönnetty kokonaan, ne luokitellaan uudelleen rahoitusosuuksiksi investointikehykseen.

2.4.9 Käteisvarojen ja muiden rahavarojen korkotuotot

Käteisvarojen ja muiden rahavarojen tuottamat korot kirjataan investointikehyksen yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan suoriteperusteisesti.

2.4.10 Palkkiot ja osingot

Palkkiot, jotka saadaan tiettynä ajanjaksona suoritetuista palveluista, kirjataan tuloksi palvelun toimitushetkellä, kun taas palkkiot, jotka saadaan merkittävän toimenpiteen toteutushetkellä, kirjataan tuloksi kun merkittävä toimenpide on toteutettu. Palkkiot esitetään yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavassa laskelmassa kohdassa ”Palkkiotuotot”.

Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden tuottamat osingot kirjataan niiden ilmoitushetkellä, ja ne esitetään yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavassa laskelmassa kohdassa ”Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden realisoituneet nettovoitot”.

2.4.11 Verotus

Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa määrätään, että varat, tulot ja muu unionin toimielinten omaisuus on vapautettu kaikista välittömistä veroista.

3. **Riskienhallinta**

Tässä liitetiedossa esitetään tiedot investointikehykseen kohdistuvista luotto- ja rahoitusriskeistä ja etenkin rahoitusinstrumenttien käyttöön liittyvistä ensisijaisista riskeistä sekä siitä, miten investointikehyksessä hallitaan ja valvotaan näitä riskejä. Niihin kuuluvat seuraavat:

— luottoriski – asiakkaan tai vastapuolen velvoitteen laiminlyönnistä johtuva tappioriski, joka liittyy kaikentyyppisiin luottovastuisiin; sisältää myös selvitysriskin ([38])

— likviditeettiriski – riski siitä, että yhteisö ei pysty rahoittamaan varojen lisääntymistä ja suorittamaan velvoitteitaan sitä mukaa kuin ne erääntyvät ilman, että tästä aiheutuu kestämättömiä tappioita

— markkinariski – riski siitä, että markkinahintojen, kuten korkojen, osakehintojen tai valuuttakurssien, muutos vaikuttaa yhteisön hallussa pitämistään rahoitusinstrumenteista saamiin tuloihin tai kyseisten rahoitusinstrumenttien arvoon.

3.1 ***Riskienhallinnan järjestäminen***

EIP mukauttaa investointikehyksen riskienhallintakehystä jatkuvasti.

Riippumattomana yksikkönä toimiva EIP-ryhmän riski- ja compliance-osasto (GR&C) määrittää investointikehykseen kohdistuvat riskit, arvioi ja seuraa niitä sekä raportoi niistä. Toimintamallissa, joka perustuu tehtävien eriyttämisen periaatteeseen, GR&C on front office -toiminnoista riippumaton ja esittää toisen mielipiteen kaikista front office -toiminnon ehdotuksista, joilla on riskivaikutuksia.

EIP:n tasolla EIP-ryhmän riskienhallintajohtaja GCRO (Group Chief Risk Officer) raportoi EIP:n hallitukselle riskeistä vastaavan hallituksen jäsenen valvonnassa. GCRO voi olla suoraan yhteydessä riskienhallintakomiteaan, ja hän voi kirjoittaa suoraan EIP:n hallintoneuvostolle ja viestiä sen kanssa mistä tahansa toimivaltaansa kuuluvasta aiheesta.

([38]) Selvitysriskillä tarkoitetaan mahdollisten tappioiden riskiä sellaisista liiketoimista, jotka ovat selvittämättä niiden sovitun toimituspäivän jälkeen tai jotka selvitetään sovellettavan markkinastandardin mukaista ajankohtaa myöhemmin. Investointikehyksen toiminnan luonteen vuoksi selvitysriski vaikuttaa etenkin EIP:n tekemiin valuutanvaihtoa edellyttäviin johdannaissopimuksiin. Selvitysriskien hallintaa käsitellään rahoitusriskiä koskevissa suuntaviivoissa.

3.2 *Luottoriski*

Luottoriski on asiakkaan tai vastapuolen velvoitteen laiminlyönnistä johtuva tappion mahdollisuus, joka liittyy kaikentyyppisiin luottovastuisiin. Se sisältää myös selvitysriskin.

3.2.1 Luottoriskipolitiikka

Lainojen vastapuolten luottokelpoisuusanalyysia tehdessään EIP arvioi luottoriskin ja odotetun tappion määrittääkseen riskin määrän ja hinnoitellakseen sen. EIP on kehittänyt sisäisen luottoluokitusmenetelmän, jonka avulla se voi antaa luotonantonsa kannalta merkityksellisille vastapuolina oleville lainansaajille ja vakuuden antajille sisäisen luottoluokituksen. Menetelmä on suunniteltu vastaamaan kutakin pääasiallista vastapuolityyppiä (yritykset, rahoituslaitokset jne.). Luokittelussa otetaan huomioon EIP:ssä sovellettava pankkialan paras käytäntö ja vakavaraisuusasetuksessa vahvistetut periaatteet. Kaikki sellaiset vastapuolet, joilla on olennaista merkitystä tietyn transaktion luottoprofiilin kannalta, luokitellaan sisäisiin luottoluokkiin käyttämällä asianomaiseen vastapuolityyppiin sovellettavaa sisäistä luottoluokitusmenetelmää. Kullekin vastapuolelle annetaan sisäinen luottoluokitus, joka vastaa sen maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä, sen jälkeen kun vastapuolen liiketoiminta- ja rahoitusriskiprofiili ja toimintaolosuhteisiin liittyvä maariski on arvioitu perusteellisesti. Asiantuntijoiden ehdottamia muutoksia tehdään tarvittaessa ottaen huomioon oikeushenkilöiden emoyhtiöiden tai hallituksen tuki, ja lopullinen luottoluokitus mahdollistaa muutokset, jotta se vastaa tietoja (esim. markkinahinnoittelu), joita ei ole otettu huomioon mallissa.

Hankerahoituksen ja muiden strukturoitujen osittain vakuudellisten operaatioiden luottoluokittelussa käytetään kulloinkin kyseeseen tulevan alan tarpeisiin soveltuvia luottoriskin arviointivälineitä, joissa keskitytään saatavilla olevaan rahavirtaan ja velanhoitokykyyn. Näihin välineisiin kuuluvat muun muassa hankkeiden sopimuspuitteiden analysointi, vastapuolten analysointi ja rahavirtasimulaatiot. Kullekin hankkeelle annetaan sisäinen riskiluokitus samaan tapaan kuin yrityksille ja rahoituslaitoksille. EU:n ulkopuolisten valtioiden luottoluokituksen määrittää kansantalousosasto tilastomallin perusteella.

Kaikkia sisäisiä luokituksia seurataan laina-aikana ja niitä päivitetään säännöllisesti.

EIP vähentää luottoriskiä tarvittaessa ja tapauskohtaisesti erilaisilla lisävakuusjärjestelyillä, kuten vastapuoliin tai hankkeisiin liittyvillä esinevakuuksilla, takauksilla ja sopimuslausekkeilla lainanottajan luonteesta ja toiminnon tyypistä riippuen.

Investointikehyksessä ei käytetä luottojohdannaisia luottoriskin vähentämiseen.

3.2.2 Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä ilman vakuuksia ja lisävakuusjärjestelyjä

Seuraavassa taulukossa esitetään tase-eristä luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä johdannaiset mukaan luettuina. Enimmäismäärä on ilmoitettu bruttomääränä, jossa ei ole otettu huomioon vakuuksien luottoriskiä vähentävää vaikutusta.

(tuhatta euroa)

Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä	31.12.2025	31.12.2024
VARAT		
Käteisvarat ja muut rahavarat	1 665 129	1 638 604
Saamiset rahoitusosuuksista	–	7 482
Johdannaissopimukset	7 819	783
Lainat ja ennakkomaksut	1 063 511	1 498 048
Muut varat	36 833	–
Yhteensä	**2 773 292**	**3 144 917**
Luottositoumuksiin liittyvät varaukset	**– 17 585**	**– 18 320**
TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT		
Ehdolliset velat		
— Käyttöön otetut vakuudet	–	–

(tuhatta euroa)

Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä	31.12.2025	31.12.2024
Sitoumukset		
— Nostamattomat lainat	354 187	676 229
— Vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön	2 500	2 500
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	**356 687**	**678 729**
Luottoriskille alttiina oleva määrä yhteensä	**3 112 394**	**3 805 326**

3.2.3 Lainoihin ja ennakkomaksuihin liittyvä luottoriski

3.2.3.1 *Lainoihin ja ennakkomaksuihin liittyvän luottoriskin määrittäminen*

Investointikehyksen puitteissa toteutettaville laina-, ennakkomaksu- tai vakuusoperaatioille tehdään kattava riskinarviointi ja lainaan tai vakuuteen liittyvän odotetun tappion määrä arvioidaan. Näiden toimenpiteiden perusteella kullekin lainalle ja vakuudelle annetaan luottoluokitus. Vaikuttavan rahoituksen välineeseen liittyviin toimintoihin (jotka on kuvattu liitetiedossa 25), sovelletaan välitettyjä lainoja lukuun ottamatta EIP:n luotto- ja pääomariskiä koskevissa suuntaviivoissa esitettyjä yleisen valtuutuksen mukaisia riskiperiaatteita. Lainojen luottoluokitukset määritetään käyttämällä yleisesti hyväksyttyjä kriteereitä, jotka perustuvat lainanottajan laatuun, lainan maturiteettiin, vakuuden tyyppiin ja soveltuvin osin vakuuden antajaan.

Lainojen luottoluokitusjärjestelmä muodostuu menettelyistä, prosesseista, tietokannoista ja tietojärjestelmistä, joilla tuetaan lainanantoon liittyvää luottoriskin arviointia ja odotetun tappion määrää koskevien arvioiden laatimista. Se sisältää tiivistettynä runsaasti tietoa, ja sen tarkoituksena on mahdollistaa luottoriskiin perustuva lainojen keskinäinen paremmuusjärjestykseen asettaminen. Lainojen luottoluokitukset heijastavat ”odotetun tappion” arvioidun määrän nykyarvoa, joka perustuu tärkeimpien velallisten ja vakuuden antajien maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen, maksukyvyttömyystilassa olevaan vastuuseen sekä laiminlyönnin seurauksena olevan tappion vakavuuteen. Lainojen luottoluokituksia käytetään seuraaviin tarkoituksiin:

— tukemaan lainanantoon liittyvien riskien tarkempaa ja kvantitatiivisempaa arviointia

— luottoriskivaihteluiden indikaattorina seurantatoimien priorisoimiseksi

— kuvaamaan lainasalkun laatua tiettynä ajankohtana ja

— tekijänä, jota hyödynnetään riskienhinnoittelupäätöksissä.

Lainan luottoluokitusta määritettäessä otetaan huomioon seuraavat seikat:

i) Lainanottajan luottokelpoisuus: Riskienhallintayksikkö tekee lainanottajista riippumattoman selvityksen ja arvioi niiden luottokelpoisuuden käyttämällä sisäisiä menetelmiään ja ulkopuolisia tietoja. EIP on luonut sisäisen luottoluokitusjärjestelmän valitsemansa Basel III -sääntöjen mukaisen sisäisiin luottoluokituksiin perustuvan lähestymistavan mukaisesti määrittääkseen lainanottajien ja vakuuden antajien sisäiset luottoluokitukset. Järjestelmä perustuu kutakin vastapuolityyppiä varten erikseen laadittuihin pisteytyslomakkeisiin.

ii) Peruskorrelaatio: Peruskorrelaation avulla kvantifioidaan mahdollisuus siitä, että sekä lainanottaja että vakuuden antaja joutuvat samanaikaisesti taloudellisiin vaikeuksiin. Mitä suurempi korrelaatio lainanottajan ja vakuuden antajan velvoitteiden laiminlyöntiriskien välillä on, sitä vähäisempi on vakuuden arvo ja sitä heikompi on lainan luottoluokitus.

iii) Vakuuksien ja arvopaperien arvo: tämä arvo saadaan liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden ja käytetyn instrumenttityypin yhdistelmää koskevasta arviosta.

iv) Sovellettava palautusaste: määrä, joka oletetaan saatavan perittyä takaisin asianomaisen vastapuolen laiminlyötyä takaisinmaksun, ilmaistuna prosenttiosuutena kyseisestä luottovastuusta.

v) Sopimuspuitteet: moitteettomat sopimuspuitteet parantavat lainan laatua ja sen luottoluokitusta.

vi) Laina-aika tai yleisemmin lainan kassavirrat: mitä pitempi laina-aika on, sitä suurempi on riski siitä, että lainanhoidossa esiintyy vaikeuksia muiden tekijöiden säilyessä ennallaan.

Lainaan liittyvä odotettu tappio lasketaan edellä mainittujen kuuden tekijän yhdistelmän perusteella. Lainalle annetaan tämän jälkeen jokin seuraavassa luetelluista luottoluokituksista sen mukaan, miten suuri odotettu tappio on:

”A” Parhaan laatuluokan lainat:

”A0” sisältää EU:n valtiolliset riskit eli lainat, jotka on myönnetty jäsenvaltioille tai jotka jäsenvaltiot takaavat kokonaan, nimenomaisesti ja ehdoitta ja joiden takaisinmaksuun ei odoteta liittyvän vaikeuksia, toisin sanoen odotettu luottotappio on 0 prosenttia (tämä perustuu pankin etuoikeutettuun asemaan velkojana ja lainsäädännölliseen suojaan, joiden katsotaan takaavan pankin varojen täyden takaisinmaksun eräpäivänä); tähän luokkaan kuuluvat myös lainat, joilla on kattava EU:n tai jäsenvaltion takaus.

”A+” sisältää lainat, jotka on myönnetty muille yhteisöille kuin EU:n jäsenvaltioille (tai joissa vakuuden antajina ovat muut yhteisöt kuin jäsenvaltiot) ja joiden laadun ei odoteta heikkenevän tai odotetaan heikkenevän vain vähän laina-aikana.

”B” Erittäin hyvälaatuiset lainat: tämä on omaisuusluokka, jota EIP pitää ongelmattomana, vaikka lainan laadun vähäistä heikkenemistä tulevaisuudessa ei voida sulkea pois. B+ ja B– ovat alaluokkia, jotka kuvaavat tällaisen heikkenemisen suhteellista todennäköisyyttä.

”C” Hyvälaatuiset lainat: Esimerkkinä voidaan mainita yksin allekirjoitetut (vakuudettomat) lainat, jotka on myönnetty vakavaraisille yrityksille (joiden luottoluokitus on esimerkiksi tasoa Baa1/BBB+) ja joiden laina-aika on kohtuullinen ja suojaavat ehdot riittävät.

”D” Tämä luokitusluokka kattaa (alkujaan tälle tasolle hyväksyttyjen lainojen lisäksi) rajatapaukset, joiden riskiprofiili on pankin yleisesti hyväksymä. Tätä rajanvetoa tarkennetaan alaluokilla D+ ja D–.

”E” Tämä luottoluokitusluokka sisältää lainat, joihin liittyy yleisesti hyväksyttyä suurempi riski. Se sisältää lisäksi lainat, joihin on laina-aikana liittynyt vakavia ongelmia ja joiden osalta ei voida sulkea pois lainan laadun heikkenemistä tappioliseksi. Tämän vuoksi näitä lainoja seurataan tiiviisti ja tehostetusti. Alaluokkien E+ ja E– avulla lainat jaetaan kahteen alaryhmään sen mukaan, miten tehostettua seuranta on. Alaluokan E– lainojen tapauksessa on olemassa suuri todennäköisyys siitä, että lainaa ei pystytä maksamaan takaisin aikataulussa, minkä vuoksi tarvitaan jonkinlaista lainan uudelleenjärjestelyä, josta on mahdollisesti seurauksena arvonalentumistappio.

”F” F (velvoitteet laiminlyöty) tarkoittaa, että lainaan liittyvää riskiä ei voida hyväksyä. Kaikki luottoluokitusluokan F lainat ovat sellaisiin avoinna oleviin transaktioihin liittyviä lainoja, joihin on allekirjoittamisen jälkeen vaikuttanut odottamaton, poikkeuksellinen ja hyvin jyrkkä olosuhteiden heikkeneminen. Kaikki lainaoperaatiot, joissa menetetään investointikehyksen pääomaa, kuuluvat luottoluokitusluokkaan F, ja niihin sovelletaan erityistä varausta.

Kohdassa 3.2.3.3 olevassa taulukossa on esitetty investointikehyksen lainasalkun laatuanalyysi, joka perustuu edellä kuvattuihin luottoluokitusluokkiin.

3.2.3.2 *Luottoriskianalyysi (antolainaus)*

Seuraavassa taulukossa on esitetty allekirjoitettuihin (nostettuihin ja nostamattomiin) lainoihin ja ennakkomaksuihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärät (nettomääräinen kirjanpitoarvo) lainanottajatyypeittäin. Riskianalyysissa on otettu huomioon vakuuksien antajien myöntämät vakuudet.

(tuhatta euroa)

Tilanne 31.12.2025	Vakuudellinen	Vakuudeton	Yhteensä	Nostettu yhteensä %
Rahoituslaitokset	37 020	590 941	**627 961**	**59 %**
Yritykset	117 547	125 812	**243 359**	**23 %**
Viranomaiset	–	–	–	**0 %**
Valtiot	–	192 191	**192 191**	**18 %**
Nostettu yhteensä	**154 567**	**908 944**	**1 063 511**	**100 %**
Nostamatta	**19 023**	**317 579**	**336 602**	
Nostettu ja nostamatta yhteensä	**173 590**	**1 226 523**	**1 400 113**	

(tuhatta euroa)

Tilanne 31. joulukuuta 2024	Vakuudellinen	Vakuudeton	Yhteensä	Nostettu yhteensä %
Rahoituslaitokset	45 015	879 963	**924 978**	**62 %**
Yritykset	164 680	193 836	**358 516**	**24 %**
Viranomaiset	–	–	–	**0 %**
Valtiot	–	214 554	**214 554**	**14 %**
Nostettu yhteensä	**209 695**	**1 288 353**	**1 498 048**	**100 %**
Nostamatta	**42 259**	**615 650**	**657 909**	
Nostettu ja nostamatta yhteensä	**251 954**	**1 904 003**	**2 155 957**	

Salkunhoidosta ja -seurannasta vastaavan EIP:n osaston (Portfolio Management and Monitoring Directorate) tehtävänä on seurata lainanottajien ja vakuuden antajien tilannetta, ja se huolehtii myös hankkeisiin liittyvän rahoituksen ja hankesopimusten seurannasta. Näin ollen investointikehyksen lainojen, lainanottajien ja vakuuden antajien luottokelpoisuutta seurataan jatkuvasti, vähintään vuosittain ja tarvittaessa useammin silloin kun luottotapahtumat sitä edellyttävät. Salkunhoidosta ja -seurannasta vastaava EIP:n osasto arvioi etenkin, ovatko sopimusperusteiset oikeudet toteutuneet. Jos luokitus heikkenee tai sopimusvelvoitteet jäävät täyttämättä, toteutetaan korjaavia toimenpiteitä. Tarvittaessa toteutetaan toimenpiteitä riskien vähentämiseksi luottoriskiä koskevien ohjeiden mukaisesti. Investointikehyksestä myönnetyille lainoille annettuja pankkitakauksia uusittaessa varmistetaan, että kyseiset vakuudet korvataan toisilla tai että muita toimenpiteitä toteutetaan ajoissa.

3.2.3.3 *Lainojen laatuanalyysi lainanottajatyypeittäin*

Jäljempänä olevissa taulukoissa on esitetty investointikehyksen lainasalkun laatuanalyysi (tilanne 31. joulukuuta 2025 ja 31. joulukuuta 2024) allekirjoitettujen lainojen (sekä nostettujen että nostamattomien) osalta luottoluokitusluokittain.

(tuhatta euroa)

Tilanne 31.12.2025		Erinomainen laatu	Normaali laatu	Suurin hyväksyttävä riski	Suuririskinen	Ei luokitusta (*)	Yhteensä	% kokonaismäärästä
		Luokasta A luokkaan B–	C	D+	D– ja sitä alhaisempi			
Lainanottaja	Rahoituslaitokset	327 807	10 542	90 260	250 875	–	**679 484**	**48 %**
	Yritykset	32 538	1 696	–	131 661	109 628	**275 523**	**20 %**
	Viranomaiset	–	–	–	–	–	–	**0 %**
	Valtiot	–	948	14 223	429 935	–	**445 106**	**32 %**
Yhteensä		**360 345**	**13 186**	**104 483**	**812 471**	**109 628**	**1 400 113**	**100 %**

(*) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut lainaoperaatiot.

(tuhatta euroa)

Tilanne 31.12.2024		Erinomainen laatu	Normaali laatu	Suurin hyväksyttävä riski	Suuririskinen	Ei luokitusta (*)	Yhteensä	% kokonaismäärästä
		Luokasta A luokkaan B–	C	D+	D– ja sitä alhaisempi			
Lainanottaja	Rahoituslaitokset	234 681	299 526	218 172	387 621	–	**1 140 000**	**53 %**
	Yritykset	41 934	3 318	–	189 403	195 031	**429 686**	**20 %**
	Julkiset laitokset	–	–	–	–	–	–	**0 %**
	Valtiot	51 820	2 929	22 375	509 147	–	**586 271**	**27 %**
Yhteensä		**328 435**	**305 773**	**240 547**	**1 086 171**	**195 031**	**2 155 957**	**100 %**

(*) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut lainaoperaatiot.

3.2.3.4 *Lainojen ja ennakkomaksujen riskikeskittymät*

3.2.3.4.1 *Maantieteellinen analyysi*

Investointikehyksen lainasalkkuun kuuluvat lainat jakautuvat lainanottajan valtion mukaan seuraavasti (määrät tuhansina euroina):

Lainanottajan valtio	31.12.2025	31.12.2024
Kenia	170 406	246 455
Egypti	146 658	224 074
Barbados	111 951	67 426
Etiopia	109 593	117 954
Sambia	76 553	84 336
Nigeria	70 645	119 847
Mauritius	62 459	86 850
Kamerun	48 915	58 577
Ruanda	43 013	67 061
Uganda	28 936	37 062
Zimbabwe	24 124	35 885
Alueellinen – AKT	24 317	75 060
Togo	22 566	91 324
Senegal	17 710	18 052
Kongon demokraattinen tasavalta	16 513	23 820
Uusi-Kaledonia	15 760	21 166
Tansania	9 462	16 233
Benin	8 702	16 208
Mauritania	6 123	8 717
Guinea	6 076	10 337
Norsunluurannikko	4 934	7 440

Lainanottajan valtio	31.12.2025	31.12.2024
Dominikaaninen tasavalta	4 850	11 006
Madagaskar	4 815	9 122
Seychellit	4 731	5 018
Swazimaa	4 660	5 673
Saint Lucia	4 253	4 864
Mali	3 730	5 707
Caymansaaret	2 983	5 588
Malawi	2 255	3 586
Kap Verde	1 696	3 318
Mikronesia	1 536	2 062
Mosambik	1 048	3 126
Burkina Faso	887	2 348
Ranskan Polynesia	590	1 193
Samoa	61	198
Ghana	–	1 304
Haiti	–	51
Yhteensä	**1 063 511**	**1 498 048**

3.2.3.4.2 *Analyysi toimialoittain*

Jäljempänä olevassa taulukossa on esitetty investointikehyksen lainasalkun analyysi lainanottajan toimialan mukaan. Määrät, jotka maksetaan ensin rahoituksenvälittäjälle ja vasta tämän jälkeen lopulliselle tuensaajalle, on ilmoitettu kohdassa ”Palvelut ja muut” (tuhatta euroa):

Lainanottajan toimiala	31.12.2025	31.12.2024
Rahoituspalvelut	627 960	924 947
Julkishallinto	192 191	214 554
Sähkö	137 746	170 632
Kemikaalit	54 806	81 046
Säännellyt verkot	14 571	5 441
Yrityspalvelut, IT ja media	10 920	33 926
Lääkkeet ja terveydenhuollon tarvikkeet	8 305	13 227
Investointihyödykkeet	6 057	7 244
Metallit ja kaivostoiminta	5 175	7 157
Kulutustavarat ja vähittäiskauppa	3 499	–
Jätteen talteenotto ja kierrätys	2 281	3 041
Terveydenhuolto	–	36 833
Yhteensä	**1 063 511**	**1 498 048**

3.2.3.5 *Kunkin sisäisen riskiluokituksen luottoriski*

EIP käyttää Basel III -sääntöjen mukaista sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Useimmille investointikehyksen vastapuolille on annettu sisäinen luottoluokitus tämän menetelmän mukaisesti. Seuraavassa taulukossa esitetään investointikehyksen lainasalkun jakauma lainanottajan tai vakuuden antajan sisäisen luottoluokituksen mukaan. Jos sisäistä luokitusta ei ole saatavilla, analyysissa on käytetty ulkoista luokitusta.

Taulukossa esitetään sekä allekirjoitetut vastuut (nostetut ja nostamattomat) että riskipainotetut vastuut investointikehyksen limiitin hallintaan käyttämän sisäisen menetelmän perusteella.

(tuhatta euroa)

	2025					
	Moody's tai vastaava luottoluokitus	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat lainat ja ennakkomaksut						
Sisäinen luokitus 1 – minimaalinen luottoriski	Aaa	–	30 258	–	–	**30 258**
Sisäinen luokitus 2 – hyvin pieni luottoriski	Aa1–Aa3	111 954	–	–	–	**111 954**
Sisäinen luokitus 3 – pieni luottoriski	A1–A3	8 704	–	–	–	**8 704**
Sisäinen luokitus 4 – kohtalainen luottoriski	Baa1–Baa3	163 126	–	2 281	–	**165 407**
Sisäinen luokitus 5 – taloudellisesti heikko vastapuoli	Ba1–Ba3	42 793	4 794	–	–	**47 587**
Sisäinen luokitus 6 – suuri luottoriski	B1–B3	319 758	54 209	–	–	**373 967**
Sisäinen luokitus 7 – hyvin suuri luottoriski	alempi kuin Caa1	38 565	216 042	–	–	**254 607**
Sisäinen luokitus 8 – vastapuoli maksukyvytön	alempi kuin Caa1, mutta maksukyvytön	–	–	15 553	–	**15 553**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat lainat ja ennakkomaksut		–	–	–	**148 669**	**148 669**
Tappioita koskevat vähennyserät ja käyvän arvon oikaisut		**– 7 186**	**– 13 764**	**– 2 471**	**– 69 774**	**– 93 195**
Lainojen ja ennakkomaksujen kirjanpitoarvo		**677 714**	**291 539**	**15 363**	**78 895**	**1 063 511**
Lainasitoumukset						
Sisäinen luokitus 2 – hyvin pieni luottoriski	Aa1–Aa3	24 971	–	–	–	**24 971**
Sisäinen luokitus 4 – kohtalainen luottoriski	Baa1–Baa3	–	–	–	–	–
Sisäinen luokitus 5 – taloudellisesti heikko vastapuoli	Ba1–Ba3	–	–	–	–	–

(tuhatta euroa)

	2025					
	Moody's tai vastaava luottoluokitus	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Yhteensä
Sisäinen luokitus 6 – suuri luottoriski	B1–B3	11 397	254 999	–	–	**266 396**
Sisäinen luokitus 7 – hyvin suuri luottoriski	alempi kuin Caa1	12 500	19 582	–	–	**32 082**
Sisäinen luokitus 8 – vastapuoli maksukyvytön	alempi kuin Caa1, mutta maksukyvytön	–	–	–	–	–
Ei sisäistä luokitusta (*)		–	–	–	–	–
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat lainat ja ennakkomaksut		–	–	–	**30 738**	**30 738**
Tappioita koskevat vähennyserät ja käyvän arvon oikaisut		**– 566**	**– 17 019**	–	–	**– 17 585**
Lainasitoumusten kirjanpitoarvo		**48 302**	**257 562**	–	**30 738**	**336 602**

(*) Edustussopimuksia, joihin ei tilinpäätöspäivänä liity vastapuolia.

(tuhatta euroa)

	2024					
	Moody's tai vastaava luottoluokitus	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat lainat ja ennakkomaksut						
Sisäinen luokitus 1 – minimaalinen luottoriski	Aaa	–	38 896	–	–	**38 896**
Sisäinen luokitus 2 – hyvin pieni luottoriski	Aa1–Aa3	67 436	–	–	–	**67 436**
Sisäinen luokitus 3 – pieni luottoriski	A1–A3	10 501	–	–	–	**10 501**
Sisäinen luokitus 4 – kohtalainen luottoriski	Baa1–Baa3	246 650	–	3 041	–	**249 691**
Sisäinen luokitus 5 – taloudellisesti heikko vastapuoli	Ba1–Ba3	66 050	–	–	–	**66 050**
Sisäinen luokitus 6 – suuri luottoriski	B1–B3	588 657	29 996	16 233	–	**634 886**
Sisäinen luokitus 7 – hyvin suuri luottoriski	alempi kuin Caa1	74 924	229 726	–	–	**304 650**

(tuhatta euroa)

	2024					
	Moody's tai vastaava luottoluokitus	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Yhteensä
Sisäinen luokitus 8 – vastapuoli maksukyvytön	alempi kuin Caa1, mutta maksukyvytön	–	–	22 307	–	**22 307**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat lainat ja ennakkomaksut		–	–	–	**200 677**	**200 677**
Tappioita koskevat vähennyserät ja käyvän arvon oikaisut		**– 9 675**	**– 12 576**	**– 12 431**	**– 62 364**	**– 97 046**
Lainojen ja ennakkomaksujen kirjanpitoarvo		**1 044 543**	**286 042**	**29 150**	**138 313**	**1 498 048**
Lainasitoumukset						
Sisäinen luokitus 2 – hyvin pieni luottoriski	Aa1–Aa3	86 796	–	–	–	**86 796**
Sisäinen luokitus 4 – kohtalainen luottoriski	Baa1–Baa3	10 000	–	–	–	**10 000**
Sisäinen luokitus 5 – taloudellisesti heikko vastapuoli	Ba1–Ba3	81 500	–	–	–	**81 500**
Sisäinen luokitus 6 – suuri luottoriski	B1–B3	20 000	270 990	–	–	**290 990**
Sisäinen luokitus 7 – hyvin suuri luottoriski	alempi kuin Caa1	12 500	11 329	–	–	**23 829**
Sisäinen luokitus 8 – vastapuoli maksukyvytön	alempi kuin Caa1, mutta maksukyvytön	–	–	111 000	–	**111 000**
Ei sisäistä luokitusta (*)		15 445	–	–	–	**15 445**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat lainat ja ennakkomaksut		–	–	–	**56 669**	**56 669**
Tappioita koskevat vähennyserät ja käyvän arvon oikaisut		**– 1 491**	**– 16 829**	–	–	**– 18 320**
Lainasitoumusten kirjanpitoarvo		**224 750**	**265 490**	**111 000**	**56 669**	**657 909**

EIP seuraa jatkuvasti tapahtumia, jotka vaikuttavat sen lainanottajiin ja vakuuden antajiin. EIP arvioi tapauskohtaisesti etenkin sopimusperusteisia oikeuksiaan, mikäli luokitus heikkenee, ja pyrkii toteuttamaan lieventäviä toimenpiteitä. Investointikehys seuraa myös tiiviisti siitä myönnetyille lainoille annettujen pankkitakausten uusimista varmistaakseen, että kyseiset vakuudet korvataan toisilla tai että tarvittaessa muita toimenpiteitä toteutetaan ajoissa.

(*) Edustussopimuksia, joihin ei tilinpäätöspäivänä liity vastapuolia.

3.2.3.6 *Maksurästit lainoista ja lainojen arvonalentuminen*

Lainoihin liittyvien maksurästien toteamisessa ja seuraamisessa sekä niistä raportoimisessa noudatetaan EIP:ssä yleisesti käytössä olevia menettelyjä, jotka on määritelty rahoitusseurantaa koskevissa ohjeissa ja menettelyissä (Finance Monitoring Guidelines and Procedures). Nämä menettelyt ovat parhaiden pankkikäytänteiden mukaisia, ja niitä sovelletaan kaikkiin EIP:n hallinnoimiin lainoihin.

Seurantaprosessi on suunniteltu siten, että sillä voidaan varmistaa, i) että maksurästit havaitaan ja että niistä raportoidaan vastuuyksiköille mahdollisimman pian, ii) että kriittiset tapaukset saatetaan viipymättä oikealle operatiiviselle ja päätöksentekotasolle ja iii) että investointikehyksen johdolle raportoidaan säännöllisesti yleistilanteesta.

Seuraavassa taulukossa on esitetty analyysi lainoihin ja ennakkomaksuihin liittyvistä maksurästeistä ja arvonalentumisista (tuhansina euroina):

	Lainat ja ennakkomaksut 31.12.2025	Lainat ja ennakkomaksut 31.12.2024
Kirjanpitoarvo	**1 063 511**	**1 498 048**
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta		
Bruttomäärä	15 553	22 307
Arvonalentumistappiota koskeva vähennyserä	– 2 471	– 12 431
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta, kirjanpitoarvo	**13 082**	**9 876**
Suoritus viivästynyt, mutta arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta		
Myöhässä oleva määrä kattaa seuraavat erät:		
0–30 päivää	201	229
30–90 päivää	–	26
90–180 päivää	–	–
yli 180 päivää	–	25
Myöhässä oleva määrä, jonka arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta, kirjanpitoarvo	**201**	**280**
Määrä, joka ei ole myöhässä ja jonka arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta, kirjanpitoarvo	**1 050 228**	**1 487 892**
Lainojen ja ennakkomaksujen kirjanpitoarvo yhteensä	**1 063 511**	**1 498 048**

3.2.3.7 *Odotettavissa olevien luottotappioiden herkkyys tuleville taloudellisille olosuhteille (tuhatta euroa)*

Odotettavissa olevat luottotappiot ovat herkkiä tulevaisuuteen suuntautuvien skenaarioiden laatimista varten tehdyille arvioille ja oletuksille. EIP tekee sen olennaisissa omaisuusluokissa kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden herkkyysanalyysin.

Tulevien taloudellisten olosuhteiden ennusteita (makrotaloudellisiin skenaarioihin perustuvia) käytetään syöttötietoina ennustemallissa, jonka tuloksena saadaan ehdolliset riskiparametrit. Niitä puolestaan käytetään syöttötietoina tappioita koskevien vähennyserien laskemisessa.

Skenaariot perustuvat häiriöiden kohdistamiseen BKT:hen, joka on taloudellisen toiminnan keskeinen mittari. Reaaliseen BKT:hen kohdistettavat häiriöt kalibroidaan vastaamaan muuttujan aiempaa vaihtelua. Lisäksi sovelletaan tarvittaessa myös asiantuntijoiden arvioita BKT:hen kohdistettavien häiriöiden koon ja jatkuvuuden tarkentamiseen. Tämän tuloksena saadaan määritettyä häiriöt – yhdessä vaimenemisfunktion kanssa – häiriöistä ajan mittaan aiheutuvien vaikutusten määrittämiseksi. Kuhunkin skenaarioon liittyvät todennäköisyydet määritetään markkinoiden (volatiliteetin) indikaattorien ja sisäisesti kehitettyjen indikaattorien mukaan käyttäen niitä johdonmukaisesti ajan mittaan epävarmuuden huomioon ottamiseksi. Positiivisten ja negatiivisten häiriöiden painotus riippuu talouden riskitasapainosta; edellisessä tarkastelussa neljännesvuosiennusteisiin sovellettiin negatiivisia ja positiivisia häiriöitä, joiden todennäköisyydeksi arvioitiin 40 prosenttia ja 5 prosenttia.

Seuraavassa taulukossa on esitetty vaiheissa 1 ja 2 olevien lainojen ja ennakkomaksujen tappioita koskeva vähennyserä. Kutakin tulevaisuuteen suuntautuvaa skenaariota (perusskenaario sekä positiivinen ja negatiivinen skenaario) painotettiin 100 prosentilla sen sijaan, että olisi sovellettu skenaarion painottamista todennäköisyydellä kaikissa kolmessa skenaariossa.

(tuhatta euroa)

	2025		
	Positiivinen	Perusskenaario	Negatiivinen
Bruttomääräinen vastuu	1 306 210	1 306 210	1 306 210
Tappioita koskeva vähennyserä	29 944	31 693	33 605

(tuhatta euroa)

	2024		
	Positiivinen	Perusskenaario	Negatiivinen
Bruttomääräinen vastuu	1 851 153	1 851 153	1 851 153
Tappioita koskeva vähennyserä	28 883	30 301	31 819

3.2.3.8 *Lainojen uudelleen neuvottelu ja lainanhoitojoustojen myöntäminen*

EIP katsoo, että lainoissa (lainat, velkapaperit ja luottositoumukset) on kyse lainanhoitojoustoista silloin, kun lainanhoitojoustotoimenpiteitä on jatkettu. Lainanhoitojoustotoimenpiteet koostuvat ”myönnytyksistä”, jotka EIP päättää tehdä velallisen hyväksi, jos tämän katsotaan olevan rahoitusvaikeuksiensa vuoksi kykenemätön noudattamaan velanhoidon sopimusperusteisia ehtoja, jotta velallinen voi maksaa lainan takaisin tai jälleenrahoittaa sopimuksen kokonaan tai osittain. Vastuita käsitellään lainanhoitojoustoina, jos on tehty myönnytys, riippumatta siitä, onko jokin summa erääntynyt, tai onko saaminen luokiteltu maksukyvyttömyystilassa olevaksi vastuuksi. Vastuita ei käsitellä lainanhoitojoustoina, jos velallisella ei ole taloudellisia vaikeuksia.

Tavanomaisessa liiketoiminnassa kyseisten lainojen laadun heikkeneminen olisi havaittu EIP:n suuntaviivojen ja menettelyjen mukaisesti ja sitä olisi seurattu ennen ehtojen uudelleen neuvottelua. Kun ehdot on neuvoteltu uudelleen, lainaa seurataan EIP:ssä edelleen tarkkaan. Jos rahoitusinstrumentin arvo on alentunut luottoriskin johdosta, se siirretään vaiheeseen 3. Lainaa seurataan säännöllisesti EIP:n kehyksen mukaisesti.

EIP on tilikauden aikana toteuttanut osana uudelleenjärjestelytoimiaan muun muassa seuraavat lainanhoitojoustotoimenpiteet ja -menettelyt: maksuaikojen pidennys, pääoman takaisinmaksun lykkääminen, pääoman ja korkojen maksun lykkääminen, olennaisista sopimusehdoista poikkeaminen sekä maksurästien pääomittaminen.

Operaatiot, joihin kohdistuu lainanhoitojoustotoimenpiteitä, on esitetty tällaisina seuraavassa taulukossa:

(tuhatta euroa)

	31.12.2025		31.12.2024	
	Terveet ja erääntyneet	Järjestämättömät	Terveet ja erääntyneet	Järjestämättömät
Lainanhoitojoustomenettelyjen kohteena olevien sopimusten määrä	1	9	3	7
Kirjanpitoarvo (mukaan lukien korko ja maksurästit)	9 569	71 509	60 223	35 718
Kirjattu odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä	106	45 760	622	11 156
Lainanhoitojoustosopimuksiin liittyvät korkotuotot	687	1 601	3 353	1 717

(tuhatta euroa)

		Lainanhoitojoustotoimenpiteet					
	31.12.2024	Maksuajan pidennys	Pääoman ja koron maksun lykkääminen	Olennaisten lainasopimusten rikkominen	Muut	Sopimuksen mukainen takaisinmaksu, päättäminen ja/tai kokonaan kuluksi kirjaaminen	31.12.2025
Rahoituslaitokset	22 382	–	–	– 9 643	–	– 1 460	11 279
Yritykset	73 559	13 767	6 580	4 154	–	– 28 261	69 799
Yhteensä	**95 941**	**13 767**	**6 580**	**– 5 489**	–	**– 29 721**	**81 078**

3.2.4 Käteisvaroihin ja muihin rahavaroihin liittyvä luottoriski

Käytettävissä olevat varat sijoitetaan investointikehyksen sopimusperusteisten maksuvelvoitteiden aikataulun mukaisesti. Sijoituksia oli 31. joulukuuta 2025 ja 31. joulukuuta 2024 pankkitalletusten, talletustodistusten ja yritystodistusten muodossa.

Hyväksytyillä yhteisöillä on luottoluokitus, joka vastaa EIP:n omista rahoitusvaroista tehtyjen sijoitusten osalta edellytettyä lyhyen ja keskipitkän aikavälin luottoluokitusta. Jos jokin pankki on saanut eri luottoluokituslaitoksilta toisistaan poikkeavia luottoluokituksia, luokittelussa käytetään alhaisinta näistä luokituksista. Jokaiseen yksittäiseen hyväksyttyyn pankkiin sovelletaan limiittiä, joka on tällä hetkellä 50 000 000 euroa. Tästä säännöstä on myönnetty poikkeus Société Générale S.A. -pankille, jossa investointikehyksellä on sen toimintaa varten avattuja käteistilejä. Société Générale S.A. -pankin lyhytaikainen luottolimiitti 31. joulukuuta 2025 ja 31. joulukuuta 2024 oli 110 000 000 euroa. Edellä mainittua suurempaa limiittiä sovelletaan investointikehyksen toimintaa varten avatuilla käteistileillä oleviin käteisvaroihin ja kyseisen vastapuolen liikkeeseen laskemiin, investointikehyksen käteissalkkuun sisältyviin instrumentteihin.

Kaikki sijoitukset on tehty hyväksyttyihin yhteisöihin, ja niiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta arvopäivästä. Kaikki luottoriskille alttiina olevalle määrälle asetetun ylärajan rikkomiset on ilmoitettu toimeksiantajille. Kaikilla investointikehyksen käteissalkkuun kuuluvilla määräaikaistalletuksilla, yritystodistuksilla ja käteisvaroilla oli 31. joulukuuta 2025 ja 31. joulukuuta 2024 suorituspäivänä luottoluokituksena vähintään P-2 (Moody's).

Seuraavassa taulukossa on esitetty käteisvarat ja muut rahavarat kertyneet korot mukaan luettuina (tuhatta euroa):

Lyhyen aikavälin luottoluokitus vähintään (Moody's)	Pitkän aikavälin luottoluokitus vähintään (Moody's)	31.12.2025		31.12.2024	
P-1	Aaa	210 685	13 %	124 532	8 %
P-1	Aa1	113 868	7 %	173 639	11 %
P-1	Aa2	99 792	6 %	–	0 %
P-1	Aa3	–	0 %	149 239	9 %
P-1	A1	475 191	28 %	309 342	19 %
P-1	A2	444 741	26 %	280 035	17 %
P-1	A3	176 036	11 %	367 211	22 %
P-2	A3	144 816	9 %	154 829	9 %
P-2	Baa1	–	0 %	79 777	5 %
Yhteensä		**1 665 129**	**100 %**	**1 638 604**	**100 %**

3.2.5 Johdannaisten luottoriski

3.2.5.1 *Johdannaisiin liittyvä luottoriskipolitiikka*

Johdannaisten luottoriski liittyy tappioon, joka osapuolelle aiheutuu siitä, ettei vastapuoli pysty täyttämään sopimusvelvoitteitaan. Johdannaisiin liittyvä luottoriski vaihtelee useiden tekijöiden (kuten korkojen ja valuuttakurssien) mukaan. Se vastaa usein vain pientä osaa johdannaisten nimellisarvosta.

Osana investointikehyksen tavanomaista toimintaa voidaan tehdä swap-sopimuksia suojaamaan tiettyjä luottojärjestelyjä tai valuuttatermiinejä suojaamaan muita kuin euromääräisiä valuuttapositioita silloin kun kyseisellä valuutalla käydään aktiivisesti kauppaa valuuttamarkkinoilla. Kaikki swap-sopimukset toteutetaan EIP:n toimesta ulkopuolisen vastapuolen kanssa. Kaikkien swap-sopimusten tapauksessa sovelletaan samoja EIP:n ja sen ulkopuolisten vastapuolten välillä allekirjoitettuja swap-vakiosopimuksia ja Credit Support Annex -vakuusjärjestelyjä.

3.2.5.2 *Johdannaisten luottoriskin määrittäminen*

Kaikkiin EIP:n toteuttamiin, investointikehykseen liittyviin swap-sopimuksiin sovelletaan samoja sopimuspuitteita ja menetelmiä kuin EIP:n omiin tarkoituksiinsa neuvottelemiin johdannaisiin. Nettomarkkinariski ja potentiaalinen tuleva riski kattavat investointikehyksen johdannaiset kaikilta osin.

EIP määrittää swap-sopimuksiin ja johdannaistransaktioihin liittyvän luottoriskin raportointia ja enimmäismäärien seurantaa varten käyttämällä nykyiseen vakuudettomaan riskiin ja potentiaaliseen tulevaan riskiin perustuvaa lähestymistapaa. Näihin mittareihin sisältyvät kokonaisuudessaan investointikehykseen liittyvät johdannaiset.

Investointikehyksessä tehdään lyhytaikaisia valuuttaswapeja, jotta kehystä voitaisiin suojata muihin kuin euromääräisinä nostettaviin lainoihin liittyviltä valuuttariskeiltä. Lyhytaikaisten valuuttaswapien maturiteetti on enintään kolme kuukautta, ja näitä swap-sopimuksia jatketaan säännöllisesti. Lyhytaikaisten valuuttaswapien nimellisarvo 31. joulukuuta 2025 oli 1 060,0 miljoonaa euroa. Vastaava arvo 31. joulukuuta 2024 oli 1 330,0 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten valuuttaswapien käypä arvo 31. joulukuuta 2025 oli 6,0 miljoonaa euroa. Vastaava arvo 31. joulukuuta 2024 oli – 38,9 miljoonaa euroa.

Investointikehyksessä tehdään valuutanvaihtosopimuksia, jotta kehystä voitaisiin suojata muihin kuin euromääräisinä nostettaviin lainoihin liittyviltä valuuttariskeiltä. Valuutanvaihtosopimuksilla on pitkä maturiteetti. Lyhytaikaisten valuuttaswapien nimellisarvo 31. joulukuuta 2025 oli 22,9 miljoonaa euroa. Vastaava arvo 31. joulukuuta 2024 oli 33,1 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten valuuttaswapien käypä arvo 31. joulukuuta 2025 oli 1,4 miljoonaa euroa. Vastaava arvo 31. joulukuuta 2024 oli 0,5 miljoonaa euroa.

3.2.6 Rahoitusvaroihin liittyvä luottoriski

Rahoitusvarojen salkku muodostuu kokonaisuudessaan valtiotasoa alempien elinten, pankkien ja muiden yhteisöjen kuin pankkien liikkeeseen laskemista yritystodistuksista, joiden erääntymisaika on pidempi kuin kolme kuukautta. EU:n jäsenvaltiot, niiden pankit ja muut yhteisöt kuin pankit ovat hyväksyttyjä liikkeeseenlaskijoita. Jokaiseen yksittäiseen hyväksyttyyn liikkeeseenlaskijaan sovelletaan enimmäismäärää, joka on tällä hetkellä 50 000 000 euroa. Varoja voitaisiin sijoittaa myös keskipitkän ja pitkän aikavälin joukkovelkakirjalainoihin likviditeettivaatimuksista riippuen. Rahoitusvaroja ei ollut 31.12.2024 eikä 31.12.2025.

3.3 ***Likviditeettiriski***

Likviditeettiriski koskee yhteisön valmiuksia rahoittaa varojen lisääntyminen ja suorittaa velvoitteet sitä mukaa kuin ne erääntyvät ilman, että tästä aiheutuu kestämättömiä tappioita. Likviditeettiriski voidaan jakaa edelleen rahoituksen likviditeettiriskiin ja markkinoiden likviditeettiä koskevaan riskiin.

Rahoituslikviditeettiriski on yhteydessä siihen riskiin, ettei yhteisö pysty jälleenrahoittamaan taseensa vastaavaa puolta eikä täyttämään kaikkia maksuvelvoitteitaan käytettävissään olevilla likviditeettivaroilla. Markkinalikviditeettiriskillä tarkoitetaan yhteisön positioiden taloudellisessa arvossa tai niistä saaduissa tuloissa havaittua volatiliteettia, joka johtuu yhteisön mahdollisesta kyvyttömyydestä toteuttaa liiketoimi, jolla kuitataan, poistetaan tai pienennetään tällaisia jäljellä olevia positioita kohtuullisin markkinahinnoin.

3.3.1 Likviditeettiriskin hallinta

Investointikehys on rahoitettu pääasiassa jäsenvaltioilta vuosittain saatavin rahoitusosuuksin ja sen toiminnasta saatavin rahavirroin. Päätöksen (EU) 2020/2233 mukaisesti AKT-valtioiden investointikehyksestä takaisin saatavat rahavirrat otetaan käyttöön NDICI-kehyksessä. Näiden rahavirtojen takaisin saamiseen edellytyksenä on kuitenkin riittävän likviditeetin ylläpitäminen investointirahastossa.

Investointikehyksessä hallinnoidaan rahoituksen likviditeettiriskiä lähinnä nettolikviditeettitarpeiden avulla. Likviditeettiriskin minimoimiseksi investointikehyksellä on jatkuva likviditeettivaranto, joka riittää kulloinkin kattamaan ennusteiden mukaiset lainojen nostoja vastaavat käteismaksut, jotka EIP:n antolainausosasto ilmoittaa säännöllisin väliajoin. Varat sijoitetaan rahamarkkinoilla ja joukkovelkakirjamarkkinoilla pankkien välisiin talletuksiin tai muihin lyhytaikaisiin rahoitusinstrumentteihin siten, että sijoitustoiminnassa otetaan huomioon investointikehyksen käteismaksuvelvoitteet. Investointikehyksen likvidien varojen hallinnoinnista vastaa EIP:n maksuvalmius- ja rahoitusosasto (Treasury Department).

Tarkoituksena on varmistaa, että investointikehyksellä on riittävästi likviditeettiä, jonka ansiosta se pystyy hoitamaan velvoitteensa.

On syytä korostaa, että pääomaa hallinnoidaan ainoastaan likviditeetin kannalta, kuten edellä on kuvattu. Tämän periaatteen mukaisesti varojen sijoittamiseen liittyvien suoritusvelvoitteiden täyttämisestä vastaa EIP:n suunnittelu- ja selvitysosasto (Planning and Settlement of Operations Department). Lisäksi vastapuolten hyväksyminen ja käteisvaroista tehtäviin sijoituksiin sovellettavista enimmäismääristä päättäminen ja niiden seuraaminen ovat EIP:n GR&C-osaston vastuulla.

3.3.2 Likviditeettiriskin määrittäminen

Tässä osassa olevissa taulukoissa analysoidaan investointikehyksen rahoitusvelkoja maturiteettiryhmittäin, jotka on muodostettu tilinpäätöspäivän ja sopimuksen mukaisen juoksuajan päättymispäivän välisen ajanjakson mukaan (analyysi perustuu diskonttaamattomiin rahavirtoihin).

Muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen osalta investointikehyksellä on sitoumuksia, jotka muodostuvat allekirjoitettujen lainasopimusten mukaisten luottojen nostamattomista osuuksista, pääoman merkitsemistä ja/tai pääomasijoitusten tekemistä koskeviin sopimuksiin liittyvistä, kehyksestä vielä maksamatta olevista osuuksista, lainoille myönnetyistä vakuuksista sekä sellaisista korkotuista ja teknisestä avusta, joista on tehty sitoumus.

Investointikehyksen lainat on nostettava määräajassa. Lainojen nostamisajankohdat ja nostettavat määrät riippuvat kuitenkin niihin liittyvien investointihankkeiden etenemisestä. Lisäksi investointikehyksen lainat ja rahoitustoimet toteutetaan varsin epävakaassa toimintaympäristössä, joten niiden nostoaikatauluun liittyy runsaasti epävarmuutta.

Pääomasijoitukset tulevat maksettaviksi heti kun pääomasijoitusrahastojen hoitajat esittävät asianmukaisen maksuvaatimuksen, joka perustuu niiden investointitoiminnan edistymiseen. Nostoaika on yleensä 3 vuotta, ja sitä jatketaan useissa tapauksissa yhdellä tai kahdella vuodella. Jotkin maksun suorittamista koskevat sitoumukset ovat yleensä voimassa nostoajan päätyttyä siihen asti, kun rahaston sijoitukset myydään kokonaisuudessaan, koska rahaston likviditeetti voi ajoittain olla riittämätön palkkioista tai muista kuluista aiheutuvien maksuvelvoitteiden kattamiseen.

Vakuuksiin ei sovelleta erillisiä maksun suorittamista koskevia sitoumuksia ellei vakuuteen vedota. Vakuuksien jäljellä olevaa määrää vähennetään vakuuden saaneiden lainojen takaisinmaksuaikataulujen mukaisesti.

Sellaisten korkotukien, joista on tehty sitoumus, poistuneet määrät liittyvät EIP:n omista varoistaan rahoittamiin korkotukilainoihin. Tiedot sellaisten korkotukien osalta poistuneista määristä, joista on tehty sitoumus, liittyvät ainoastaan tällaisia lainoja koskeviin sitoumuksiin pikemminkin kuin sellaisten maksamatta olevien korkotukien kokonaismäärään, joista on tehty sitoumus. Lainojen tapaan myös korkotukien maksuaikataulu on epävarma.

Muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakennetta kuvaavassa taulukossa erä ”tekninen apu, josta on tehty sitoumus – poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä” viittaa teknisestä avusta allekirjoitettujen sopimusten maksamatta olevaan kokonaisosuuteen. Tämän erän maksuaikatauluun liittyy runsaasti epävarmuutta. Poistuneet rahavirrat, jotka on luokiteltu aikaryhmään ”enintään 3 kk”, koskevat tilinpäätöspäivään mennessä saatuja maksamatta olevia laskuja.

Sellaiset muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyviä rahoitusvelkoja koskevat sitoumukset, joille ei ole määritelty sopimuksen mukaista juoksuajan päättymispäivää, on esitetty sarakkeessa ”eräpäivä määrittämätön”. Sitoumukset, joista on tilinpäätöspäivään mennessä kirjattu käteissuoritusta koskeva maksupyyntö, esitetään asianmukaisessa aikaryhmässä.

Johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen osalta maturiteettirakenne perustuu swap-sopimusten (sisältää valuutanvaihtosopimukset, valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset sekä lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset ja koronvaihtosopimukset) sopimuksenmukaisiin diskonttaamattomiin bruttorahavirtoihin.

(tuhatta euroa)

Muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne 31.12.2025	Enintään 3 kk	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Eräpäivä määrittämätön	Poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
Nostamattomat lainat, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	122 352	–	–	–	231 835	354 187
Sijoitusrahastosijoitukset ja osakemerkinnät, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	165	–	–	–	184 676	184 841
Muut (allekirjoitetut vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön, käyttöön otetut vakuudet)	–	–	–	–	2 500	2 500
Korkotuet, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	–	–	–	–	239 148	239 148
Velat EIP:lle – poistuneet määrät	3 199	19 942	–	–	–	23 141
Velat komissiolle – poistuneet määrät	–	243 853	–	–	–	243 853
Tekninen apu, josta on tehty sitoumus – poistuneet määrät	844	–	–	–	10 465	11 309
Yhteensä	**126 560**	**263 795**	–	–	**668 624**	**1 058 979**

(tuhatta euroa)

Muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne 31.12.2024	Enintään 3 kk	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Eräpäivä määrittämätön	Poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
Nostamattomat lainat, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	80 913	20 208	–	–	575 108	676 229
Sijoitusrahastosijoitukset ja osakemerkinnät, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	4 190	–	–	–	233 696	237 886
Muut (allekirjoitetut vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön, käyttöön otetut vakuudet)	–	–	–	–	2 500	2 500
Korkotuet, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	–	–	–	–	334 754	334 754
Tekninen apu, josta on tehty sitoumus – poistuneet määrät	1 859	–	–	–	18 341	20 200
Yhteensä	**86 962**	**20 208**	–	–	**1 164 399**	**1 271 569**

(tuhatta euroa)

Johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne 31.12.2025	Enintään 3 kk	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Saatujen/poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – saadut määrät	131	10 242	13 126	–	23 499
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – poistuneet määrät	– 81	– 10 451	– 13 026	–	– 23 558
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – saadut määrät	1 060 000	–	–	–	1 060 000
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – poistuneet määrät	– 1 056 455	–	–	–	– 1 056 455
Yhteensä	**3 595**	**– 209**	**100**	–	**3 486**

(tuhatta euroa)

Johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne 31.12.2024	Enintään 3 kk	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Saatujen/poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – saadut määrät	157	10 405	22 613	832	34 007
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – poistuneet määrät	– 87	– 12 310	– 24 852	– 899	– 38 148
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – saadut määrät	1 330 000	–	–	–	1 330 000
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – poistuneet määrät	– 1 371 666	–	–	–	– 1 371 666
Yhteensä	**– 41 596**	**– 1 905**	**– 2 239**	**– 67**	**– 45 807**

3.3.3 Pitkäaikaiset rahoitusvarat ja -velat

Seuraavassa taulukossa on esitetty sellaiset muut kuin johdannaisiin kuuluvat rahoitusvarat ja -velat, jotka odotetaan perittävän tai suoritettavan yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen.

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Rahoitusvarat:		
Lainat ja ennakkomaksut	1 126 057	1 551 776
Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	745 934	834 621
Yhteensä	**1 871 991**	**2 386 397**
Rahoitusvelat:		
Velat kolmansille (*)	797	534 569
Luottositoumuksiin liittyvät varaukset	17 585	18 320
Yhteensä	**18 382**	**552 889**

(*) Velkoihin kolmansille sisältyvät jäsenvaltioiden saamisiin kuuluvat vielä maksamatta olevat korkotuet ja tekninen apu, joiden eräpäivä on pääasiassa määrittämätön.

3.4 ***Markkinariski***

Markkinariski on riski siitä, että markkinahintojen, kuten korkojen, osakehintojen tai valuuttakurssien, muutos vaikuttaa yhteisön hallussa pitämistään rahoitusinstrumenteista saamiin tuloihin tai kyseisten rahoitusinstrumenttien arvoon.

3.4.1 Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korollisten positioiden taloudellisen arvon tai niistä saatavien tulojen vaihteluja, jotka johtuvat korkojen epäedullisesta kehityksestä.

Taloudellisen arvon vaihtelut tai eri omaisuuserien, velkojen ja suojausinstrumenttien hinnoitteluun liittyvät epäjohdonmukaisuudet eivät suoraan vaikuta investointikehykseen, koska kehyksellä ei ole korollisia velkoja. Investointikehyksen korkoriskiä mitataan vuosittain soveltamalla EPV:n standardoituja shokkiskenaarioita ([39]), jotka osoittavat vaikutukset sekä oman pääoman taloudelliseen arvoon että korkojen epäsuotuisista muutoksista johtuviin nettokorkotuottoihin.

Oman pääoman taloudelliseen arvoon liittyvä korkoriski

Lainojen ja suojausswapien euromääräisten rahavirtojen nettonykyarvon määrittämiseksi käytetään kolmen kuukauden euriboria. Lainojen muiden kuin euromääräisten rahavirtojen nettonykyarvon määrittämiseksi käytetään kolmen kuukauden euriboria mukautettuna kyseisen valuutan kurssierotuksella. Jos muiden valuuttojen kuin euron osalta ei ole saatavilla luotettavaa, riittävän kattavaa diskonttokorkokäyrää, käytetään joko euron tai Yhdysvaltain dollarin määräistä diskonttokorkokäyrää.

Jos EPV:n valvonnan poikkeavien arvojen testiskenaarioiden pahimmat vaikutukset toteutuisivat, 31. joulukuuta 2025 vallinneen tilanteen perusteella oman pääoman taloudellinen arvo pienenisi **60,2 miljoonaa euroa** (2024: 81,0 miljoonaa euroa).

Tuloihin liittyvä korkoriski

Tuloihin liittyvä korkoriski ilmaisee sen, miten nettokorkotulo muuttuisi seuraavien 12 kuukauden aikana, jos kaikki korkokäyrät laskisivat kahdella prosenttiyksiköllä ja jos olemassa oleviin sitoumuksiin liittyviä maksuja ei tosiasiassa suoriteta. Joulukuun 31. päivän 2025 positioilla nettokorkotulot vähenisivät 33,3 miljoonaa euroa (2024: 34,7 miljoonaa euroa), jos korot laskisivat 200 peruspistettä.

Nettokorkotulojen herkkyysanalyysin täydentämiseksi mainittakoon, että nettokorkotulot kasvaisivat 33,7 miljoonaa euroa (2024: 35,1 miljoonaa euroa), jos korot nousisivat 200 peruspistettä.

3.4.2 Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan investointikehyksen positioiden taloudelliseen arvoon tai niistä saataviin tuloihin liittyvää riskiä, joka johtuu valuuttakurssien epäedullisesta kehityksestä.

Koska investointikehyksen viitevaluutta on euro, se altistuu valuuttariskille aina, kun varojen, velkojen ja suojausinstrumenttien valuutat eivät vastaa toisiaan.

3.4.2.1 *Valuuttariski ja rahoitusvarat*

Investointikehyksen rahoitusvarat ovat joko euroina tai Yhdysvaltain dollareina.

Valuuttariskiltä suojautumiseen käytetään valuuttojen spot- tai termiinikauppaa, valuuttaswapeja tai valuutanvaihtosopimuksia. EIP:n maksuvalmius- ja rahoitusosasto voi lisäksi käyttää mitä tahansa muuta EIP:n politiikan mukaista instrumenttia, joka tarjoaa suojaa investointikehyksen rahoitustoimintaan kohdistuvilta markkinariskeiltä, silloin kun se katsoo tämän tarpeelliseksi ja asianmukaiseksi.

([39]) EBA/RTS/2022/10.

3.4.2.2 *Valuuttariski ja investointikehyksen rahoittamat tai takaamat toimet*

Jäsenvaltioiden investointikehyksen rahoittamiseksi maksamat rahoitusosuudet saadaan euroina. Investointikehyksen rahoittamien tai takaamien toimien sekä korkotukien valuuttana voi olla euro, Yhdysvaltain dollari tai mikä tahansa muu hyväksytty valuutta.

Valuuttariski (suhteessa viitevaluuttana olevaan euroon) syntyy aina, kun muut kuin euromääräiset transaktiot jätetään suojaamatta. Seuraavassa on esitetty investointikehyksen valuuttariskiin liittyvää suojausta koskevat ohjeet.

3.4.2.2.1 *Yhdysvaltain dollarin määräisten toimien suojaaminen*

Investointikehyksen Yhdysvaltain dollarin määräisten toimien valuuttariski katetaan kokonaisriskinä Yhdysvaltain dollarin ja euron välisillä valuuttaswapeilla, joiden voimassaoloa jatketaan ja joiden määrää mukautetaan jaksoittain. Valuuttaswapeilla on kaksi tarkoitusta. Ne tarjoavat sekä uusien suoritusten (lainat ja pääoma) maksuun tarvittavan likviditeetin että valuuttariskin edellyttämän makrotason suojauksen.

Kunkin jakson alussa arvioidaan seuraavalla jaksolla Yhdysvaltain dollareina saatavat ja maksettavat rahavirrat suunniteltujen tai odotettujen maksujen (saatavat ja suoritettavat maksut) perusteella. Erääntyviä valuuttaswapeja jatketaan ja niiden määrää muutetaan siten, että se kattaa vähintään ennusteiden mukaiset seuraavan jakson Yhdysvaltain dollarin määräiset likviditeettitarpeet.

Yhdysvaltain dollarin määräinen valuuttapositio suojataan kuukausittain spot- tai termiinikaupalla, jos kyseinen positio ylittää asetetut enimmäismäärät.

Valuuttaswapin jatkojakson aikana Yhdysvaltain dollarin määräiset odottamattomat likviditeettivajeet voidaan kattaa satunnaisilla valuuttaswapeilla, kun taas ylimääräinen likviditeetti voidaan joko sijoittaa käteisvaroihin tai vaihtaa euroiksi, jos se on seurausta valuuttaposition kasvusta.

3.4.2.2.2 *Muiden valuuttojen kuin euron tai Yhdysvaltain dollarin määräisten toimien suojaaminen*

Sellaiset investointikehyksen toimet, jotka ovat muuna valuuttana kuin euroina tai Yhdysvaltain dollareina, suojataan valuutanvaihtosopimuksin, joilla on sama rahoitusprofiili kuin suojattavalla lainalla, jos käytettävissä on toimivat swap-markkinat.

Investointikehyksellä on sellaisten valuuttojen määräisiä toimia, joille ei ole tarjolla suojausmahdollisuuksia tai joiden tapauksessa suojaus tulee hyvin kalliiksi. Nämä toimet ovat paikallisen valuutan määräisiä, mutta suoritus toteutetaan euroina tai Yhdysvaltain dollareina. Investointikehyksen komitean 22. tammikuuta 2015 hyväksymä rahoitusriskikehys tarjoaa mahdollisuuden suojata paikallisen valuutan määräisen valuuttariskin synteettisesti Yhdysvaltain dollarin määräisillä johdannaisilla silloin kun paikallisen valuutan ja Yhdysvaltain dollarin välillä on merkittävä positiivinen korrelaatio. Yhdysvaltain dollarin määräisillä johdannaisilla synteettisesti suojatut paikalliset valuutat on ilmoitettu kohdassa 3.4.2.2.3 olevassa taulukossa kohdassa ”Paikalliset valuutat (synteettinen suojaus)” ja synteettisesti suojaamattomat valuutat saman taulukon kohdassa ”Paikalliset valuutat (ei synteettisistä suojausta)”.

Lisäksi sellaisten lainojen osalta, jotka ovat muuna valuuttana kuin euroina tai Yhdysvaltain dollareina tai jotka ovat sellaisena valuuttana, jota ei voida suojata valuutanvaihtosopimuksin, investointikehys veloittaa ylimääräisen korkokomponentin, niin sanotun FX premium -koron, pienentääkseen mahdollista paikallisen valuutan arvon heikkenemiseen liittyvää riskiä.

3.4.2.2.3 *Valuuttapositio (tuhansina euroina)*

Tämän liitetiedon taulukoissa on esitetty investointikehyksen valuuttapositio.

Jäljempänä olevissa taulukoissa esitetty valuuttapositio on investointikehyksen (rahoitusriskikehyksessä kuvatun) riskipolitiikan mukainen. Riskipolitiikan mukainen valuuttapositio perustuu kirjanpitotietoihin, ja se määritellään tiettyjen varojen ja velkojen erotuksena. Riskipolitiikan mukaiseen valuuttapositioon sisältyvät varat ja velat valitaan tavalla, jolla varmistetaan, että tulot muunnetaan tilinpäätösvaluutaksi (euroiksi) niiden saantihetkellä.

Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopaperien käyvän arvon muutos samoin kuin lainojen ja ennakkomaksujen arvon alentumiset sisällytetään riskipolitiikan mukaiseen valuuttapositioon. Riskipolitiikan mukaiseen valuuttapositioon sisällytettävät johdannaissopimukset kirjataan käyvän arvon sijasta nimellisarvoon, jotta käsittely vastaisi omaisuuserien arvon käsittelyä, sillä myös omaisuuserien arvo kirjataan niiden nimellisarvoon, jossa on otettu huomioon lainojen arvon alentuminen.

Muut varat ja velat, jotka sisältävät pääasiassa lainoille, johdannaisille ja tuille kertyneitä korkotuottoja, on seuraavissa taulukoissa esitetty kohdassa ”Riskipolitiikan ulkopuolinen valuuttapositio”.

Tilanne 31. joulukuuta 2025	Varat ja velat			Sitoumukset ja ehdolliset velat
Valuutat	Riskipolitiikan mukainen valuuttapositio	Riskipolitiikan ulkopuolinen valuuttapositio	Taseen valuuttapositio	
USD	1 294	– 31 642	– 30 348	164 405
*Paikalliset valuutat (synteettinen suojaus)**				
TZS	–	–	–	–
DOP	4 775	82	4 857	–
Paikalliset valuutat (ei synteettistä suojausta) (*)				
BWP, HTG, JMD, KES, MUR, MZN, NGN, RWF, UGX, XOF, ZAR, ZMW	146 528	– 2 514	144 014	–
Muut valuutat kuin euro yhteensä	**152 597**	**– 34 074**	**118 523**	**164 405**
EUR		2 676 672	2 676 672	636 494
Euro ja muut valuutat yhteensä	**152 597**	**2 642 598**	**2 795 195**	**800 899**

(*) Synteettinen suojaus on selitetty kohdassa 3.4.2.2.2.

Tilanne 31. joulukuuta 2024	Varat ja velat			Sitoumukset ja ehdolliset velat
Valuutat	Riskipolitiikan mukainen valuuttapositio	Riskipolitiikan ulkopuolinen valuuttapositio	Taseen valuuttapositio	
USD	– 45 774	– 21 740	– 67 514	235 603
Paikalliset valuutat (synteettinen suojaus) (*)				
DOP	10 884	133	11 017	–
KES, RWF, UGX, HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	225 877	– 3 763	222 114	–
Muut valuutat kuin euro yhteensä	**190 987**	**– 25 370**	**165 617**	**235 603**
EUR	–	3 139 294	3 139 294	1 043 860
Euro ja muut valuutat yhteensä	**190 987**	**3 113 924**	**3 304 911**	**1 279 463**

(*) Synteettinen suojaus on selitetty kohdassa 3.4.2.2.2.

3.4.2.3 *Analyysi herkkyydestä valuuttakurssimuutoksille*

Euron kurssin 10 prosentin heikentymisestä suhteessa kaikkiin muihin valuuttoihin olisi 31. joulukuuta 2025 ollut seurauksena rahoittajien varojen ja voittojen kasvu 13,2 miljoonalla eurolla (31.12.2024: 18,4 miljoonaa euroa). Euron kurssin 10 prosentin vahvistumisesta suhteessa kaikkiin muihin valuuttoihin olisi ollut seurauksena rahoittajien varojen ja voittojen vähentyminen –10,8 miljoonalla eurolla (31.12.2024: –15,1 miljoonaa euroa).

3.4.2.4 *Muuntokurssit*

Taseiden (31. joulukuuta 2025 ja 31. joulukuuta 2024) laatimisessa on käytetty seuraavia muuntokursseja:

	31. joulukuuta 2025	31. joulukuuta 2024
Muut kuin EU-valuutat		
Botswanan pula (BWP)	16,18	14,49
Dominikaanisen tasavallan peso (DOP)	73,78	63,09
Fidžin dollari (FJD)	2,62	2,38
Haitin gourde (HTG)	153,14	135,09
Jamaikan dollari (JMD)	185,35	161,15
Kenian shillinki (KES)	151,20	133,69
Mauritanian ouguiya (MRU)	46,70	41,30
Mauritiuksen rupia (MUR)	54,08	48,56
Mosambikin metical (MZN)	74,22	65,65
Nigerian naira (NGN)	1 693,57	1 591,68
Ruandan frangi (RWF)	1 698,60	1 419,85
Tansanian shillinki (TZS)	2 862,12	2 490,24
Ugandan shillinki (UGX)	4 240,00	3 812,00
Yhdysvaltain dollari (USD)	1,18	1,04
CFA-frangi BEAC/BCEAO (XAF/XOF)	655,96	655,96
Etelä-Afrikan randi (ZAR)	19,44	19,62
Sambian kwacha (ZMW)	25,98	28,87

3.4.3 Osakkeiden hintariski

Osakkeiden hintariski on riski siitä, että osakesijoitusten käypä arvo laskee osakehintojen ja/tai osakesijoitusten arvon muutosten seurauksena.

Investointikehykseen kohdistuu osakkeiden hintariski sen suorien osakesijoitusten ja sen pääomasijoitusrahastoihin tekemien sijoitusten vuoksi.

Noteeraamattomien osakkeiden arvoa ei voida helposti määrittää jatkuvaa seurantaa ja valvontaa varten. Tällaisten positioiden tapauksessa käytetään parhaita saatavilla olevia arvioita, joihin kuuluvat kaikki asianmukaisella arvostusmenetelmällä määritetyt hinnat.

Yksittäisten suorien osakesijoitusten ja pääomasijoitusrahastoihin tehtyjen sijoitusten arvon 10 prosentin nousun vaikutus (joka on seurausta oman pääoman ehtoisten instrumenttien salkun käyvän arvon muutoksesta) investointikehyksen rahoittajien varoihin on 74,6 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2025 (83,5 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2024) ja laskun vaikutus vastaavasti – 74,6 miljoonaa euroa (– 83,5 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2024), jos kaikki muut muuttujat säilyvät ennallaan.

4. Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

4.1 *Tilinpäätöksessä käytetty luokittelu ja käyvät arvot*

Seuraavissa taulukoissa on esitetty rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ja niiden luokitustaso käyvän arvon luokitushierarkiassa. Tiedot eivät sisällä sellaisten rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, jos niiden kirjanpitoarvoa voidaan pitää kohtuullisen tarkkana arviona niiden käyvästä arvosta.

(tuhatta euroa)

Tilanne 31. joulukuuta 2025	Kirjanpitoarvo						Käypä arvo			
	Johdannaissopimukset	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käteisvarat, lainat ja ennakkomaksut	Rahoitusvarat	Muut rahoitusvarat/ velat	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat										
Johdannaissopimukset	7 819	–	–	–	–	**7 819**	–	7 819	–	**7 819**
Pääomasijoitusrahastot	–	550 528	–	–	–	**550 528**	–	–	550 528	**550 528**
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	–	195 406	–	–	–	**195 406**	–	–	195 406	**195 406**
Lainat ja ennakkomaksut	–	–	77 287	–	–	**77 287**	–	–	77 287	**77 287**
Pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	**7 819**	**745 934**	**77 287**	–	–	**831 040**	–	**7 819**	**823 221**	**831 040**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat										
Käteisvarat ja muut rahavarat	–	–	1 665 129	–	–	**1 665 129**	89 790	1 575 339	–	**1 665 129**
Lainat ja ennakkomaksut	–	–	986 224	–	–	**986 224**	–	953 612	–	**953 612**
Saamiset rahoitusosuuksista	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Rahoitusvarat	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Muut varat	–	–	–	–	36 833	**36 833**	–	–	–	–
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	–	–	**2 651 353**	–	**36 833**	**2 688 186**	**89 790**	**2 528 951**	–	**2 618 741**
Rahoitusvarat yhteensä	**7 819**	**745 934**	**2 728 640**	–	**36 833**	**3 519 226**				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat										
Johdannaissopimukset	– 411	–	–	–	–	**– 411**	–	– 411	–	**– 411**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	**– 411**	–	–	–	–	**– 411**	–	**– 411**	–	**– 411**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat										
Luottositoumuksiin liittyvät varaukset	–	–	–	–	– 17 585	**– 17 585**				
Velat kolmansille	–	–	–	–	– 658 146	**– 658 146**				

(tuhatta euroa)

Tilanne 31. joulukuuta 2025	Kirjanpitoarvo						Käypä arvo			
	Johdannaissopimukset	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käteisvarat, lainat ja ennakkomaksut	Rahoitusvarat	Muut rahoitusvarat/velat	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Muut velat	–	–	–	–	– 3 044	**– 3 044**				
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	–	–	–	–	**– 678 775**	**– 678 775**				
Rahoitusvelat yhteensä	**– 411**	–	–	–	**– 678 775**	**– 679 186**				

(tuhatta euroa)

Tilanne 31. joulukuuta 2024	Kirjanpitoarvo						Käypä arvo			
	Johdannaissopimukset	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käteisvarat, lainat ja ennakkomaksut	Rahoitusvarat	Muut rahoitusvarat/velat	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat										
Johdannaissopimukset	783	–	–	–	–	**783**	–	783	–	**783**
Pääomasijoitusrahastot	–	655 817	–	–	–	**655 817**	–	–	655 817	**655 817**
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	–	178 804	–	–	–	**178 804**	–	–	178 804	**178 804**
Lainat ja ennakkomaksut	–	–	136 983	–	–	**136 983**	–	–	136 983	**136 983**
Pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	**783**	**834 621**	**136 983**	–	–	**972 387**	–	**783**	**971 604**	**972 387**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat										
Käteisvarat ja muut rahavarat	–	–	1 638 604	–	–	**1 638 604**	–	1 638 604	–	**1 638 604**
Lainat ja ennakkomaksut	–	–	1 361 065	–	–	**1 361 065**	–	1 321 715	–	**1 321 715**
Saamiset rahoitusosuuksista	–	–	7 482	–	–	**7 482**	–	–	–	–
Rahoitusvarat	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

(tuhatta euroa)

Tilanne 31. joulukuuta 2024	Kirjanpitoarvo						Käypä arvo			
	Johdannaissopimukset	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käteisvarat, lainat ja ennakkomaksut	Rahoitusvarat	Muut rahoitusvarat/velat	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Muut varat	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	–	–	**3 007 151**	–	–	**3 007 151**	–	**2 960 319**	–	**2 960 319**
Rahoitusvarat yhteensä	**783**	**834 621**	**3 144 134**	–	–	**3 979 538**				
Pakollisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat										
Johdannaissopimukset	– 39 210	–	–	–	–	**– 39 210**	–	– 39 210	–	**– 39 210**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	**– 39 210**	–	–	–	–	**– 39 210**	–	**– 39 210**	–	**– 39 210**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat										
Luottositoumuksiin liittyvät varaukset	–	–	–	–	– 18 320	**– 18 320**				
Velat kolmansille	–	–	–	–	– 566 083	**– 566 083**				
Muut velat	–	–	–	–	– 3 289	**– 3 289**				
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	–	–	–	–	**– 587 692**	**– 587 692**				
Rahoitusvelat yhteensä	**– 39 210**	–	–	–	**– 587 692**	**– 626 902**				

4.2 ***Käypään arvoon arvostaminen***

4.2.1 Arvostusmenetelmät ja merkittävät, muut kuin todettavissa olevat syöttötiedot

Seuraavassa taulukossa annetaan tiedot arvostusmenetelmistä ja merkittävistä muista kuin todettavissa olevista syöttötiedoista, joita käytetään rahoitusinstrumenttien arvostamisessa käyvän arvon luokitushierarkian tasoilla 2 ja 3.

	Arvostusmenetelmä	Merkittävät muut kuin todettavissa olevat syöttötiedot	Muiden kuin todettavissa olevien syöttötietojen suhde käyvän arvon määritykseen
Käypään arvoon kirjatut rahoitusinstrumentit			
Johdannaissopimukset	Diskontattu rahavirta: Vastaiset rahavirrat arvioidaan käyttämällä termiinikursseja/-korkoja (todettavissa olevat termiinikurssit ja tuottokäyrät tilikauden lopussa) ja sopimusperusteisia termiinikursseja/-korkoja diskontattuina korolla, joka vastaa eri vastapuoliin liittyvää luottoriskiä.	Rahavirtojen arvioinnissa ja diskonttauksessa käytetyt käyrät on kalibroitu markkinatietojen mukaan, ja salkussa olevien swap-sopimusten maturiteetit eivät ylitä pisintä käytettävissä olevien syöttötietojen mukaista maturiteettia. Siksi todettavissa olevia syöttötietoja ei ole.	Ei sovelleta.
Pääomasijoitusrahastot	Mukautettu nettoarvomenetelmä: Käypä arvo määritetään joko soveltamalla investointikehyksen prosenttiosuutta kohde-etuutena olevasta välineestä viimeisimmän raportin mukaiseen nettoarvoon, jota on mukautettu rahavirtojen perusteella, tai käyttämällä rahaston hoitajan ilmoittamaa osuuden tarkkaa arvoa samana päivänä, jos tällainen arvo on saatavilla. Jotta voidaan ottaa huomioon arvon kehitys viimeisimmän käytettävissä olevan nettoarvon määrityspäivän ja tilinpäätöspäivän välisenä aikana, kyseiseltä ajalta tehdään tapahtuma-arviointi ja nettoarvoa mukautetaan tarvittaessa.	Pääomasijoitusrahaston viimeisimmän raportointipäivän ja arvostuspäivän välistä aikaa koskevassa mukautuksessa otetaan huomioon toiminnan kulut ja rahaston hoitopalkkiot, raportointipäivän jälkeiset muutokset pääomasijoitusrahaston kohde-etuuksien käyvässä arvossa, syntyneet uudet velvoitteet, markkinamuutokset ja muut taloudellisissa olosuhteissa tapahtuneet muutokset.	Mitä pitempi käyvän arvon määrittämispäivän ja pääomasijoitusrahaston viimeisimmän raportointipäivän välinen ajanjakso on, sitä suurempi on kyseisen ajanjakson huomioon ottamiseksi tehtävä mukautus.
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Mukautettu nettoarvo.	Sijoituskohteen viimeisimmän raportointipäivän ja arvostuspäivän välistä aikaa koskevassa mukautuksessa otetaan huomioon toiminnan kulut, raportointipäivän jälkeiset muutokset sijoituskohteen kohde-etuuksien käyvässä arvossa, syntyneet uudet velvoitteet, markkinamuutokset tai muut taloudellisissa olosuhteissa tapahtuneet muutokset, pääomanlisäykset, myynnit ja määräysvallassa tapahtuneet muutokset.	Mitä suurempi markkinakelpoisuuden puuttumisen vuoksi tehtävä vähennys on, sitä pienempi on käypä arvo.

	Arvostusmenetelmä	Merkittävät muut kuin todettavissa olevat syöttötiedot	Muiden kuin todettavissa olevien syöttötietojen suhde käyvän arvon määritykseen
		Markkinakelpoisuuden (likviditeetin) puuttumisen vuoksi tehtävä vähennys, joka määritetään käyttämällä samankaltaisten osakkeiden aikaisempia kauppahintoja kyseisessä maassa / kyseisellä alueella ja joka on 5–30 prosenttia.	
Käypään arvoon arvostettavat lainat (vaikuttavan rahoituksen väline)	Toimintaansa jatkavat lainanottajat: Diskontattu rahavirta, jossa käytetään sopimukseen perustuvia / odotettavissa olevia tulevia rahavirtoja diskontattuna asianmukaisella riskioikaistulla diskonttokorolla, joka kattaa lainaan liittyvän riskin (mukaan lukien lainanottajan luottoriski). Diskonttokorkoa verrataan mihin tahansa merkitykselliseen markkinoiden vertailuarvoon / arvioidaan sen perusteella. Lainanottajat, jotka eivät jatka toimintaansa: Nettovaroihin perustuva menetelmä (likvidaatioarvoon perustuva menetelmä).	Diskonttokoron osatekijät, jotka vastaavat lainanottajan luottoriskiä riskittömiin markkinakorkoihin verrattuna.	Mitä korkeampi diskonttokorko on, sitä pienempi on käypä arvo

	Arvostusmenetelmä	Merkittävät muut kuin todettavissa olevat syöttötiedot	Muiden kuin todettavissa olevien syöttötietojen suhde käyvän arvon määritykseen
Rahoitusinstrumentit, joita ei kirjata käypään arvoon			
Lainat ja ennakkomaksut	Diskontattu rahavirta: Arvostusmallissa käytetään oikaistua diskontatun rahavirran menetelmää, jossa otetaan huomioon instrumenttien erityispiirteet, kuten tulevien rahavirtojen ajankohta ja niihin liittyvä riski.	Ei sovelleta.	Ei sovelleta.
Rahoitusvarat	Diskontattu rahavirta	Ei sovelleta.	Ei sovelleta.

IFRS 13 -standardin soveltamisen seurauksena johdannaissopimusten käypään arvoon 31. joulukuuta 2025 ja 2024 on sisällytetty seuraavat arvonoikaisut:

— vastapuolen luottoriskin oikaisut (CVA), jotka vastaavat johdannaistransaktioihin liittyvää vastapuolen luottoriskiä ja joiden määrä on pyöristettynä – 17,5 tuhatta euroa 31. joulukuuta 2025 ja – 2,8 tuhatta euroa 31. joulukuuta 2024.

— oman luottoriskin oikaisut (DVA), jotka vastaavat johdannaistransaktioihin liittyvää omaa luottoriskiä ja joiden määrä on +1,3 tuhatta euroa 31. joulukuuta 2025 ja +3,6 tuhatta euroa 31. joulukuuta 2024.

4.2.2 Tasojen 1 ja 2 väliset siirrot

Investointikehyksessä sovelletun käytännön mukaisesti tasojen väliset siirrot kirjataan siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muuttumisen ajankohtana.

Investointikehyksessä ei vuosina 2025 ja 2024 siirretty omaisuuseriä käyvän arvon luokitushierarkian tasolta 1 tasolle 2 tai päinvastoin.

4.2.3 Tason 3 käyvät arvot

Tason 3 käypien arvojen täsmäytys

Seuraavissa taulukoissa on esitetty muutokset tason 3 instrumenteissa (tilanne 31. joulukuuta 2025 ja 31. joulukuuta 2024):

(tuhatta euroa)

	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Lainat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Saldo 1. tammikuuta 2025	**834 621**	**136 983**	**971 604**
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot:			
Myynnistä tai sijoituksista irtautumisista johtuvien käyvän arvon oikaisujen taseesta poistaminen	15 848	–	15 848
Käyvän arvon nettomuutos	6 787	– 6 948	– 161
Yhteensä	**22 635**	**– 6 948**	**15 687**
Suoritetut maksut	51 701	17 812	69 513
Saadut maksut	– 89 352	– 28 712	– 118 064
Aktivoidut korot	–	835	835
Myynnit / sijoituksista irtautumiset	– 15 227	–	– 15 227
Takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	–	– 36 833	– 36 833
Valuuttakurssiero	– 58 444	– 5 850	– 64 294
Saldo 31. joulukuuta 2025	**745 934**	**77 287**	**823 221**

(tuhatta euroa)

	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Lainat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Saldo 1. tammikuuta 2024	**820 713**	**124 323**	**945 036**
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot:			
Myynnistä tai sijoituksista irtautumisista johtuvien käyvän arvon oikaisujen taseesta poistaminen	14 051	–	14 051
Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden käyvän arvon nettomuutos	– 45 698	– 5 436	– 51 134
Yhteensä	**– 31 647**	**– 5 436**	**– 37 083**
Suoritetut maksut	69 392	15 888	85 280
Saadut maksut	– 21 413	– 3 185	– 24 598
Aktivoidut korot	–	2 243	2 243
Myynnit / sijoituksista irtautumiset	– 25 623	–	– 25 623
Valuuttakurssiero	23 199	3 150	26 349
Saldo 31. joulukuuta 2024	**834 621**	**136 983**	**971 604**

Investointikehyksessä ei vuosina 2025 ja 2024 siirretty omaisuuseriä käyvän arvon luokitushierarkian tasolta 3 muille tasoille tai päinvastoin.

Herkkyysanalyysi

Suorien osakesijoitusten ja pääomasijoitusrahastoihin tehtyjen sijoitusten arvon +/–10 prosentin muutoksen vaikutus investointikehyksen rahoittajien varoihin sekä yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä koskevaan laskelmaan on nousun tapauksessa 74,6 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2025 (83,5 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2024) ja laskun tapauksessa vastaavasti 74,6 miljoonaa euroa (83,5 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2024), jos kaikki muut muuttujat säilyvät ennallaan.

5. Käteisvarat ja muut rahavarat

Käteisvarat ja muut rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Käteisvarat	146 087	212 466
Määräaikaistalletukset	556 329	304 538
Yritystodistukset	960 270	1 116 826
Käteisvarat ja muut rahavarat rahavirtalaskelmassa	**1 662 686**	**1 633 830**
Kertynyt korko	2 443	4 774
Käteisvarat ja muut rahavarat taseessa	**1 665 129**	**1 638 604**

6. Johdannaissopimukset

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

Tilanne 31. joulukuuta 2025	Käypä arvo		Nimellis-arvo
	Varat	Velat	
Valuutanvaihtosopimukset	1 829	– 411	22 896
Valuuttaswapit	5 990	–	1 060 000
Johdannaissopimukset yhteensä	**7 819**	**– 411**	**1 082 896**

(tuhatta euroa)

Tilanne 31. joulukuuta 2024	Käypä arvo		Nimellis-arvo
	Varat	Velat	
Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset	783	– 268	33 073
Valuuttaswapit	–	– 38 942	1 330 000
Johdannaissopimukset yhteensä	**783**	**– 39 210**	**1 363 073**

7. **Lainat ja ennakkomaksut**

7.1 ***Lainat ja ennakkomaksut***

Seuraavassa taulukossa esitetään lainojen ja ennakkomaksujen alkusaldon ja loppusaldon täsmäytys:

(tuhatta euroa)

	Globaalilainat (*)	Lainat, parempi etuoikeusasema	Lainat, huonompi etuoikeusasema	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettujen lainojen nimellisarvo 1. tammikuuta 2025	**995 328**	**387 349**	–	**1 382 677**
Suoritetut maksut	18 913	69 928	–	**88 841**
Kokonaan kuluksi kirjatut	–	–	–	–
Saadut maksut	– 303 792	– 66 494	–	**– 370 286**
Aktivoidut korot	–	–	–	–
Valuuttakurssiero	– 69 811	– 30 899	–	**– 100 710**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettujen lainojen nimellisarvo 31. joulukuuta 2025	**640 638**	**359 884**	–	**1 000 522**
Arvon alentuminen – tappiota koskeva vähennyserä 1. tammikuuta 2025	**– 17 386**	**– 17 125**	–	**– 34 511**
Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden nettomuutokset	690	766	–	**1 456**
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta, nettomuutokset	– 896	– 808	–	**– 1 704**
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	–	–	–	–
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta, peruutukset	4 248	4 915	–	**9 163**
Kokonaan kuluksi kirjatut	–	–	–	–
Valuuttakurssiero	1 145	1 030	–	**2 175**
Arvon alentuminen – tappiota koskeva vähennyserä 31. joulukuuta 2025	**– 12 199**	**– 11 222**	–	**– 23 421**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut lainat ja ennakkomaksut 31. joulukuuta 2025	**628 439**	**348 662**	–	**977 101**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettujen lainojen nimellisarvo 1.1.2025	**1 080**	**116 688**	**79 620**	**197 388**
Suoritetut maksut	–	3 631	14 181	**17 812**
Aktivoidut korot	–	–	835	**835**
Saadut maksut	–	– 28 712	–	**– 28 712**
Takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	–	–	– 36 833	**– 36 833**
Kokonaan kuluksi kirjatut	–	–	–	–
Valuuttakurssiero	–	– 4 042	– 2 363	**– 6 405**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettujen lainojen nimellisarvo 31.12.2025	**1 080**	**87 565**	**55 440**	**144 085**
Käyvän arvon oikaisut 1. tammikuuta 2025	**– 1 080**	**– 34 395**	**– 24 930**	**– 60 405**
Käyvän arvon nettomuutos	–	– 1 029	– 5 919	**– 6 948**
Valuuttakurssiero	–	438	117	**555**

(tuhatta euroa)

	Globaalilainat (*)	Lainat, parempi etuoikeusasema	Lainat, huonompi etuoikeusasema	Yhteensä
Käyvän arvon oikaisut 31. joulukuuta 2025	**– 1 080**	**– 34 986**	**– 30 732**	**– 66 798**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut lainat ja ennakkomaksut 31. joulukuuta 2025	–	**52 579**	**24 708**	**77 287**
Jaksotettu hankintameno	– 2 614	– 3 290	–	**– 5 904**
Korko	7 209	7 256	562	**15 027**
Lainat ja ennakkomaksut 31. joulukuuta 2025	**633 034**	**405 207**	**25 270**	**1 063 511**

(*) Sisältää edustussopimukset

(tuhatta euroa)

	Globaalilainat (*)	Lainat, parempi etuoikeusasema	Lainat, huonompi etuoikeusasema	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettujen lainojen nimellisarvo 1. tammikuuta 2024	**1 098 121**	**495 337**	–	**1 593 458**
Suoritetut maksut	68 519	16 987	–	**85 506**
Kokonaan kuluksi kirjatut	– 4 945	–	–	**– 4 945**
Saadut maksut	– 226 719	– 141 664	–	**– 368 383**
Valuuttakurssiero	60 352	16 689	–	**77 041**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettujen lainojen nimellisarvo 31. joulukuuta 2024	**995 328**	**387 349**	–	**1 382 677**
Arvon alentuminen – tappiota koskeva vähennyserä 1. tammikuuta 2024	**– 32 398**	**– 17 199**	–	**– 49 597**
Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden nettomuutokset	2 081	124	–	**2 205**
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta, nettomuutokset	7 071	5 567	–	**12 638**
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	– 581	– 5 205	–	**– 5 786**
Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta, peruutukset	2 796	292	–	**3 088**
Kokonaan kuluksi kirjatut	4 945	–	–	**4 945**
Valuuttakurssiero	– 1 300	– 704	–	**– 2 004**
Arvon alentuminen – tappiota koskeva vähennyserä 31. joulukuuta 2024	**– 17 386**	**– 17 125**	–	**– 34 511**
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut lainat ja ennakkomaksut 31. joulukuuta 2024	**977 942**	**370 224**	–	**1 348 166**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettujen lainojen nimellisarvo 1.1.2024	**1 080**	**106 576**	**70 453**	**178 109**

(tuhatta euroa)

	Globaalilainat (*)	Lainat, parempi etuoikeusasema	Lainat, huonompi etuoikeusasema	Yhteensä
Suoritetut maksut	–	7 851	8 037	**15 888**
Aktivoidut korot	–	1 675	568	**2 243**
Saadut maksut	–	– 3 185	–	**– 3 185**
Valuuttakurssiero	–	3 771	562	**4 333**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettujen lainojen nimellisarvo 31.12.2024	**1 080**	**116 688**	**79 620**	**197 388**
Käyvän arvon oikaisut 1. tammikuuta 2024	**– 1 080**	**– 34 983**	**– 17 723**	**– 53 786**
Käyvän arvon nettomuutos	–	1 724	– 7 160	**– 5 436**
Valuuttakurssiero	–	– 1 136	– 47	**– 1 183**
Käyvän arvon oikaisut 31. joulukuuta 2024	**– 1 080**	**– 34 395**	**– 24 930**	**– 60 405**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut lainat ja ennakkomaksut 31. joulukuuta 2024	–	**82 293**	**54 690**	**136 983**
Jaksotettu hankintameno	– 3 079	– 3 681	–	**– 6 760**
Korko	10 766	8 429	464	**19 659**
Lainat ja ennakkomaksut 31. joulukuuta 2024	**985 629**	**457 265**	**55 154**	**1 498 048**

(*) Sisältää edustussopimukset

7.2 ***Lainojen ja muiden ennakkomaksujen arvon alentuminen – tappioita koskevat vähennyserät***

(tuhatta euroa)

	2025			
	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot			
	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat lainat ja ennakkomaksut				
Saldo 1. tammikuuta 2025	**9 675**	**12 576**	**12 260**	**34 511**
Siirto seuraavien 12 kuukauden odotettavissa oleviin luottotappioihin	–	–	–	–
Siirto koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	– 575	1 598	– 38	**985**
Siirto koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	–	–	–	–
Tappioita koskevien vähennyserien nettoarvostus	71	143	– 9 013	**– 8 799**
Myönnetyt tai ostetut uudet rahoitusvarat	8	–	–	**8**
Taseesta poistetut rahoitusvarat	– 961	– 35	– 113	**– 1 109**
Kokonaan kuluksi kirjatut	–	–	–	–
Valuuttakurssiero	– 1 032	– 518	– 625	**– 2 175**
Saldo 31. joulukuuta 2025	**7 186**	**13 764**	**2 471**	**23 421**

(tuhatta euroa)

	2024			
	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot			
	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat lainat ja ennakkomaksut				
Saldo 1. tammikuuta 2024	**10 964**	**24 674**	**13 959**	**49 597**
Siirto seuraavien 12 kuukauden odotettavissa oleviin luottotappioihin	2 271	– 9 511	–	**– 7 240**
Siirto koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	– 288	948	–	**660**
Siirto koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	–	– 1 428	5 786	**4 358**
Tappioita koskevien vähennyserien nettoarvostus	– 3 160	– 2 394	– 3 088	**– 8 642**
Myönnetyt tai ostetut uudet rahoitusvarat	–	–	–	–
Taseesta poistetut rahoitusvarat	– 1 028	– 253	–	**– 1 281**
Kokonaan kuluksi kirjatut	–	–	– 4 945	**– 4 945**
Valuuttakurssiero	916	540	548	**2 004**
Saldo 31. joulukuuta 2024	**9 675**	**12 576**	**12 260**	**34 511**

8. **Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit**

Seuraavassa taulukossa esitetään oman pääoman ehtoisten sijoitusten alkusaldon ja loppusaldon täsmäytys:

(tuhatta euroa)

	Pääomasijoitusrahastot	Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1. tammikuuta 2025	**663 881**	**93 835**	**757 716**
Luokittelun muutokset	–	–	–
Suoritetut maksut	51 701	–	51 701
Saadut maksut	– 87 319	– 2 033	– 89 352
Myynnit / sijoituksista irtautumiset	– 11 227	– 4 000	– 15 227
Valuuttakurssiero	– 57 991	– 2 287	– 60 278
Hankintameno 31. joulukuuta 2025	**559 045**	**85 515**	**644 560**
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 1. tammikuuta 2025	**– 8 064**	**84 969**	**76 905**
Luokittelun muutokset	–	–	–
Realisoitumattomien voittojen ja tappioiden nettomuutos	– 16 118	22 905	6 787
Myynnistä tai sijoituksista irtautumisista johtuvien käyvän arvon oikaisujen taseesta poistaminen	11 534	4 314	15 848
Valuuttakurssiero	4 131	– 2 297	1 834
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 31. joulukuuta 2025	**– 8 517**	**109 891**	**101 374**
Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit 31. joulukuuta 2025	**550 528**	**195 406**	**745 934**

(tuhatta euroa)

	Pääomasijoitusrahastot	Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1. tammikuuta 2024	**633 347**	**73 455**	**706 802**
Luokittelun muutokset*	– 25 059	25 059	–
Suoritetut maksut	69 392	–	69 392
Saadut maksut / myynnit	– 21 181	– 232	– 21 413
Myynnit / sijoituksista irtautumiset	– 22 992	– 2 631	– 25 623
Valuuttakurssiero	30 374	– 1 816	28 558
Hankintameno 31. joulukuuta 2024	**663 881**	**93 835**	**757 716**
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 1. tammikuuta 2024	**59 695**	**54 216**	**113 911**
Luokittelun muutokset*	– 395	395	–
Realisoitumattomien voittojen ja tappioiden nettomuutos	– 77 795	32 097	– 45 698
Myynnistä tai sijoituksista irtautumisista johtuvien käyvän arvon oikaisujen taseesta poistaminen	11 202	2 849	14 051
Valuuttakurssiero	– 771	– 4 588	– 5 359
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 31. joulukuuta 2024	**– 8 064**	**84 969**	**76 905**
Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit 31. joulukuuta 2024	**655 817**	**178 804**	**834 621**

9. **Saamiset rahoitusosuuksista**

Saamisia rahoitusosuuksista ei ollut; ne muodostuvat kokonaisuudessaan jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joiden maksamista on pyydetty mutta joita ei ole maksettu vuonna 2025 (2024: 7,5 miljoonaa euroa).

10. **Rahoitusvarat**

Käteissalkku muodostuu noteeratuista joukkovelkakirjoista, joiden juoksuaika tilinpäätöspäivänä on alle kolme kuukautta. Rahoitusvaroja ei ollut vuonna 2025 eikä vuonna 2024.

11. **Muut varat**

Muut varat muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Saamiset EIP:stä	–	–
Takauksiin perustuvat maksuvaatimukset – saamiset	36 833	–
Muut varat yhteensä	**36 833**	–

12. **Tuloennakot**

Tuloennakot muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Korkotukiin liittyvät tuloennakot	44 718	46 461
Lainojen ja ennakkomaksujen palkkioihin liittyvät tuloennakot	127	1 264
Tuloennakot yhteensä	**44 845**	**47 725**

13. **Luottositoumuksiin liittyvät varaukset**

Seuraavissa taulukoissa esitetään nostamattomista lainoista (lainasitoumuksista) aiheutuvia tappioita koskevan vähennyserän alkusaldon ja loppusaldon täsmäytys:

(tuhatta euroa)

	2025			
	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Yhteensä
Lainasitoumukset				
Saldo 1. tammikuuta	**1 491**	**16 829**	–	**18 320**
Tappioita koskevien vähennyserien nettoarvostus	– 659	190	–	**– 469**
Taseesta poistetut rahoitusvarat	– 266	–	–	**– 266**
Saldo 31. joulukuuta	**566**	**17 019**	–	**17 585**

(tuhatta euroa)

	2024			
	Seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot varoista, joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta	Yhteensä
Lainasitoumukset				
Saldo 1. tammikuuta	**2 715**	**16 323**	–	**19 038**
Siirto seuraavien 12 kuukauden odotettavissa oleviin luottotappioihin	13	– 279	–	**– 266**
Siirto koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin varoista, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta	– 853	15 386	–	**14 533**
Tappioita koskevien vähennyserien nettoarvostus	761	– 1 330	–	**– 569**
Taseesta poistetut rahoitusvarat	– 1 145	– 13 271	–	**– 14 416**
Saldo 31. joulukuuta	**1 491**	**16 829**	–	**18 320**

14. **Velat kolmansille**

Nämä velat muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
EIP:lle maksettavat yleiset hallintomenot (netto)	19 942	24 794
Muut EIP:lle maksettavat määrät	3 199	43 260
Jäsenvaltioiden saamisiin kuuluvat vielä maksamatta olevat korkotuet ja tekninen apu	391 152	498 029
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat – Euroopan komissiolle maksettavat*	243 853	–
Velat kolmansille yhteensä	**658 146**	**566 083**

15. **Muut velat**

Muut velat muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Etukäteen saadut lainojen lyhennykset	3 044	3 289
Muut velat yhteensä	**3 044**	**3 289**

16. **Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, joiden maksamista on pyydetty**

(tuhatta euroa)

Jäsenvaltiot	Rahoitusosuus (investointikehys)	Rahoitusosuus (korkotuet ja tekninen apu)	Yhteensä maksettu	Maksua pyydetty, maksamatta
Itävalta	94 677	45 267	139 944	–
Belgia	138 169	26 952	165 121	–
Bulgaria	2 660	28 898	31 558	–
Kroatia	1 126	173 578	174 704	–
Kypros	1 566	4 528	6 094	–
Tšekki	9 697	3 028	12 725	–
Tanska	77 279	5 108	82 387	–
Viro	992	5 141	6 133	–
Suomi	55 115	66 602	121 717	–
Ranska	818 754	196 514	1 015 268	–
Saksa	823 467	43 762	867 229	–
Kreikka	50 271	3 672	53 943	–
Unkari	9 230	2 422	11 652	–
Irlanti	27 921	18 598	46 519	–
Italia	470 233	38 318	508 551	–

(tuhatta euroa)

Jäsenvaltiot	Rahoitusosuus (investointikehys)	Rahoitusosuus (korkotuet ja tekninen apu)	Yhteensä maksettu	Maksua pyydetty, maksamatta
Latvia	1 364	7 630	8 994	–
Liettua	2 248	105 253	107 501	–
Luxemburg	10 395	1 242	11 637	–
Malta	526	2 273	2 799	–
Alankomaat	187 913	10 236	198 149	–
Puola	24 591	16 732	41 323	–
Portugali	39 250	12 058	51 308	–
Romania	7 734	5 701	13 435	–
Slovakia	4 231	2 293	6 524	–
Slovenia	3 137	2 717	5 854	–
Espanja	250 314	28 943	279 257	–
Ruotsi	102 760	29 704	132 464	–
Yhdistynyt kuningaskunta	506 075	150 826	656 901	–
Yhteensä 31. joulukuuta 2025	**3 721 695**	**1 037 996**	**4 759 691**	–
Yhteensä 31. joulukuuta 2024	**3 721 695**	**1 037 996**	**4 759 691**	**7 482**

17. **Käytettävissä olevat takaisin saadut varat**

(tuhatta euroa)

	Euroopan komissio			Yhdistynyt kuningaskunta	Yhteensä
	AKT	MMA	Yhteensä		
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat vuoden 2021 osalta	251 000	7 000	**258 000**	44 386	**302 386**
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat vuoden 2022 osalta	236 883	6 732	**243 615**	41 912	**285 527**
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat vuoden 2023 osalta	257 152	7 154	**264 306**	45 471	**309 777**
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat vuoden 2024 osalta	498 818	5 663	**504 481**	86 790	**591 271**
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat yhteensä 31.12.2025	**1 243 853**	**26 549**	**1 270 402**	**218 559**	**1 488 961**
Käytettävissä olevat takaisin saadut varat yhteensä 31.12.2024	**745 035**	**20 886**	**765 921**	**131 769**	**897 690**

Siirtosopimuksen mukaisesti investointikehyksen on ilmoitettava komissiolle ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle käytettävissä olevista takaisin saaduista varoista vuosittain vuodesta 2024 alkaen ja 31. joulukuuta 2027 saakka. Käytettävissä olevat määrät siirretään komissiolle ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle veloitusilmoituksen vastaanottamisen jälkeen. Yllä olevassa taulukossa esitetään käytettävissä olevien takaisin saatujen varojen jakautuminen vuosittain. Käytettävissä olevista takaisin saaduista varoista, jotka on vielä maksettava, on lisätietoja liitetiedossa 14.

18. **Sitoumukset ja ehdolliset velat**

(tuhatta euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Sitoumukset		
Nostamattomat lainat	354 187	676 229
Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit, joista on tehty sitoumus mutta ei suoritusta	184 841	237 886
Korkotuet ja tekninen apu	259 371	362 848
Ehdolliset velat		
Allekirjoitetut vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön	2 500	2 500
Sitoumukset ja ehdolliset velat yhteensä	**800 899**	**1 279 463**

19. **Korkotuotot ja -kulut ja vastaavat tuotot ja kulut**

Korkotuotot ja vastaavat tuotot muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Käteisvarat ja muut rahavarat	38 549	56 083
Lainat ja ennakkomaksut	67 751	90 034
Rahoitusvarat	10 170	10 484
Korkotuotot ja vastaavat tuotot yhteensä	**116 470**	**156 601**

Korkokulut ja vastaavat kulut muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Johdannaissopimukset	– 1 700	– 1 805
Korkokulut ja vastaavat kulut yhteensä	**– 1 700**	**– 1 805**

20. **Palkkiotuotot ja -kulut**

Palkkiotuotot muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Palkkiot lainoista ja ennakkomaksuista	4 070	–
Palkkiot vakuuksista	33	20
Palkkiotuotot yhteensä	**4 103**	**20**

Palkkiokulut muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Osakkeista ja muista vaihtuvatuottoisista arvopapereista kolmansille osapuolille maksetut palkkiot	– 88	– 212
Palkkiokulut yhteensä	**– 88**	**– 212**

21. Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden nettotulos

Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden nettotulos muodostuu pääasiassa seuraavista eristä:

(tuhatta euroa)

	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Nettotuotot	– 483	– 4 946
Osinkotuotot	18 573	16 548
Käyvän arvon nettomuutos	6 787	– 45 698
Osakkeiden ja muiden vaihtuvatuottoisten arvopapereiden nettotulos	**24 877**	**– 34 096**

22. Nettotulos valuuttaoperaatioista

Valuuttaoperaatioiden nettotuloksen tärkeimmät osatekijät ovat seuraavat:

(tuhatta euroa)

	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024
Valuuttapositioiden uudelleenarvostus		
Käteisvarat ja muut rahavarat	– 11 405	6 821
Johdannaissopimukset	108 761	– 773
Lainat ja ennakkomaksut	– 108 386	78 744
Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	– 58 444	23 199
Muut	3 345	– 2 231
Valuuttapositioiden uudelleenarvostus yhteensä	**– 66 129**	**105 760**
Valuuttaswapien toteutuneet tulokset (suojauskustannukset)	**– 24 574**	**– 23 853**
Nettotulos valuuttaoperaatioista	**– 90 703**	**81 907**

23. Yleiset hallintokulut

Yleiset hallintokulut ovat menoja, joita EIP:lle aiheutuu investointikehyksen hallinnoinnista. Näistä kuluista vähennetään tuotot vakiomääräisistä arviointipalkkioista, jotka EIP veloittaa suoraan investointikehyksen tuensaajilta.

Yleiset hallintokulut olivat 31. joulukuuta 2025 yhteensä – 19,9 miljoonaa euroa (31.12.2024: – 24,8 miljoonaa euroa).

24. **Osallistuminen konsernitilinpäätökseen sisältymättömiin strukturoituihin yhteisöihin (tuhansina euroina)**

Strukturoidun yhteisön määritelmä

Strukturoitu yhteisö on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet tai vastaavanlaiset oikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä, kenellä on määräysvalta yhteisössä. Strukturoidulla yhteisöllä on IFRS 12:n mukaan usein joitakin seuraavassa luetelluista piirteistä:

— rajoitetut toiminnot

— kapea-alainen ja hyvin määritelty tavoite, kuten verotehokkaan vuokrasopimuksen järjestäminen, tutkimus- ja kehittämistoiminnan harjoittaminen, pääoma- tai rahoituslähteen järjestäminen yhteisölle tai sijoitusmahdollisuuksien tarjoaminen sijoittajille siirtämällä strukturoidun yhteisön varoihin liittyvät riskit ja edut sijoittajille

— riittämätön pääoma, jotta strukturoitu yhteisö pystyisi rahoittamaan toimintonsa ilman huonommassa etuoikeusasemassa olevaa taloudellista tukea

— rahoitus, joka tapahtuu käyttäen useita sopimuksella toisiinsa liitettyjä, sijoittajille kohdistettuja instrumentteja, jotka muodostavat luottoriskin tai muun riskin keskittymiä (siivut).

Konsernitilinpäätökseen sisältymättömät strukturoidut yhteisöt

Konsernitilinpäätökseen sisältymättömät strukturoidut yhteisöt ovat sellaisia strukturoituja yhteisöjä, jotka eivät ole investointikehyksen määräysvallassa, ja niihin kuuluvat myös osuudet konsernitilinpäätökseen sisältymättömissä strukturoiduissa yhteisöissä.

Strukturoiduissa yhteisöissä olevat osuudet:

Osuus määritellään IFRS 12:ssa laajalti siten, että sillä tarkoitetaan sopimukseen perustuvaa tai sopimukseen perustumatonta osallisuutta, jonka seurauksena raportoiva yhteisö altistuu toisen yhteisön tuloksesta johtuvan tuoton vaihtelulle. Esimerkkejä tällaisista osuuksista ovat muun muassa oman pääoman ehtoisten osuuksien hallussapito ja muut osallisuuden muodot, kuten rahoituksen tarjoaminen, maksuvalmiustuki, lisävakuusjärjestelyt, sitoumukset ja vakuudet muille yhteisöille. Raportoivalla yhteisöllä ei IFRS 12:n mukaan välttämättä ole osuutta toisessa yhteisössä pelkästään tyypillisen asiakas-tavarantoimittaja-suhteen perusteella.

Jäljempänä olevassa taulukossa on esitetty tietoja strukturoiduista yhteisöistä, joita ei sisällytetä konsernitilinpäätökseen mutta joissa investointikehyksellä on osuus.

Strukturoidun yhteisön tyyppi	Luonne ja tarkoitus	Investointikehyksen osuus yhteisössä
Hankerahoitus – lainananto erillisyhtiöille	Hankerahoitustoimet ovat transaktioita, joissa investointikehyksen velanhoito perustuu sellaisen lainanottajan maksuihin, jonka ainoana tai pääasiallisena tulonlähteenä on yksi omaisuuserä tai rajattu määrä omaisuuseriä, jotka se rahoittaa kyseisellä lainalla, tai muut olemassa olevat omaisuuserät, jotka on sopimuksen perusteella liitetty hankkeeseen. Hankerahoitus toteutetaan usein erillisyhtiön kautta.	Maksettu nettomäärä Korkotuotot
Riskipääomatoimet	Investointikehyksestä osoitetaan rahoitusta pääomasijoitus- ja sijoitusrahastoihin. Pääomasijoitusrahastot ja sijoitusrahastot kokoavat ja hallinnoivat sellaisten sijoittajien varoja, jotka haluavat tehdä pääomasijoituksia runsaasti kasvupotentiaalia omaaviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin tai rahoittaa infrastruktuurihankkeita.	Sijoitukset pääomasijoitusyhteisön liikkeeseen laskemiin osuuksiin/ osakkeisiin Osinkotuottoina saadut osingot

Seuraavassa taulukossa on esitetty sellaiset investointikehyksen konsernitilinpäätökseen sisällyttämättä jätetyt strukturoidut yhteisöt (kirjanpitoarvo), joissa kehyksellä oli osuus tilinpäätöspäivänä, sekä suurin mahdollinen tappio, joka kehykselle voi näistä yhteisöistä aiheutua. Suurin mahdollinen tappio sisältää kirjanpitoarvot ja kyseeseen tulevat maksamatta olevat sitoumukset.

Strukturoidun yhteisön tyyppi	Kuvaus	31.12.2025		31.12.2024	
		Kirjanpitoarvo	Suurin tappio	Kirjanpitoarvo	Suurin tappio
Pääomasijoitusrahastot	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	550 528	550 528	655 817	667 832
Yhteensä		**550 528**	**550 528**	**655 817**	**667 832**

Investointikehys ei anna strukturoiduille yhteisöille muuta tukea kuin kulloisenkin rahoituksen.

25. **Vaikuttavan rahoituksen väline (tuhatta euroa)**

AKT–EU-ministerineuvosto hyväksyi kesäkuussa 2013 uuden rahoituspöytäkirjan yhdettätoista Euroopan kehitysrahastoa (EKR) varten. Kyseinen pöytäkirja kattaa vuodet 2014–2020.

Investointikehyksen yhteyteen perustettiin samalla uusi 500 miljoonan euron rahoitusväline, ns. vaikuttavan rahoituksen väline. Tämän välineen ansiosta investointikehyksestä voidaan tukea hankkeita, joilla on todennäköisesti merkittävä vaikutus kehitykseen, ja kattaa tällaisiin investointeihin liittyvät tavanomaista suuremmat riskit. Nämä määrärahat tarjoavat mahdollisuuden parantaa lainanantoa yksityiselle sektorille seuraavassa lueteltujen investointien kautta:

Sosiaalivaikutteiset osakerahastot – uusi sijoitusmuoto, jossa rahastonhoitajat keskittyvät osakerahastojensa sijoitusstrategioissa sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien ongelmien helpottamiseen mutta pyrkivät samalla varmistamaan kestävyyden sekä rahaston että kohdeyritysten tasolla.

Lainat rahoituksen välittäjille – (esim. mikroluottolaitokset, paikalliset pankit ja luotto-osuuskunnat) tällaiset välittäjät toimivat sellaisissa AKT-maissa, joille EKP ei nykyisten luottoriskiohjeidensa mukaan voi tarjota rahoitusta (etenkään paikallisena valuuttana) muun muassa suuren maariskin, valuutan epävakauden tai hinnoittelua koskevien vertailuarvojen puuttumisen vuoksi. Tällaisten lainojen tärkeimpänä tavoitteena on rahoittaa hankkeita, joilla on suuri vaikutus kehitykseen. Tavoitteena on tukea etenkin mikro- ja pienyrityksiä sekä maataloushankkeita, jotka eivät yleensä voi saada rahoitusta investointikehyksestä.

Riskinjakoa helpottavat välineet – nämä ovat suuririskisimmän osan takauksia, joilla helpotetaan EIP:n ja paikallisten rahoituksen välittäjien (lähinnä liikepankkien) yhdessä toteuttamia riskinjakotoimia. Näistä toimista hyötyvät rahoituksen puutteesta kärsivät pk-yritykset ja pienet hankkeet, jotka täyttävät vaikuttavan rahoituksen myöntämiskriteerit tilanteessa, jossa pk-yrityksille ja pienille hankkeille tarkoitetun rahoituksen markkinoilla on todettu olevan puutteita. Suuririskisin osa on tarkoitus strukturoida siten, että se on vastatakauksena ylimmän etuoikeusluokan lainojen takauksille, jotka ovat EIP:n (osana investointikehystä) ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten ja/tai kehitysrahoituslaitosten rahoittamia. Näin saadaan aikaan huomattava vipuvaikutus.

Suora rahoitus – vieraan tai oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden kautta tarjottava rahoitus hankkeille, joiden toteuttajina ovat kokeneet ja hyvämaineiset tahot ja joilla on merkittävä vaikutus kehitykseen mutta joiden tapauksessa tappioita odotetaan kuitenkin syntyvän tavanomaista enemmän ja sijoitettujen varojen takaisin saaminen saattaa olla vaikeaa (oman pääoman ehtoisen sijoituksen riski, johon liittyy tavanomaista suurempi odotettu tappio). EIP soveltaa välineessä tiukkoja valinta- ja tukikelpoisuuskriteerejä, koska kyseeseen tulevat hankkeet eivät merkittävästä kehitysvaikutuksestaan huolimatta täyttäisi hyväksyttäviä rahoituskriteerejä (ts. vähäiset odotukset sijoitettujen varojen takaisin saamisesta tai tappioiden kattamisesta koroilla ja/tai oman pääoman tuotoilla).

Vaikuttavan rahoituksen väline mahdollistaa rahoituksen tarjoamisen uusilla aloilla, kuten terveyden, koulutuksen, maatalouden ja elintarviketurvan aloilla, sekä uusien ja innovatiivisten riskinjakovälineiden kehittämisen. Vuonna 2016 vaikuttavan rahoituksen välineen rahoituskapasiteetti kasvoi 800 miljoonaan euroon, minkä seurauksena välineestä tuli osittain uudistuva.

Vaikuttavan rahoituksen väline on rahoituksen ja kirjanpidon näkökulmasta osa investointikehyksen salkkua, ja sitä koskevat tiedot esitetään investointikehyksen tilinpäätöslaskelmissa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kirjanpitoarvot ja sidotut mutta maksamatta olevat määrät omaisuuseräryhmittäin:

Vaikuttavan rahoituksen välineestä tehdyn investoinnin tyyppi	Kuvaus	Arvostus	Kirjanpito-arvo 31.12.2025, brutto	Tappioita koskevilla vähennyserillä / käyvällä arvolla oikaistu määrä 31.12.2025	Kirjanpitoarvo 31.12.2025	Maksamatta oleva määrä 31.12.2025	Taseen ulkopuolisilla odotettavissa olevilla luottotappioilla oikaistu määrä 31.12.2025
Lainat rahoituksen välittäjille	Lainat ja ennakkomaksut	Hankintamenoon arvostettavat	33 388	– 1 135	32 253	5 000	– 352
Suorat lainatoimet	Lainat ja ennakkomaksut	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	87 723	– 68 525	19 198	30 738	–
Sosiaalivaikutteiset osakerahastot	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	132 348	– 17 966	114 382	21 438	–
Suorat pääomaomistukset	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	53 994	82 626	136 620	14	–
Yhteensä			**307 453**	**– 5 000**	**302 453**	**57 190**	**– 352**

* Lisätietoja on liitetiedon 2.4.3 myöhempää arvostamista koskevassa osassa.

Vaikuttavan rahoituksen välineestä tehdyn investoinnin tyyppi	Kuvaus	Arvostus	Kirjanpito-arvo 31.12.2024, brutto	Tappioita koskevilla vähennyserillä / käyvällä arvolla oikaistu määrä 31.12.2024	Kirjanpitoarvo 31.12.2024	Maksamatta oleva määrä 31.12.2024	Taseen ulkopuolisilla odotettavissa olevilla luottotappioilla oikaistu määrä 31.12.2024
Lainat rahoituksen välittäjille	Lainat ja ennakkomaksut	Hankintamenoon arvostettavat	59 209	–	59 209	5 000	– 225
Suorat lainatoimet	Lainat ja ennakkomaksut	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	158 880	–	158 880	56 669	–
Sosiaalivaikutteiset osakerahastot	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	134 595	– 1 559	133 036	34 686	–
Suorat pääomaomistukset	Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	59 843	61 686	121 529	14	–
Yhteensä			**412 527**	**60 127**	**472 654**	**96 369**	**– 225**

* Lisätietoja on liitetiedon 2.4.3 myöhempää arvostamista koskevassa osassa.

EIP soveltaa yleisen valtuutuksen mukaisia riskiperiaatteita vaikuttavan rahoituksen välineen suoriin lainatoimiin (lukuun ottamatta lainoja rahoituksen välittäjille) EIP:n luotto- ja pääomariskiä koskevien suuntaviivojen mukaisesti ja seuraa vaikuttavan rahoituksen välineen suoriin lainaoperaatioihin liittyvää riskiä ja raportoi siitä käyvän arvon perusteella. Menetelmän mukaan EIP tekee laadullisen riskinarvioinnin, jonka tarkoituksena on arvioida sijoitusperusteiden asianmukaisuutta ja sitä, ovatko tällaiset operaatiot todennäköisesti liiketoiminnallisesti kannattavia.

26. **Lähipiiriä koskevat tiedot**

Investointikehyksessä EIP on määritetty standardin IAS 24 yhteydessä lähipiiriin kuuluvaksi tahoksi, koska EU:n jäsenvaltiot ovat valtuuttaneet EIP:n hallinnoimaan investointikehystä sovellettavan oikeudellisen kehyksen säännösten mukaisesti, mukaan lukien investointikehyksen toimien seuranta, kunnes kaikki määrät on maksettu takaisin, ja EIP tarjoaa johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palveluja (EIP:n hallitus ja EIP:n tarkastuskomitea). Tältä osin EIP:llä on oikeus periä takaisin investointikehyksen hallinnoinnista aiheutuneet todelliset kulut. Näistä kuluista vähennetään tuotot vakiomääräisistä arviointipalkkioista, jotka EIP veloittaa suoraan investointikehyksen tuensaajilta. Lisätietoja korvauksista on liitetiedossa 23.

27. **Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat**

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut sellaisia tilinpäätökseen olennaisesti vaikuttavia tapahtumia, jotka edellyttäisivät 31. joulukuuta 2025 annetun tilinpäätöksen muuttamista tai tiedon ilmoittamista siinä.